

Rhaglen Gyflawn

Cyd-Bwyllgor Corfforedig Gogledd Cymru North Wales Corporate Joint Committee

Cyfarfod

CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG Y GOGLEDD

Dyddiad ac Amser

1.30 y.h., DYDD GWENER, 19EG MEDI, 2025

Lleoliad

Cyfarfod Rhithiol

****Am fynediad cyhoeddus, cysylltwch â ni****

Pwynt Cyswllt

Sera Jane Whitley

serajanewhitley@gwynedd.llyw.cymru

(Dosbarthwyd 12 Medi 2025)

CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG RHANBARTH Y GOGLEDD

Aelodau Cyngor

Cyng. Jason McLellan - Cyngor Sir Ddinbych
Cyng. Gary Pritchard - Cyngor Sir Ynys Môn
Cyng. Charlie McCoubrey - Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyng. Mark Pritchard - Cyngor Wrecsam
Cyng. Dave Hughes - Cyngor Sir y Fflint
Cyng. Nia Jeffreys - Cyngor Gwynedd

Aelod Eryri

Cyng. Edgar Wyn Owen – Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri

Prif Weithredwyr Cyngorau Cyfansoddol

Dafydd Gibbard - Cyngor Gwynedd
Dylan Williams - Cyngor Sir Ynys Môn
Rhun ap Iareth - Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Neal Cockerton - Cyngor Sir y Fflint
Graham Boase - Cyngor Sir Ddinbych
Alwyn Jones – Prif Weithredwr Dros Dro - Cyngor Wrecsam
Jonathan Cawley – Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri

Swyddogion Statudol

Alwen Williams - Prif Weithredwr y Cyd-Bwyllgor
Dewi Aeron Morgan – Prif Swyddog Cyllid
Iwan G Evans – Swyddog Monitro

R H A G L E N

1. YMDDIHEURIADAU

I dderbyn ymddiheuriadau am absenoldeb.

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

I dderbyn unrhyw ddatganiad o fuddiant personol.

3. MATERION BRYS

Nodi unrhyw eitemau sy'n fater brys ym marn y Cadeirydd fel y gellir eu hystyried.

4. COFNODION Y CYFARFOD BLAENOROL 5 - 11

Bydd y Cadeirydd yn cynnig y dylid llofnodi cofnodion cyfarfod o'r pwyllgor hwn a gynhaliwyd 18 Gorffennaf 2025 fel rhai cywir.

5. SEFYLLFA REFENIW 2025/26 - ADOLYGIAD DIWEDD 12 - 22 GORFFENNAF 2025.

Dewi A. Morgan, Pennaeth Cyllid (Swyddog Cyllid Statudol y CBC) a Sian Pugh, Pennaeth Cynorthwyol Cyllid i gyflwyno'r adroddiad.

6. DATGANIAD LLYWODRAETHU BLYNYDDOL 23 - 46

Alwen Williams, Prif Weithredwr i gyflwyno'r adroddiad.

7. LLYWODRAETHU'R CBC: IS-BWYLLGOR LLES ECONOMAIDD 47 - 53 CYLCH GORCHWYL DIWYGIEDIG

Iwan Evans, Swyddog Monitro, i gyflwyno'r adroddiad.

8. PARTH BUDDSODDI SIR Y FFLINT A WRECSAM 54 - 61

Alwen Williams, Prif Weithredwr ac Iain Taylor, AMION Consulting i gyflwyno'r adroddiad.

9. CYTUNDEB CYFLAWNI'R CYNLLUN DATBLYGU STRATEGOL 62- 208

Alwen Williams, Prif Weithredwr ac Andy Roberts, Swyddog Cynllunio Strategol Rhanbarthol i gyflwyno'r adroddiad.

10. MATERION AC OPSIYNAU SY'N YMWNEUD AG ARIANNU'R 209 - 217 GWAITH O GYNHYRCHU'R CYNLLUN DATBLYGU STRATEGOL

Alwen Williams, Prif Weithredwr ac Andy Roberts, Swyddog Cynllunio Strategol Rhanbarthol i gyflwyno'r adroddiad.

CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG Y GOGLEDD DYDD GWENER, 18 GORFFENNAF 2025

Yn bresennol: Cadeirydd: Y Cynghorydd Mark Pritchard (Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam).

Y Cynghorwyr: Dave Hughes (Cyngor Sir y Fflint), Menna Trenholme (Cyngor Gwynedd), Charlie McCoubrey (Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy), Gary Pritchard (Cyngor Sir Ynys Môn), Jason McLellan (Cyngor Sir Ddinbych) ac Edgar Owen (Cadeirydd Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri)

Prif Weithredwyr Cynghorau Cyfansoddol: Geraint Owen (Cyngor Gwynedd), Dylan Williams (Cyngor Sir Ynys Môn) Rhun ap Iareth (Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy), Neal Cockerton (Cyngor Sir y Fflint), Graham Boase (Cyngor Sir Ddinbych), Alwyn Jones (Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam) a Jonathan Cawley (Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri)

Swyddogion eraill yn bresennol: Alwen Williams (Prif Weithredwr CBC), Claire Incledon (Dirprwy Swyddog Monitro Dros Dro – CBC), Dewi Aeron Morgan (Swyddog Cyllid Statudol y CBC), Sian Pugh (Pennaeth Cynorthwyol Cyllid – Cyngor Gwynedd), Sara Jane Jones (Uwch Gyfrifydd Cyngor Gwynedd), Allan Pitt (ARUP), Iain Taylor (AMION Consulting), Andy Roberts (Swyddog Cynllunio Datblygu Strategol y CBC), David Hole (Arweinydd Rhaglen Weithredu'r CBC), ac Annes Sion (Arweinydd Tim Democratiaeth – Cyngor Gwynedd)

1. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan Cyng. Nia Jeffreys (Cyngor Gwynedd) a Dafydd Gibbard (Cyngor Gwynedd).

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiad o fuddiant personol.

3. MATERION BRYD

Dim i'w nodi.

4. COFNODION Y CYFARFOD BLAENOROL

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion y cyfarfod blaenorol a gynhaliwyd ar 13 Mehefin, 2025 fel rhai cywir.

5. CYD-BWYLLGOR BWRDD UCHELGAIS ECONOMAIDD GOGLEDD CYMRU - CYNLLUN ARCHWILIO MANWL 2025

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Matthew Edwards (Archwilio Cymru)

PENDERFYNWYD:

Derbyniwyd adroddiad Archwilio Cymru a oedd yn amlygu cynllun archwilio'r Bwrdd Uchelgaais ar gyfer 2024.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan ddiolch am y cyfle i fod yma ac i gyflwyno cynllun archwilio olaf y Bwrdd Uchelgaais. Mynegwyd fod y cynllun yn cyfeirio at y cyfrifon drafft a oedd yn cael eu trafod yn ystod y cyfarfod.

Mynegwyd fod angen amlygu rhai elfennau o'r cynllun o ran cyrraedd safonau archwilio rhyngwladol sef amlygu'r gwaith archwilio ynghyd a'r amserlenni. Mynegwyd nad oes modd rhoi sicrwydd pendant ynghylch gwirionedd a thegwch y datganiadau ond yn mabwysiadu cysyniad o berthnasedd gwariant. Eglurwyd fod y lefel perthnasedd gwariant ar 2%, ond fod y cynllun wedi ei wreiddio ar sail gwariant llynedd. Wedi gweld y datganiad ariannol diweddaraf mae'n amlygu fod cynnydd sylweddol mewn gwariant wedi bod ac felly bydd angen diweddarau'r lefel perthnasol yn unol â hyn wrth wneud y gwaith archwiliol.

Nodwyd y prif risgiau ac un o'r rhain oedd y risg y bydd rheolaethau yn cael eu gwrthwneud gan reolwyr ond fod hyn yn berthnasol ym mhob endid. Risg arall a amlygwyd oedd prisio rhwymedigaeth net/gwarged cronfa bensiwn ynghyd a gweithredu safon adrodd ariannol rhyngwladol - Lesoedd.

Mynegwyd fod y ffi archwilio oddeutu £15,000. Cadarnhawyd fod aelodaeth o'r tîm archwilio yn annibynnol o'r Cydbwyllgor ond nodwyd un bygythiad i annibyniaeth mewn perthynas â'r Rheolwr Archwilio sy'n cydnabod i aelod o Grŵp Gweithredol y Cydbwyllgor. Bydd camau priodol yn cael eu cymryd i sicrhau bod unrhyw wrthdaro posib yn cael ei reoli.

Diolchwyd am yr adroddiad.

6. DATGANIAD O GYFRIFON Y BWRDD UCHELGAIS ECONOMAIDD GOGLEDD CYMRU AM 2024/25

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Dewi Aeron Morgan (Swyddog Cyllid Statudol y CBC)

PENDERFYNWYD

Nodi a derbyn Datganiad o Gyfrifon drafft y BUEGC (yn amodol ar archwiliad) am 2024/25

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi fod y ffigyrau a gyflwynwyd yn gyson a'r hyn oedd wedi ei adrodd yn adroddiad alldro refeniw, a gyflwynwyd yn ôl ym mis Mehefin. Nodwyd fod atodiadau yn amlygu fod cyfanswm y grantiau sydd wedi ei dderbyn o flaen llaw a balans o £41.58m ar 31 Mawrth 2025.

Eglurwyd fod gwerth yr asedau pensiwn yn parhau yn fwy na gwerth yr ymrwymadau, ac roedd sefyllfa ased net o £1m ar 31 Mawrth. Esboniwyd mai'r rheswm dros hyn yw bod prisiad yr actwari yn defnyddio bondiau corfforaethol, a gan fod cynnych y rhain wedi bod yn uchel, mae wedi arwain at gyfraddau disgownt cyfrifyddu uchel sy'n rhoi gwerth is ar yr ymrwymadau pensiwn. Felly, yn unol â'r cyfarwyddyd gan yr actwari, roedd angen unwaith eto addasu gwrth yr ased ar y fantolen a'i ddangos fel £0.

Amlygwyd fod y Swyddog Cyllid Statudol wedi arwyddo'r cyfrifon sydd yn tystio ei fod o'r farn fod y Datganiad o'r Cyfrifon wedi ei baratoi yn unol â'r ymarfer priodol fel a osodir yn y Cod Ymarfer CIPFA/LASAAC ar gyfrifo ar gyfer Awdurdodau Lleol. Cyhoeddwyd fod y swyddog o'r farn ei fod yn cyflwyno darlun cywir a theg o'r sefyllfa ariannol am flwyddyn ariannol 2024-25.

Mynegwyd fod y datganiad yn cael ei adolygu gan Archwilio Cymru, a bydd cyfrifon terfynol yn cael ei gyflwyno ym mis Hydref.

7. DIWEDDARIAD AELODAETH YR IS-BWYLLGOR

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Claire Incledon (Dirprwy Swyddog Monitro Dros Dro – CBC).

PENDERFYNWYD:

Cymeradwywyd penodi'r Aelodau cyfetholedig ar yr is-bwyllgorau cynllunio a thrafnidiaeth strategol.

Nodwyd aelodaeth yr is-bwyllgorau fel a ganlyn:

Is-bwyllgor Trafnidiaeth Strategol	
Enw	Sir
Y Cyng. Craig ab Iago	Cyngor Gwynedd
CADEIRYDD Y Cyng. Goronwy Edwards	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
IS-GADEIRYDD Y Cyng. David A Bithell	Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Y Cyng. Gary Pritchard	Cyngor Sir Ynys Môn
Y Cyng. Barry Mellor	Cyngor Sir Ddinbych
Y Cyng. Glyn Banks	Cyngor Sir y Fflint

Is-bwyllgor Cynllunio Strategol	
Enw	Sir
Y Cyng. Craig ab Iago	Cyngor Gwynedd
Y Cyng. Chris Cater	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
IS-GADEIRYDD Y Cyng. Hugh Jones	Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
CADEIRYDD Y Cyng. Nicola Roberts	Cyngor Sir Ynys Môn
Y Cyng. Alan James	Cyngor Sir Ddinbych
Y Cyng. Richard Jones	Cyngor Sir y Fflint
Y Cyng. Edgar Owen	Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi dros y flwyddyn ddiwethaf fod y Cyngor wedi sefydlu dau o'r Is-bwyllgorau sef yr Is-bwyllgor Trafnidiaeth ac yr Is-bwyllgor Cynllunio Strategol, gydag aelodaeth yn dod o arweinwyr portffolio perthnasol cynghorau'r gogledd. Mynegwyd

fod y Swyddog Monitro wedi cael yr hawl i addasu unrhyw aelodaeth ac i benodi Aelodau Lleyg ond ei fod yn adrodd ar hyn yng nghyfarfod nesaf y CBC.

Nodwyd for yr adroddiad yn adrodd ar yr addasiadau sydd wedi bod i'r aelodaeth yn dilyn Cyfarfodydd Blynnyddol yr holl gynghorau. Tynnwyd sylw at yr addasiadau.

Amlygodd y Cyng. Gary Pritchard ei fod yn aelod dros dro tan yn y Pwyllgor Trafnidiaeth, tan y bydd Arweinydd Portffolio newydd wedi'i benodi.

8. DIWEDDARIAD AR Y CYNLLUN DATBLYGU STRATEGOL (SDP) AR GYFER GOGLEDD CYMRU - CYTUNDEB CYFLAWNI

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Alwen Williams, Prif Weithredwr y CBC ac Andy Roberts, Swyddog Cynllunio Datblygu Strategol Rhanbarthol.

PENDERFYNWYD:

Nododd yr Aelodau'r diweddariad ar y cynnydd wrth baratoi Cytundeb Cyflawni ar gyfer y Cynllun Datblygu Strategol ar gyfer Gogledd Cymru a'r prif faterion a amlygwyd a fydd angen eu datrys yn y dyfodol.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi fod creu Cynllun Datblygu Strategol (CDS) ar gyfer Gogledd Cymru yn ofyniad statudol, ac amlygwyd fod yr adroddiad yn nodi'r prif gamau ar gyfer creu'r Cynllun.

Mynegodd Swyddog Cynllunio Datblygu Strategol Rhanbarthol ei bod yn bleser rhoi diweddariad ar y gwaith sydd wedi ei wneud. Pwysleisiwyd eu bod yn y camau cychwynnol yn y broses o greu'r CDS. Nodwyd fod drafft cychwynnol o'r Cytundeb Cyflawni wedi ei wneud ac wedi ei rannu gyda'r Llywodraeth ynghyd a rhanddeiliad perthnasol ac Is-bwyllgor Cynllunio Strategol y CBC. Mynegwyd fod yr is-bwyllgor wedi cytuno yn ei hanfod ond wedi amlygu risgiau ariannol a fydd yn cael ei nodi yn hwyrach yn yr adroddiad.

Nodwyd fod y rhaglen ddrafft yn dilyn amserlen o 5 mlynedd, a bod cyfnod y cynllun yn un 25 mlynedd. Mynegwyd ei farn bersonol fod yr amserlen rhaglen ddrafft o 5 mlynedd braidd yn hir ond ei fod yn dilyn canllawiau'r Llywodraeth, ac amlygwyd y gwir bryder yw sicrhau fod y Cynllun yn cael ei wneud yn iawn. O ran y cynllun 25 mlynedd, nodwyd fod rhai o'r cynlluniau wedi eu nodi i gychwyn mor fuan â phosib.

Nodwyd o ran cyfathrebu ac ymgynghori, gydag ardal mor eang bydd llawer o'r ymgynghori yn mynd i fod yn rhithiol yn rhanbarthol ond y bydd modd cynnal digwyddiadau wyneb i wyneb yn lleol ynghyd a rhai rhanbarthol.

Pwysleisiwyd mai'r risg mwyaf yw'r risg ariannol, gan fod y ffigwr mor uchel, nid oes arian wedi ei gadarnhau ar gyfer y Cynllun ac o ganlyniad bydd angen dod o hyd i'r bwlch ariannol. Eglurwyd fod y Cytundeb Cyflawni wedi mynd i ymgynghoriad heddiw, a gobeithir y bydd modd ym mis Medi cyflwyno'r Cytundeb i'r CBC fel yr un a fydd yn cael ei gyflwyno i'r Llywodraeth. Ond amlygwyd y bydd angen dod o hyd i ateb i'r bwlch ariannol er mwyn ei gwblhau. Mynegwyd fod Arweinydd y CBC yn y Gogledd ynghyd a'r CBC eraill ar draws Cymru wedi codi'r mater yma gyda'r Llywodraeth.

Tynnwyd sylw at adran 7 a oedd yn amlygu'r camau yn dilyn cyflwyno'r Cytundeb Cyflawni gan nodi y bydd angen trafodaeth agored i greu gweledigaeth lawn ar gyfer y

Cynllun yn yr Hydref.

Diolchwyd am yr adroddiad gan nodi os oes problem gyllidol gyda phroblemau i lenwi'r bwlch ariannol gofynnwyd iddo gael ei adrodd i'r CBC yn syth. Mynegwyd gobaith y bydd modd cael ateb gan y Llywodraeth cyn yr etholiad a fydd yn cael ei gynnal ym mis Mai. Nodwyd y bydd prif bryderon yr Is-bwyllgor Cynllunio Strategol yn cael eu hadrodd yn syth i'r CBC.

Gofynnwyd a fydd y Cynllun yn cael ei gyhoeddi i'r cyhoedd ar ffurf fwy syml, dealladwy a chryno. Nodwyd y bydd camau yn cael eu gwneud i sicrhau fod y ddogfen yn gynhwysol a hygyrch fel bod mynediad ar gael i unrhyw un fydd yn awyddus i'w darllen.

9. CYNLLUN TRAFNIDIAETH RHANBARTHOL GOGLEDD CYMRU - ÔL-YMGYNGHORI

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Alwen Williams, Prif Weithredwr.

PENDERFYNWYD

Cymeradwywyd y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol a'r ddogfennaeth ategol i'w cyflwyno i Lywodraeth Cymru i'w gymeradwyo a'i gyhoeddi gan y Gweinidogion ym mis Medi 2025.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan nodi fod yr adroddiad a'r dogfennau yn garreg filltir i'r CBC ac yn enghraifft dda o gyd-ddatblygu gydag amrywiol unigolion a mudiadau a grwpiau. Diolchwyd i bawb am ymateb i'r ymgynghoriad. Mynegwyd fod hwn yn nodi'r cam cyntaf i weithredu'r prif gynlluniau trafndiaeth. Ategwyd fod y cynlluniau hyn nid yn unig yn mynd i gynorthwyo i ffynnu'r economi ond ei fod yn cyd-fynd a chyfrifoldebau amgylcheddol a cymdeithasol y CBC.

Amlygwyd fod datblygu a gweithredu'r Cynllun Trafnidiaeth yn swyddogaeth statudol ac amlygwyd fod cefndir ac ystyriaethau perthnasol am eu creu wedi ei nodi yn yr adroddiad.

Tynnwyd sylw at y prif bwyntiau a godwyd yn ystod yr ymgynghoriad cyhoeddus a oedd yn cynnwys y canlynol. O ran y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol, tynnwyd sylw at Rwydwaith Gogledd Cymru a gyhoeddwyd gan y Llywodraeth yn ôl ym mis Mai, gan nodi fod y polisïau a'r cynllun trafndiaeth wedi ei adeiladu i mewn iddo. Nodwyd fod diweddariad wedi ei wneud er mwyn eglurdeb yn dilyn diweddariad ac adborth Llywodraeth Cymru am eu cynllun 20 milltir yr awr sy'n amlygu'r eithriadau ac addasiadau i'r Cynllun sydd am gael eu gwneud gan rai Awdurdodau Lleol. Tynnwyd sylw at ddeheuad 3 o'r Rhwydwaith Lonydd Strategol, ei fod wedi ei addasu yn benodol er mwyn rhoi budd ehangach i deithio cynaliadwy. Yn dilyn cyhoeddiad Llywodraeth Cymru eu bod yn tynnu yn ôl o waith ar yr A55/A494 a gyfeiriwyd ato yn gyffredin fel y Llwybr Coch, nodwyd yr angen i addasu'r elfen hwn o'r Cynllun.

Mynegwyd fod ymgynghoriad wedi nodi'r angen i amlygu Trafnidiaeth Gymunedol a'i bwysigrwydd i bobl leol. Nodwyd fod angen amlygu pwysigrwydd a defnydd o'r Iaith Gymraeg fwy nodi'r polisïau a'r strategaethau iaith. Amlygwyd fod y dogfennau gan gynnwys y dogfennau syml i'w darllen wedi eu diweddarau yn dilyn y diweddariadau.

O ran y Cynllun Cyflawni, nodwyd fod gwaith wedi ei wneud i edrych ar yr holl gynlluniau a'i chostau cyfalaf, er mwyn amlygu sut mae'r cynllun rhanbarthol yn cyd-fynd a'r cynlluniau a'r polisïau cenedlaethol. Esboniwyd fod adran ar fforddiadwyeth wedi ei

gynnwys a oedd yn elfen gafodd lawer o sylw yn yr ymgynghoriad. Mynegwyd er mwyn amlygu fforddiadwyaeth yr holl gynlluniau eu bod wedi amlygu'r cynlluniau blaenoriaeth uchel a'i amserlen, er mwyn sicrhau eu bod yn cyd-fynd a chyllidebau trafndiaeth ranbarthol Llywodraeth Cymru. Amlygwyd y cynlluniau sydd wedi eu diweddarau - megis dileu cynllun yn ymwneud a Phont Llannerch, wedi i Gabinet Cyngor Sir Ddinbych wneud y penderfyniad i dynnu'r prosiect yn ei ôl.

Tynnwyd sylw at yr Arfarniad Llesiant Integredig gan nodi ei fod wedi ei gynnwys yn dilyn sylwadau Llywodraeth Cymru, a'i fod yn amlygu sut mae'r Cynllun yn cyd-fynd a chanllawiau cenedlaethol. Mynegwyd fod Datganiad Ôl-fabwysiadu ar gyfer yr Arfarniad Llesiant Integredig wedi ei greu bellach sydd yn amlygu sut mae adborth yn cael ei ddefnyddio er mwyn bodloni rheoliadau strategol amgylcheddol.

Diolchwyd am yr holl waith sydd wedi ei gwneud i sicrhau fod y Cynllun hwn yn cael ei wneud. Pwysleisiwyd fod y Cynllun yn ddibynnol ar gymeradwyaeth Gweinidogion Llywodraeth Cymru ym mis Medi. Gobeithir y bydd yn cael ei dderbyn yn enwedig cyn etholiad Mai 2025. Gofynnwyd i'r Prif Weithredwr a'i staff erfyn ar Lywodraeth Cymru i gadw at derfyn amser mis Medi.

Derbyniwyd esboniad gan Arweinydd Sir Ddinbych am y rhesymeg dros dynnu cais am Bont Llannerch yn ei ôl, oherwydd y siawns o lifogydd i nifer o uchel o dai petai'r gwaith yn mynd yn ei flaen a amlygwyd gan Dwr Cymru.

Gofynnwyd a fydd dogfen syml a llai technegol i'w rannu a'r cyhoedd ac aelodau lleol, er mwyn ei rannu yn ehangach. Nodwyd fod fersiwn hawdd i'w ddarllen wedi ei greu a bod angen ei gyhoeddi fel rhan o'r pecyn.

10. CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD

Cytunwyd y cynnig y dylid cau'r wasg a'r cyhoedd allan o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth. Mae'r adroddiad ynglŷn â drafft Memorandwm Dealltwriaeth y Parth Buddsoddi gyda Llywodraethau Cymru a'r Deyrnas Unedig sydd wedi ei ddynodi yn ddogfen gyfrinachol gan Adran y Llywodraeth ar gyfer darpariaethau Adran 100 (A)(2) Deddf Llywodraeth Leol 1972. Gan hynny mae'n ofynnol eithrio'r adroddiad rhag ei chyhoeddi gan y byddai yn datgelu gwybodaeth gyfrinachol.

11. PARTH BUDDSODDI SIR Y FFLINT A WRECSAM – DIWEDDARIAD A MEMORANDWM O DDEALLTWRIAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Alwen Williams, Prif Weithredwr a Iain Taylor (AMION Consulting).

PENDERFYNWYD:

Derbyniwyd yr Adroddiad Diweddarau a nodi'r gwaith rhwng tîm y Parth Buddsoddi, Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU i benderfynu ar ddyraniad derbyniol o fewn y £160m ar gyfer y gost rhyddhad treth sy'n gysylltiedig â meddiannu a datblygu Safleoedd Treth Parth Buddsoddi.

Cymeradwywyd Memorandwm o Ddealltwriaeth drafft arfaethedig ar gyfer Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam gan ddirprwyo i Brif Weithredwr a Swyddog Monitro'r CBC, mewn ymgynghoriad â Chadeirydd ac Is-gadeirydd y CBC i gytuno a chwblhau'r ddogfen derfynol.

Gofynnwyd am adroddiad pellach i'r CBC ym mis Medi 2025 gyda chynigion manwl ar gyfer Bwrdd Arloesi Gogledd Cymru.

TRAFODAETH

Trafodwyd yr adroddiad.

Dechreuodd y cyfarfod am 13:30 a daeth i ben am 15:00

CADEIRYDD

CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG GOGLEDD CYMRU

19 Medi 2025

TEITL: Sefyllfa Refeniw 2025/26 – Adolygiad Diwedd Gorffennaf 2025.

AWDUR: Dewi A. Morgan, Pennaeth Cyllid (Swyddog Cyllid Statudol y CBC)
Sian Pugh, Pennaeth Cynorthwyol Cyllid

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1. Mae'r adroddiad hwn yn bwriadu rhoi manylion i Gyd-bwyllgor Corfforedig Gogledd Cymru (CBC) y rhagamcanion alldro blwyddyn lawn ar gyfer y CBC, Is-bwyllgor Lles Economaidd (y Cynllun Twf) a'r Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol (PSRh) yn erbyn eu cyllideb flynyddol.
- 1.2. Er mwyn gweithredu'n effeithiol, mae angen i'r Cyd-bwyllgor fod yn ymwybodol o'r sefyllfa gwariant a ragwelir yn erbyn y gyllideb flynyddol a gymeradwywyd.

2. PENDERFYNIADAU A GEISIWYD

- 2.1. I nodi a derbyn yr adolygiad refeniw diwedd Gorffennaf 2025 ar gyfer y CBC (Atodiad 1).
- 2.2. I nodi a derbyn yr adolygiad refeniw diwedd Gorffennaf 2025 ar gyfer yr Is-bwyllgor Lles Economaidd (y Cynllun Twf), gan gynnwys y sefyllfa cronfeydd wrth gefn a chymeradwyo'r trosglwyddiad unwaith ac am byth yn y gyllideb sy'n ymwneud ag incwm a gwariant grant (Atodiad 2 a 3).
- 2.3. I nodi a derbyn yr adolygiad refeniw diwedd Gorffennaf 2025 ar gyfer y PSRh (Atodiad 4).

3. RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

- 3.1. I nodi tanwariant a ragwelir o £411,001 yn erbyn cyllideb refeniw y CBC ar gyfer 2025/26.
- 3.2. I nodi tanwariant a ragwelir o £280,562 yn erbyn cyllideb refeniw yr Is-bwyllgor Lles Economaidd ar gyfer 2025/26.
- 3.3. I nodi sefyllfa alldro niwtral i'r PSRh ar gyfer 2025/26.

4. CEFNDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

- 4.1. Cymeradwyodd y CBC yn ei gyfarfod ar 17 Ionawr ei gyllideb ar gyfer 2025/26 tra bod Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru wedi cymeradwyo cyllideb refeniw a chyfalaf 2025/26 yr Is-bwyllgor Lles Economaidd yn ei gyfarfod ar 14 Chwefror 2025. Dyfarnwyd cyllid o £290k i'r PSRh gan Lywodraeth Cymru ar gyfer 2025/26 ym mis Ebrill 2025.

- 4.2. Bydd y cyllidebau yn parhau i gael eu monitro a'u hadolygu trwy gydol blwyddyn ariannol 2025/26, a bydd adolygiad y trydydd chwarter yn cael ei gyflwyno i'r CBC ym mis Ionawr 2026.
- 4.3. Mae rhaglen gyfalaf y Cynllun Twf yn cael ei hadolygu ar hyn o bryd yn dilyn rhestr wrth gefn y prosiectau, gyda'r Achos Busnes Portffolio i'w gymeradwyo ym mis Rhagfyr, felly bydd proffil cyfalaf wedi'i ddiweddarau yn cael ei gyflwyno gyda'r adolygiad trydydd chwarter.

5. GOBLYGIADAU ARIANNOL

Cyd-bwyllgor Corfforedig

- 5.1. Mae Atodiad 1 yn darparu dadansoddiad manwl o rhagamcanion gwariant y CBC fesul pennawd yn erbyn ei gyllideb flynyddol.
- 5.2. Amcangyfrifir y bydd y sefyllfa alldro net ar ddiwedd blwyddyn ariannol 2025/26 yn danwariant o £411,001. Mae hyn yn bennaf oherwydd tanwariant mewn gwariant gweithwyr, yswiriant, systemau a gwasanaethau cefnogol, yn ogystal â grant gan Llywodraeth Cymru ar gyfer y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol ac incwm llog.

Gweithwyr

- 5.3. Rhagwelir tanwariant o £284,929 ar y pennawd gweithwyr ar gyfer 2025/26.
- 5.4. Mae'r gwariant gweithwyr yn cynnwys y Prif Weithredwr (llawn amser ers mis Mehefin 2025, yn flaenorol ar secondiad o'r Cynllun Twf am 2 ddiwrnod yr wythnos), pedair swydd mewn Polisi, Caffael, Gweithrediadau a Gweinyddu (gyda recriwtio o fis Medi 2025) a chostau gweithwyr ar secondiad i'r CBC.
- 5.5. Mae recriwtio Prif Weithredwr amser llawn a swyddi ychwanegol wedi arwain at wariant ar hysbysebu, recriwtio a hyfforddiant.

Teithio

- 5.6. Amcangyfrif o gost y lwfans teithio hanfodol a chostau cynhaliaeth staff tan fis Mawrth 2026 yw £2,460, sy'n rhoi tanwariant o £540 ar y pennawd teithio ar gyfer 2025/26.

Cyflenwadau a Gwasanaethau

- 5.7. Amcangyfrifir bod gorwariant net o £60,323 yn erbyn y pennawd cyflenwadau a gwasanaethau.
- 5.8. Mae'r pennawd ymgynghorwyr allanol yn dangos gorwariant amcangyfrifedig o £132,655, ond mae'r gwariant o £200k ar yr is-bennawd Trafnidiaeth yn cael ei ariannu o'r Grant Trafnidiaeth Rhanbarthol, ac felly dangosir yr incwm fel gwarged o dan yr incwm grant. Gellid derbyn £200k o gyllid gan Lywodraeth Cymru ar gyfer y costau Cynllunio Strategol, yn dibynnu ar y CBC yn cymeradwyo cytundeb cyflawni drafft ar ôl yr ymgynghoriad (£100k) a chyflwyniad ffurfiol o fewn y flwyddyn ariannol hon (£100k).
- 5.9. Mae'r gorwariant o £13,432 ar y bennawd eiddo yn ymwneud â chostau gofod swyddfa ychwanegol.

- 5.10. Mae'r prif danwariant mewn cyflenwadau a gwasanaethau yn ymwneud ag yswiriant a systemau. Mae'r gost yswiriant wirioneddol ar gyfer 2025/26 yn llai na'r cyllideb ac mae'r rhan fwyaf o'r gost wedi'i dosrannu rhwng y CBC a'r Is-bwyllgor Lles Economaidd yn seiliedig ar gostau cyllideb gweithwyr, felly yn arwain at danwariant i'r CBC. Cynhwyswyd cyllideb y systemau i dalu'r costau sefydlu cychwynnol yn ogystal â ffi flynyddol ar gyfer System Rheoli Pwyllgorau; fodd bynnag, ni ddisgwylir y bydd hyn yn cael ei weithredu yn 2025/26.

Gwasanaethau Cefnogol

- 5.11. Amcangyfrifir bod tanwariant o £39,594 ar y pennawd hwn oherwydd recriwtio staff Cyngor Gwynedd sy'n cefnogi'r CBC yn digwydd yn ystod y flwyddyn ariannol. Bydd y recriwtio hwn yn digwydd ar ôl i'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth gael ei derfynu.

Costau Sefydlu

- 5.12. Mae'r gwariant ar ymgynghorwyr cyfreithiol ac allanol yn ymwneud â'r gefnogaeth ar weithredu'r CBC, ac mae'r gefnogaeth wedi parhau y tu hwnt i'r cyfnod cytundebau cychwynnol, gan arwain at orwariant o £103,739 o'i gymharu â'r gyllideb.

Incwm

- 5.13. Roedd y CBC yn llwyddiannus yn ei gais i Lywodraeth Cymru am gyllid tuag at y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol, gyda £200k wedi'i ddyfarnu yn 2025/26.
- 5.14. Amcangyfrifir y bydd £50k o incwm llog yn cael ei dderbyn ar gyfer 2025/26.
- 5.15. Cymeradwywyd yr ardoll ar yr awdurdodau cyfansoddol ar gyfer 2025/26 gan y CBC yn ei gyfarfod ar 17 Ionawr 2025.

Cronfeydd wrth gefn

- 5.16. Y balans cronfa wrth gefn ar 31 Mawrth 2025 oedd £1,112,671, ac mae £567,740 o'r gronfa wrth gefn hon wedi'i ddyrannu i gyllideb 2025/26 i roi balans o £544,931. Bydd unrhyw danwariant ar ddiwedd y flwyddyn ariannol yn cael ei drosglwyddo i'r gronfa wrth gefn, felly y balans amcangyfrifedig ar 31 Mawrth 2026 yw £955,932.

Parth Buddsoddi

- 5.17. Amcangyfrifir bod y gwariant ar y Parth Buddsoddi yn £125,700. Mae £25,000 wedi'i ddyfarnu gan Lywodraeth Cymru am gymorth ymgynghori, gyda'r £100,700 yn cael ei ariannu gan gronfa wrth gefn y CBC a fydd yn cael ei ad-dalu unwaith bydd yr incwm grant yn cael ei gymeradwyo gan y Llywodraeth.

Is-bwyllgor Lles Economaidd

- 5.18. Mae Atodiad 2 yn darparu dadansoddiad manwl o wariant gwirioneddol ac incwm yr Is-bwyllgor Lles Economaidd fesul pennawd hyd at ddiwedd Gorffennaf 2025, ynghyd â rhagamcaniad alldro blwyddyn lawn yn erbyn ei gyllideb flynyddol.
- 5.19. Amcangyfrifir y bydd y sefyllfa alldro net ar ddiwedd blwyddyn ariannol 2025/26 yn danwariant o £280,562. Mae hyn yn bennaf oherwydd tanwariant mewn gwariant gweithwyr, swyddi llywodraeth ychwanegol a gwasanaethau cefnogol y corff atebol. Roedd Uchelgais Gogledd

Cymru hefyd yn llwyddiannus gyda'u cais Cronfa Ffyniant Cyffredin sydd wedi cyfrannu ymhellach at y tanwariant mewn gwariant gweithwyr.

Swyddfa Rheoli Portffolio

- 5.20. Mae tanwariant o £229,801 ar y Swyddfa Rheoli Portffolio ac mae'r prif danwariant yn cael ei ddangos ar y pennawd gwariant gweithwyr a swyddi llywodraeth ychwanegol.
- 5.21. Mae'r cyllid a dderbyniwyd o'r grant Cynllunio Ynni Ardal Leol a Chronfa Ffyniant Gyffredin y DU ar gyfer 2025/26 wedi'i ddefnyddio i ariannu costau dau swyddog a chyfran o'r costau ar gyfer staff eraill. Mae secondiad tri swyddog a'r Cyfarwyddwr Portffolio blaenorol i'r CBC am un/dau ddiwrnod yr wythnos hefyd wedi arwain at danwariant mewn gwariant gweithwyr.
- 5.22. Mae rhan o'r tanwariant hwn wedi'i ddefnyddio i ariannu costau ymgynghorydd allanol dros dro i gefnogi'r Rhaglen Ynni y tu hwnt i'r grant Cynllunio Ynni Ardal Leol. Hefyd wedi'i gynnwys o fewn costau ymgynghorydd allan mae costau Rheolwr Rhaglen Weithredu'r CBC sy'n gysylltiedig â chefnogi'r Cynllun Twf.
- 5.23. Mae recriwtio swyddi ychwanegol sydd wedi'u cynnwys yn y gyllideb fel staff prosiectau a swyddi llywodraeth wedi digwydd yn ystod y flwyddyn ariannol, felly hefyd yn cyfrannu at y tanwariant. Fodd bynnag, disgwylir i recriwtio ychwanegol, gan gynnwys recriwtio Cyfarwyddwr Portffolio, arwain at orwariant mewn costau hysbysebu ac asesu ymgeiswyr.
- 5.24. Mae'r pennawd yswiriant yn dangos gorwariant o £11,800 oherwydd yr hyn a eglurwyd yn 5.10.

Gwasanaethau Cefnogol y Corff Atebol

- 5.25. Yr amcangyfrif o danwariant ar y pennawd hwn yw £26,190 gyda'r esboniad yr un fath â'r hyn a nodwyd yn 5.11.

Cyd-bwyllgor

- 5.26. Mae pennawd y cyd-bwyllgor yn dangos tanwariant net o £2,553 oherwydd y tanwariant a ragwelir mewn ffioedd archwilio sy'n gwrthbwysu'r cynnydd mewn costau cefnogaeth cyfreithiol allanol.

Prosiectau

- 5.27. Y gorwariant net disgwylidig ar y pennawd hwn yw £6,689. Mae gorwariant mewn costau cefnogaeth gyfreithiol allanol ar nifer o brosiectau yn y rhaglen gyfalaf, fodd bynnag, disgwylir tanwariant ar gostau sicrwydd.

Cynlluniau Grant

- 5.28. Mae'r gwariant o dan y pennawd hwn yn cynnwys prosiectau Ynni Ardal Leol a Ffyniant Gyffredin a ariennir gan grant lle derbyniwyd cyllid tan fis Mawrth 2026.
- 5.29. Mae'r incwm a ddyfarnwyd o £621,320 o'r grantiau hyn wedi'i gynnwys yng ngholofn trosglwyddiadau unwaith ac am byth, gyda'r gwariant cyllidebol yn cael ei ddangos yn erbyn y llinell berthnasol ym mhennawd cynlluniau grant.

Cyfraniadau Ariannu

- 5.30. Mae'r prif ffrydiau incwm ar gyfer 2025/26 yn cynnwys cyfraniadau partneriaid, grant Cynllun Twf Gogledd Cymru (dyraniad refeniw ac ariannu costau staff prosiectau), grant ynni Llywodraeth Cymru, Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU, y gronfa wrth gefn wedi'i glustnodi a'r gronfa adnoddau.
- 5.31. Y defnydd a ragwelir o'r grant Cynllun Twf ar gyfer staff prosiectau yw £205,382 o'i gymharu â'r gyllideb o £116,675. Mae hyn oherwydd y grant yn ariannu 50% o gostau staff a oedd wedi'u hariannu 100% gan grant ynni Llywodraeth Cymru mewn blynyddoedd blaenorol, yn ogystal â chynnydd yn nifer y staff y disgwylir iddynt gael eu recriwtio ar gyfer prosiectau ynni a digidol.

Cronfeydd wrth gefn

- 5.32. Mae Atodiad 3 yn dangos amcangyfrif o'r balansau cronfeydd ar 31 Mawrth 2026.
- 5.33. Cyfanswm y balans cronfa wrth gefn a glustnodwyd ar 31 Mawrth 2025 oedd £210,977, ac mae £60,990 o'r gronfa wrth gefn hon wedi'i ddyrannu i gyllideb 2025/26 i roi balans amcangyfrifedig o £149,987 ar 31 Mawrth 2026.
- 5.34. Balans y gronfa prosiectau ar 31 Mawrth 2025 oedd £29,167. Yn 2024/25, talwyd costau o £123,133 yn ymwneud â'r Prosiect Ynni Lleol Glân o'r gronfa gan fod yr Achos Busnes Llawn eto i'w gymeradwyo erbyn 31 Mawrth 2025. Mae'r Achos Busnes Llawn bellach wedi'i gymeradwyo, felly bydd £123,133 o grant y Cynllun Twf yn cael ei drosglwyddo i'r gronfa wrth gefn.
- 5.35. Mae'r gronfa llog wedi'i neilltuo i ariannu costau benthyca yn y blynyddoedd i ddod. Ei balans amcangyfrifedig ar 31 Mawrth 2026 yw £4,841,863 ac mae hyn yn cynnwys y cyfraniadau llog partneriaid o £108,380 a dderbynnir yn ystod y flwyddyn.
- 5.36. Defnyddir y gronfa adnoddau i ariannu gofynion ychwanegol y llywodraeth a chostau datblygu prosiectau, yn ogystal â chadw capasiti'r Swyddfa Rheoli Portffolio. Mae £412,085 o'r gronfa hon wedi'i ddyrannu i gyllideb 2025/26 i roi balans amcangyfrifedig o £2,388,146 ar 31 Mawrth 2026. Bydd y llog a dderbynnir ar y grant Cynllun Twf yn 2025/26 hefyd yn cael ei drosglwyddo i'r gronfa adnoddau ar ddiwedd y flwyddyn ariannol.

Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol

- 5.37. Mae Atodiad 4 yn darparu dadansoddiad o wariant ac incwm gwirioneddol yr PSRh fesul pennawd hyd at ddiwedd Gorffennaf 2025, gyda rhagamcaniad blwyddyn lawn yn erbyn ei gyllideb flynyddol.
- 5.38. Mae'r alldro a ragwelir yn sefyllfa niwtral, gyda'r gwariant o £302,000 wedi'i ariannu gan grant Llywodraeth Cymru o £290,000 ynghyd â chronfa wrth gefn o £12,000 ar gyfer gwaith a ddechreuodd yn 2024/25 ond na gwblhawyd tan fis Mai 2025.

6. YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWYD

- 6.1. Cyflwynwyd atodiadau yr Is-bwyllgor Lles Economaidd yr adroddiad hwn i'r Bwrdd Portffolio ar 12 Medi 2025.

7. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

- 7.1. Mae Uwch Swyddogion y CBC, yr Is-Bwyllgor Lles Economaidd a'r PSRh yn ogystal â'r Swyddog Monitro wedi cyfrannu at yr adolygiad hwn.

ATODIADAU:

Atodiad 1	Cyllideb Refeniw y CBC 2025/26 – Adolygiad Diwedd Gorffennaf 2025
Atodiad 2	Cyllideb Refeniw yr Is-bwyllgor Lles Economaidd 2025/26 – Adolygiad Diwedd Gorffennaf 2025
Atodiad 3	Sefyllfa cronfeydd yr Is-Bwyllgor Lles Economaidd
Atodiad 4	Cyllideb Refeniw PSRh 2025/26 – Adolygiad Diwedd Gorffennaf 2025
-

YMATEB SWYDDOGION STATUDOL:

i. **Swyddog Monitro:**

Dim sylwadau i'w ychwanegu mewn perthynas â phriodoldeb.

ii. **Swyddog Cyllid Statudol:**

Awdur yr adroddiad.

Cyllideb Refeniw 2025/26 Cyd-Bwyllgor Corfforedig Gogledd Cymru - Adolygiad Gorffennaf 2025

	Cynllunio Strategol	Trafnidiaeth	Parth Buddsoddi	Cyd-Bwyllgor Corfforedig	Cyfanswm Cyllideb	Cynllunio Strategol	Trafnidiaeth	Rhagolwg gwariant		Cyfanswm Cyllideb	Atodiad 1 Rhagolwg Gorwariant / (Tanwariant)
	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)	Parth Buddsoddi	Cyd-Bwyllgor Corfforedig	(£)	(£)
Gweithwyr											
Gwariant Gweithwyr (Cyflog, Y.G. a Blwydd-dal)	226,230	112,970	0	428,880	768,080	92,789	45,811	0	322,370	460,970	(307,110)
Hysbysebu ac Asesu Ymgeiswyr	0	0	0	0	0	0	0	0	18,611	18,611	18,611
Hyfforddiant	0	0	0	0	0	0	0	0	4,000	4,000	4,000
Lwfans aelodau lleyg	0	0	0	1,230	1,230	0	0	0	800	800	(430)
Cyfanswm Gweithwyr	226,230	112,970	0	430,110	769,310	92,789	45,811	0	345,781	484,381	(284,929)
Teithio											
Teithio a chynhaliaeth	940	400	0	1,660	3,000	400	400	0	1,660	2,460	(540)
Cyfanswm Teithio	940	400	0	1,660	3,000	400	400	0	1,660	2,460	(540)
Cyflenwadau a gwasanaethau											
Eiddo	0	0	0	0	0	0	0	0	13,432	13,432	13,432
Offer a chyfarpar	3,440	1,470	0	6,090	11,000	1,470	1,470	0	6,400	9,340	(1,660)
Cyflenwadau amrywiol	940	400	0	1,660	3,000	400	400	0	1,660	2,460	(540)
Marchnata	0	0	0	0	0	0	0	0	4,500	4,500	4,500
Costau Banc	0	0	0	0	0	0	0	0	1,660	1,660	1,660
Ymgysylltu a chyfarfodydd	930	1,160	0	2,780	4,870	930	1,160	0	2,780	4,870	0
Ffioedd Archwilio Cymru	0	0	0	30,000	30,000	0	0	0	20,000	20,000	(10,000)
Ymgynghorwyr allanol	132,500	66,340	0	10,000	208,840	132,500	200,000	0	8,995	341,495	132,655
Yswiriant	15,000	15,000	0	30,000	60,000	1,701	848	0	2,767	5,316	(54,684)
Systemau	4,770	5,960	0	14,310	25,040	0	0	0	0	0	(25,040)
Cyfanswm Cyflenwadau a gwasanaethau	157,580	90,330	0	94,840	342,750	137,001	203,878	0	62,194	403,073	60,323
Gwasanaethau Cefnogol											
Cefnogaeth Gwasanaethau Cyllid (yn cynnwys Swyddog Adran 151)	11,630	10,920	0	47,100	69,650	7,840	7,130	0	35,830	50,800	(18,850)
Cyfreithiol (yn cynnwys y Swyddog Monitro)	12,940	12,940	0	27,330	53,210	12,940	12,940	0	27,330	53,210	0
Cefnogaeth Democratiaeth	14,220	17,770	0	42,650	74,640	9,700	11,750	0	32,446	53,896	(20,744)
Gwasanaethau Corfforaethol	4,750	4,920	0	12,710	22,380	4,750	4,920	0	12,710	22,380	0
Technoleg Gwybodaeth	3,210	1,380	0	5,690	10,280	3,210	1,380	0	5,690	10,280	0
Cyfanswm Gwasanaethau Cefnogol	46,750	47,930	0	135,480	230,160	38,440	38,120	0	114,006	190,566	(39,594)
Costau sefydlu											
Cyfreithiol	0	0	0	50,000	50,000	23,127	23,127	0	40,835	87,089	37,089
Ymgynghorwyr Allanol	0	0	0	72,000	72,000	0	59,422	0	79,228	138,650	66,650
Parth Buddsoddi	0	0	180,000	0	180,000	0	0	125,700	0	125,700	(54,300)
Cyfanswm Costau sefydlu	0	0	180,000	122,000	302,000	23,127	82,549	125,700	120,063	351,439	49,439
Cyfanswm Cyllideb Gwariant	431,500	251,630	180,000	784,090	1,647,220	291,757	370,758	125,700	643,704	1,431,919	(215,301)
Llywodraeth Cymru - Grant Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol	0	0	0	0	0	0	(200,000)	0	0	(200,000)	(200,000)
Llywodraeth Cymru - Parth Buddsoddi	0	0	0	0	0	0	0	(25,000)	0	(25,000)	(25,000)
Parth Buddsoddi	0	0	(180,000)	0	(180,000)	0	0	(100,700)	0	(100,700)	79,300
Llog	0	0	0	0	0	0	0	0	(50,000)	(50,000)	(50,000)
Cyfraniad o gronfa	(56,460)	(67,450)	0	(440,830)	(564,740)	(56,460)	(67,450)	0	(440,830)	(564,740)	0
Cyfanswm Cyllideb Gwariant Net	375,040	184,180	0	343,260	902,480	235,297	103,308	0	152,874	491,479	(411,001)

Sefyllfa Ariannol yr Is-bwyllgor Lles Economaidd (Gorffennaf 2025)							Atodiad 2
	Cyllideb Sylfaenol	Trosglwyddiadau Unwaith ac am byth	Cyfanswm Cyllideb	Gorffennaf 2025	Ymrwymadau Gorffennaf 2025	Amcangyfrif o'r Sefyllfa Derfynol	Gor / (Tan)wariant
Gwariant	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)
Swyddfa Rheoli Portffolio							
Gwariant Gweithwyr (Cyflog, Y.G. a Blwydd-dal)	1,558,280	0	1,558,280	420,533	0	1,332,413	(225,867)
Swyddi Llywodraeth Ychwanegol	206,320	0	206,320	0	0	97,903	(108,417)
Ymgynghorydd Allanol	0	0	0	3,912	671	84,183	84,183
Hysbysebu ac Asesu Ymgeiswyr	2,500	0	2,500	592	2,699	15,000	12,500
Teithio a Chynhaliaeth	10,000	0	10,000	115	882	6,000	(4,000)
Hyfforddiant	18,000	0	18,000	849	0	18,000	0
Ymgysylltu a Chyfarfodydd	10,000	0	10,000	735	1,785	10,000	0
Cyfathrebu a Chysylltiadau Cyhoeddus	25,000	0	25,000	8,931	411	25,000	0
Cyflenwadau a Gwasanaethau	15,000	0	15,000	4,497	1,154	15,000	0
Eiddo	36,000	0	36,000	0	0	36,000	0
Datblygu Portffolio a Rhaglenni	30,000	0	30,000	0	0	30,000	0
Yswiriant	4,130	0	4,130	0	0	15,930	11,800
Systemau	9,540	0	9,540	7,500	599	9,540	0
Cyfanswm Swyddfa Rheoli Portffolio	1,924,770	0	1,924,770	447,664	8,201	1,694,969	(229,801)
Gwasanaethau Cefnogol y Corff Atebol							
Cefnogaeth Gwasanaethau Cyllid	113,330	0	113,330	0	0	94,670	(18,660)
Cyfreithiol (yn cynnwys y Swyddog Monitro)	44,980	0	44,980	0	0	44,980	0
Cefnogaeth Democratiaeth	28,430	0	28,430	0	0	20,900	(7,530)
Gwasanaethau Corfforaethol	48,350	0	48,350	0	0	48,350	0
Technoleg Gwybodaeth	28,440	0	28,440	0	0	28,440	0
Cyfanswm Gwasanaethau Cefnogol y Corff Atebol	263,530	0	263,530	0	0	237,340	(26,190)
Cyd-bwyllgor							
Cefnogaeth Gyfreithiol Allanol	18,000	0	18,000	26,797	0	26,797	8,797
Ffioedd Cyllidol Allanol	10,000	0	10,000	1,445	0	10,000	0
Ffi Archwilio Allanol	28,350	0	28,350	0	0	17,000	(11,350)
Bwrdd Cyflawni Busnes	15,000	0	15,000	0	0	15,000	0
Cyfanswm Cyd-bwyllgor	71,350	0	71,350	28,242	0	68,797	(2,553)
Prosiectau							
Datblygu Achosion Busnes y Prosiectau	150,000	0	150,000	23,780	0	150,000	0
Cefnogaeth Gyfreithiol Allanol	150,000	0	150,000	31,709	0	181,689	31,689
Cefnogaeth Gyllidol Allanol	50,000	0	50,000	0	0	50,000	0
Cefnogaeth Caffael Allanol	50,000	0	50,000	0	0	50,000	0
Sicrwydd	50,000	0	50,000	0	0	25,000	(25,000)
Cyfanswm Prosiectau	450,000	0	450,000	55,489	0	456,689	6,689
Cynlluniau grant							
Gwariant gweithwyr - Prosiect Ynni Ardal Leol	0	80,040	80,040	33,120	0	80,040	0
Costau cysylltiedig eraill - Prosiect Ynni Ardal Leol	0	10,310	10,310	874	174	10,310	0
Ymgynghorydd Allanol - Prosiect Ynni Ardal Leol	0	79,920	79,920	27,690	9,270	79,920	0
Cynlluniau Ynni Ardal Lleol	0	6,800	6,800	6,800	0	6,800	0
Gwariant gweithwyr - Cronfa Ffyniant Gyffredin	0	196,870	196,870	62,035	0	196,870	0
Costau cysylltiedig eraill - Cronfa Ffyniant Gyffredin	0	16,865	16,865	4,937	0	16,865	0
Cynlluniau Ffyniant Gyffredin	0	230,515	230,515	0	0	230,515	0
Cyfanswm Cynlluniau grantiau	0	621,320	621,320	135,456	9,444	621,320	0
Trosglwyddiadau i gronfeydd							
Cyfraniadau llog y Partneriaid	108,380	0	108,380	0	0	108,380	0
Cyfanswm trosglwyddiadau i gronfeydd	108,380	0	108,380	0	0	108,380	0
Cyfanswm Gwariant	2,818,030	621,320	3,439,350	666,851	17,645	3,187,495	(251,855)

Sefyllfa Ariannol yr Is-bwyllgor Lles Economaidd (Gorffennaf 2025)							Atodiad 2
	Cyllideb	Trosglwyddiadau Unwaith ac am byth	Cyfanswm Cyllideb	Gorffennaf 2025	Ymrwymadau Gorffennaf 2025	Amcangyfrif o'r Sefyllfa Derfynol	Gor / (Tan)wariant
Incwm	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)
Cyfraniadau Ariannu							
Cyfraniadau Partneriaid							
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	(58,730)	0	(58,730)	0	0	(58,730)	0
Cyngor Sir Ddinbych	(58,730)	0	(58,730)	0	0	(58,730)	0
Cyngor Sir y Fflint	(58,730)	0	(58,730)	0	0	(58,730)	0
Cyngor Gwynedd	(58,730)	0	(58,730)	0	0	(58,730)	0
Cyngor Sir Ynys Môn	(58,730)	0	(58,730)	0	0	(58,730)	0
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	(58,730)	0	(58,730)	0	0	(58,730)	0
Prifysgol Bangor	(29,380)	0	(29,380)	0	0	(29,380)	0
Prifysgol Wrecsam	(29,380)	0	(29,380)	0	0	(29,380)	0
Coleg Cambria	(29,380)	0	(29,380)	0	0	(29,380)	0
Grŵp Llandrillo Menai	(29,380)	0	(29,380)	0	0	(29,380)	0
Cyfraniadau Atodol Awdurdodau Lleol							
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	(40,000)	0	(40,000)	0	0	(40,000)	0
Cyngor Sir Ddinbych	(40,000)	0	(40,000)	0	0	(40,000)	0
Cyngor Sir y Fflint	(40,000)	0	(40,000)	0	0	(40,000)	0
Cyngor Gwynedd	(40,000)	0	(40,000)	0	0	(40,000)	0
Cyngor Sir Ynys Môn	(40,000)	0	(40,000)	0	0	(40,000)	0
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	(40,000)	0	(40,000)	0	0	(40,000)	0
Cyfraniadau llog y Partneriaid							
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	(13,420)	0	(13,420)	0	0	(13,420)	0
Cyngor Sir Ddinbych	(11,870)	0	(11,870)	0	0	(11,870)	0
Cyngor Sir y Fflint	(18,710)	0	(18,710)	0	0	(18,710)	0
Cyngor Gwynedd	(13,730)	0	(13,730)	0	0	(13,730)	0
Cyngor Sir Ynys Môn	(8,290)	0	(8,290)	0	0	(8,290)	0
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	(23,210)	0	(23,210)	0	0	(23,210)	0
Prifysgol Wrecsam	(10,070)	0	(10,070)	0	0	(10,070)	0
Grŵp Llandrillo Menai	(9,080)	0	(9,080)	0	0	(9,080)	0
Eraill							
Grant Bargen Twf Gogledd Cymru	(1,350,000)	0	(1,350,000)	0	0	(1,350,000)	0
Grant Bargen Twf Gogledd Cymru (Staff Prosiectau)	(116,675)	0	(116,675)	0	0	(205,382)	(88,707)
Cyfalafu Costau Staff	(60,000)	0	(60,000)	0	0	0	60,000
Grant Ynni Llywodraeth Cymru	0	(177,070)	(177,070)	(53,269)	0	(177,070)	0
Cronfa Ffyniant Gyffredin y DG	0	(444,250)	(444,250)	0	0	(444,250)	0
Cronfa Wrth Gefn wedi'i Chlustnodi	(60,990)	0	(60,990)	0	0	(60,990)	0
Cronfa Adnoddau	(412,085)	0	(412,085)	0	0	(412,085)	0
Cyfanswm Incwm	(2,818,030)	(621,320)	(3,439,350)	(53,269)	0	(3,468,057)	(28,707)
Gor / (Tan) wariant Net	0	0	0	613,582	17,645	(280,562)	(280,562)

	£
Cyfanswm y gronfa wrth gefn ar 31 Mawrth 2025	(210,977)
Dyraniad cyllideb 2025/26	60,990
Cyfanswm y gronfa wrth gefn ar 31 Mawrth 2026	(149,987)

	£
Cyfanswm y gronfa Prosiectau ar 31 Mawrth 2025	(29,167)
Trosglwyddiad i mewn yn 2025/26	(123,133)
Cyfanswm y gronfa Prosiectau ar 31 Mawrth 2026	(152,300)

	£
Cyfanswm y gronfa llog ar 31 Mawrth 2025	(4,733,483)
Cyfraniadau 2025/26	(108,380)
Cyfanswm y gronfa llog ar 31 Mawrth 2026	(4,841,863)

	£
Cyfanswm y gronfa adnoddau ar 31 Mawrth 2025	(2,800,231)
Defnydd yn 2025/26	412,085
Cyfanswm y gronfa adnoddau ar 31 Mawrth 2026	(2,388,146) *

* Bydd llog ar falansau y Cynllun Twf cael ei ychwanegu ar ddiwedd y flwyddyn ariannol.

Sefyllfa Ariannol Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol (Gorffennaf 2025)

Atodiad 4

	Cyllideb	Gorffennaf 2025	Ymrwymadau Gorffennaf 2025	Amcangyfrif o'r Sefyllfa Derfynol	Gor / (Tan)wariant
Gwariant	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)
Gwariant Gweithwyr (Cyflog, Y.G. a Blwydd-dal)	209,900	67,774	0	209,900	0
Teithio a Chynhaliaeth	1,500	230	191	1,500	0
Cyflenwadau a Gwasanaethau	45	0	43	45	0
'Light Cast' a 'Data City'	10,000	0	0	10,000	0
Gwefan	10,000	0	0	10,000	0
Eiddo	12,000	4,341	4,278	12,000	0
Cynlluniau Sgiliau - Gwaith Gwybodaeth Marchnad Llafyr	12,660	11,235	1,050	12,660	0
Dyraniad Grwpiau Clwstwr	1,395	0	0	1,395	0
Porth Sgiliau	10,000	0	660	10,000	0
Digwyddiadau a Chyfarfodydd	19,500	3,959	360	19,500	0
Marchnata a Chyfathrebu	15,000	0	8,333	15,000	0
Cyfanswm Gwariant	302,000	87,539	14,915	302,000	0
Incwm	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)
Grant Llywodraeth Cymru	(290,000)	0	0	(290,000)	0
Cronfa wrth Gefn	(12,000)	0	0	(12,000)	0
Cyfanswm Incwm	(302,000)	0	0	(302,000)	0
Gor / (Tan) wariant Net	0	87,539	14,915	0	0

CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG Y GOGLEDD

19 Medi, 2025

TEITL: Datganiad Llywodraethu Blynnyddol

AWDUR: Alwen Williams, Prif Weithredwr

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

1.1. Derbyn a chymeradwyo y datganiad llywodraethu blynnyddol.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

2.1. Gofynnir i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig dderbyn a chymeradwyo y Datganiad Llywodraethu Blynnyddol ar gyfer Uchelgais Gogledd Cymru.

3. Y RHESWM DROS Y PENDERFYNIAD

3.1. Fel a nodir isod.

4. CEFNDIR A PHROSES

4.1. Mae Rheoliadau Cyfrifo ac Archwilio (Cymru) 2014 (fel y'i diwygiwyd) yn gosod gofynion penodol ar gyrff cyhoeddus sydd yn gweithredu trefniadau rheoli partneriaethol trwy gyd-bwyllgorau ffurfiol.

4.2. Gofyniad Rheoliad 5 yw i'r Cyd-Bwyllgor adolygu a chymeradwyo datganiad rheolaeth fewnol. Mae'r Datganiad Llywodraethu Blynnyddol wedi ei ddarparu i gyd-fynd â'r gofyniad hwn. Mae'r ddogfen wedi ei pharatoi i gynnig fframwaith i weithrediad Uchelgais Gogledd Cymru.

5. GOBLYGIADAU ARIANNOL

5.1. Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol yn codi o'r adroddiad hwn.

6. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

6.1. Nid oes unrhyw oblygiadau cyfreithiol yn codi o'r adroddiad hwn.

ATODIADAU:

Atodiad 1: Datganiad Llywodraethu Blynnyddol

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. Swyddog Monitro:

“Rwy'n fodlon bod y Datganiad Llywodraethu yn adlewyrchiad teg a chywir o'r trefniadau llywodraethu ar gyfer y cyn Gyd-bwyllgor Bwrdd Uchelgais Gogledd Cymru. Gyda diddymu'r Cyd-bwyllgor ar drosglwyddo ei swyddogaethau i Gyd-bwyllgor Corfforaethol y Gogledd fel corff olynol, dyma'r fforwm gwneud penderfyniadau priodol i gymeradwyo'r datganiad.”

ii. Swyddog Cyllid Statudol:

“Rwyf yn fodlon fod y Datganiad Llywodraethu yn adlewyrchiad teg o drefniadau llywodraethu Uchelgais Gogledd Cymru yn 2024/25, a bod trefniadau ar gyfer atebolrwydd yn briodol. Mae'r datganiad yn cwrdd â'r gofyn i ddisgrifio fframwaith lywodraethu Uchelgais Gogledd Cymru, ac i asesu pa mor effeithiol mae'n gweithredu.

Mae'r Datganiad yn mynd i'r afael yn briodol â digwyddiad ôl-fantolen arwyddocaol, sef trosglwyddiad swyddogaethau'r Bwrdd Uchelgais i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig ar 1 Ebrill 2025.”

Uchelgais
Gogledd Cymru
Ambition
North Wales

Datganiad Llywodraethu Blynyddol 2024-2025

Cynnwys

Cyflwyniad.....	3
Pwrrpas.....	4
Y Fframwaith Llywodraethu.....	6
Llywodraethu'r Cynllun Twf	12
Sicrwydd	15
Archwilio.....	19
Rheoli Risg.....	19
Crynodeb a Chasgliad.....	21

Cyflwyniad

Uchelgais Gogledd Cymru

Sefydlwyd partneriaeth Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru yn 2012 er mwyn datblygu ymagwedd ranbarthol i dwf economaidd ac er mwyn rhoi sylw i'r heriau a'r rhwystrau sy'n wynebu economi'r Gogledd. Roedd y bartneriaeth yn cynnwys chwe ardal weinyddol Awdurdodau Lleol rhanbarth Gogledd Cymru, sef Cyngorau Gwynedd, Môn, Conwy, Sir Ddinbych, Wrecsam a Sir y Fflint. Mae'r bartneriaeth hefyd yn cynnwys Prifysgol Bangor, Prifysgol Wrecsam, Coleg Cambria a Grŵp Llandrillo Menai.

Penodwyd Swyddfa Rheoli Portffolio yn 2019 i arwain ar gyflawni Cynllun Twf Gogledd Cymru.

Ym mis Rhagfyr 2020, fe wnaeth y bartneriaeth gytuno ar Gynllun Twf Gogledd Cymru gyda Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru gan sicrhau buddsoddiad o £240miliwn i economi'r Gogledd fel rhan o'r cytundeb.

Yn 2021 cymeradwyodd y Bwrdd Uchelgais y brand Uchelgais Gogledd Cymru fel y brand newydd ar gyfer y Bwrdd Uchelgais a Cynllun Twf Gogledd Cymru.

Ar y 1af o Ebrill 2025, trosglwyddodd y cyfrifoldeb o gyflawni'r Cynllun Twf o'r Bwrdd Uchelgais i Gyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd. Mae'r Cyd-Bwyllgor yn cynnwys y chwe Awdurdod Lleol ynghyd a Pharc Cenedlaethol Eryri, ac efo cyfrifoldebau newydd dros drafnidiaeth ranbarthol a chynllunio strategol ynghyd a chyfrifoldeb dros wella a hyrwyddo lles economaidd Gogledd Cymru. Cytunodd y Cyd-Bwyllgor Corfforedig i fabwysiadu'r brand Uchelgais Gogledd Cymru.

Mae llywodraethiant y Cynllun Twf bellach yn cael ei oruchwyllo gan Is-Bwyllgor Llesiant Economaidd y Cyd-Bwyllgor Corfforedig. Yn y ddogfen ble cyfeirir at y Bwrdd Uchelgais mae hyn ar gyfer penderfyniadau cyn y 1af o Ebrill 2025.

Pwrpas

Sefydlwyd y Bwrdd Uchelgais gan bartneriaid awdurdodau lleol fel cyd-bwyllgor yn 2019 a hwn yw'r corff sy'n gwneud penderfyniadau ar gyfer Cynllun Twf Gogledd Cymru, ynghyd ag arwain ar gydweithio economaidd rhanbarthol.

Wedi sicrhau'r Cynllun Twf ym mis Rhagfyr 2020, fe wnaeth y partneriaid gytuno i 'Gytundeb Llywodraethu 2'. Mae'r cytundeb, sy'n ddogfen sydd wedi'i rhwymo mewn cyfraith, yn diffinio rôl a swyddogaeth Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru, a'i ddefnydd o bwerau dirprwyedig. Yn ogystal, mae'n amlinellu'r strwythurau gwneud penderfyniadau ac atebolrwydd democrataidd.

Mae Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd yn gorff corfforaethol a sefydlwyd gan Reoliadau Cyd-bwyllgor Corfforedig Gogledd Cymru 2021, y "Rheoliadau Sefydlu". Mae dyletswydd ar y Cyd-bwyllgor Corfforedig i baratoi a chyhoeddi Cyfansoddiad, cyhoeddwyd y Cyfansoddiad cyntaf ar 1 Ebrill 2025 a bydd yn cael ei adolygu a'i ddiwygio yn ôl yr angen. Mae'r Cyfansoddiad yn disgrifio sut mae'r Cyd-bwyllgor Corfforedig yn cael ei gyfansoddi, a'i rôl, ei swyddogaethau, ei aelodaeth a'i reolau gweithdrefnol.

Fel rhan o'r trosglwyddiad i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig, ymrwymodd y partneriaid i "Gytundeb mewn perthynas â chyflawni Cynllun Twf Gogledd Cymru gan Gyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd". Mae'r cytundeb hwn yn dod â 'Cytundeb Llywodraethu 2' i ben. Mae'r cytundeb newydd hwn yn eistedd ochr yn ochr â llywodraethu'r Cyd-bwyllgor Corfforedig a dogfennau'r Cynllun Twf er mwyn sicrhau gweithrediad parhaus y Cynllun Twf.

Mae trefniadau llywodraethu'r Cynllun Twf yn caniatáu i benderfyniadau gael eu gwneud mewn modd agored a thryloyw er budd y rhanbarth cyfan. Tra bod y Bwrdd Uchelgais (hyd at 31 o Fawrth 2025) ac yna Is-Bwyllgor Llesiant Economaidd (ar ôl 1af Ebrill 2025) yn gweithredu fel y corff gwneud penderfyniadau ar gyfer y Cynllun Twf, mae cysylltiadau ffurfiol ac anffurfiol cryf â Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU fel arianwyr y Cynllun Twf.

Mae Uchelgais Gogledd Cymru wedi mabwysiadu model cyflawni sy'n seiliedig ar ddull arfer gorau ar gyfer rheoli'r portffolio, y rhaglenni a'r prosiectau. Mae'r dull hwn yn ffordd integredig o fodloni uchelgeisiau'r sefydliad, gan annog gwell penderfyniadau a chynyddu'r tebygolrwydd o gael deilliannau llwyddiannus.

Cynllun Twf Gogledd Cymru

Nod y Cynllun Twf yw adeiladu economi mwy bywiog, cynaliadwy a gwydn yn y Gogledd. Adeiladu ar gryfderau'r rhanbarth i roi hwb i gynhyrchedd a mynd i'r afael â heriau a rhwystrau economaidd hir-dymor i gyflawni twf cynhwysol. Y dull gweithredu yw hyrwyddo twf mewn ffordd gynhwysol, gynaliadwy, y gellir ei ymestyn yn unol â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

Mae'r Cynllun Twf yn anelu at ddod â dros £1 biliwn o fuddsoddiad i'r Gogledd er mwyn cynhyrchu dros 4000 o swyddi newydd a chynnydd mewn GVA o £2.4 biliwn. Mae Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU wedi ymrwymo i fuddsoddi £240 miliwn o gyfalaf ar y cyd dros gyfnod o 15 mlynedd, gyda'r gweddill wedi'i ddenu o ffynonellau preifat a chyhoeddus.

Bydd y deilliannau a ddymunir o'r buddsoddiad hwn yn cael eu cyflawni dwy gyflawni portffolio o bum rhaglen ar wahân sy'n:

- adeiladu ar ein cryfderau rhanbarthol mewn gweithgynhyrchu ac ynni carbon isel
- targedu arloesedd ac isadeiledd digidol i gysylltu'r rhanbarth yn well
- buddsoddi mewn safleoedd ac eiddo allweddol ar gyfer y farchnad datblygu
- galluogi arloesedd i roi hwb i gynhyrchedd
- cefnogi ein diwydiannau allweddol mewn twristiaeth ac amaeth i ddatblygu ar gyfer y dyfodol

Y Rhaglenni

Y pum rhaglen yw

- **Ynni Carbon Isel,**
- **Bwyd-Amaeth a Thwristiaeth,**
- **Arloesi mewn Gweithgynhyrchu Gwerth Uchel**
- **Cysylltedd Ddigidol**
- **Tir ac Eiddo.**

Y Fframwaith Llywodraethu

Mae gan Uchelgais Gogledd Cymru fframwaith llywodraethu wedi'i sefydlu yn seiliedig ar arfer gorau. Mae Cytundeb Llywodraethu 2 (cyn 31 o Fawrth 2025) a 'Cytundeb mewn perthynas a chyflawni Cynllun Twf Gogledd Cymru gan Gyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd' (ar ôl 1af Ebrill 2025) yn diffinio swyddogaethau, pwerau a strwythurau atebolrwydd y Bwrdd a Chynllun Twf Gogledd Cymru. Mae gan Gynllun Twf Gogledd Cymru strwythur rheoli portffolio, rhaglenni a phrosiect wedi'i ddatblygu ac mae wedi datblygu fframwaith rheoli prosiectau i danategu'r gwaith o gyflawni Cynllun Twf Gogledd Cymru.

Mae'r Fframwaith Llywodraethu yn cynnwys y systemau, y prosesau, y diwylliannau a'r gwerthoedd y mae'r Bwrdd/Is-Bwyllgor yn cael ei gyfarwyddo a'i reoli yn ei erbyn a hefyd y ffordd y mae'n atebol i'r Rhanbarth, yn ymgysylltu â'r Rhanbarth, ac yn arwain y Rhanbarth. Mae'n galluogi i'r Bwrdd/Is-Bwyllgor fonitro cyrhaeddiad ei hamcanion strategol ac i ystyried p'un a yw'r amcanion hynny yn/wedi arwain at gyflawni prosiectau priodol, perthnasol a gwerth am arian.

Mae'r system o reolaeth fewnol yn rhan sylweddol o'r fframwaith hwnnw ac wedi'i dylunio i reoli risg i lefel resymol. Ei nod yw adnabod a blaenoriaethu'r risgiau allai rwystro gallu Uchelgais Gogledd Cymru i gyflawni ei bolisiau, ei nodau a'i amcanion. Mae'n gwerthuso tebygolrwydd ac effaith gwireddu'r risgiau sydd wedi'u hadnabod a rheoli risgiau unigol yn briodol.

Mae Uchelgais Gogledd Cymru wedi mabwysiadu a gweithredu cod Llywodraethu Corfforaethol yn seiliedig ar y Fframwaith '*Delivering Good Governance in Local Government*' a gyhoeddwyd gan y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (CIPFA) a Phrif Weithredwyr Ac Uwch Reolwyr y Gymdeithas Awdurdodau Lleol (SOLACE).

Mae'r fframwaith llywodraethu a ddisgrifir uchod wedi bod ar waith yn Uchelgais Gogledd Cymru am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2025 ac mae'n parhau i fod yn berthnasol hyd at ddyddiad cymeradwyo'r Datganiad Cyfrifon.

Mae'r adran hon yn nodi sut mae Uchelgais Gogledd Cymru yn cyflawni yn erbyn saith egwyddor sylfaenol llywodraethu corfforaethol fel y'u nodir gan CIPFA/SOLACE:

1. Uniondeb a Gwerthoedd

Ymddwyn gydag uniondeb, yn dangos ymrwymiad cryf i werthoedd moesegol, a pharchu'r gyfraith.

- Mae disgwyliadau'r Swyddfa Rheoli Portffolio, Aelodau Pwyllgor a'r Corff Atebol wedi'u nodi o fewn 'Cytundeb Llywodraethu 2', 'Cytundeb mewn perthynas â chyflawni Cynllun Twf Gogledd Cymru gan Gyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd', a'r Cyfansoddiad. Mae'r Cytundebau a'r Cyfansoddiad yn nodi'r weithdrefn ar gyfer cyfarfodydd, strwythurau gwneud penderfyniadau, atebolrwydd democrataidd, polisi dirprwyaethau, trefniadau craffu ac yn cynnwys y Cod Ymddygiad.
- Mae polisi gwrthdaro buddiannau ar waith sy'n cwmpasu'r Cynllun Twf, yn benodol ar gyfer y byrddau portffolio, rhaglenni a phrosiectau. Mae'n ddisgwyliad i staff y Swyddfa Rheoli Portffolio ynghyd a chynrychiolwyr ar y Bwrdd Uchelgais (cyn 31 o Fawrth 2025), Pwyllgorau (ar ôl 1af Ebrill 2025), Bwrdd Portffolio, Bwrdd Cyflawni Busnes (cyn 31 o Fawrth 2025) a phob Bwrdd Rhaglen a Phrosiect gwblhau ffurflen Datgan Diddordeb yn flynyddol. Disgwylir i ddiddordeb unigolyn ac sefydliadol gael ei gofnodi. Mae datganiadau o ddiddordeb yn eitem sefydlog ar raglen y Pwyllgorau, Bwrdd Uchelgais, Bwrdd Portffolio, Bwrdd Cyflawni Busnes a phob Bwrdd Rhaglen a Phrosiect.
- Mae trefniadau Archwilio Mewnol ac Allanol yn eu lle.
- Fel sy'n ofynnol gan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011, ac wedi'i amlinellu yn y Cyfansoddiad, rhaid i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig sefydlu is-bwyllgor o'r enw yr Is-bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio. Bydd yr aelodaeth yn cynnwys 9 aelod, a bydd 6 ohonynt yn aelodau etholedig o bob un o'r 6 Cyngor Cyfansoddiadol ac yn cael eu henwebu gan bob un o'r 6 Cyngor Cyfansoddiadol a bydd 3 ohonynt yn Aelodau Lleyg. Bydd yr Is-bwyllgor hwn yn cael ei sefydlu yn ystod 2025/26.
- Mae pob adroddiad i'r Bwrdd Uchelgais, Cyd-Bwyllgor Corfforedig a'r Is-Bwyllgorau yn cynnwys sylwadau gan swyddogion statudol cyfreithiol/cyllid neu ei dirprwyon ymlaen llaw i'w cyhoeddi.
- Mae'r Swyddog Monitro yn sicrhau cydymffurfiaeth ar bob penderfyniad sy'n cael eu gwneud gan y Bwrdd Uchelgais, Cyd-Bwyllgor Corfforedig a'r Is-Bwyllgorau.
- Mae trefniadau craffu ar waith gyda'r 6 awdurdod lleol.
- Wedi'i amlinellu yn y Cyfansoddiad, rhaid i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig sefydlu is-bwyllgor o'r enw y Cyd-bwyllgor Trosolwg a Chraffu, gan chwarae rhan hanfodol wrth sicrhau

tryloywder ac atebolrwydd o fewn gweithrediadau'r Cyd-bwyllgor Corfforedig. Bydd yr Is-bwyllgor hwn yn cael ei sefydlu yn ystod 2025/26.

- Mae'r Swyddfa Rheoli Portffolio wedi datblygu a ymrwymo i gyfres o werthoedd ar gyfer y tîm:
 - i fod yn uchelgeisiol
 - i gyd weithio
 - i wneud y peth iawn
 - i wneud gwahaniaeth.

2. Didwylledd ac ymgysylltu

Sicrhau didwylledd ac ymgysylltu cynhwysfawr gyda rhanddeiliaid.

- Mae cyfarfodydd y Bwrdd Uchelgais, Cyd Bwyllgor Corfforedig a'r Is-Bwyllgorau yn gyfarfodydd agored ac mae rhaglenni, papurau a chofnodion yn cael eu cyhoeddi. Mae rhain ar hyn o bryd ar gael ar wefan Cyngor Gwynedd a oedd yn gorff atebol ar yr Bwrdd Uchelgais hyd at 31 o Fawrth 2025.
- Mae'r broses gwneud penderfyniadau wedi'i hamlinellu o fewn Cytundeb Llywodraethu 2.
- Caiff adroddiadau sy'n berthnasol i'r Cynllun Twf ac llesiant economaidd eu trafod gan y Bwrdd Portffolio cyn eu cyflwyno i'r Bwrdd Uchelgais/Is-Bwyllgor Llesiant Economaidd. Bydd ymgynghoriad priodol yn digwydd gyda Byrddau Rhaglenni a Phrosiectau, Llywodraethau a rhanddeiliaid allweddol.
- Mae'r trefniadau craffu yn caniatáu cyfranogiad gan aelodau o bob un o'r chwe awdurdod lleol.
- Mae'r Swyddfa Rheoli Portffolio yn hyrwyddo Uchelgais Gogledd Cymru ac yn annog ymgysylltu gyda'r gymuned ehangach yn y Gogledd fel yr amlinellir yn y Strategaeth Gyfathrebu.

3. Gwneud gwahaniaeth

Diffinio deilliannau o ran buddion economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol cynaliadwy.

- Mae gan Uchelgais Gogledd Cymru weledigaeth glir yn ei lle; "Adeiladu economi mwy bywiog, cynaliadwy a gwydn yn y Gogledd."
- Mae gan Uchelgais Gogledd Cymru Ddatganiad a Methodoleg Allyriadau Carbon ac Bioamrywiaeth.

- Mae fframwaith gwireddu buddion wedi'i ddatblygu i gefnogi'r gwaith o gyflawni'r Cynllun Twf.
- Mae'r Swyddfa Rheoli Portffolio yn cyflwyno adroddiadau cynnydd chwarterol a blynyddol i'r ddwy Llywodraeth, y Bwrdd Uchelgais/Is-Bwyllgor Llesiant Economaidd ac Pwyllgorau Craffu yr Awdurdodau Lleol.

4. Gwneud yn siŵr ein bod yn cyflawni'r hyn a fwriadwyd

Pennu'r ymyraethau sydd eu hangen er mwyn gwneud y gorau wrth gyflawni'r deilliannau bwriadedig.

- Mae Uchelgais Gogledd Cymru wedi penodi Swyddfa Rheoli Portffolio i sicrhau y cyflawnir y Cynllun Twf.
- Mae Uwch Swyddog Cyfrifol wedi ei benodi ar gyfer Portffolio y Cynllun Twf.
- Mae Uwch Swyddogion Cyfrifol wedi'u penodi i bob Rhaglen a Phrosiect y Cynllun Twf.
- Mae Portffolio y Cynllun Twf wedi ei gefnogi gan Achos Fusnes Portffolio manwl.
- Caiff yr holl Raglenni eu cefnogi gan achosion busnes manwl.
- Mae gofyn i bob Prosiect gyflwyno achosion busnes manwl.
- Caiff yr holl achosion busnes eu datblygu yn unol â'r canllaw *Better Business Case*.
- Mae Proses Sicrwydd a Chymeradwyo symlach ar gyfer achosion busnes wedi'i datblygu gan Uchelgais Gogledd Cymru, gyda'r Is-bwyllgor Llesiant economaidd a'r ddwy Lywodraeth wedi ei chymeradwyo. Y nod yw symleiddio prosesau a chyflymu cyflwyno a dull mwy hyblyg a theilwra i'w weithredu.

5. Gwerthfawrogi ein pobl; ymgysylltu, arwain a chefnogi

Datblygu capasiti a gallu arweinyddiaeth ac unigolion.

- Mae Uchelgais Gogledd Cymru yn sicrhau bod gan swyddogion y Swyddfa Rheoli Portffolio y sgiliau a'r wybodaeth gywir i gyflawni eu rolau'n effeithiol. I sicrhau hyn, mae'r Swyddfa Rheoli Portffolio yn sicrhau bod yr holl swyddogion newydd yn cael eu croesawu'n gynhwysfawr ynghyd â darparu hyfforddiant perthnasol i'w swyddi.
- Mae'r strwythur llywodraethu yn cynnwys Bwrdd Cyflawni Busnes. Roedd Cadeirydd y Bwrdd Cyflawni Busnes yn ymgynghorydd i'r Bwrdd Uchelgais Economaidd (hyd at 31 o Fawrth 2025). Yn ystod 2025 bydd Uchelgais Gogledd Cymru yn sefydlu Bwrdd Cyngori

Busnes, gyda'r Cadeirydd a'r Is-Gadeirydd yn cymryd rolau fel Ymgynghorwyr Anweithredol.

- Mae Cytundeb Llywodraethu 2 (cyn 31 o Fawrth 2025) a'r Cyfansoddiad (ar ôl 1af o Ebrill 2025) yn amlinellu'n glir rolau a chyfrifoldebau'r aelodau, yr ymgynghorwyr a'r swyddogion.
- Cyfarfodydd Bwrdd Portffolio a Pwyllgorau rheolaidd yn cael ei cynnal.

6. Rheoli risgiau, perfformiad a chyllid

Rheoli risgiau a pherfformiad drwy reolaeth fewnol gadarn a rheolaeth ariannol gyhoeddus gref.

- Mae Cynllun Rheoli Risg yn ei le, a chyflawnir Adroddiadau Perfformiad a Risg chwarterol ar gyfer y Cynllun Twf i'r Bwrdd Portffolio a'r Bwrdd Uchelgais/Is-Bwyllgor Llesiant Economaidd.
- Mae'r Portffolio, y Rhaglenni a'r Prosiectau yn cwblhau Asesiadau Proffil Risg cyn unrhyw weithgaredd sicrwydd.
- Caiff Achos Busnes y Portffolio a'r Achosion Busnes Rhaglenni ei ddiweddarau a'i gymeradwyo'n flynyddol.
- Mae Swyddog Adran 151 y Corff Atebol yn cyflwyno Adroddiadau Ariannol chwarterol i'r Bwrdd Portffolio a'r Bwrdd Uchelgais/Is-Bwyllgor, ac yr Cyd-Bwyllgor Corfforedig.
- Caiff y Gyllideb Flynyddol ei gosod ar y cyd gan Dîm Cyllid Cyngor Gwynedd (fel y Corff Lletya) a'r Swyddfa Rheoli Portffolio. Caiff y Gyllideb Flynyddol ei chytuno gan y Bwrdd Portffolio a'r Bwrdd Uchelgais/Cyd-Bwyllgor Corfforedig. Mae prosesau rheoli ariannol cadarn yn eu lle.
- Mae Uchelgais Gogledd Cymru yn ddarostyngedig i archwiliadau mewnol gan y corff lletya hyd at 31 Fawrth 2025. O'r 1af o Ebrill 2025 mae archwilio mewnol yn cael ei ddarparu gan Gyngor Gwynedd ar sail gytundebol. Mae archwiliadau allanol gan Archwilio Cymru.
- Caiff adroddiadau Archwilio blynyddol eu cyflwyno gan Archwilio Cymru i'r Bwrdd Uchelgais/Cyd-Bwyllgor Corfforedig.
- Yn ystod 2025 bydd y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn sefydlu is-bwyllgor a elwir yn Is-Bwyllgor Llywodraethu a Archwilio fel sydd ei angen gan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011. Bydd y Pwyllgor yn goruchwyllo trefniadau materion ariannol, rheoli risg, rheolaeth fewnol, rheoli perfformiad a llywodraethu corfforaethol y Cyd-bwyllgor Corfforedig.

7. Tryloywder ac atebolrwydd da

Gweithredu arferion da mewn tryloywder, adrodd ac archwilio er mwyn cyflawni atebolrwydd effeithiol.

- Mae'r Swyddfa Rheoli Portffolio wedi datblygu Cynllun Sicrwydd a Chymeradwyaeth Integredig, Cynllun Monitro a Gwerthuso a Chynllun Busnes Portffolio.
- Caiff papurau cyfarfodydd y Bwrdd Uchelgais, Cyd-Bwyllgor Corfforedig, ac Is-Bwyllgorau yn cael eu cyhoeddi ar wefan yr Cyngor Gwynedd (fel y Corff Lletya cyn 31 Mawrth 2025 ac wedi hynny y darparwr Gwasanaethau Democratiaeth cytuundebig) ynghyd â gwefan Uchelgais Gogledd Cymru. Mae hyn yn cynnwys adroddiadau perfformiad a risg chwarterol.
- Mae Uchelgais Gogledd Cymru yn cael Adolygiad Asesiad Prosiect (PAR) Portffolio a Rhaglen blyneddol gan ganolbwyntio ar gyflawni'r Cynllun Twf.
- Cyfarfodydd chwarterol gyda Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU.
- Mae prosiectau yn cael adolygiadau sicrwydd drwy gydol oes y prosiectau.
- Gweithredu argymhellion Archwilio Mewnol ac Archwilio Cymru.
- Mae'r Bwrdd Uchelgais wedi mabwysiadu'r Cod Llywodraethu Corfforaethol yn seiliedig ar fframwaith CIPFA.

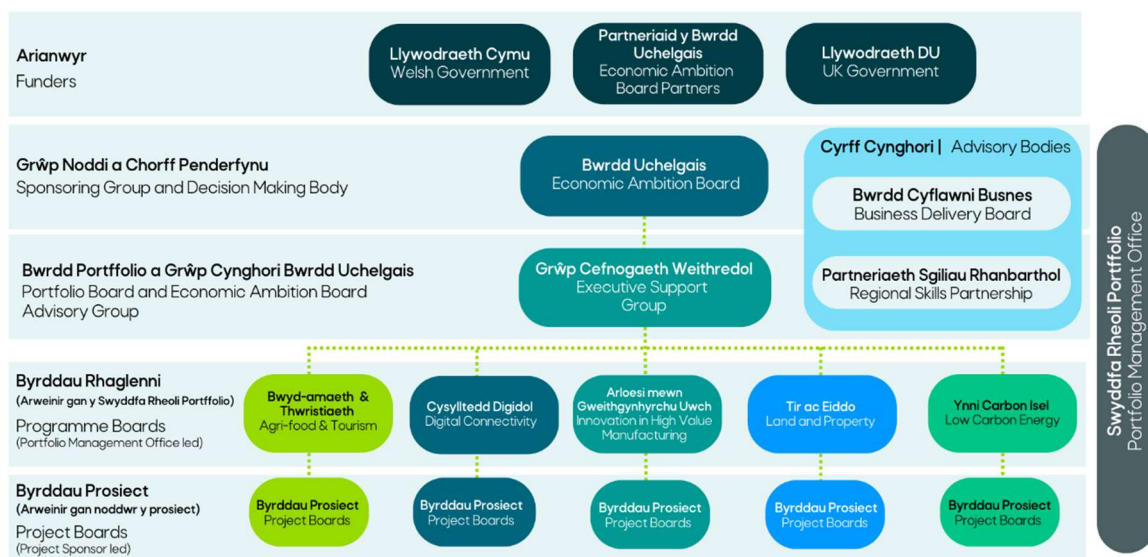
Llywodraethu'r Cynllun Twf

Mae Uchelgais Gogledd Cymru wedi datblygu Fframwaith Rheoli Prosiect sy'n amlinellu sut caiff prosiectau'r Bwrdd Uchelgais eu cyfarwyddo, eu rheoli, eu diffinio a'u cyfathrebu.

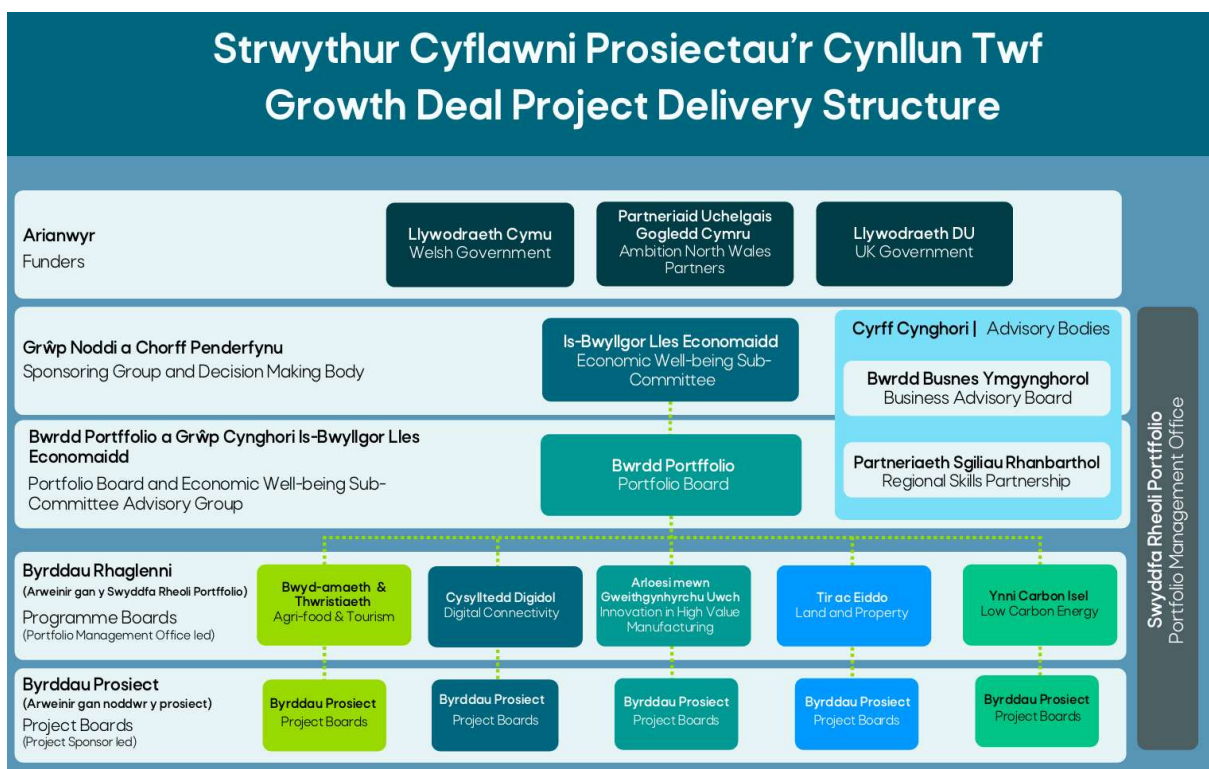
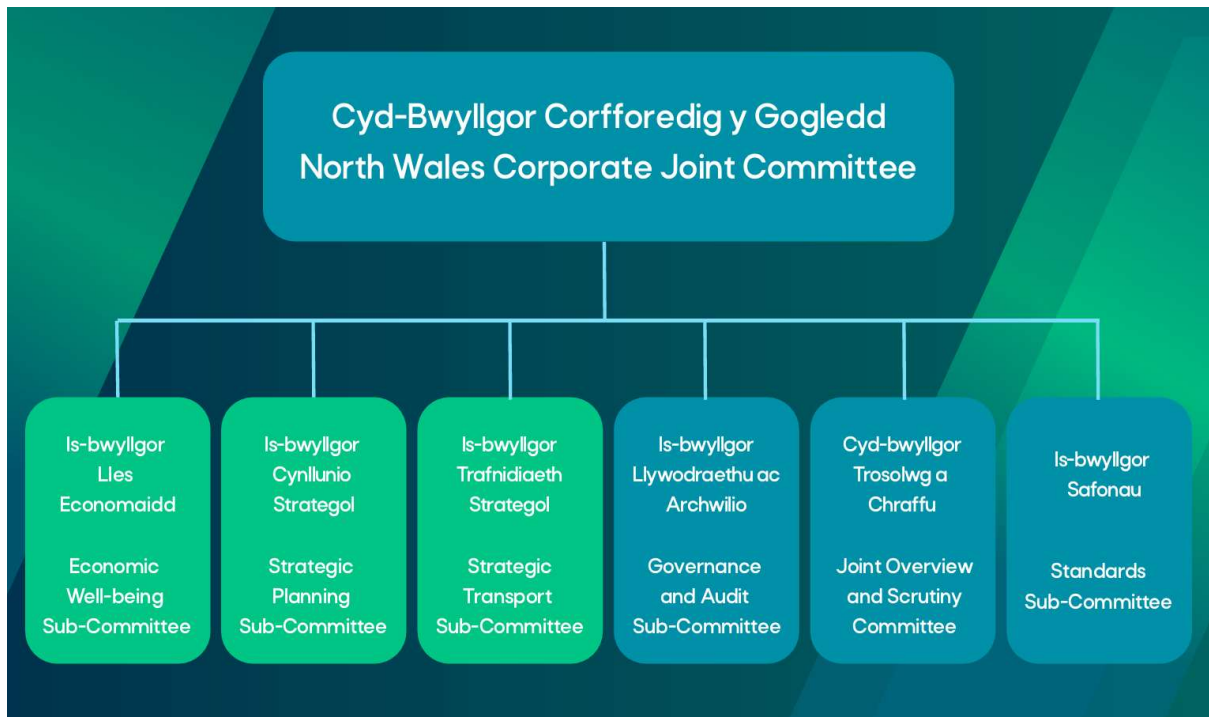
Mae'r Fframwaith yn darparu ymagwedd arfer gorau a fydd yn helpu i gyflawni cydlynid ar draws prosiectau'r sefydliad drwy fabwysiadu un dull fel y cânt eu gweithredu yn yr un ffordd, drwy felly ddarparu cysondeb, dilyniant ac eglurder yn yr ymagwedd, y cyfathrebu a'r cynnyrch a grëir. Mae'r Fframwaith hwn yn cyd-fynd â chanllawiau prosiect Llywodraeth EM gyda dulliau sydd wedi'u teilwra i fodloni gofynion Uchelgais Gogledd Cymru.

Mae'r diagram isod yn darparu trosolwg gweledol o'r fframwaith:

Hyd at 31 Mawrth 2025:

O 1af Ebrill 2025:

Caiff holl achosion busnes prosiectau Uchelgais Gogledd Cymru eu datblygu yn unol â chanllawiau 'Better Business Cases' a'r model Pum Achos a ddatblygwyr gan Lywodraeth Cymru a Thrysorlys EM ynghyd â chanllaw Llyfr Gwyrdd Trysorlys EM. Mae'r holl achosion busnes yn ddarostyngedig i Adolygiadau Porth annibynnol gan Hwb Sicrwydd Integredig

Llywodraeth Cymru, ym mhob cam penderfyniad allweddol, yn unol â Phrosesau Porth Swyddfa'r Cabinet. Caiff trefniadau caffael arianwyr eu craffu fel rhan o'r broses hon.

Mae gan Uchelgais Gogledd Cymru bolisi Gwrthdaro Buddiannau, sy'n pennu'r canllawiau a gweithdrefnau ar gyfer adnabod achosion o wrthdaro buddiannau, eu monitro a'u rheoli, p'un a ydynt yn rhai go iawn neu'n rhai a allai ddigwydd. Yn unol â'r polisi, mae'r broses yn ei gwneud hi'n ofynnol i bob unigolyn ddatgan eu buddiannau drwy gofrestr pro forma, a gwelwyd tystiolaeth o hyn. Caiff disgrifiad, ynghyd â manylion unrhyw gyswllt sydd ynghlwm â'r rhaglen y mae'n ymwneud â nhw, ei gofnodi, a chaiff y pro forma ei lofnodi a'i gadw ar gofnodion y swyddfa portffolio. Roedd Aelodau Etholedig ac Ymgynghorwyr yn ddarostyngedig i'r trefniadau hyn mewn perthynas â gwrthdaro buddiannau drwy eu cod ymddygiad neu'r trefniadau cyfwerth yng Nghytundeb Llywodraethu (GA) 2 (cyn 31 Mawrth 2025) a'r Cyfansoddiad (ar ôl 1af Ebrill 2025).

Mae'r cytundeb ariannu rhwng Uchelgais Gogledd Cymru a phrif arianwyr y prosiectau yn cwrdd â'r gwrthdaro buddiannau ynghyd â'r angen i gaffael mewn modd tryloyw, cystadleuol a chynaliadwy.

Materion Llywodraethu Sylweddol

Nid oedd unrhyw faterion llywodraethu sylweddol o fewn y flwyddyn.

Sicrwydd

Gweithiodd y Swyddfa Rheoli Rhaglen â Chanolfan Sicrwydd Llywodraeth Cymru i ddatblygu Cynllun Sicrwydd a Chymeradwyo Integredig sy'n nodi'r gweithgareddau sicrwydd a gynhelir ar lefel portffolio, rhaglen a phrosiect ar gyfer Cynllun Twf Gogledd Cymru.

Fel rhan o'r Cynllun Sicrwydd a Chymeradwyo Integredig, bydd gweithgareddau sicrwydd yn digwydd ar draws pob lefel o'r Cynllun Twf - portffolio, rhaglen a phrosiect. Bydd Cynllun Twf Gogledd Cymru'n defnyddio'r Porth 0-5 sydd wedi'i ddiffinio'n barod a'r Adolygiadau Asesu Prosiect, fel sy'n briodol ac yn gymesur.

Mae IAAP Cynllun Twf Gogledd Cymru yn ymdrin â'r portffolio, y rhaglenni a'r prosiectau.

Bydd gofyn i'r portffolio, y pum rhaglen a'r holl brosiectau o fewn Cynllun Twf Gogledd Cymru gwblhau Asesiadau Proffil Risg (RPA) cyn i unrhyw weithgaredd sicrwydd ddigwydd.

Cytunwyd gyda Hwb Sicrwydd Integredig Llywodraeth Cymru y bydd Adolygiad Asesiad Portffolio, Rhaglen a Phrosiect blynyddol gan ganolbwyntio ar gyflawni'r Cynllun Twf.

Ar lefel prosiect, er y bydd union natur ac amseriad adolygiadau yn cael eu cytuno rhwng y Swyddfa Rheoli Portffolio, Hwb Sicrwydd Integredig Llywodraeth Cymru ac SRO y Prosiect, bydd yr egwyddorion a ganlyn yn cael eu cymhwyso:

- Cynhelir adolygiadau sicrwydd prosiectau drwy gydol cyfnod y prosiect ar gyfnodau y cytunir arnynt ymlaen llaw cyn pwyntiau penderfyniad allweddol. Gall lefel y sicrwydd amrywio fesul prosiect, ond byddai'n cynnwys o leiaf ddau adolygiad Porth allanol i bob prosiect, gan gynnwys adolygiad Porth 2 ac adolygiad gwireddu buddion. Nodir isod y rhesymeg dros bob dull arfaethedig:
 - Porth Prosiect 1 (Achos Amlinellol Strategol) - Dim ond ei angen ar gyfer prosiectau newydd neu'r rhai sydd yn y cam cysyniad ar hyn o bryd yn sgil yr Achos Busnes Rhaglen cymeradwy. Yr holl brosiectau eraill i gynhyrchu Achos Amlinellol Strategol/Achos Busnes Amlinellol ar gyfer Porth 2.
 - Porth Prosiect 2 (Achos Busnes Amlinellol) - Ei angen ar gyfer yr holl brosiectau o fewn y Cynllun Twf.

- Porth Prosiect 3 (Achos Busnes Llawn) - penderfyniad y Swyddfa Rheoli Portffolio ynghylch p'un a oes angen Porth 3 ar sail prosiect wrth brosiect. Cytunwyd rhwng y Swyddfa Rheoli Portffolio a Hwb Sicrwydd Integredig Llywodraeth Cymru gan ystyried argymhellion o Porth 2.
- Porth Prosiect 4 (Gweithredu) - penderfyniad y Swyddfa Rheoli Portffolio ynghylch p'un a oes angen Porth 3 ar sail prosiect wrth brosiect.
- Porth Prosiect 5 (Gwireddu Buddiannau) - Ei angen ar gyfer yr holl brosiectau o fewn y Cynllun Twf.
- Adolygiad Asesu Prosiect - Gellir ei ddefnyddio yn lle Porth 1-5 lle mae'r Swyddfa Rheoli Portffolio, mewn ymgynghoriad â Hwb Sicrwydd Llywodraeth Cymru yn ystyried ei fod yn fecanwaith adolygu mwy priodol.
- Mae'n bosib y bydd angen Adolygiadau Sicrwydd Ôl-ddilynol yn dilyn Adolygiad Porth lle mae prosiect yn derbyn asesiad hyder cyflawni Ambr/Coch neu Goch, neu lle codi materion neu bryderon rhwng y Porth 1-5 traddodiadol.

Yn 2025, cafodd Proses Sicrwydd a Chymeradwyeth Symlach ei chymeradwyo. Nod y broses oedd i symud prosiectau i gyflawni yn gynt gan fabwysiadu dull seiliedig ar risg at ofynion achos busns ac Adolygiadau Porth.

Fel rhan o'r broses symlach bydd yn ofynnol i brosiectau gynhyrchu achosion busnes yn unol â chanllawiau Better Business Case ac arfarniadau economaidd yn unol â'r Llyfr Gwyrdd. Fodd bynnag, bydd dull mwy hyblyg a theilwra yn cael ei weithredu:

- Mwy o ddefnydd o achosion busnes un cam yn unol â'r fframwaith arfaethedig isod:
 - Achos Cyfiawnhad Busnes + (BJC+)

Mae Achosion Cyfiawnhad Busnes+ yn achosion busnes byrrach a gwblhawyd yn unol â chanllawiau'r llywodraeth ond gyda chynnwys ychwanegol ar gaffael, cyllid ac effaith economaidd i alluogi asesiad yn erbyn gofynion y Cynllun Twf. Cynigir y byddai'r achosion busnes hyn yn cael eu defnyddio yn y sefyllfaoedd a ganlyn:
 - Ar gyfer pob prosiect o dan gyfanswm buddsoddiad o £10m oni bai ei fod yn cael ei ystyried yn risg uchel gan y PMO.

- Ar gyfer prosiectau o dan £25m lle mae cyfraniad y Cynllun Twf yn cynrychioli llai na 25% o gyfanswm y buddsoddiad oni bai ei fod yn cael ei ystyried yn risg uchel gan y PMO.
- Ar gyfer unrhyw brosiectau eraill lle mae angen penderfyniad o fewn amserlen benodol i alluogi'r cyflawni i ddechrau o fewn 12 mis yn amodol ar gytundeb â swyddogion llywodraeth y DU/LIC.
- Achos Busnes Llawn (FBC) Un Cam
Gellir cyflwyno FBCs un cam i'r Bwrdd ar gyfer prosiectau nad ydynt yn bodloni'r meini prawf BJC+ yn yr amgylchiadau a ganlyn:
 - Lle mae caffael eisoes wedi'i gwblhau yn unol â gofynion UGC.
 - Lle mae angen penderfyniad buddsoddi o fewn amserlen benodol i alluogi cyflawni i ddechrau o fewn 12 mis.
- Ym mhob achos arall, byddai llwybr traddodiadol Achos Busnes Amlinellol (OBC)- Achos Busnes Llawn (FBC) yn cael ei ddefnyddio.

Ymrwymodd y Cynllun Twf fel rhan o'r Cytundeb Twf Terfynol y byddai pob prosiect yn ymgymryd ag adolygiadau Porth 2 (OBC) a Phorth 5 (Gwireddu Buddion). Mae hyn yn ychwanegol at adolygiad sicrwydd PAR Portffolio/Rhaglen sy'n digwydd yn flynyddol. O ystyried nifer y rhaglenni/prosiectau yn y Cynllun Twf, nid yw hon yn cael ei hystyried yn sefyllfa gynaliadwy a gall y gofynion sicrwydd gan gynnwys amser/adnoddau/cost ychwanegu oedi sylweddol i'r broses.

Mae'r cynnig yn un ar gyfer dull mwy seiliedig ar risg sy'n adlewyrchu dull mewnol y llywodraeth, gan ganiatáu i adolygiadau gael eu targedu at y prosiectau risg uchaf lle gallant gael yr effaith fwyaf.

Byddai'r prosiectau yn cwblhau'r ffurflen Asesu Potensial Risg (RPA) gyda'r PMO a'i chyflwyno i Hwb Sicrwydd Llywodraeth Cymru i'w hadolygu. Ni fyddai'n ofynnol i brosiectau sydd ag asesiad crynodeb cyffredinol o 'Risg Isel' neu 'Risg Ganolig' gynnal Adolygiad Porth 2 neu gyferwerth.

Disgwyliad y PMO yw y byddai hyn yn cyd-fynd â'r meini prawf a ddefnyddir i benderfynu pa brosiectau all ddefnyddio'r llwybrau achos busnes BJC + symlach neu FBC un cam.

Byddai'n ofynnol i bob prosiect ymgymryd ag adolygiadau Gwireddu Buddion Porth 5.

Mae'r tabl isod yn darparu crynodeb lefel uchel o'r Adolygiadau Pyrth mwyaf diweddar sydd wedi'u gwneud ar gyfer Cynllun Twf Gogledd Cymru:

Crynodeb o Adolygiadau Pyrth diweddar Cynllun Twf Gogledd Cymru

	Math o Adolygiad	Dyddiad	Asesiad Hyder Cyflawni
Adolygiadau Portffolio a Rhaglen			
Cynllun Twf Gogledd Cymru	PAR Rhaglen a Phortffolio	Medi 2023	AMBR/GOCH
Cynllun Twf Gogledd Cymru	Sicrwydd o Adolygiad Cynllun Gweithredu	Rhagfyr 2023	AMBR/GWYRDD
Cynllun Twf Gogledd Cymru	PAR Rhaglen a Phortffolio	Hydref 2024	GOCH
Adolygiadau Prosiect			
Porth Caergybi	Porth 2	Mehefin 2023	AMBR**
Canolfan Biotechnoleg Amgylcheddol	Porth 2 PAR	Medi 2023	AMBR
Cydnerth (Morlais)	Porth 2	Medi 2023	AMBR
Gwaith Treulio Anaerobig Glannau Dyfrdwy	Porth 2/3	Tachwedd 2023	AMBR
Safleoedd a Choridorau Allweddol Cysylltiedig	Porth 2	Tachwedd 2023	AMBR
Hwb Hydrogen Caergybi	Porth 2	Mawrth 2024	AMBR/GWYRDD
Cyn Ysbyty Gogledd Cymru, Dinbych	Porth 3	Ebrill 2024	AMBR
Campysau Cysylltiedig	Porth 2	Mai 2024	AMBR
Parc Bryn Cegin	Porth 2	Medi 2024	AMBR
Anturiaethau Cyfrifol	Porth 2	Tachwedd 2024	AMBR

* AAP - Sicrwydd o Adolygiad Cynllun Gweithredu. Adolygiad dilynol yw hwn i gadarnhau bod digon o gynnydd wedi'i wneud i fynd i'r afael ag argymhellion yr adolygiad cychwynnol lle rhoddwyd sgôr Coch neu Ambr-Goch.

** Amlygodd y tîm adolygu risg cydsynio sylweddol y tu allan i reolaeth y prosiectau sy'n ymwneud â Gorchymyn Adolygu'r Harbwr. Ers hynny mae hyn wedi cael ei gymeradwyo gan Lywodraeth Cymru, gan ddileu'r risg.

Archwilio

Trefniadau Archwilio Mewnol ac Allanol

Mae Cyngor Gwynedd, yn gyfrifol am ddarparu gwasanaethau archwilio mewnol i'r Uchelgais Gogledd Cymru a bydd adroddiadau archwilio yng nghyswllt y Bwrdd/Pwyllgor yn cael eu hystyried yn unol â'i reolau a'i arferion arferol. Bydd Archwilio Mewnol yn ymgymryd â'u gwaith yn unol, gyhyd ag sy'n ymarferol, â Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus a'r *Local Government Application Note for the United Kingdom Public Sector Internal Audit Standards*. Er mwyn osgoi amheuaeth, caiff adroddiad archwilio mewnol blynyddol ei gyflwyno gan Reolwr Archwilio'r Corff Lletya i'r Bwrdd Uchelgais/Cyd-Bwyllgor Corfforedig.

Darperir gwasanaethau Archwilio Allanol drwy Archwilio Cymru a fydd yn adolygu a gwneud sylwadau ar agweddau ariannol Llywodraethu Corfforaethol sy'n cynnwys cyfreithlondeb trafodion ariannol, statws ariannol, systemau Rheolaeth Ariannol Mewnol a safonau ymddygiad ariannol a thwyll a llygredd.

Rheoli Risg

Mae Uchelgais Gogledd Cymru wedi mabwysiadu Fframwaith Risg a Materion ar gyfer cyflawni Cynllun Twf Gogledd Cymru. Mae'r Fframwaith yn nodi sut i reoli risgiau a materion ar y lefel briodol ar draws y portffolio, gyda phrosesau dyrchafu clir yn eu lle.

Mae ymagwedd y Portffolio at reoli risg wedi'i amlinellu yn Strategaeth Rheoli Risgiau a Materion y Cynllun Twf a'r Canllaw i Ddefnyddwyr. Mae'r ddogfen hon yn diffinio ac yn egluro'r egwyddorion rheoli risg, y cysyniadau, strwythurau, prosesau, teclynau a'r rolau a'r cyfrifoldebau cysylltiedig a weithredir i sicrhau bod y risgiau i amcanion y Rhaglen yn cael eu rheoli'n effeithiol.

Tynnir y prif egwyddorion a'r cysyniadau a amlinellir yn y strategaeth hon o ddeunydd Rheoli Risg yr OGC. Mae'r egwyddorion a'r cysyniadau hyn wedi cael eu teilwra'n briodol ar gyfer gofynion Cynllun Twf Gogledd Cymru.

Mae'r Strategaeth Rheoli Risg a Materion ym mherchnogaeth y Swyddfa Rheoli Portffolio ac yn cael ei storio yn eu system rheoli dogfennau. Bydd angen i bob prosiect nodi eu strategaeth rheoli risg fel rhan o achosion busnes y prosiectau.

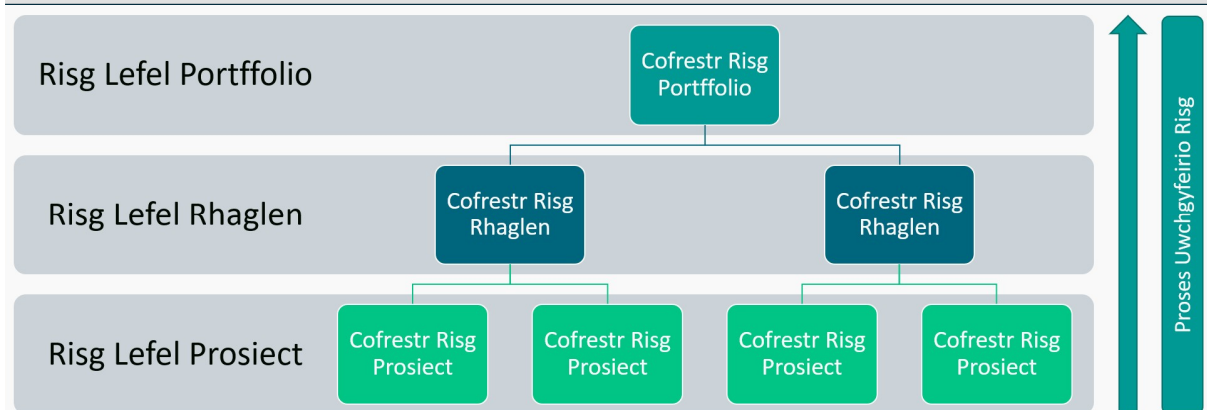
Mae'r Strategaeth yn nodi tair lefel o risg sy'n gysylltiedig â chyflawni'r Cynllun Twf gyda phroses uwchgyfeirio glir yn ei lle rhwng y tair lefel.

Risgiau Lefel Portffolio – Mae risg portffolio yn ddigwyddiad neu'n amod ansicr a fydd, os bydd yn digwydd, yn cael effaith ar un neu fwy o nodau strategol portffolio'r Cynllun Twf.

Risg Lefel Rhaglen – Mae risg rhaglen yn ddigwyddiad neu'n amod ansicr a fydd, os bydd yn digwydd, yn cael effaith ar o leiaf un budd rhaglen.

Risgiau Lefel Prosiect – Mae risg prosiect yn ddigwyddiad neu'n amod ansicr a fydd, os bydd yn digwydd, yn cael effaith ar o leiaf un amcan prosiect.

Figure 1.1 Proses Uwchgyfeirio Risgiau

Crynodeb a Chasgliad

Mae'r trefniadau llywodraethu a sicrwydd sydd yn eu lle yn gadarn, yn dryloyw ac wedi'u seilio ar yr arfer gorau. Wrth i'r Cynllun Twf aeddfedu a dechrau ar y cyfnod cyflawni mae'n bwysig bod y trefniadau a'r prosesau yn cael eu hadolygu a'u haddasu'n barhaus i sicrhau eu bod yn cyd-fynd yn briodol â cham perthnasol y Cynllun Twf. Bydd yn dod yn fwyfwy pwysig sicrhau hyblygrwydd ac ystwythder o fewn y prosesau y cytunwyd arnynt i barhau gyda cyflawni y prosiectau presennol ynghyd a'r prosiectau ar y rhestr wrth gefn a'o symud i fod yn weithredol.

Yn ystod y trosglwyddiad i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig a'r strwythur lywodraethol newydd, mae'r trefniadau a prosesau wedi cael ei addasu i sicrhau parhad, atebolrwydd ac trosolwg effeithiol. Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig drwy'r Is-Bwyllgor Llesiant Economaidd yn darparu y fframwaith ar gyfer llywodraethu gan sicrhau fod y Cynllun Twf yn parhau i gael ei gyflawni gyda cywirdeb, eglurdeb ac ar gyfer budd y rhanbarth.

Mae Uchelgais Gogledd Cymru yn parhau i fod yn ymrwymedig i gynnal trefniadau llywodraethu a sicrwydd cryf, ac i gadw'r rhain dan adolygiad rheolaidd fel eu bod yn parhau i gefnogi cydweithio, gwerth am arian, a chyflawni Cynllun Twf Gogledd Cymru yn llwyddiannus.

Cynghorydd Mark Pritchard
Cadeirydd y Cyd-Bwyllgor Corfforedig

Alwen Williams
Prif Weithredwr

CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG Y GOGLEDD
19 Medi, 2025

TEITL: Llywodraethu'r CBC: Is-bwyllgor Lles Economaidd Cylch Gorchwyl Diwygiedig

AWDUR: Iwan Evans, Swyddog Monitro

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1. Mae'r Cyd-bwyllgor Corfforedig fel rhan o'i waith gyda'i bartneriaid wedi cadarnhau'r Is-bwyllgor Lles Economaidd fel y corff penderfynu ar gyfer cefnogi cyflawni Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam a'i rôl fel Corff Atebol. Mae'r adroddiad hwn yn cynnig y newidiadau angenrheidiol i'w Gylch Gorchwyl presennol er mwyn ei alluogi i gyflawni'r swyddogaeth honno.

2. PENDERFYNIAD A GEISIR

- 2.1. Bod y CBC yn cymeradwyo'r Cylch Gorchwyl diwygiedig a'r dirprwyaethau (**Atodiad 1**) ar gyfer yr Is-bwyllgor Lles Economaidd.

3. CEFNDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

- 3.1. Mae'r CBC wedi derbyn cyfres o adroddiadau yn ymwneud â'r strwythurau llywodraethu arfaethedig ynghylch ei rôl fel Corff Atebol. Yn ei gyfarfod ar 22 Tachwedd 2024 cymeradwyodd strwythur llywodraethu arfaethedig ar gyfer darparu'r Parth Buddsoddi - [gweler yr adroddiad](#). Fel rhan o'r model cyffredinol hwnnw, roedd yr Is-bwyllgor Lles Economaidd i gymryd cyfrifoldeb am reoli a chyflawni rôl y Corff Atebol o fewn y Parth Buddsoddi. Mae'r fframwaith hwn wedi'i gyflwyno i'r ddwy lywodraeth fel rhan o'r broses Porth.

- 3.2. Er mwyn gweithredu'r model hwnnw, mae angen diwygio Cylch Gorchwyl presennol yr Is-bwyllgor Lles Economaidd i ymgorffori'r swyddogaethau a'r dirprwyaethau angenrheidiol i gyflawni'r rôl hon. Mae'r diwygiadau arfaethedig wedi'u nodi yn **Atodiad 1**. Mae rhai rolau allweddol hefyd wedi'u cadw i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig fel y corff penderfynu cyffredinol ar gyfer y sefydliad. Maent yn cynnwys:

- Cyllideb CBC
- Strategaethau a Polisiâu CBC
- Cyfansoddiad gan gynnwys RGC, Trefniadau Cyfreithiol a Chytundebol, Rheolau Sefydlog Staff a Chynllun Dirprwyo
- Cynllun Dirprwyo
- Memorandwm o Ddealltwriaeth gyda Llywodraethau
- CRA gyda Cynghorau Partner
- Sefydlu Is-bwyllgorau ac yn cymeradwyo Cylch Gorchwyl a diwygiadau
- Penodi aelodaeth yr Is-bwyllgorau ac yn cyfethol aelodau gan gynnwys telerau cyfethol
- Yn gyfrifol am strwythurau staffio, Polisi Cyflog a dirprwyo cyffredinol

3.3. Mae'r rhain yn faterion sydd â goblygiadau corfforaethol i'r CBC a dylid eu cadw.

4. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

4.1. O dan y Rheoliadau Sefydlu, mae'r CBC wedi cael y swyddogaeth lles economaidd y gall wneud unrhyw beth y mae'n ystyried sy'n debygol o hyrwyddo neu wella lles economaidd ei ardal. Bydd maes o law yn ymrwmo i Femorandwm Cyd-ddealltwriaeth gyda Llywodraethau a chytundebau cyllido cytundebol. Mae angen i'r trefniadau llywodraethu fod ar waith i ragweld y rôl hon a'r ymrwymïadau a'r cyfrifoldebau cysylltiedig.

ATODIADAU:

Atodiad 1: Cylch Gorchwyl Diwygiedig yr Is-bwyllgor Lles Economaidd

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. **Swyddog Monitro:**

Awdur yr adroddiad.

ii. **Swyddog Cyllid Statudol:**

“Bu ymgynghori â mi ar y Cylch Gorchwyl diwygiedig a'r dirprwyaethau drafft a nid oes gennyf wrthwynebiad i'r penderfyniad a geisir.”

Adran 5

IS-BWYLLGORAU

Is-bwyllgor Lles Economaidd – Pwyllgor

- 5.8.1 Bydd y CBC yn penodi Is-bwyllgor (a elwir yn Is-bwyllgor Lles Economaidd i arwain ar swyddogaeth Lles Economaidd y CBC.
- 5.8.2 Nodir Cylch Gorchwyl yr Is-bwyllgor Lles Economaidd yn Rhan 1 o'r Adran hon. Gall y CBC ddiwygio'r cylch gorchwyl o bryd i'w gilydd.
- 5.8.3 Bydd aelodaeth yr Is-bwyllgor Lles Economaidd yn cynnwys chwe Aelod Cyngor y CBC, ynghyd â chynrychiolydd enwebedig o bob un o'r cyrff canlynol a benodir yn aelod cyfetholedig nad yw'n pleidleisio:
 1. Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri
 2. Prifysgol Bangor
 3. Prifysgol Wreccsam
 4. Coleg Cambria
 5. Grŵp Llandrillo Menai
 6. Cadeirydd y Bwrdd Cyflawni Busnes
 7. Cadeirydd Partneriaeth Sgiliau Gogledd Cymru

IS-BWYLLGOR LLES ECONOMAIDD - CYLCH GORCHWYL

1. NODAU / PWRPAS

- 1.1 Arwain ar swyddogaeth Llesiant Economaidd y CBC.
- 1.2 Cydlynu'r gwaith o gynllunio a chyflawni'r Cynllun Twf ;
 - rhoi cyfeiriad i strategaethau allweddol i gefnogi , yn benodol trafnidiaeth, sgiliau a chyflogaeth, datblygu'r economi a chynllunio defnydd tir;
 - uno'r aelodau cyrff eraill yn y sector cyhoeddus, elusennau a busnesau o amgylch diben cyffredin i gefnogi 'r Cynllun Twf
 - nodi cyflawni fel rhan o'r Cynllun Twf sydd i'w ddatblygu drwy Achos Busnes Prosiect yn unol â'r Cynllun Busnes Portffolio.
 - Adolygu'r Cynllun Busnes Cyffredinol y Cynllun Twf("OBP") .
 - darparu cyfeiriad ar gyfer strategaethau allweddol i gefnogi'r Parth Buddsoddi

- uno'r aelodaeth, y cyngorau partner a chyrff sector cyhoeddus eraill, elusennau a busnesau o amgylch pwrpas cyffredin i gefnogi'r Parth Buddsoddi
- ymgymryd â swyddogaethau'r Corff Atebol mewn perthynas â sicrhau cyflawniad a pherfformiad y Parth Buddsoddi.
- cymeradwyo'r achosion busnes a mecanweithiau cyllido a chytundebau ar gyfer cronfeydd Parth Buddsoddi, prosiectau a buddsoddiadau eraill.

1.3 Arwain ar gyfraniad y Cyd-bwyllgor Corfforaethol a chymryd rhan yng Ngweledigaeth Twf Gogledd Cymru.

2 SWYDDOGAETHAU YR IS-BWYLLGOR LLES ECONOMAIDD

Bydd y Cyd-bwyllgor yn ymgymryd â'r swyddogaethau a ganlyn:-

2.1 Arfer swyddogaethau'r CBC mewn perthynas â llesiant economaidd Gogledd Cymru yn unol â'r Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021.

Cynllun Twf

- 2.2 Cadw ffurf a nifer y Prosiectau i gyflawni'r Cynllun Twf dan adolygiad ;
- 2.3 Cymeradwyo Achosion Busnes Prosiectau i gyflawni'r Cynllun Twf yn unol â'r CBP/ OBP;
- 2.4 Darparu cyfeiriad strategol i'r Grŵp Cefnogaeth Weithredol (i gynnwys cymeradwyo cylch gwaith y Grŵp Cefnogaeth Weithredol a chymeradwyo unrhyw faterion adnoddau);
- 2.5 Monitro trefniadau perfformiad, rheoli a gwaith (i gynnwys y gwiriadau archwilio a sicrwydd angenrheidiol);
- 2.6 Sicrhau bod adnoddau digonol wedi'u hymrwymo i'r Cynllun Twf;
- 2.7 Cyflafareddu ar unrhyw anghydfod o fewn y rhaglen a negodi datrysiaid i unrhyw broblemau rhwng y rhaglen a chyrff allanol;
- 2.8 Cyfathrebu a darparu cynnydd ar faterion strategol o fewn y Cynllun Twf;
- 2.9 Hyrwyddo gweithio mewn partneriaeth;
- 2.10 Darparu adroddiadau cynnydd blynyddol a chwarterol ar gyflawni Y Cynllun Twf
- 2.11 Cysylltu â phartneriaid Cynlluniau Twf neu Gynlluniau Dinasoedd eraill ledled y Deyrnas Unedig i rannu arfer gorau a sicrhau dull strategol wedi'i gydlyn;

Parth Buddsoddi

2.12 Cadw ffurf y Prosiectau i gyflawni'r Parth Buddsoddi dan adolygiad

2.13 Cymeradwyo Achosion Busnes i gyflawni'r Parth Buddsoddi yn unol â'r MOU, IAA ac amodau ariannu .

2.14 Monitro trefniadau perfformiad, rheoli a gweithio (i gynnwys yr archwilio a'r gwiriadau sicrwydd angenrheidiol);

2.15 Sicrhau bod digon o adnoddau wedi'u hymrwymo i'r Parth Buddsoddi

2.16 Cyflafareddu ar unrhyw wrthdaro o fewn y rhaglen neu drafod datrysiad i unrhyw broblemau rhwng y rhaglen a chyrff allanol.

2.17 Cyfathrebu a darparu adroddiadau cynnydd ar faterion strategol o fewn y Parth Buddsoddi

2.18 Sefydlu a Monitro'r Gofrestr Risg Parth Buddsoddi

2.19 Hyrwyddo gweithio mewn partneriaeth.

2.20 Cysylltu â phartneriaid eraill y Parth Buddsoddi ledled y Deyrnas Unedig i rannu arfer gorau a sicrhau dull strategol cydgysylltiedig;

2.21 Cymeradwyo ac adolygu'r strwythurau llywodraethu cynghori o bryd i'w gilydd gan gynnwys aelodaeth

2.22 Penodi neu lle mae'r cyd-destun yn caniatáu hynny cadarnhau enwebiad aelodau strwythurau cynghori.

2.23 Paratoi adroddiadau blynyddol a chwarterol ar gyflawni'r Parth Buddsoddi

2.24 Cymeradwyo Cynlluniau Cyflawni Blynyddol a baratowyd gan y Gweithgor Parth Buddsoddi

Cyffredinol

2.25 I argymhell cyfethol aelodau i'r Is-bwyllgor i'w penderfynu gan y CBC

2.26 Yn ddarostyngedig i'r Cylch Gorchwyl hyn a Pholisïau a Strategaethau'r Cyngor i arfer ei swyddogaethau mewn perthynas ag unrhyw faterion eraill nad ydynt wedi'u cynnwys sy'n ffafriol neu'n gysylltiedig â chyflawni'r Telerau Gorchwyl hyn

3 TELERAU

3.1 Sicrhau ei fod yn arfer ei swyddogaethau o fewn y Strategaethau Polisïau a'r Gyllideb a fabwysiadwyd gan y CBC o bryd i'w gilydd.

3.2 Sicrhau bod y cynigion yn fforddiadwy ac yn rhoi'r gwerth gorau am arian i'r sector cyhoeddus.

3.3 Sicrhau y gweinyddir a chyflawni'r y Cynllun Twf gan y CBC yn unol â'r Cytundeb Cyflawni ac Ariannu ar gyfer Cynllun Twf Goledd Cymru.

3.4 Sicrhau bod y Parth Buddsoddi yn cael ei reoli a'i gyflwyno yn unol â'r Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth, cytundebau Cyllido'r Llywodraeth, IAA a

Pharthau Buddsoddi yng Nghymru Dogfen Dechnegol Rhagfyr 2024 (fel y'i diwygiwyd neu ei ddisodli o bryd i'w gilydd).

4. RHEOLI RHAGLENNI A PHROSIECTAU

- 4.1 I gydlynw cynllunio, datblygu a darparu Rhaglen(au) / Project(au) perthnasol o fewn y Telerau Gorchwyl hyn;
- 4.2 Monitro ac adolygu cynnydd ac effaith y Rhaglenni/Project(au) perthnasol, a chyflwyno unrhyw argymhellion i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig.
- 4.3 Monitro ac adolygu lefel a defnydd a gwerth am arian adnoddau, gan gynnwys staff, a lle bo'n briodol yn ei farn ef, gwnewch argymhellion i'r CBC mewn perthynas â'r materion hyn.
- 4.4 Monitro ac adolygu lefel a defnydd yr adnoddau sydd eu hangen gan gynnwys staff a lle mae'n ystyried ei fod yn briodol, gwnewch argymhellion i'r CBC mewn perthynas â'r materion hyn.

PENDERFYNIADAU PENODOL MEWN PERTHYNAS Â'R CYNLLUN TWF SY'N DDAROSTYNGEDIG I'R CYNLLUN DIRPRWYO YN ADRAN 8

PENDERFYNIAD	MATER I'R CYFARWYD DWR PORTFFOLIO	MATER PW CBC	MATER I'R IS-BWYLLGOR	MATER A CBC
THEMÂU ALLWEDDOL				
1. Cymeradwyo a mabwysiadu unrhyw OBP wedi'i ddiweddarw oddieithr i'r graddau y mae diweddariad o'r fath gyfystyr â newid materol i'r OBP pennaf neu newid materol yng nghynnwys y Portffolio Rhaglen neu Gynllun Busnes mewn unrhyw Brosiect Cymeradwy			Ydy	
2. Cymeradwyo a mabwysiadu Achosion Busnes Rhaglenni a Phortffolio			Ydy	
3. Cymeradwyo a mabwysiadu Achosion Busnes Project			Ydy	
4. Cymeradwyo a mabwysiadu Achosion Busnes Prosiect Llawn ble mae'r Is-Bwyllgor wedi dirprwyo y gymeradwyaeth i'r Cyfarwyddwr Portffolio,	Ydy			
5. Yn ddarostyngedig i 1 uchod amrywio'r Rhaglenni i'w darparu			Ydy	
CYLLID A GWARIANT				
6. Cymeradwyo unrhyw wariant o fewn Cynllun Dirprwyo y CBC	Ydy			
7. Trosglwyddo cyllid sydd wedi'u glustnodi o un Prosiect i un arall			Ydy	

8.	Cytuno i unrhyw drefniant benthyca ar ran y CBC a/neu roi unrhyw sicrwydd yng nghyswllt y benthyca hwn				Ydy
9.	Derbyn amodau a thelerau yng nghyswllt unrhyw arian trydydd parti ar gyfer y Cynllun Twf neu'r Weledigaeth Twf				Ydy
10.	Cytuno ar sgôp yr Adolygiadau Porth	Ydy			
11.	Cytuno ar unrhyw Amodau Cyllid Llywodraeth Cymru neu Lywodraeth y DU			Ydy	
CYFFREDINOL					
12.	Cymeradwyo cylch gorchwyl y corff cynghori sector breifat			Ydy	
13.	Sefydlu, is-grŵp swyddogion neu gorff rheoli prosiect	Ydy			
14.	Gwneud unrhyw amrywiadau neu ildio unrhyw hawliau neu derfynu unrhyw gontractau sy'n faterol i'r Cynllun Twf.	Ydy			
15.	Awgrymu a chytuno diwygiadau i delerau'r Cytundeb Cyflawni ac Ariannu				Ydy
16.	Gwneud unrhyw gyhoeddiadau i'r wasg neu ddatganiadau o ba bynnag natur yng nghyswllt y Cyd-bwyllgor a'r Cynllun Twf	Ydy			
17.	Cymeradwyo'r Achos Busnes ar gyfer creu cwmni masnachu awdurdod lleol dan Ddeddf Llywodraeth Leol 2003				Ydy

CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG Y GOGLEDD

19 Medi, 2025

TEITL: Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam

AWDURON: Alwen Williams, Prif Weithredwr
Iain Taylor, AMION Consulting

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1. Ymhellach i'r adroddiad a gyflwynwyd ar 18 Gorffennaf 2025, yng nghyfarfod y CBC, mae'r adroddiad hwn yn rhoi diweddariad ar Borth 4 a 5 ac yn ceisio cymeradwyaeth i egwyddorion craidd y Cytundeb Rhyng-Awdurdod a'r Cylch Gorchwyl i'r Bwrdd Ymgynghorol i oruchwyllo cyflawni Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam.
- 1.2. Dylid ystyried yr adroddiad yma fel adroddiad ar wahân i'r cyfarfod yma o'r CBC i ofyn am gymeradwyaeth i ddirprwyo cyfrifoldebau y corff atebol i Is-bwyllgor Lles Economaidd y CBC.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

- 2.1. Derbyn yr adroddiad diweddar a nodi'r gwaith rhwng tîm y Parth Buddsoddi, Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU i benderfynu ar ddyraniad derbyniol o fewn y £160m ar gyfer cost rhyddhad treth sy'n gysylltiedig â meddiannu a datblygu Safleoedd Treth Parth Buddsoddi.
- 2.2. Cymeradwyo'r egwyddorion allweddol a nodir yn y Cytundeb Rhyng-Awdurdod (IAA) a baratowyd gan Geldards LLP i gytundeb rhwng y CBC, Cyngor Sir y Fflint a Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam.
- 2.3. Cymeradwyo Cylch Gorchwyl Bwrdd Ymgynghorol y Parth Buddsoddi.
- 2.4. Cymeradwyo'r aelodau a enwebwyd i Fwrdd Ymgynghorol y Parth Buddsoddi gan enwebu Aelod o Gyngor y CBC i'w benodi i'r Bwrdd yn unol â'r Cylch Gorchwyl.

3. Y RHESWM AM Y PENDERFYNIAD

Diweddariad ar Gynnydd

- 3.1. Cytunwyd ar Borth 4 gyda Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru ar 26 Awst, 2025 yn amodol i gyfres o esboniadau a pheth gwybodaeth ychwanegol. Darparwyd y wybodaeth yma ar 1af o Fedi. Mae Porth 5 (y Porth Cyflawni) yn cynnwys cofrestr risg y rhaglen, cerrig milltir allweddol ac fe arwyddwyd y rhaglen ai'i chyflwyno er ystyriaeth ar y 3ydd o Fedi. Mae arwyddion cynnar yn gadarnhaol ac mae Llywodraeth y DU, Llywodraeth Cymru a phartneriaid lleol yn hyderus fod y wybodaeth oedd ei hangen i gwblhau'r Pyrth unai wedi cael ei darparu neu y gellir ei darparu yn sydyn i ganiatáu cymeradwyaeth lawn.

- 3.2. Yn dilyn cytundeb ar Borth 5, bydd Templed y Cynllun Cyflawni Blyneddol yn cael ei rannu ynghyd â Memorandwm o Ddealltwriaeth (MoD) llawn. Penderfynodd y CBC, ym mis Gorffennaf 2025 i ddirprwyo ystyriaeth derfynol a chymeradwyo'r Memorandwm o Ddealltwriaeth i Brif Weithredwr a Swyddog Monitro y CBC, mewn ymgynghoriad â Chadeirydd ac Is-gadeirydd y CBC i gytuno a chwblhau'r ddogfen derfynol. Mae'r Cynllun Cyflawni Blyneddol yn debygol o gynnwys y ddwy flynedd gyntaf o'r rhaglen Parth Buddsoddi (y flwyddyn ariannol gyfredol a 2026-27). Bydd y Cynllun Cyflawni Blyneddol yn cael ei gymryd gan y Gweithgor Parth Buddsoddi (cynrychiolwyr Cynghorau Sir y Fflint a Wrecsam) mewn cyfarfod i'w drefnu - yn ddelfrydol ym mis Hydref.

Cytundeb Rhyng-Awdurdodau

- 3.3. Mae'r IAA yn gytundeb partneriaeth rhwng y CBC a Chynghorau Sir y Fflint a Wrecsam. Bydd yn sail i bartneriaeth gyflawni'r Parth Buddsoddi, y trefniadau llywodraethu a gytunwyd. Yn ychwanegol, bydd yn nodi rhai o'r telerau i gyflawni yn ogystal â rhai o'r dyraniadau refeniw a chyfalaf i'w gwario gan Gynghorau Sir y Fflint a Wrecsam. Bydd yr IAA yn anelu at alluogi cymaint â phosibl o gyflawniad Blwyddyn 1 gan y ddau Gyngor, fel y nodir yng Nghynllun Cyflawni Blyneddol Blwyddyn 1 (2025/26).

- 3.4. Bydd amcanion allweddol yr IAA yn cynnwys:

1. Partïon
2. Disgrifiad o'r Prosiect
3. Cytundeb Ariannu'r Pen – Memorandwm o Ddealltwriaeth (MOD) a Llythyrau Ariannu'r Llywodraeth
4. Hyd y Cytundeb
5. Egwyddorion cydweithio
6. Cyfrifoldebau Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd
7. Cyfrifoldebau'r Cynghorau
8. Uned Gynllunio ar y Cyd
9. Gwneud Penderfyniadau a Strwythurau Llywodraethu
10. Costau Gweinyddol.
11. Cynrychiolwyr
12. Grwpiau Ymgynghorol
13. Newidiadau i'r Rhaglen Parth Buddsoddi
14. Indemniadau
15. Yr Iaith Gymraeg a Chydraddoldeb
16. Datrys Anghydfod
17. Datganiad Rhyddid Gwybodaeth a Chyfrinachedd

- 3.5. Bydd yr IAA yn trosglwyddo'r goblygiadau perthnasol fel y cytunwyd yn y MoD Parth Buddsoddi rhwng Llywodraeth y DU, Llywodraeth Cymru a'r CBC. Mae cydrannau allweddol y rhaglen, fel a nodir yn yr IAA (ac yn amodol i sicrwydd ymlaen lle fo'n briodol) fel a ganlyn:

i. Cyflawni Rhaglen y Parth Buddsoddi

- Mae'r CBC yn cytuno i hawlio / gwario £200,000 y flwyddyn o refeniw, o 2025/26 i 2034/35
- Mae Cyngor Sir y Fflint yn cytuno i hawlio / gwario £220,000 o refeniw, o 2025/26 i 2034/35
- Mae Cyngor Sir Bwrdeistrefol Wrecsam yn cytuno i hawlio / gwario £220,000 o refeniw, o 2025/26 i 2034/35

- Bydd y CBC yn arwain rhaglen gyfathrebu, gan adrodd i LIC/CLG ac arfarnu'r rhaglen
- Bydd y ddau Gyngor yn cytuno i ddatblygu Cynlluniau Buddsoddi Treth Annomestig NDR gan fuddsoddi mewn prosiectau sy'n cyd-fynd ag Ymyraethau'r Parth Buddsoddi gan wneud darpariaeth addas ar gyfer buddion meddianwyr datganoledig (rhyddhad NDRR a LTT).

ii. Uned Gynllunio

- Mae Cyngor Sir y Fflint yn cytuno i hawlio / gwario £100,000 o refeniw, o 2025/26 i 2029/30
- Mae Cyngor Sir Bwrdeistrefol Wrecsam yn cytuno i hawlio / gwario £100,000 o refeniw, o 2025/26 i 2029/30
- Mae'r CBC yn cytuno i ddyrannu £1m o refeniw i astudiaethau technegol a dichonolrwydd prosiect i gefnogi'r Parth Buddsoddi o 2025/26 i 2029/30

iii. Trawsnewid Bysiau

- Mae'r holl bartïon yn cytuno y bydd Trafnidiaeth i Gymru yn ymgymryd ag achos busnes, fydd yn cael ei sicrhau gan y CBC.
- Bydd y caffaeliadau a gymeradwywyd yn cael eu gwneud yn unigol gan bob Cyngor (neu a gytunwyd fel arall).
- Gellir defnyddio cronfeydd dichonolrwydd y Parth Buddsoddi gyda'r achos busnes.
- Cytunwyd ar £20m fel a ddyrannwyd ar gyfer cefnogaeth refeniw am 2026/27 i 2034/35.
- Dyrannwyd £4.5m o arian cyfalaf i roi cefnogaeth cyfalaf i'r isadeiledd bysiau / systemau gwybodaeth amser real.

iv. Rhaglen Sgiliau

- Mae'r CBC a'r ddau Gyngor yn cytuno y bydd y Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol (RSP) yn sefydlu is-grŵp, sef 'Is-grŵp Sgiliau'r Parth Buddsoddi' i ddatblygu ar y cyd a chytuno ar brosiectau i gael sicrwydd ymlaen gan y CBC dan strwythur cais prosiect wedi'i symleiddio. Bydd prosiectau sgiliau yn cael eu cymeradwyo gan y Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol cyn eu hystyried gan y CBC.
- Gwahoddir Awdurdodau Addysg Lleol, Coleg Cambria a Phrifysgol Wrecsam i gyflwyno prosiectau ar gyfer ariannu cynnar.

v. Rhaglen Cefnogi Busnes

- Mae'r CBC a'r ddau Gyngor yn cytuno y bydd pob Cyngor yn cyflawni'r cyngor busnes a'r rhaglen grantiau, oni bai eu bod yn gofyn am sicrwydd a phenderfyniad gan y CBC.
- Mae'r dyraniad cyfredol yn £950,000 y flwyddyn ar gyfer cyngor a grantiau twf i fusnes o 2025/26 i 2033/34 (cyfanswm o £8.1m).
- Mae'r dyraniad cyfredol yn oddeutu £950,000 y flwyddyn ar gyfer grantiau ymchwil a datblygu o 2025/26 i 2034/35 (cyfanswm o £7,909,550).
- Tua £100,000 y flwyddyn ar gyfer grantiau micro o 2026/27 i 2034/35 (cyfanswm o £950,000).

vi. Buddsoddiadau Prosiect

- Bydd Achos Busnes Knauf yn cael ei sicrhau gan y CBC a'i ariannu gan y Parth Buddsoddi a'r Cynllun Twf ar sail 50/50 (£7.2m o gyfalaf o bob cronfa).
- Mae achos busnes am £3.6m yn cael ei groesawu gan Pochin Goodman i waith isadeiledd ym Mhorth Glannau Dyfrdwy.
- Mae achos busnes am £5m yn cael ei groesawu gan Borth Wrecsam / Teithio Llesol.

- Mae achos busnes am £2m yn cael ei groesawu ar gyfer Padeswood Sidings.
- Mae dyraniad o £5m ar gael i brosiectau isadeiledd yn Stad Ddiwydiannol Wrecsam.
- Mae achos busnes am oddeutu £17m yn cael ei groesawu gan Airbus / Prosiect Trawsnewid Diwydiant CC.
- Mae dyraniad o £5m ar gael i brosiect arloesol gyda AMRC yn WIE.

vii. Ymchwil a datblygu

- Croesewir prosiect ymchwil i gysylltedd data gan Brifysgol Bangor - cyllideb. £1.08m

Bwrdd Ymgynghori y Parth Buddsoddi

- 3.6. Ceisir cymeradwyaeth i'r enwebiadau isod ar gyfer Bwrdd Ymgynghorol y Parth Buddsoddi:

Joanna Knight, Cadeirydd
 Aelod o'r CBC
 Arweinydd, Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
 Arweinydd, Cyngor Sir y Fflint
 Becky Gittins, Aelod Seneddol
 Llyr Gruffydd, Aelod Senedd Cymru
 Yr Athro Joe Yates, Prifysgol Wrecsam
 Bryn Jones, Cyngor Busnes Gogledd Cymru
 Andy Silcox, AMRC
 Helen Swift, Airbus
 Craig Weeks, JCB
 David Roberts, y Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol

- 3.7. Byddwn yn ceisio cynrychiolwyr o Fentrau gweithgynhyrchu Bach a Chanolig. Caiff y cyfarfod ei gefnogi gan swyddogion o'r CBC, y Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol a'r Cynghorau partner. Disgwylir i gynrychiolwyr Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru i fynychu fel arsyllwyr.
- 3.8. Gofynnir hefyd am gymeradwyaeth i Gylch Gorchwyl y Bwrdd Ymgynghorol. Cytunodd y Bwrdd Ymgynghorol i gyflwyno'r Cylch Gorchwyl yma mewn cyfarfod ar y 30 Gorffennaf 2025.

4. GOBLYGIADAU ARIANNOL

- 4.1. Mae goblygiadau ariannol y Memorandwm o Ddealltwriaeth yn ymwneud â'r dyraniad cyllid o £160m ar gyfer y Parth Buddsoddi. Bydd y trefniadau manwl ar eu cyfer yn cael eu nodi mewn Llythyr Ariannu Grant a fydd yn cael ei rannu gyda'r CBC ar ôl ei dderbyn. Bydd y Cytundeb Rhyng-Awdurdod yn nodi'r goblygiadau ariannol i'r CBC a'r Cynghorau partner.

5. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

- 5.1. Bydd y Cytundeb Rhyng-Awdurdod yn nodi'r goblygiadau cyfreithiol i weithio a chyflawni mewn partneriaeth rhwng y CBC a'r ddau Gyngor partner. Mae Geldards LLP yn drafftio'r IAA a chyflwynir hon i'r Is-bwyllgor Lles Economaidd ym mis Tachwedd er cymeradwyaeth. Mae hon yn ddogfen ochr y ochr â'r Memorandwm o Ddealltwriaeth a'r llythyrau ariannu. Bydd yn greiddiol i'r bartneriaeth rhwng y CBC fel Corff Atebol a'r Cynghorau. Ymgorfforir y trefniadau llywodraethu gaiff eu cymeradwyo yn y ddogfen. Ei nod yw hwyluso cyflawni'r Parth Buddsoddi, darparu eglurder am y rolau a'r atebolrwydd gan ddarparu a chytuno ar fodel llywodraethu i gefnogi'r gwaith cyflawni.

- 5.2. Mae Bwrdd Ymgynghori y Parth Buddsoddi wedi bod yn amodol i ystyriaethau mewn adroddiadau blaenorol. Nod y penderfyniad hwn yw creu Bwrdd fydd yn bwrw'r prosiect ymlaen. Mae ei Gylch Gorchwyl a'r aelodaeth wedi eu datblygu mewn partneriaeth. Yr argymhelliad yw mabwysiadu'r cylch gorchwyl yma a chymeradwyo'r aelodau a enwebir.
- 5.3. Mae adroddiad pellach ar Gylch Gorchwyl yr Is-bwyllgor Lles Economaidd sy'n ceisio yn ffurfiol i ddirprwyo penderfyniadau o gwmpas gweithrediad y Parth Buddsoddi i'r is-bwyllgor. Hyd nes y digwydd hyn bydd holl benderfyniadau y Parth Buddsoddi yn aros gyda'r CBC oni bai eu bod wedi eu dirprwyo yn benodol.
-

ATODIADAU:

Atodiad 1: Cylch Gorchwyl Bwrdd Ymgynghorol y Parth Buddsoddi

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. **Swyddog Monitro**

“Rwyf wedi cael cyfle i gynghori ar agweddau ar yr adroddiad hwn. Nid oes gennyf unrhyw sylwadau i'w ychwanegu mewn perthynas â phriodoldeb.”

ii. **Swyddog Cyllid Statudol:**

“Rwyf wedi bod mewn cyfarfodydd rheolaidd gydag awduron yr adroddiad yn trafod y datblygiadau a ddisgrifir uchod, ac rwy'n fodlon bod y wybodaeth a gyflwynir yn yr adroddiad hwn yn adlewyrchiad cywir o'r sefyllfa bresennol.

Cyfeiriaf at Ran 4 o'r adroddiad a gallaf gadarnhau y bydd rhagor o wybodaeth ariannol fanwl ar gael pan dderbynnir y llythyr cyllid grant ffurfiol, a bydd y Cytundeb Rhyng-Awdurdod yn ddogfen allweddol wrth sicrhau atebolrwydd ariannol clir.”

Bwrdd Ymgynghorol Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam

Cylch Gorchwyl

1. Awdurdod/ 2. Cyfansoddiad	Mae Porth 3 Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam yn dynodi'r trefniadau Llywodraethu ar gyfer cyflawni'r Parth Buddsoddi. Uchelgais Gogledd Cymru, Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd yw'r Corff Atebol ar gyfer cyllid y Parth Buddsoddi gan y Llywodraeth a bydd yn dirprwyo cyfrifoldebau corff atebol i'w Is-bwyllgor Lles Economaidd.
3. Atebolrwydd	Mae'r Bwrdd Ymgynghorol, drwy ei Gadeirydd, yn atebol i Gyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd a'i Is-bwyllgor Lles Economaidd. Bydd y Cadeirydd hefyd yn cysylltu â phartneriaid allweddol eraill gan gynnwys Cadeirydd y Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol a'i His-grŵp Sgiliau Parth Buddsoddi. Bydd Aelodau'r Bwrdd Ymgynghorol yn atebol i'w gilydd i sicrhau bod gweithio mewn partneriaeth yn gydweithredol, yn gynhyrchiol, yn gynaliadwy ac yn gefnogol. Bydd adroddiadau ar gynnydd yn cael eu darparu gan Gadeirydd y Bwrdd Ymgynghorol i Is-bwyllgor Lles Economaidd Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd. Bydd y Bwrdd Ymgynghorol hefyd yn ceisio diweddarau partneriaid eraill fel y bo'n briodol. Bydd dangosyddion perfformiad allweddol (KPIs) yn cael eu datblygu, eu defnyddio, ac adroddir ar eu cynnydd.
4. Swyddogaethau a chyfrifoldebau	Bydd y Bwrdd Ymgynghorol yn derbyn ac yn darparu cyngor ynghylch diweddariadau'r prosiect a'r rhaglen gan y Tîm Parth Buddsoddi yn uniongyrchol a thrwy Brif Swyddog Cyfrifol y Parth Buddsoddi a Rheolwr Rhaglen y Parth Buddsoddi. Bydd y Bwrdd Ymgynghorol yn ceisio alinio â gwaith y Byrddau cydweddol, gan gynnwys y Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol a'r Byrddau Cynllun Twf. Mae'r Bwrdd Ymgynghorol Parth Buddsoddi yn gyfrifol am y gweithgareddau cychwynnol a ganlyn ac, ar ôl eu sefydlu, swyddogaethau parhaus pwysig, ymhlith eraill: Gweithgareddau cychwyn a sefydlu • Argymhell Cylch Gorchwyl i'r CBC • Sefydlu KPIs ar gyfer y Bwrdd • Sefydlu templed adrodd i EWSC a phartneriaid • Nodi'r blaenoriaethau ar gyfer cyflawni ym Mlwyddyn 1 a 2 • Derbyn syniadau ar gyfer buddsoddiad Parth Buddsoddi Gweithrediadau parhaus • Adolygu ac olrhain y prosiectau arfaethedig sy'n cael eu hystyried ar gyfer buddsoddiad • Annog cydweithredu a chefnogaeth ar y cyd ar gyfer cynigion

	• Derbyn adroddiadau ar gyflawni prosiectau a gymeradwywyd • Adrodd i'r EWSC
5. Aelodaeth	Bydd y Bwrdd Ymgynghorol yn cynnwys hyd at 14 aelod a fydd yn cyfarfod bob chwarter, neu gyfnod arall fel y cytunwyd. • Cadeirydd Annibynnol • Cadeirydd neu Aelod o Fwrdd y CBC (bwriedir i'r dewis fod yn unigolyn niwtral ac felly nid yn Gadeirydd y CBC os mai Cadeirydd y CBC yw Arweinydd Cyngor Sir y Fflint neu Gyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam) • Cynrychiolaeth Wleidyddol Sir y Fflint • Cynrychiolaeth Wleidyddol Wrecsam • Aelodau Seneddol Lleol • Aelodau o'r Senedd Lleol • Y Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol • Prifysgol Wrecsam • AMRC • Cyngor Busnes Gogledd Cymru • Cynrychiolwyr y Sector Preifat Bydd Swyddogion Llywodraeth Cymru / Llywodraeth y DU yn bresennol fel arsylwyr. Ystyrir bod cworwm i'r Bwrdd Ymgynghorol pan fydd 5 aelod yn bresennol yn y cyfarfod. Disgwylir i aelodau'r Bwrdd Ymgynghorol fynychu o leiaf 75% o'r holl gyfarfodydd a dylent anelu at fynychu pob cyfarfod. Bydd presenoldeb yn cael ei gofnodi a'i fonitro. Os na all aelod osgoi peidio â bod yn bresennol, gall yr aelod gynnig dirprwy i fynychu gyda chytundeb y Cadeirydd ar ran y Bwrdd Cynghori, a hynny'n ddelfrydol dri diwrnod neu fwy cyn y cyfarfod. Diben y dull hwn yw cynnal cydlynid y Bwrdd Cynghori. Rhaid i unrhyw ddirprwy a gynnigir fod yn unigolyn sy'n gwbl gymwys, yn ymwybodol ac wedi ei hysbysu o'r materion i'w trafod yn y cyfarfod, fel ei fod yn gallu rhoi mewnbwn llawn trwy ddarparu'r arbenigedd angenrheidiol i drafod materion allweddol. Disgwylir i'r Aelodau fod o statws ac enw da yn eu priod sectorau a'u bod yn ymddwyn gan ystyried statws ac enw da Uchelgais Gogledd Cymru a'i phartneriaid.
6. Cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiad	Wrth gynnal ei fusnes, bydd y Bwrdd Ymgynghorol bob amser yn ceisio hyrwyddo ei ymrwymiad i'r Gymraeg ac i gydraddoldeb ac amrywiaeth drwy greu amgylchedd sy'n gynhwysol i'w aelodau a'i bartneriaid gan gynnwys y rhai sydd â nodweddion gwarchodedig ac aelodau bregus o'n cymuned.
7. Cyfathrebu	Bydd y Cadeirydd yn cytuno ar brotocolau cyfathrebu gyda Phrif Swyddog Cyfrifol y Parth Buddsoddi i rannu a lledaenu gwybodaeth o fewn y Bwrdd Ymgynghorol ac yn gyhoeddus. Bydd cynnydd yn cael ei adrodd, fel sy'n ofynnol ac fel y bo'n briodol, fel y nodir yn adran 2 uchod.

	Bydd arddull cyfathrebu agored yn cael ei fabwysiadu ar faterion Parth Buddsoddi rhwng ac ar ran partneriaid y Parth Buddsoddi.
8. Gweinyddu ac adrodd ar gyfarfodydd	Bydd swyddog CBC yn gweithredu fel ysgrifennydd i'r Bwrdd Ymgynghorol a bydd yn darparu cymorth priodol i'r Cadeirydd ac aelodau'r Bwrdd Cyngori. Bydd agendâu a phapurau'n cael eu cyflwyno o leiaf 5 diwrnod busnes llawn cyn cyfarfod. Bydd cofnod ffurfiol o holl gyfarfodydd y Bwrdd Cyngori'n cael ei gyflwyno i'r Is-bwyllgor Lles Economaidd. Bydd unrhyw adborth gan yr Is-bwyllgor Lles Economaidd yn cael ei adrodd i'r Bwrdd Cyngori.
9. Buddiannau sy'n gwrthdaro	Bydd yn ofynnol i aelodau'r Bwrdd Ymgynghorol ddatgan unrhyw wrthdaro buddiannau wrth iddynt godi. Bydd gofyn iddynt gadw at Saith Egwyddor Bywyd Cyhoeddus, fel y'u lluniwyd gan y Pwyllgor ar Safonau mewn Bywyd Cyhoeddus a elwir yn fwy cyffredin yn Egwyddorion Nolan. Gan sicrhau dull cytbwys, bydd gwrthdaro buddiannau yn cael ei reoli yn unol â Pholisi Gwrthdaro Buddiannau'r CBC ar gyfer Cyrff Ymgynghorol. Bydd angen Datganiadau Gwrthdaro Buddiannau ar ddechrau rhaglen pob cyfarfod. Bydd holl gofnodion a phapurau cyfarfodydd yn cael eu cyhoeddi felly bydd unrhyw Wrthdaro Buddiannau yn dryloyw yn gyhoeddus.
10. Adolygu	Bydd y Cylch Gorchwyl ar gyfer Bwrdd Cyngori'r Parth Buddsoddi yn cael ei adolygu'n flynyddol.

ADRODDIAD I GYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG Y GOGLEDD

19 Medi, 2025

TEITL: Cytundeb Cyflawni'r Cynllun Datblygu Strategol

AWDUR: Alwen Williams, Prif Weithredwr
Andy Roberts, Swyddog Cynllunio Strategol Rhanbarthol

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1. Mae'r adroddiad hwn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig (CBC) yn dilyn ymarfer ymgynghori a gynhaliwyd ar gyfer y Cytundeb Cyflawni (CC) i'r Cynllun Datblygu Strategol (CDS) i ogledd Cymru. Mae'n tynnu sylw at y broses ymgynghori a ddilynwyd, unrhyw sylwadau a dderbyniwyd (ar adeg ysgrifennu'r adroddiad) a'r camau nesaf sy'n gysylltiedig â chyflwyno'r Cytundeb Cyflawni i Lywodraeth Cymru.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

- 2.1. Ystyried y Cytundeb Cyflawni drafft yn dilyn ymgynghori (**Atodiad 2**), a'i gymeradwyo fel y Cytundeb Cyflawni Drafft, , gan gynnwys y newidiadau a ddangosir yn yr adroddiad ymgynghori (**Atodiad 1**), , yn barod i'w gyflwyno i Lywodraeth Cymru, yn amodol i benderfynu ar y cyllid ar gyfer y CDS.

3. Y RHESWM AM Y PENDERFYNIAD

- 3.1. Y Cyd-bwyllgor Corfforedig sydd yn gyfrifol am gymeradwyo a chyflwyno'r Cytundeb Cyflawni drafft.

4. CEFNDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

- 4.1. Ystyriodd aelodau'r Cyd-bwyllgor Corfforedig Gytundeb Cyflawni drafft y CDS yn ei gyfarfod a gynhaliwyd ar ddydd Gwener, 18 Gorffennaf, 2025. Cafodd yr Aelodau wybodaeth ar gynnwys y Cytundeb Cyflawni drafft at ddibenion ei gyhoeddi i gynnal ymgynghoriad arno, yn unol â gofynion rheoliadau'r CDS. Cynghorwyd yr aelodau hefyd ar y sefyllfa ariannu gyda'r CDS a gofynnwyd am ragor o wybodaeth am yr opsiynau sydd ar gael i ariannu'r CDS yn llawn. Mae'r adborth o'r ymgynghoriad wedi'i gasglu ynghyd a daethpwyd ag o i'r cyfarfod hwn i'w ystyried yn ffurfiol. Mae'r sefyllfa ynglŷn â chyllid a'r opsiynau yn destun papur ar wahân a gyflwynwyd i'r cyfarfod hwn.
- 4.2. Ystyriwyd y Cytundeb Cyflawni drafft a'r camau gweithdrefnol ar gyfer ymgynghori (nad yw'n statudol) gan y CBC yn ei gyfarfod ar 18 Gorffennaf, 2025 - [dolen i'r adroddiad](#).

- 4.3. Dechreuodd y broses ymgynghori yn dilyn cyfarfod y CBC ar ddydd Gwener, 18 Gorffennaf ac roedd y cyfnod hwn yn parhau tan ddydd Gwener, 29 Awst, 2025. Roedd hyn yn caniatáu cyfnod o chwe wythnos ar gyfer ymgynghori. Cyhoeddwyd y ddogfen ar wefan Uchelgais Gogledd Cymru, ynghyd â gwybodaeth gyd-destunol am bwrpas y ddogfen a sut i wneud sylwadau arni. [Uchelgais Gogledd Cymru | Cynllunio Strategol](#). Cafodd yr ymgynghoriad hefyd ei hyrwyddo ar y cyfryngau cymdeithasol.
- 4.4. Mae Rheoliadau'r CDS yn nodi mathau o randdeiliaid y dylai'r CBC geisio ymgysylltu â nhw fel rhan o'r broses CDS gaiff eu diffinio fel naill ai 'Ymgynghoreion Penodol' neu 'Ymgynghoreion Cyffredinol'. O ran Ymgynghoreion Penodol, mae'r rheoliadau'n rhagnodol o ran pwy ddylai'r rhain gynnwys ac fe luniwyd rhestr gyswllt sy'n cynnwys pawb y cyfeirir atynt yn y Rheoliadau, a chyrrff ychwanegol y teimlwyd sy'n berthnasol i'w cynnwys. Mae'r Ymgynghoreion Penodol yn cynnwys pob Aelod o Awdurdodau Lleol cyfansoddol y CBC, yr holl Gynghorau Tref a Chymuned yn ardal y CBC, ymgwymerwyr statudol fel cwmnïau Dŵr a Phŵer, Cyfoeth Naturiol Cymru, adrannau'r Llywodraeth a swyddogion Awdurdodau Lleol. Mae'r grŵp hwn wedi'i ymestyn i ymgorffori Aelodau o'r Senedd ac Aelodau Seneddol, ac ystod o gydweithwyr corfforaethol allweddol y mae'r CBC eisoes yn ymgysylltu â nhw.
- 4.5. Mae rheoliadau'r CDS yn llawer llai rhagnodol mewn perthynas ag Ymgynghoreion Cyffredinol, gan gyfeirio yn unig at gategoriâu o ymgynghoreion y dylai'r CBC geisio ymgysylltu â nhw. Mae'r rhain yn cynnwys grwpiau sy'n darparu gwasanaethau gwirfoddol i gymunedau, grwpiau crefyddol amrywiol, grwpiau y mae eu prif swyddogaeth yn ymwneud ag iaith a diwylliant, grwpiau busnes, a'r rhai sy'n ymwneud ag adeiladu a datblygu. Lluniwyd rhestr gynhwysfawr o gysylltiadau o'r rhestrau a ddefnyddiwyd eisoes gan Awdurdodau Lleol Gogledd Cymru fel rhan o'u prosesau Cynllun Datblygu Lleol, a dyma a ffurfiodd y sail i'r e-bost cynhwysfawr a anfonwyd ar y 18 Gorffennaf i godi ymwybyddiaeth am broses y SDP, y Cytundeb Cyflawni ac i roi cyfle i fod yn rhan o gamau dilynol proses y CDS.
- 4.6. Roedd cyfle hefyd i unrhyw aelod o'r cyhoedd wneud sylwadau ar y Cytundeb Cyflawni, ac fe wnaed hyn yn glir fel rhan o'r wybodaeth a ddarparwyd ar y wefan. Yn amlwg, wrth i'r CDS fynd rhagddo, bydd ymgynghoriadau cyhoeddus penodol yn cael eu cynnal ar gamau allweddol yn y broses, fel y Strategaeth a Ffafrir a'r CDS wedi'i Adneuo.

5. CANLYNIADAU'R YMGYNGHORIAD

- 5.1. O ystyried natur weithdrefnol y ddogfen Cytundeb Cyflawni, ni ragwelwyd y byddai ymateb sylweddol, o ran nifer y sylwadau a dyma'r profiad cyson gydag awdurdodau lleol pan fyddant wedi cyhoeddi eu Cytundebau Cyflawni CDLI. Wedi dweud hynny, mae'n bwysig bod y CBC yn agored o'r cychwyn cyntaf wrth baratoi'r CDS a rhan bwysig o'r ymgynghoriad hwn yw codi ymwybyddiaeth bod y CBC wedi dechrau'r broses CDS, a bod cyfle i ystod eang o randdeiliaid fod yn rhan o'r broses wrth iddi fynd rhagddi.
- 5.2. Caiff hyn ei adlewyrchu yn yr ymatebion a dderbyniwyd, gydag 17 ymatebion manwl wedi'u derbyn gan gynrychiolwyr gwahanol, ac mae'r rhain yn cael eu dangos yn **Atodiad 1** ynghyd â'r ymatebion i'r sylwadau hynny. Nid oedd y sylwadau hyn yn ceisio diwygio'r CC ond roeddent eisiau eglurhad ar rai pwyntiau allweddol. I grynhoi, codwyd yr isod gan y rhanddeiliaid:
- A oes digon o amser wedi ei ganiatáu ar gyfer yr ymarferion ymgynghori yn rhaglen y CDS?
- Ymateb - Mae'r rhaglen CDS wedi caniatáu cyfnod ymgynghori statudol penodol o chwe wythnos, er hynny os yw'r Aelodau yn ystyried y dylid darparu mwy o amser yna mae hyblygrwydd i gynyddu hyn i wyth wythnos.

- Pa ystyriaeth fydd y CDS yn ei roi i'r Adroddiad Cymunedau Cymreig a'r iaith Gymraeg-Ymateb - y gofynion i ystyried yr effaith ar y Gymraeg yr un fath ag ar gyfer y Cynlluniau Datblygu Lleol. Roedd hyn yn cynnwys ystyried yr effaith ar y Gymraeg fel rhan o Asesiad Effaith Integredig ehangach i sicrhau bod y cynllun mor gynaliadwy â phosib, ac yn unol ag amcanion Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.
- Dylai'r CDS sicrhau fod ystyriaeth briodol yn cael ei rhoi i'r amgylchedd hanesyddol - Ymateb - Bydd y CDS yn ymgynghori gyda Heneb ac yn defnyddio ffynonellau fel y Cofnod Amgylchedd Hanesyddol (HER) wrth roi'r dystiolaeth at ei gilydd a bydd hyn yn llywio'r datblygiad polisi.
- Cyfeiriodd rhai rhanddeiliaid at natur uchelgeisiol yr amserlen i lunio cynllun - Ymateb - Mae'r amserlen a gynigir i'r CDS yn unol â'r targed pum mlynedd a nodir yng Nghannllaw y CDS ac mae modd ei gyflawni ar yr amod bod yr adnoddau angenrheidiol ar gael.
- Mae rhai rhanddeiliaid wedi holi sut bydd y CDS yn cael ei ariannu - Mae hi i'w fyny i'r CBC i ddyrannu cyllideb digonol ac adnoddau staff i gwrdd â'r costau a amcangyfrifir fel a welir yng Nghyllideb Rhaglen y CDS. Rhaid i'r CBC benderfynu sut mae'n bwriadu gosod cyllideb addas ar gyfer y CDS ac wedi ei gynnwys yn hyn mae'r cyfraniad y dylai bob awdurdod lleol ei wneud.

5.3. Bu lefel sylweddol o gydnabyddiaeth o'r cyswllt y mae'r CBC wedi'i wneud â rhanddeiliaid cyffredinol gan hyrwyddo'r cyfle i fod yn rhan o'r broses CDS, ac mae'r rhain i gyd wedi bod yn gadarnhaol gan ddiolch i'r CBC am y cyfle. Mae hefyd wedi helpu i egluro a diweddarau manylion cyswllt o'r rhestrau a ddarparwyd gan yr Awdurdodau Lleol, rhai ohonynt yn dyddio'n ôl sawl blwyddyn erbyn hyn. Bydd hyn yn helpu i resymoli'r rhestrau cyswllt yn gyffredinol ar ôl cwblhau'r Cytundeb Cyflawni a'i baratoi i'w gyflwyno i Lywodraeth Cymru.

5.4. Nid oedd angen diwygio'r Cytundeb Cyflawni'n sylweddol ar ôl ystyried yr ymatebion, ac mae'r newidiadau cynigiwyd yn gymharol fach, fel y dangosir yng nghlofn olaf **Atodiad 1**. Darperir copi diwygiedig o'r Cytundeb Cyflawni yn **Atodiad 2** sy'n ymgorffori'r newidiadau. Bu'r Is-bwyllgor Cynllunio Strategol ystyried yr adroddiad ymgynghori yn ei gyfarfod a gynhaliwyd ar 4ydd o Fedi, 2025 a phenderfynodd argymhell y Cyd-bwyllgor Corfforedig i gymeradwyo'r Cytundeb Cyflawni, yn amodol ar ystyriaeth cyllid yr CDS (adroddiad ar wahân). Wrth wneud hynny, mynegwyd pryderon cyson mewn perthynas â chyllid yr CDS a'r effaith posibl y gallai gael ar gyllidebau Awdurdodau Lleol.

6. CAMAU NESAF

6.1. Ar ôl ystyried canlyniad yr ymgynghoriad ar y Cytundeb Cyflawni, gofynnir i Gyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd i gymeradwyo y Cytundeb Cyflawni yn ffurfiol ac ar sail hyn bydd y Pwyllgor yn llunio ei Gynllun Datblygu Strategol. Bydd y gallu wedyn i gyflwyno y Cytundeb Cyflawni yn ffurfiol i Lywodraeth Cymru i'w gymeradwyo yn amodol i'r Pwyllgor gan ymrwymo i ddyrannu cyllideb ddigonol ac adnoddau staff i gwrdd â'r costau a amcangyfrifir fel a welir yng Nghyllideb Rhaglen y CDS. (gweler yr adroddiad ar wahân ar yr agenda yma).

7. GOBLYGIADAU ARIANNOL

7.1. Bydd y costau'n cael eu tynnu o gyllidebau presennol CBC y Gogledd gyda'r gefnogaeth angenrheidiol gan dimau Cyfreithiol a Chyllid y CBC. Bydd y CBC hefyd yn ceisio sicrhau cymorth ariannol pellach gan Lywodraeth Cymru. O ran cyllideb bresennol y CBC ar gyfer 2025-26 sy'n ymwneud â'r CDS, byddai angen cynyddu'r gyllideb hon 50% o'r lefel bresennol bob blwyddyn, dros gyfnod cynhyrchu'r cynllun sef 2026-2031, i gwrdd â chostau llawn y CDS. Mae asesiad manylach yn rhan o adroddiad pellach ar yr agenda yma.

8. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

- 8.1. Mae gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig ddyletswydd statudol i baratoi Cynllun Datblygu Strategol o dan Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 (fel y'i diwygiwyd). Mae'r gofynion a'r camau penodol i gynhyrchu Cynllun Datblygu Strategol wedi'u nodi yn Rheoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Cynllun Datblygu Strategol) (Cymru) 2021.

ATODIADAU:

Atodiad 1: Sylwadau ac Ymatebion Penodol

Atodiad 2: Cytundeb Cyflawni Drafft

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. **Swyddog Monitro:**

"Mae cyfres o benderfyniadau allweddol sy'n arwain yn y pendraw at fabwysiadu Cynllun Datblygu Strategol. Er ei bod yn ddogfen dechnegol bydd cymeradwyo'r Cytundeb Cyflawni i'w gyflwyno i Lywodraeth Cymru yn benderfyniad sylweddol. Mae'n nodi'r broses arfaethedig ac ymrwymiad y CBC i gyflawni'r cynllun. Mae'r argymhelliad yn tynnu sylw at y mater o ariannu proses y Cynllun a'r angen i'r CBC sicrhau penderfyniad ar y mater yma fel rhagamod i gyflwyno'r Cytundeb i Lywodraeth Cymru. Mae'r adroddiad cysylltiedig ar gyllid yn nodi'r materion allweddol sydd dal heb eu penderfynu a bydd angen i'r CBC eu hystyried fel rhan o'i sefyllfa gyffredinol ar y gyllideb ac ymgysylltu gyda Llywodraeth Cymru."

ii. **Swyddog Cyllid Statudol:**

"Mae cyflwyno'r Cytundeb Cyflawni yn gam allweddol yn natblygiad y Cynllun Datblygu Strategol.

Bydd yr Aelodau yn nodi fod ariannu'r CDS yn eitem ar wahân ar agenda y cyfarfod hwn. Fel y nodwyd yn yr adroddiad, mae cyllideb yn ei lle i ariannu'r gwaith yma yn 2025/26, a bydd angen cymeradwyo'r gyllideb am 2026/27 cyn diwedd mis Ionawr 2026."

Cynllun Datblygu Strategol Gogledd Cymru

Cytundeb Cyflawni Drafft: Adroddiad Ymgynghori

29ain Awst 2025

Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd Cynllun Datblygu Strategol

Cytundeb Cyflawni: Adroddiad Ymgynghori
29ain Awst 2025

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

Cyf	Sylwadau gan	Manylion y Sylwadau	Ymateb y CBC i'r Sylwadau	Newidiadau i'r Cytundeb Cyflawni
1	Cynghorydd Geraint Wynn Parry Cyngor Gwynedd	Diolch i chi am anfon y wybodaeth hon i mi. Fel Cynghorydd newydd, mae gen i lawer o ddiddordeb yn eich sefydliad (y CBC) a chyflwyno Cynlluniau Strategol (lle mae Trafnidiaeth yn rhan bwysig o'r prif Gynllun Strategol ei hun). Mi wna i ddarllen y Cytundeb Cyflawni mewn mwy o fanylder a gadael i chi wybod. Un broblem sy'n sefyll allan yn syth yw eich rhaglen gydag amserlen fer iawn er mwyn cytuno ar ddrafft o'r Cytundeb Cyflawni. Mae'n rhaid dangos cydweithrediad er mwyn derbyn sylwadau pawb os ydych am osgoi cwynion. Os ydych wedi colli amser yn darparu'r Cytundeb, mae wir angen i chi osgoi gwasgu ar amseru'r gymeradwyaeth. Rwy'n dweud hyn yn y ffordd orau bosib.	Diolch i chi am eich e-bost diweddar mewn ymateb i'r hysbysiad o gyhoeddi Cytundeb Cyflawni drafft y Cynllun Datblygu Strategol. Yn ogystal â hyn, gwerthfawrogi eich bod wedi nodi'r diddordeb sydd gennych yn y cynllun i'r dyfodol. Yn amlwg, rydych chi'n rhanddeiliad pwysig a byddwch yn derbyn gwybodaeth wrth i'r cynllun fynd yn ei flaen. Mae trafndiaeth, fel y cyfeiriwch, yn elfen allweddol o'r cynllun, o ran y Cynllun Datblygu Strategol yn cydnabod cynlluniau a phrosiectau trafndiaeth penodol lle gellid bod angen gwarchod y tir y mae arnynt ei angen, er enghraifft, ond hefyd o ran cydnabod pwysigrwydd isadeiledd trafndiaeth i gefnogi'r strategaeth ofodol a'r prif leoliadau ar gyfer twf a datblygiad yn y dyfodol. Bydd y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol yn ffynhonnell allweddol i lywio hyn. O ran amseru'r Cytundeb Cyflawni, nid oes unrhyw fwriad i frysio i'w baratoi ac mewn gwirionedd nid yw'r ymgynghoriad sydd newydd gael ei ddechrau ers chwe wythnos yn ofyniad statudol ond mae'n un y mae'r CBC wedi cydnabod ei fod yn bwysig yn ysbryd bod yn agored a rhannu pob cam o'r broses. Yn ogystal, dogfen weithdrefnol yn unig yw'r cytundeb	Dim

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

			cyflawni, cynllun o sut y bydd y cynllun yn cael ei gynhyrchu os hoffech chi, ac nid yw'n cynnwys unrhyw beth sy'n ymwneud â llunio polisi cynllun neu ddynodi lleoliad datblygiad, er enghraifft. Mae Llywodraeth Cymru yn ymwybodol o'r cam a gyrhaeddwyd gyda'r cynllun ac yn cefnogi'r cynnydd cadarnhaol a wnaed gan y CBC i baratoi ar gyfer cychwyn y Cynllun Datblygu Strategol.	
2	Cynghorydd Jina Gwyrfai Cyngor Gwynedd	Cynllun Datblygu Strategol newydd - Hoffwn weld pa sylw fydd yn cael ei roi i'r Adroddiad Cymunedau Cymraeg a'r iaith Gymraeg.	Diolch am eich e-bost mewn perthynas â'r Cynllun Datblygu Strategol. Gan fod y Cynllun Datblygu Strategol yn broses sydd bron yn union yr un fath â'r un a ddefnyddir ar gyfer Cynlluniau Datblygu Lleol fel eich un chi yng Ngwynedd, mae'r gofynion i ystyried yr effaith ar y Gymraeg yr un fath ag ar gyfer y Cynllun Lleol. Roedd hyn yn cynnwys ystyried yr effaith ar y Gymraeg fel rhan o Asesiad Effaith Integredig ehangach i sicrhau bod y cynllun mor gynaliadwy â phosib, ac yn unol ag amcanion Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. Mae'r CBC eisoes yn cynllunio gwaith i adnabod sgôp yr asesiad hwn ac agweddau allweddol yr effaith ar yr iaith Gymraeg i'w cynnwys yn hynny. I lywio'r uchod, cyfeirir at yr holl dystiolaeth berthnasol a bydd hynny wrth gwrs yn cynnwys y cyhoeddiad diweddar yr ydych chi'n cyfeirio ato. Er bod y cyhoeddiad yn cyfeirio yn bennaf at newidiadau sydd eu hangen i bolisi a chanllawiau cenedlaethol, mae'n amlwg ei fod yn berthnasol i'r broses Cynllun Datblygu Strategol ac yn enwedig felly pan fo ei argymhellion yn arwain at newidiadau i bolisi a chanllawiau cenedlaethol y bydd angen i'r CDS wedyn gydymffurfio â nhw.	Dim

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

3	Jenny Emmett Heneb: Ymddiriedolaeth Archaeoleg Cymru	Heneb: Nid yw'r Ymddiriedolaeth Archaeoleg Cymru yn cael ei chrybwyll ar hyn o bryd yn y rhestrau o ymgynghoreion, ond mae'r sefydliadau cyn uno Ymddiriedolaeth Archaeolegol Clwyd-Powys ac Ymddiriedolaeth Archaeolegol Gwynedd yn ymddangos yn y rhestrau a ddarperir gan Wynedd, Sir y Fflint a Sir Ddinbych. Er mwyn osgoi dryswch, dylid rhestru Heneb fel ymgynghorai ar gyfer pob un o'r chwe awdurdod lleol ac APC Eryri, a dylid dileu cyfeiriadau at yr hen Ymddiriedolaethau rhanbarthol.	Bydd y CBC yn sicrhau bod y rhestr gyswllt yn cael ei diweddarau i gyfeirio at Heneb ac nid yr hen ymddiriedolaethau – lluniwyd y rhestr o'r rhai y mae pob awdurdod lleol yn eu defnyddio ar gyfer eu CDLLau felly bydd y CBC yn gwneud yr un pwynt i'r ACLlau bod angen iddynt ddiweddarau eich manylion.	Diweddarau rhestr gyswllt CDS y CBC gyda'r manylion diwygiedig
4	Jenny Emmett Heneb: Ymddiriedolaeth Archaeoleg Cymru	Mae gan Heneb rôl statudol wrth gynnal y Cofnod Amgylchedd Hanesyddol statudol ar ran Gweinidogion Cymru, y mae'n ofynnol i gyrff cyhoeddus eu defnyddio wrth gyflawni eu swyddogaethau, a nhw yw'r cynghorwyr cynllunio archaeolegol ar gyfer pob un o'r awdurdodau cynllunio lleol. Er mwyn sicrhau bod ymgynghoriad â ni ar y pwyntiau perthnasol yn y broses, ochr yn ochr â sefydliadau eraill sy'n darparu gwasanaethau cyhoeddus, efallai y byddai'n briodol i ni gael ein grwpio at ddibenion ymgynghori gyda'r Cyrff Ymgynghori Penodol yn hytrach na'r gyfres ehangach o grwpiau diddordeb arbennig a sefydliadau gwirfoddol / cymunedol.	Er bod rheoliadau'r CDS yn eithaf penodol o ran y math o ymgynghorai a phwy ddylai fod yn rhan o'r rhestr Ymgynghoreion Penodol, mae'r CBC serch hynny wedi ychwanegu Heneb at y rhestr honno.	Ychwanegu Heneb at restr Ymgynghoreion Penodol y CDS

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

5	Jenny Emmett Heneb: Ymddiriedolaeth Archaeoleg Cymru	Nid oes llawer o sôn am dreftadaeth ddiwylliannol a'r amgylchedd hanesyddol yn y DDA, ac mae Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023 ar goll o amlinelliad polisi a deddfwriaeth berthnasol. Dylai'r amgylchedd hanesyddol ffisegol a'r dreftadaeth ddiwylliannol anniriaethol gael eu cynnwys yn yr ISA, yn unol â dull integredig Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015 a Rheoliadau Asesiad Amgylcheddol Strategol 2004.	O ran y Cytundeb Cyflawni, mae'n ddogfen weithdrefnol ac nid yn un sy'n cynrychioli cynnwys gwirioneddol y cynllun fel y cyfryw. Bydd y CBC yn sicr yn mynd i'r afael â'r diffyg cyfeiriad at y ddeddfwriaeth rydych chi'n cyfeirio ati ond o ran eich pwynt ynglŷn â chyfeirio at dreftadaeth ddiwylliannol ac amgylchedd hanesyddol, dylid cofio bod y Cytundeb Cyflawni yn ddogfen weithdrefnol sy'n nodi sut y bydd y cynllun yn cael ei gynhyrchu, pwy fydd yn cymryd rhan, a pha mor hir y bydd yn ei gymryd. Ar y sail hon nid oes unrhyw beth yn cael ei gynnwys na'i ddiystyru ac mae prosesau allweddol wedi'u cynnwys yn rheoliadau'r CDS a Llawlyfr drafft y CDS sy'n ymwneud â phethau fel casglu sylfaen dystiolaeth a cwmpasu'r cynnwys ar gyfer Asesiad Effaith Integredig lle bydd y materion hyn yn cael eu hystyried. Rhaid i'r CDS hefyd gyfeirio at y Cymru'r Dyfodol: y Cynllun Cenedlaethol a sut mae'n ymdrin â'r materion rydych chi'n tynnu sylw atynt, er mwyn penderfynu sut y gall y materion hyn droi'n bolisi ar y lefel ranbarthol strategol. Dyna lle gall y budd ohonoch chi fod yn gorff unedig helpu mewn gwirionedd, a deall sut rydych chi'n teimlo y gallai'r materion rydych chi'n eu codi gael eu cyfeirio atynt ar lefel polisi cynllunio strategol ranbarthol.	Diwygio'r Cytundeb Cyflawni drafft i gyfeirio at Ddeddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023
6	Jenny Emmett Heneb: Ymddiriedolaeth Archaeoleg Cymru	Mae'r rhestr o Ddogfennau'r Sylfaen Dystiolaeth yn Atodiad 1 yn cynnwys Asesiad Cymeriad Tirwedd ac Asesiad Dynodiad Tirwedd Arbennig. Efallai y gwyddoch bod Cyfoeth Naturiol Cymru yn cynnal	Mae Atodiad 1 o'r Cytundeb Cyflawni yn cynnwys sail eang ar gyfer y dystiolaeth debygol y gallai fod ei hangen i lywio'r CDS a rhan fawr o hyn fydd archwilio'r hyn sy'n bodoli eisoes, o ran y dystiolaeth y mae pob Awdurdod Lleol wedi'i	Dim

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

		adolygiadau rheolaidd o'r natur hon a fydd yn berthnasol, ac ar hyn o bryd yn gweithio gyda Heneb i edrych yn arbennig ar newid mewn ardaloedd a ddynodwyd ar y Gofrestr Tirweddau o Ddiddordeb Hanesyddol anstatudol. Wrth i'r asesiadau strategol hyn gael eu paratoi, hoffem i chi ymgynghori â ni fel y gallwn gyfrannu unrhyw wybodaeth berthnasol sy'n deillio o'r gwaith hwn.	choladu ar gyfer eu priod CDLI, a ffynonellau fel y rhai rydych chi'n sôn amdanynt. Fodd bynnag, byddai'n ddefnyddiol pe bai CNC yn fwy rhagweithiol wrth hyrwyddo'r gwaith hwn a'u bod hefyd yn ei gyflwyno mewn cyd-destun ehangach na lleol. Mewn trafodaeth ddiweddar gyda swyddog profiadol o CNC, cyfeiriwyd at eu rhwystredigaeth ei bod yn anodd cael darlun strategol trosfwaol o waith amgylcheddol allweddol a meysydd polisi sy'n rhan o gylch gwaith CNC, a fyddai'n ddefnyddiol i waith y CDS. Nid yw'r CBC yn gweld mai rôl y CDS yw coladu gwaith o'r fath neu gynnal astudiaethau strategol i hysbysu CNC os yw'r gwaith hwnnw'n cael ei wneud ar lefel leol neu ddarniog gan CNC yn unig, ac mae angen dysgu'r gwersi o'r ffordd y mae'r holl fater o ffosffadau wedi'i ymdrin ag o hefyd. Bydd hyn yn rhan o ymgysylltiad cynnar o ran casglu tystiolaeth yn ogystal â llywio sut rydym yn cwrmpasu gwaith ar bethau fel asesu tirwedd gan nad yw'r CBC yn sicr eisiau gwario arian cyhoeddus ar 'ail-greu'r olwyn' os yw'r asesiadau hyn eisoes ar gael a/neu yn gyfrifoldeb ar eraill i'w paratoi.	
7	Jenny Emmett Heneb: Ymddiriedolaeth Archaeoleg Cymru	Dylid nodi hefyd, yn gynyddol, bod angen asesiad penodol (a elwir yn ASIDOHL) gan Heneb a Cadw ar gyfer Safleoedd Posib sy'n effeithio ar Dirweddau Hanesyddol Cofrestredig, i lywio dyraniad safleoedd mewn cynlluniau datblygu lleol. Mae'n rhesymol rhagweld y gallai fod angen hyn wrth ystyried cynigion lefel strategol, sydd â	O ran ASIDOHL, pan fyddwch chi'n dweud bod Heneb a Cadw yn 'gofyn' am y rhain ar gyfer safleoedd posib, nid yw'r CBC yn glir sut mae'r gwaith hwnnw'n cysylltu â chyfrifoldeb y CBC (a'r ACLI priodol) i gynhyrchu CDLI a'r canllawiau y maent yn eu dilyn o ran PCC a llawlyfr y CDLI o ran y broses safleoedd posib a sut maent yn dewis safleoedd? Pa rôl mae Heneb a Cadw yn ei	Heneb i egluro cyfeiriad at ASIDOHL

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

		chwmpas mawr cymesur ar gyfer effaith tirwedd hanesyddol, fel ategu i'r LCA a'r SLDA.	chwarae wrth ddewis safleoedd? Ni all y CBC ddod o hyd i gyfeiriad at ASIDOHL yn y naill neu'r llall o'r canllawiau cenedlaethol a grybwyllwyd? Byddai'n ddefnyddiol i Heneb egluro sut y bydd yr asesiadau hyn yn berthnasol i'r broses asesu safleoedd posib y CDS.	
8	Cyfoeth Naturiol Cymru	Diolch am eich ymgynghoriad ynglŷn â'r Cytundeb Cyflawni Drafft ar gyfer Cynllun Datblygu Strategol Gogledd Cymru. Nodwn yr amserlenni ar gyfer paratoi'r cynllun a'r gofynion arnom ni fel corff ymgynghori penodol yng nghamau diweddarach paratoi'r cynllun. Os hoffech gael mynediad at ddata amgylcheddol (haenau GIS ac ati), byddem yn argymhell eich bod yn cysylltu â'n tîm dosbarthu data i ddechrau yn: datadistribution@cyfoethnaturiolcymru.gov.uk	Wedi'i nodi (ac yn benodol y modd i gael mynediad at ddata amgylcheddol fel rhan o baratoi'r sylfaen dystiolaeth)	Dim
9	Cyngor Sir Ddinbych (Sylwadau rhagarweiniol gan swyddogion yn amodol ar gymeradwyaeth y Cyngor)	Diolch yn fawr iawn am wahodd Cyngor Sir Ddinbych i roi ymateb i'r ymgynghoriad i'r "Cynllun Datblygu Strategol 2026 – 2051, Cytundeb Cyflawni Drafft, Gorffennaf 2025". Mae'r Cytundeb Cyflawni drafft (2025) yn nodi'r gofynion gweithdrefnol ar gyfer paratoi'r Cynllun Datblygu Strategol, gan gynnwys manylion am y gofynion ymgynghori. Mae'r materion hyn ar gyfer Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd fel yr	Wedi'i nodi	Dim

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

		awdurdod sy'n gwneud y cynllun. Mae Swyddogion CSDd yn ystyried yr amserlen arfaethedig ar gyfer paratoi'r Cynllun Datblygu Strategol yn uchelgeisiol ond yn gyraeddadwy ar sail tîm sydd ag adnoddau da. Hoffwn gyflwyno'r sylwadau a ganlyn: Cyllid: Nodir yn y Cytundeb Cyflawni drafft nad yw'r gyllideb i baratoi'r Cynllun Datblygu Strategol wedi'i chytuno na'i sicrhau eto. Croesewir pob ymdrech a fyddai'n osgoi bod Cyngor Sir Ddinbych yn gorfod codi ei gyfraniadau i'r broses drwy gynyddu'r ardoll flynyddol ar ein hawdurdod lleol.	Mae rheoliadau'r CBC yn gosod dyletswydd ar y CBC a'i awdurdodau lleol cyfansoddol i gynhyrchu Cynllun Datblygu Strategol. Mae'r ddyletswydd hon yn ymestyn i ymrwymo i ariannu costau cynhyrchu'r cynllun. Mae'r holl Awdurdodau Lleol cyfansoddol wedi bod yn ymwybodol o'r ddyletswydd hon a'r dadansoddiad tebygol o gostau ers y gwaith a wnaeth Grŵp Prif Swyddogion Cynllunio Gogledd Cymru yn 2021 i gyfrifo costau tebygol cynhyrchu CDS. Mae'n rhaid i'r CBC ddyrannu digon o adnoddau o ran cyllideb a staff i dalu'r costau a amcangyfrifir a ddangosir yng Nghyllideb Rhaglen y CDS. Rhaid i'r CBC benderfynu sut mae'n bwriadu gosod cyllideb addas ar gyfer y CDS ac mae'n wir bod y cyfraniad y mae pob awdurdod lleol yn ei wneud i'r CDS ar hyn o bryd ddim ond yn cyfrif am gostau rhannol. Er mwyn cyflwyno'r Cytundeb Cyflawni i'w gymeradwyo'n ffurfiol gan Lywodraeth Cymru, rhaid i'r CBC wneud ymrwymiad ffurfiol i ariannu	Dim
--	--	---	---	-----

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

		Prif Swyddfeydd Llywodraeth Leol: Ceisir eglurhad ar beth yw'r disgwyliadau ar y Cyngor o ran defnyddio "Neuadd y Sir" yn Rhuthun fel lle i adneuo deunyddiau ymgynghori i aelodau'r cyhoedd eu gweld, gwneud sylwadau arnynt neu gasglu eu barn. A fyddai'n rhaid i'n tîm ddarparu adnoddau ychwanegol?	costau'r CDS a nodir yng Nghyllideb Rhaglen y CDS. Y bwriad yw y byddai pob prif swyddfa Awdurdod Lleol yn darparu lleoliad cyfleus i sicrhau bod dogfennau allweddol y CDS ar gael a fyddai'n rhan o ymgynghoriad cyhoeddus wedi'i drefnu ar y CDS. Mae hyn er mwyn hwyluso archwiliad ffisegol o'r dogfennau i'r rhai nad oes ganddynt fynediad i'r rhyngwrwyd, sef y brif ffordd y bydd dogfennau a gwybodaeth yn cael eu rhannu ac ymgynghoriadau'n cael eu rhedeg. Byddai'n dal i fod yn gyfrifoldeb ar dîm CDS y CBC i gydlynw a chefnogi unrhyw ymgynghoriad a bod ar gael i ateb unrhyw ymholiadau sydd gan bartïon â diddordeb. Wedi dweud hynny, byddai'n ddefnyddiol pe gallai Timau Lleol ymgysylltu â'r broses gan fod ganddynt ddiddordeb uniongyrchol mewn gwneud hynny ar ran eu priod awdurdodau ac o ran perchnogaeth o gynnwys a chanlyniadau'r CDS a sut mae'n llywio adolygiadau yn y dyfodol o'r CDLI priodol. Bydd buddsoddi amser ac adnoddau gan Awdurdodau Lleol nawr i gynorthwyo gyda'r CDS yn talu ffordd o ran y gallu i gynhyrchu CDLI Ysgafn unwaith y bydd y Cynllun Datblygu Strategol wedi'i fabwysiadu.	Dim
--	--	---	---	-----

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

		Mae Cyngor Sir Ddinbych yn dymuno'r gorau i Gyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd wrth baratoi'r Cynllun Datblygu Strategol ar gyfer Gogledd Cymru o fewn fframwaith y Cytundeb Cyflawni.	Wedi'i nodi, er y dylid ystyried y CDS fel proses gydweithredol rhwng y CBC ac Awdurdodau Lleol.	Dim
10	Cyngor Sir y Fflint (Sylwadau rhagarweiniol gan swyddogion yn amodol ar gymeradwyaeth y Cyngor)	Mae'r Awdurdod Cynllunio Lleol yn croesawu ymgynghoriad gan y CBC ar y Cytundeb Cyflawni drafft a hefyd yn croesawu gweithio anffurfiol cynharach gyda'i Swyddogion Polisi. Mae'r Awdurdod Cynllunio Lleol yn edrych ymlaen at ymgysylltu â'r CBC ar gamau allweddol yn natblygiad y CDS. Mae'r dull cyffredinol yn y Cytundeb Cyflawni mewn perthynas â'r amserlen a'r cynllun i gynnwys y gymuned yn cael ei ystyried yn rhesymol ac ni chynigir unrhyw sylwadau. Fodd bynnag, mae nifer o bwyntiau manylach a godir fel y nodir isod: Ystyrir y dylai'r Crynodeb Gweithredol a'r penodau rhagarweiniol nodi'n glir beth fydd y 'cynllun datblygu' yn ei gynnwys yn y rhan hon o Gymru a'r berthynas rhwng y tair haen. Mae'r rhestr o Aelodau ac Aelodau Seneddol / Aelodau o'r Senedd Sir y Fflint yn Atodiad 2	Wedi'i nodi Derbyn. Yn ogystal, mae dogfen ar wahân hefyd wedi'i pharatoi sy'n cymharu'r berthynas rhwng y tair haen o gynllun datblygu yng Nghymru a bydd hon ar gael ar dudalennau gwe'r CDS.	Dim Ychwanegu paragraff cyd-destunol i'r Crynodeb Gweithredol.

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

	o'r Cytundeb Cyflawni (t59 i 61) wedi dyddio a bydd rhestr wedi'i diweddaru yn cael ei darparu gan yr ACLI. Yn Atodiad 1 'Asesiad Sylfaen Tystiolaeth' o dan Asesiad Bylchau Gwyrdd Strategol a Lletem Las' nid yw'n glir beth yw 'Bwlch Gwyrdd Strategol'. Mae Cymru'r Dyfodol ym Mholisi 22 yn nodi 'Mae Llywodraeth Cymru yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cynllun Datblygu Strategol adnabod llain werdd o amgylch Wrecsam a Glannau Dyfrdwy i reoli ffurf a thwf trefol'. Nid yw'n glir a yw'r llain werdd yr un fath â 'Bwlch Gwyrdd Strategol' neu a yw'r CDS yn cynnig dynodiad pellach rhwng lletem werdd a llain werdd. Yn Atodiad 1 'Asesiad Sail Tystiolaeth' o dan 'Asesiad Effaith Ffosffadau' efallai y byddai'n ddefnyddiol ehangu hwn i gynnwys 'maetholion eraill' o ystyried bod ACAau	Wedi'i nodi. Oherwydd cyfyngiadau amser, bu'n rhaid i'r CBC ddibynnu ar y wybodaeth cyswllt a ddarparwyd gan bob Awdurdod Lleol ond fe wnaeth rybuddio yn y Cytundeb Cyflawni drafft ymgynghori drwy nodi y byddai proses resymoli bellach yn digwydd i ddod â'r rhestr gysylltiadau mor gyfredol â phosibl. Mae'r CBC yn croesawu cynnig Sir y Fflint i ddiweddaru'r rhestr a'i hanfon i mewn. Derbyn. Nid yw Bylchau Gwyrdd Strategol yn ymddangos mewn canllawiau cenedlaethol ac wrth edrych yn ôl mae hwn yn disgrifio Lletem Werdd mewn gwirionedd, y cyfeirir ati. Fel sail i ffurfio cwmipas ymarfer adolygu, mae'r ymadrodd yn ddefnyddiol. Bydd yr atodiad yn cael ei ddiwygio i ddileu cyfeiriad at Fylchau Gwyrdd Strategol ac i gynnwys cyfeiriad at Leiniau Gwyrdd hefyd yn unol â PCC12 a Chymru'r Dyfodol. Bydd y graddau y mae'r CDS yn cyfeirio at Lain neu Letem Werdd yn dibynnu ar raddfa a'u perthynas â'r hierarchaeth ofodol strategol sy'n cael ei datblygu. Derbyn. Cydnabyddir bod CNC bellach yn edrych ar y lefelau a ganiateir o faetholion mewn ACAau morol a allai fod yn berthnasol i faetholion eraill fel nitradau, er nad yw amseru hyn yn glir.	Diwygio'r rhestr cysylltiadau pan derbynnir diweddariad gan Gyngor Sir y Fflint. Yn atodiad 1 tudalen 6 o'r Cytundeb Cyflawni Drafft dileu cyfeiriad at Bylchau Gwyrdd Strategol ac ychwanegu Lleiniau Gwyrdd. Atodiad 1 tudalen 7 diwygio'r cofnod i 'Asesiad Ffosffad a maetholion
--	---	---	---

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

		Morol yng Ngogledd Cymru y gallai maetholion eraill effeithio arnynt.		eraill'. Gwneud yr un ychwanegiad i'r adran disgrifiad.
11	Avison Young ar ran yr Awdurdod Datgomisiynu Niwclear a'r Gwasanaethau Adfer Niwclear	Avison Young yw'r cynghorwyr eiddo penodedig ar gyfer yr NDA a'r NRS ac maent yn darparu cyngor cynllunio ar draws ystâd yr NDA ledled y DU. Gwneir y sylw hwn mewn perthynas ag asedau'r NDA yng Ngogledd Cymru. Mae hyn yn cynnwys Wylfa, sydd wedi'i leoli o fewn rhanbarth gweinyddol Ynys Môn; a Safle Trwyddedig Niwclear Trawsfynydd (NLS), sydd wedi'i leoli yn rhanbarth Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri. Mae'r NDA a'r NRS wedi gweithio ar y cyd â'r Cynghorau ers blynnyddoedd lawer gan danlinellu'r pwysigrwydd a'r cyfraniad y mae'r sector niwclear yn ei roi i'r economi leol. Yr NDA yw'r awdurdod strategol sy'n gyfrifol am reoli'r gwaith o lanhau etifeddiaeth niwclear y DU yn effeithiol ac yn effeithlon, sy'n cynnwys Wylfa a Thrawsfynydd. Mae datgomisiynu ar y ddau safle yn ddarostyngedig i wahanol elfennau o ddeddfwriaeth y tu allan i gylch gwaith Cynllunio Gwlad a Thref, gyda datgomisiynu Safleoedd Trwyddedig Niwclear yn cael ei lywodraethu gan strategaethau cenedlaethol sy'n destun adolygiad ac ymgynghoriad	Wedi'i nodi	Dim

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

		rheolaidd gan yr Ysgrifennydd Gwladol. Mae'r Strategaeth NDA (2021)¹ yn adnabod defnyddiau ar gyfer tir NDA a allai fod o fudd i gymdeithas naill ai pan fydd y cynllun wedi'i gwblhau, neu ar sail interim cyn cyflawni stad derfynol y safle. Fel y cyfryw, mae'n hanfodol i gynllun ehangach yr NDA bod polisi cynllunio yn caniatáu i ddefnyddiau interim, cysylltiedig a chyflenwol priodol ddod ymlaen ar safleoedd NDA yn y tymor canolig a'r tymor hwy. Ar y cam hwn o baratoi'r Cynllun Datblygu Strategol, nid yw'r NDA a'r NRS am wneud sylwadau ar gynnwys y Cytundeb Cyflawni. Mae'r sylw hwn yn tynnu sylw at asedau tir yr NDA/NRS yng Ngogledd Cymru, tra'n nodi'r ymgysylltiad a'r cydweithrediad blaenorol ag Awdurdodau yn y rhanbarth. Mae Avison Young hefyd yn dymuno cadarnhau bwriad yr NDA a'r NRS i gydweithio ag Uchelgais Gogledd Cymru a rhanddeiliaid perthnasol ar baratoi'r Cynllun Datblygu Strategol yn y dyfodol.		
12	Gwasanaeth Cynllunio Mwynau a Gwastraff Gogledd Cymru	Diolch am eich e-bost. Nid wyf wedi cael cyfle i edrych ar y cytundeb cyflawni yn fanwl ond wrth edrych ar y sylfaen dystiolaeth a gynigir, byddwn yn awgrymu y dylai'r asesiad capasiti mwynau hefyd ystyried banc tir y	Wedi'i nodi. Bydd yn bwysig deall banc tir hirdymor y cyflenwad mwynau posibl yn y rhanbarth a gellir ymgorffori'r angen i asesu hyn yng nghwmpas yr asesiad capasiti mwynau pan fydd y gwaith hwn yn cael ei gynllunio.	Dim.

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

		rhanbarth a'r is-ranbarthau a chysylltu ag arolwg ac adroddiadau y Gweithgor Agregau Rhanbarthol sy'n cael eu cynnal yn flynyddol. Yn absenoldeb unrhyw adolygiad o'r Datganiad Technegol Rhanbarthol (rydym yn dal i aros am drydydd adolygiad sy'n ofynnol gan MTAN1) gallwn ond ddibynnu ar adroddiadau RAWP. Dim sylwadau ynglŷn â'r asesiad capasiti gwastraff.		
13	Cyngor Gwynedd	Diolch am y cyfle i wneud sylwadau ar y cytundeb cyflawni mae ein sylwadau wedi cael ei osod allan isod. Yng ngoleuni cynnwys paragraffau 4.18 i 4.21, ystyrir, ochr yn ochr â'r archwiliad cynhwysfawr, fod ymgysylltu rheolaidd yn hanfodol - yn enwedig gydag Awdurdodau sy'n paratoi Cynlluniau Datblygu Lleol newydd neu ddiwygiedig ar hyn o bryd er mwyn hyrwyddo cysondeb. Nid yw'r cyfeiriad polisi bydd yn cael ei ddilyn mewn Cynlluniau Datblygu Lleol newydd o reidrwydd wedi'i amlinellu'n fanwl yn yr Adroddiadau Monitro Blynyddol. Ymhellach gall fod gwaith pellach wedi'i wneud yn	Wedi'i nodi. Nid yw'r CBC yn endid ar wahân i awdurdodau lleol Gogledd Cymru gan fod pob un ohonynt yn rhan gyfansoddiadol o'i ddaearyddiaeth, ac yn gorfforedig, mae eu priod arweinyddiaeth wleidyddol yn ffurfio'r Bwrdd gwneud penderfyniadau ar gyfer pob mater sy'n gylch gwaith y CBC mewn cyd-destun rhanbarthol. Felly, mae gofyniad clir i'r CBC a'r awdurdodau lleol priodol weithio ar y cyd wrth gynhyrchu'r CDS, a rhan o hynny yw sicrhau bod y gwaith ar adolygiadau CDLI sy'n cael ei wneud yn cael ei ystyried yn iawn. Ni fyddai'n gwneud unrhyw	Dim

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

	fewnol gan yr ACLI fydd yn llywio'r datblygiad polisi ymhellach na hyn sydd wedi ei osod allan yn yr AMB. Felly croesewir y cyfeiriad a gynigir o dan y is deitl Cydweithio. Nodir y bydd yn bwysig ymgysylltu'n effeithiol i sicrhau cydweithrediad adeiladol. Nodir fod para 5.7 yn dweud y bydd - Bydd cyfarfodydd cyhoeddus yn cael eu cynnal yn ddwyieithog os gofynnir amdanynt ymlaen llaw, gyda rhybudd ymlaen llaw yn ofynnol ar gyfer gwasanaethau cyfieithu. Bydd dogfennau'r CDS drafft ar gael yn Gymraeg ar gais, a bydd y CDS terfynol a fabwysiadwyd ar gael mewn fformatau Cymraeg a Saesneg. Hoffwn eich atgoffa o'ch dyletswyddau o dan safonau'r Iaith Gymraeg a osodir gan Lywodraeth Cymru dan Fesur y Gymraeg 2011 yn benodol: Safon 27 - Os byddwch yn gwahodd mwy nag un person i gyfarfod, rhaid ichi ofyn i bob person a yw'n dymuno defnyddio'r Gymraeg	synnwyr i'r CDS beidio â defnyddio'r dystiolaeth o'r CDLLau newydd i ddarparu'r cyd-destun sylfaen dystiolaeth ar gyfer blynyddoedd cynnar cyfnod y cynllun. Wedi'i nodi. Wedi'i nodi.	Dim Dim
--	--	---	-----------------------

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

		yn y cyfarfod. Safon 30 - Os byddwch yn trefnu cyfarfod sy'n agored i'r cyhoedd rhaid ichi ddatgan ar unrhyw ddeunydd sy'n ei hysbysebu, ac ar unrhyw wahoddiad iddo, fod croeso i unrhyw un sy'n bresennol ddefnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod. Safon 33 - Os byddwch yn trefnu cyfarfod sy'n agored i'r cyhoedd, rhaid ichi sicrhau bod gwasanaeth cyfieithu ar y pryd o'r Gymraeg i'r Saesneg ar gael yn y cyfarfod, a rhaid ichi hysbysu'r rheini sy'n bresennol ar lafar yn Gymraeg:- (a) bod croeso iddynt ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) bod gwasanaeth cyfieithu ar y pryd ar gael. Yn ogystal â'r uchod: Safon 40 - Rhaid i unrhyw ddogfennau at ddefnydd y cyhoedd yr ydych yn eu llunio gael eu llunio yn Gymraeg		
--	--	--	--	--

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

		Mae'n anorfod sicrhau fod y safonau yma yn cael ei ddilyn i wneud yn siŵr fod tegwch i'r rhai sydd eisiau cymryd rhan yn y broses o baratoi'r Cynllun Datblygu Strategol, yn gyntaf ei bod nhw yn cael y dogfennau yn yr iaith maen nhw yn ei ddewis ag yn ail fod hyn ddim yn golygu unrhyw oedi iddyn nhw allu ymateb i unrhyw ymgynghoriad cyhoeddus.	Wedi'i nodi	Dim
		Para 5.13 - Nid ydym yn glir pam mae'n rhaid i Gynghorwyr Awdurdodau Lleol ofyn am gael eu hychwanegu at basdata CDS yn hytrach nag ychwanegu'n awtomatig. Os yw ymgynghori â'r Cynghorwyr 'trwy rwydweithiau mewnol sefydledig' a yw'n ddealladwy gan y rhai sy'n gyfrifol am hyn bod angen eu hanfon ymlaen yn ddi-oed i sicrhau nad oes amser yn cael ei golli yn ystod ymgynghoriadau cyhoeddus.	Mae hyn er mwyn darparu ar gyfer y ffaith nad oes cyfeiriad penodol at Aelodau Cyngor Sir yn y rheoliadau CDS o dan y diffiniad o ymgynghoreion Penodol neu Gyffredinol. Fodd bynnag, mae'r CBC wedi cymryd y farn bod Cynghorwyr Sir yn ymgynghoreion allweddol ac fel y dangosir gan yr ymgynghoriad ar y Cytundeb Cyflawni, maent wedi hysbysu pob Cynghorydd unigol yn uniongyrchol o'r cam a gyrhaeddwyd yn y broses CDS a byddant yn parhau i wneud hynny.	Dim
		Para 7.3 a 7.8 Mae'n cael ei gydnabod fod y CBC eisiau osgoi cael recriwtio swyddogion o ACLI o fewn ardal y CDS ac mae para 7.8 yn nodi'r gelli ddefnyddio secondiadau fel dull cost effeithiol o ychwanegu at wytnwch y tîm	Bydd y CBC yn gwneud popeth o fewn ei allu i osgoi unrhyw wanhau diangen o dimau CDLI ond yn yr un modd â phan fydd angen iddo adeiladu tîm mewnol yna bydd yn hysbysebu rolau allanol i	Dim

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

		craidd ac mae'n cael ei gydnabod gall hyn cael effaith andwyol ar dimau Awdurdodau Lleol yr ardal. Er bod y materion difrifol yma wedi cael ei nodi does dim datrysiadau cadarn wedi cael ei gynnig. Mae para 7.8 yn nodi y bydd angen i secondiadau cael ei gynllunio yn ofalus ond mae adnoddau ar draws yr ardal mor brin gall hyn cael sgil effeithiau ar bob un awdurdod os mae secondiadau yn cael ei gynllunio yn ofalus ai peidio ag beth yn union mae cynllunio yn ofalus yn ei olygu?	brofi'r Farchnad. Nid yw hyn yn wahanol i unrhyw Awdurdod Cynllunio yng Ngogledd Cymru sy'n hysbysebu am swyddi gwag i gynllunwyr. Y pwynt ynglŷn â bod yn hyblyg a chymryd dull cydweithredol drwy er enghraifft yr opsiwn o secondiadau, yw y gellir alinio hyn â'r camau a gyrhaeddwyd mewn prosesau CDLI priodol, lle nad oes yr un o ACLlau Gogledd Cymru ar gam tebyg yn eu proses. Os yw hyn wedyn yn cyflwyno cyfle am secondiad tymor byr i gynorthwyo gyda'r CDS, yna mae hynny'n lleihau'r angen i ystyried creu swyddi amser llawn. Y pwynt allweddol yw bod Awdurdodau Lleol yn gweld cynhyrchu'r CDS fel proses gydweithredol gyda'r CBC yn hytrach na chyfrifoldeb y CBC yn unig.	
14	Canal & Rivers Trust in Wales	Rydym yn nodi ac yn croesawu cyfeiriad at yr Ymddiriedolaeth yn y Cytundeb Cyflawni Drafft. Er mwyn cysondeb yn y dyfodol, byddem yn gofyn i'r Ymddiriedolaeth gael ei chyfeirio ati fel Glandŵr Cymru – The Canal & Rivers Trust in Wales. Edrychwn ymlaen at glywed gennych maes o law wrth i'r Cynllun fynd rhagddo.	Wedi'i nodi	Sicrhau fod yr enw cywir wedi'i gofnodi yn y rhestr cysylltiadau
15	Cwmpas	Diolch am y cyfle i ymgysylltu â datblygiad Cytundeb Cyflawni Drafft y CDS. Mae'n edrych fel cynllun cyffrous i ymgysylltu ag ef ac rydym yn edrych ymlaen at chwarae rhan weithredol yn ei ddatblygiad.	Wedi'i nodi.	Dim

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

		Y peth cyntaf yw mai Canolfan Cydweithredol Cymru sydd wedi'i rhestru yn yr adran 'Cyrff sy'n cynrychioli personau sy'n cynnal busnes yn yr ardal' ar restr y Cyrff Ymgynghori Cyffredinol - rydym wedi newid ein henw i Cwmpas. Mae Cwmpas wedi'i restru mewn mannau eraill, yn yr adran 'Eraill'. Rwy'n credu hefyd y byddai'n bwysig i ni gael ein rhestru mewn adrannau eraill ac yr ymgynghorir â ni ar ddatblygiadau perthnasol. Rydym yn gydweithredol eich hunain ac yn darparu gwasanaethau ledled Cymru, gan gynnwys gwasanaethau a staff wedi'u lleoli yng ngogledd Cymru. Mae'r prosiectau perthnasol rydyn ni'n eu cyflawni yn cynnwys: Busnes Cymdeithasol Cymru, gwasanaeth cymorth arbenigol Llywodraeth Cymru ar gyfer y sector mentrau cymdeithasol, sy'n cynnwys cyngorwyr sydd wedi'u lleoli yng ngogledd Cymru. Mae gennym berthynas uniongyrchol a pharhaus â mentrau cymdeithasol ledled y rhanbarth, gan	Derbyn. Wedi'i nodi, er nad oes gan y CBC swyddogaeth rheoli datblygu, dim ond dyletswydd i greu Polisi Cynllunio Rhanbarthol trwy'r CDS. Ymdrinnir â cheisiadau am ddatblygiadau penodol gan yr Awdurdodau Cynllunio Lleol priodol sy'n darparu gwybodaeth am geisiadau am ddatblygiadau yn eu hardaloedd, ac yn rhoi cyfle i chi wneud sylwadau.	Cywiro enw'r sefydliad yn y rhestr cysylltiadau Dim
--	--	---	--	---

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

		gynnwys llawer o'r rhai a restrir yn yr adran mentrau cymdeithasol, y gwnaethom eu cefnogi i ddechrau a thyfu - yn ogystal â llawer o rai eraill. Prosiect Perthyn, a ariennir gan Lywodraeth Cymru, sy'n darparu cyllid a chefnogaeth arbenigol i fentrau cydweithredol a mentrau cymdeithasol mewn cymunedau Cymraeg, yn enwedig yng Nghonwy, Gwynedd ac Ynys Môn. Gellid rhestru Perthyn o fewn y rhestr o gyrff sy'n cynrychioli diwylliant Cymru (mae staff y prosiect hwn wedi'u lleoli yng ngogledd Cymru). Cymunedau'n Creu Cartrefi – mae'r prosiect hwn, a ariennir gan Lywodraeth Cymru a'r Sefydliad Nationwide, yn cefnogi datblygu datrysiadau tai a arweinir gan y gymuned a rhai cydweithredol. Rydym wedi cefnogi llawer o'r prosiectau hyn ar draws gogledd Cymru. O ran cynnwys y Cynllun: Nid wyf yn siŵr a oes lle i welliannau i'r Deilliannau Allweddol, ond byddai cyfeiriad at gefnogi entrepreneuriaeth yn y rhanbarth yn berthnasol ac yn bwysig. Yn ddelfrydol, byddai hyn yn cynnwys cefnogi pob model	Bydd y Cynllun yn gwneud hyn fel rhan o ddarparu cyd-destun polisi ar gyfer datblygu cyflogaeth ar bob lefel o fusnesau bach a chanolig i sefydliadau mawr. Dylid cofio bod y CDS yn y bôn yn gynllun defnydd tir lle mai'r brif flaenoriaeth yw nodi pa	Dim
--	--	--	---	-----

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

	busnes amrywiol, gan gynnwys mentrau cymdeithasol a modelau cydweithredol, sydd â rôl allweddol wrth adeiladu cyfoeth cymunedol, meithrin twf cynaliadwy a chynhwysol, a darparu gwasanaethau hanfodol. Yn yr adran polisi a deddfwriaeth berthnasol, mae cyfeiriadau at Nodau Llesiant a Ffyrdd o Weithio Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol yn gadarnhaol. Tybed a fyddai'n berthnasol hefyd cyfeirio at Adroddiad Cenedlaethau'r Dyfodol a gyhoeddwyd yn gynharach eleni, a oedd yn nodi argymhellion penodol ar gyfer datblygu economaidd yng Nghymru – gan gynnwys nodau ynghylch dyblu maint y sector busnes cymdeithasol a datblygu cydweithredol. Roeddwn hefyd eisiau tynnu sylw at waith Dechrau Rhywbeth Da Cwmpas, sy'n offeryn bywiog i ymgysylltu â rhanddeiliaid. Gallwn weithio gyda'n gilydd er lles cyffredin trwy weithgaredd cydweithredol, nad yw'n gystadleuol, wedi'i gyd-gynllunio, yn agored ac yn garedig. Mae ein hachiau yn arloesol, yn	dir sydd ar gael ar gyfer twf economaidd ac ymhle. Ni fyddai'r cynllun yn ceisio penodi na chyfyngu ar ddefnydd y tir a adnabuwyd i un model busnes neu'r llall, gan mai'r farchnad sy'n penderfynu beth yw'r model mwyaf priodol i'w ddefnyddio. Yn yr un modd, nid yw'r cynllun yn atal nac yn diystyru unrhyw un o'r dulliau y cyfeirir atynt. Nid yw wedi bod yn bosibl cyfeirio at bob ffynhonnell wybodaeth a allai fod yn berthnasol i ddatblygiad y CDS. Dyna rôl cam casglu tystiolaeth y cynllun y cyfeirir ato yn glir yn y Cytundeb Cyflawni. O ran Adroddiad Cenedlaethau'r Dyfodol, os yw ei argymhellion yn rhoi goblygiadau i bolisi CDS neu sut mae tir yn cael ei ddarparu ar gyfer datblygu economaidd yn y CDS, yna efallai y bydd ganddo berthnasedd i'r cynllun. Gall hyn fod yn destun trafodaeth bellach. Wedi'i nodi. Byddai gan y CBC ddiddordeb mewn cael trafodaeth ddilynol i archwilio sut y gallai hyn helpu gyda chyfnodau ymgysylltu ac ymgynghori yn y broses CDS yn y dyfodol.	Dim Dim
--	--	--	-----------------------

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

		greadigol ac yn ddelfrydol ar gyfer busnesau, cyrff cyhoeddus, sefydliadau a chymunedau sydd angen Dechrau Rhywbeth Da. Rydym wedi gweithio gydag ystod o sefydliadau i gyflwyno'r sesiynau hyn, gan gynnwys Cymdeithas Bêl-droed Cymru, Awdurdodau Lleol, sefydliadau AB ac AU, a llawer mwy. Ceir rhagor o wybodaeth yma: https://cwmpas.coop/start-something-good/ Diolch eto am y cyfle i ymgysylltu ac edrychwn ymlaen at barhau i weithio gyda chi.		
16	Comisiynydd y Gymraeg	Diolch am y cyfle i gymryd rhan yn yr ymgynghoriad hwn wrth i Uchelgaig Gogledd Cymru baratoi ei Gynllun Datblygu Strategol (CDS) newydd. Yn y cam cynnar hwn yn y gwaith o baratoi CDS newydd hoffem dynnu eich sylw at nifer o ystyriaethau yn ymwneud â'r Gymraeg. Anghenion ardaloedd sydd â dwysedd uchel o siaradwyr Cymraeg o fewn Gogledd Cymru - Mae cefnogi seilwaith economaidd-gymdeithasol cymunedau Cymraeg yn un o amcanion craidd strategaeth iaith Gymraeg Llywodraeth Cymru. Pwysleisia strategaeth Cymraeg 2050 bwysigrwyd datblygu	Wedi'i nodi. Mae'r CBC yn ddiolchgar am gyngor Comisiynydd y Gymraeg a'r eglurhad manwl o'r ddyletswydd y mae'n gweithredu iddi ar hyn o bryd. Bydd y cyngor hwn yn bwydo i'r ymarfer cwmpasu i ddatblygu'r dull o gynnal Asesiad Effaith Integredig ar gyfer yr CDS wrth i'r broses o lunio cynllun fynd rhagddo, fel y nodwyd yn y Cytundeb Cyflawni. Mae hefyd yn llywio'r ffordd y bydd y CBC yn ymgysylltu â rhanddeiliaid a phartïon â diddordeb a'r ffordd y bydd yn cyhoeddi gwybodaeth ac yn caniatáu cyfranogiad uniongyrchol. O fewn hyn bydd y Cynllun yn cydbwysu arwyddocâd asesu'r effaith ar y Gymraeg ag effeithiau posibl eraill, yn ogystal â'r manteision sy'n deillio o'r polisiau y bydd yn eu	Dim

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

		economi ffyniannus, gynaliadwy er mwyn cynnal a chryfhau'r cymunedau hynny lle mae dwysedd uchel o siaradwyr Cymraeg, fel rhannau mawr o Ogledd Cymru. Yr her yw sicrhau fod gan bobl swyddi o ansawdd da, gyrfaoedd deniadol a chartrefi er mwyn iddynt allu aros, dychwelyd, neu ymgartrefu yn y cymunedau hynny. Mae CDS newydd Gogledd Cymru yn berthnasol iawn yn y cyddestun hwn. Awgryma canlyniadau Cyfrifiad 2021 fod twf poblogaeth yng Nghymru yn arafu a bod gostyngiad yn y boblogaeth oedran 15-64. Mae'r ffaith fod y tueddiadau hyn yn amlwg iawn yn yr ardaloedd hynny lle mae'r iaith Gymraeg ar ei chryfaf yn destun pryder. Mae colli pobl oedran gwaith yn cael effaith negyddol ar gynaliadwyedd yr ardaloedd yma, ac felly'n peryglu hyfywedd y Gymraeg fel iaith gymunedol naturiol. Fel y gwyddoch, mae canlyniadau Cyfrifiad 2021 hefyd yn dangos gostyngiad yn nifer a chanran y siaradwyr Cymraeg yng Nghymru. Er bod gostyngiad ym mwyafrif siroedd Cymru, mae'r gostyngiad mwyaf sylweddol i'w weld yn siroedd gorllewin Cymru, fel Gwynedd, Môn a Chonwy, sef cadarnleoedd y Gymraeg. Mae'n rhesymol casglu bod perfformiad	creu, sy'n anelu at hwyluso datblygu cynaliadwy, lles economaidd, darparu swyddi a chartrefi fforddiadwy, diogelu a gwella'r amgylchedd, darparu trafnidiaeth a seilwaith cynaliadwy, sy'n sicrhau'r dyfodol hirdymor i bawb sy'n byw yn y cymunedau yng Ngogledd Cymru. Nid yw'n bosibl trwy bolisi cynllunio defnydd tir, i bennu dewis ar gyfer y rhai a allai elwa o bolisiau a chynigion y cynllun, sy'n seiliedig ar un maen prawf penodol neu ddewis daearyddol. Yn olaf, er bod y canllawiau a ddarperir yn ailadrodd yn rheolaidd yr angen i ystyried yr effaith ar y Gymraeg wrth lunio cynlluniau, mae'r CBC yn nodi nad oes fframwaith neu offeryn Asesu Effaith yr Iaith Gymraeg sefydledig o hyd, lle gallai naill ai CBCau sy'n gweithio ar CDSau neu awdurdodau lleol sy'n gweithio ar CDLlau, ddefnyddio methodoleg gyffredin a chyson. Byddai hyn wir yn cynorthwyo'r holl awdurdodau cyhoeddus sydd â'r dasg o lunio Cynlluniau Datblygu i ymgorffori gofynion Deddf yr Iaith Gymraeg i'r graddau y maent yn ymwneud â'r broses gynllunio defnydd tir.	
--	--	--	--	--

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni’r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

		economaidd yr ardaloedd yma yn cyfrannu at y diboblogi sy’n digwydd yno, a bod hynny yn cael effaith negyddol ar hyfywedd y Gymraeg. I atal dirywiad y Gymraeg yn yr ardaloedd hyn, rhaid sicrhau ein bod yn cefnogi pobl i allu parhau, neu ddychwelyd, i fyw a gweithio yn y cymunedau hynny. Bydd penderfyniadau cynllunio sy’n ymwneud ag adfywio’r economi yn yr ardaloedd hyn yn berthnasol iawn i’r ymdrech honno. Er mwyn deall yr heriau mae’r ardaloedd yma yn eu hwynebu, sefydlodd Llywodraeth Cymru’r Comisiwn Cymunedau Cymraeg. Cyhoeddodd y Comisiwn ei brif adroddiad y llynedd, oedd yn gwneud argymhellion am ymyraethau polisi y gallai gefnogi cynaliadwyedd yr ardaloedd yma. Yna, yn gynharach eleni, cyhoeddwyd adroddiad y Comisiwn am gynllunio gwlad a thref sy’n gwneud argymhellion ynghylch y newidiadau mae’r Comisiwn yn barnu sydd eu hangen er mwyn cryfhau’r ystyriaeth sy’n cael ei rhoi i’r Gymraeg a chynllunio ieithyddol o fewn y drefn gynllunio. Bydd cynnwys y ddau adroddiad yma yn berthnasol iawn i chi wrth ddatblygu CDS newydd ac rydym yn eich annog i’w hystyried wrth wneud.		
--	--	---	--	--

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni’r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

	Deddfwriaeth a pholisi perthnasol - Wrth wneud y gwaith hwn dylai’r Cydbwyllgor Corfforedig ystyried y ddeddfwriaeth a’r polisiau canlynol yn ogystal, a sut gall y CDS hyrwyddo’r Gymraeg ym maes cynllunio: Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 Deddf Cynllunio (Cymru) 2015 Deddf Llesiant Cenedlaethau’r Dyfodol (Cymru) 2015 Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 20: Cynllunio a'r Gymraeg (2017) Cymraeg 2050: Miliwn o siaradwyr (2017) Polisi Cynllunio Cymru (2024) Cymru'r Dyfodol: Y Cynllun Cenedlaethol 2040 (2021) Pwysleisia’r dogfennau uchod fod angen ystyried effeithiau ar y Gymraeg wrth ddatblygu polisiau cynllunio, fel y CDS. Dylai CDS Gogledd Cymru gydnabod pwysigrwydd y Gymraeg o fewn eu dalgylchoedd, ac esbonio sut y bydd yn cael effaith bositif ar yr iaith dros gyfnod y cynlluniau. Safonau’r Gymraeg ac asesu effaith ar y Gymraeg - Mae Mesur y Gymraeg yn rhoi statws swyddogol i’r Gymraeg yng Nghymru ac yn sefydlu’r egwyddor na ddylid trin y Gymraeg yn llai ffafriol na’r Saesneg. Mae'r mesur yn sefydlu cyfundrefn safonau'r Gymraeg, sef set o ddyletswyddau statudol a		
--	---	--	--

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

		osodir ar sefydliadau cyhoeddus yng Nghymru. Mae'r safonau yn rhoi hawl i siaradwyr Cymraeg ddefnyddio'r iaith wrth ymwneud â'r sefydliadau. Wrth gwrs mae Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd yn ddarostyngedig i'r safonau, ac rydych yn cyfeirio trwy'r ddogfen at bwysigrwydd sicrhau dogfennaeth a gwasanaeth ddwyieithog trwy'r CDS arfaethedig. Y tu hwnt i gynnig gwasanaethau trwy gyfrwng y Gymraeg, hoffem hefyd dynnu eich sylw at y safonau llunio polisi y mae disgwyl i chi gydymffurfio â nhw. Mae'r safonau llunio polisi yn yr hysbysiad cydymffurfio (safonau 88 i 97), yn gosod dyletswydd ar Gyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd i ystyried effaith ei benderfyniadau polisi ar y Gymraeg, ac i ystyried sut y gallai'r penderfyniad polisi gael effeithiau positif ar gyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg. Bydd disgwyl i'r Cyd-bwyllgor gydymffurfio â'r safonau llunio polisi wrth greu'r CDS, felly er mwyn sicrhau eich bod yn rhoi ystyriaeth gydwybodol i'r ffyrdd y gallai'r polisi hwn effeithio'r Gymraeg, dylech ystyried yr adnoddau sydd ar wefan y Comisiynydd i'ch cynorthwyo i gydymffurfio gyda'r dyletswyddau yma.		
--	--	---	--	--

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

		Strategaethau awdurdodau lleol Gogledd Cymru - Dosbarth arall o safonau yw'r safonau hybu, sy'n gosod dyletswydd ar awdurdodau lleol i lunio a chyhoeddi strategaeth 5-mlynedd sy'n egluro sut y maent yn bwriadu hybu'r Gymraeg a hwyluso defnyddio'r Gymraeg yn ehangach yn eu hardaloedd. Mae'r Comisiynydd wedi cyhoeddi dwy ddogfen gyngor ynglŷn â hyn, sef: - Safonau ynghylch hybu'r Gymraeg: Strategaethau 5 mlynedd – canllaw arfer da i gynghorau sir a chynghorau bwrdeistref sirol ac awdurdodau Parciau Cenedlaethol - Safonau hybu: asesu cyrhaeddiad y strategaethau 5-mlynedd – Dogfen gyngor arferion effeithiol. Pan fydd y Cyd-bwyllgor Corfforedig yn asesu effaith y CDS newydd ar y Gymraeg, dylai ystyried y Strategaethau Hybu'r Gymraeg y mae'r awdurdodau lleol o fewn ei ffiniau wedi eu llunio. Dylai hefyd ystyried y Cynlluniau Strategol y Gymraeg mewn addysg (CSGA) ar gyfer 2022-2032 y mae'r awdurdodau wedi eu cyhoeddi. Dylai'r CDS newydd hyrwyddo amcanion Strategaethau Hybu'r Gymraeg a'r CSGAau. Yn ogystal â hyn, dylai'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig egluro sut y bydd y CDS yn cyfrannu at gyrraedd targedau'r		
--	--	---	--	--

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

		strategaethau ar gyfer cynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg yn yr ardal. Casglu sail dystiolaeth - Mae'r Comisiynydd wedi derbyn adborth cyson gan awdurdodau cynllunio bod diffyg tystiolaeth am y berthynas rhwng y Gymraeg a phenderfyniadau cynllunio yn gallu ei gwneud hi'n anodd i wneud penderfyniadau allai warchod cynaliadwyedd cymunedau lle mae'r Gymraeg ar ei chryfaf. Rydym yn nodi y bydd casglu sail dystiolaeth yn rhan allweddol o greu'r CDS newydd, ac felly hoffem ddeall beth fydd y sail dystiolaeth y byddwch yn ei gasglu mewn perthynas â'r Gymraeg. Casgliad - I grynhoi, dylid ystyried y ddeddfwriaeth a'r polisiau a restrwyd uchod a'r safonau llunio polisi perthnasol i Gyd-Bwyllgor Corfforaethol Gogledd Cymru a'r safonau hybu a osodwyd ar awdurdodau lleol, wrth lunio'r CDS newydd. Dylai hefyd ystyried y dystiolaeth a ddarparwyd gan y Comisiwn Cymunedau Cymraeg yn ei adroddiadau diweddar. Dylai'r CDS ddatgan yn glir sut y bydd yn cefnogi'r Gymraeg a sut y bydd yn hyrwyddo amcanion Strategaethau Hybu'r Gymraeg a'r CSGAau yng Ngogledd		
--	--	--	--	--

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

		Cymru. Yn ogystal â hyn, gofynnwn i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig sicrhau ei fod yn ymgynghori â fforymau a rhanddeiliaid lleol sy'n ymwneud â'r Gymraeg, wrth baratoi'r CDS. Gobeithiwn y bydd y sylwadau hyn o ddefnydd i chi. Mae croeso i chi gysylltu petai chi'n dymuno trafod y materion uchod ymhellach.		
17	Cyngor Cymuned Pen-y-ffordd, Sir y Fflint	Yn ogystal â'r uchod, nodwch yr ymateb hwn gan Gyngor Cymuned Pen-y-ffordd i'r ymgynghoriad ar y Cytundeb Cyflawni Drafft a nodwch ein dymuniad i gymryd rhan yn y broses CDS sydd ar ddod. Mae'r Cyngor yn cydnabod bod y Cynllun Datblygu Strategol yn gynllun lefel uchel sy'n canolbwyntio ar y blaenoriaethau ar gyfer twf, datblygu a seilwaith ar raddfa ranbarthol, gan ganolbwyntio ar y prif ganolfannau yn hytrach na'r ardaloedd anheddu llai fel ein cymuned ni, Pen-y-ffordd. Fodd bynnag, rydym o'r farn bod pryderon a barn y setliadau haen is fel yr un yr ydym yn ei gynrychioli yn hynod bwysig ac mae angen eu hystyried fel rhan o'r broses. Nodwn hefyd fod y Cytundeb Cyflawni yn gynllun o sut y bydd y Cynllun yn cael ei	Wedi'i nodi Wedi'i nodi. Mae'n bwysig deall barn cymunedau lleol fel rhan o baratoi'r CDS o safbwynt unrhyw effeithiau uniongyrchol y gall y CDS eu cael ar gymuned trwy bolisiau neu gynigion penodol, neu'n fwy cyffredinol yn y ffordd y mae'n gosod cyd-destun ar gyfer adolygu Cynlluniau Datblygu Lleol lle gall effeithiau cymunedol fod yn fwy amlwg ac uniongyrchol. Wedi'i nodi. Mae'n bwysig deall barn cymunedau lleol fel rhan o baratoi'r CDS o safbwynt unrhyw	Dim Dim Dim

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

		baratoi mewn gwirionedd, gyda dwy brif ran, sef datganiad o gyfranogiad y Gymuned ac amserlen y broses saith cam. Felly, rydym o'r farn bod pryderon a safbwyntiau'r aneddiadau haen is fel ein un ni yn bwysig a dylent gysylltu â meysydd ffocws datblygu tai, trafnidiaeth a seilwaith sy'n faterion yr ydym yn bryderus iawn amdanynt ac yn gofyn y cwestiynau canlynol? • Os yw cyfranogiad cymunedol yn allweddol i'r broses hon, sut y bydd ein cymunedau llai yn cael eu cynrychioli a'n llais yn cael ei glywed? - o Mae safleoedd bach yn chwarae rhan fawr wrth gefnogi prif ganolfannau gwasanaeth, felly rydym o'r farn ei bod yn hanfodol bod barn a phryderon aneddiadau fel ein un ni yn cael eu clywed a'u hystyried yn y broses. Mae adran 3 (31) yn nodi bod angen 'Cyfranogiad Cymunedol Ystyrlon' wrth ddatblygu'r cynllun, felly rydym o'r farn ei bod yn hanfodol er mwyn ystyried yr effaith bosibl ar bob haen o anheddiad.	effeithiau uniongyrchol y gall y CDS eu cael ar gymuned trwy bolisiau neu gynigion penodol, neu'n fwy cyffredinol yn y ffordd y mae'n gosod cyd-destun ar gyfer adolygu Cynlluniau Datblygu Lleol lle gall effeithiau cymunedol fod yn fwy amlwg ac uniongyrchol. Mae'r CBC wedi cynnwys yr holl Gynghorau Tref a Chymuned yng Ngogledd Cymru fel rhan o'i Restr Gyswllt Gyffredinol. Mae hyn er mwyn sicrhau bod y materion sy'n cael eu codi gan y CDS yn cael eu trafod yn lleol, ac mae Cynghorau Tref a Chymuned yn haen gyson o gyrff cynrychioliadol sy'n gallu cysylltu â chymunedau a chynrychioli eu barn. Nid yw hyn yn wahanol i'r ffordd y mae Cynghorau Tref a Chymuned yn ymwneud â phrosesau CDLI ledled Gogledd Cymru. Fel gyda phob math o ymgysylltu, mae hyn yn ddwy ffordd a gellir codi unrhyw effeithiau y mae'r Cyngor Cymuned yn ystyried eu bod yn cael eu hachosi gan y CDS yn y cam ymgynghori priodol, wedi'i ategu gan y dystiolaeth o niwed i gefnogi'r effaith a adnabuwyd. Bydd pob Awdurdod Cynllunio Lleol hefyd yn rhan o'r broses CDS fel partner allweddol yn ogystal ag fel rhanddeiliad ac ymgynghorai, a gallant sicrhau bod effeithiau nad ydynt yn	Dim
--	--	--	---	-----

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

		- A fydd datblygiad tai hanesyddol yn cael ei ystyried wrth ystyried safleoedd posibl ar gyfer twf? - Rydym yn teimlo ei bod yn bwysig i'r broses ystyried datblygiad tai hanesyddol wrth ystyried safleoedd posibl. Mae ein ward yn arbennig wedi cael ei heffeithio'n ddifrifol gan ddatblygiad gormodol mewn cyfnod rhy fyr o amser, ac mae hyn wedi effeithio'n negyddol ar broblemau cydlyniant cymunedol, amwynderau, seilwaith a gwasanaethau.	strategol yn cael eu hadnabod a'u hystyried. Byddai'r CBC yn annog y Cyngor Cymuned i weithio gyda Chynghorau Tref a Chymuned eraill yn ogystal â Chyngor Sir y Fflint i wneud sylwadau ar gamau datblygu'r CDS yn y dyfodol. Bydd angen i'r CDS gynllunio'n gynaliadwy ar gyfer y lefel gywir o dwf strategol yn y lleoliadau mwyaf cynaliadwy. Bydd strategaeth ofodol y CDS yn chwarae rôl bwysig wrth leoli safleoedd strategol ac ardaloedd twf, ond ni fydd hyn yn cynnwys pob aneddiad ym mhob ardal Awdurdod Lleol yng Ngogledd Cymru ac yn hytrach bydd yn canolbwyntio'n bennaf ar y prif aneddiadau y bydd eu gallu i ddarparu ar gyfer safleoedd strategol yn fwyaf. Bydd y diffiniad tebygol o'r hyn sy'n gyfystyr â thwf strategol e.e. safleoedd ar gyfer 500 o gartrefi neu fwy, yn helpu i wahanu'r hyn y bydd y CDS yn canolbwyntio arno fel ei brif bwrpas, yn hytrach na gosod ffigur twf gweddilliol ar gyfer Awdurdod Lleol yn ei gyfanrwydd, y bydd y gweddill ohono a'i ddosbarthiad o fewn un ardal y Cyngor, yn flaenoriaeth ar gyfer adolygu'r CDLI yn yr ardal honno.	Dim
		Sut bydd pwysigrwydd trafndiaeth gyhoeddus o lefel ranbarthol yn bwydo i'r	Mae'r mater hwn eisoes wedi'i drafod drwy baratoi Cynllun Trafnidiaeth Strategol y mae'r CBC	Dim

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

		ardaloedd llai gyda'r effaith y mae hyn yn ei chael? A fydd y broses yn edrych yn ddyfnach ar faterion trafnidiaeth gyhoeddus i archwilio problemau aneddiadau gwledig yn gallu cael mynediad i'r prif ganolfannau gwasanaeth? - o Mae hwn yn fater pwysig i'n cymuned heb unrhyw dtrafnidiaeth gyhoeddus y gellid sôn amdano i ganolfannau gwasanaeth fel ystâd ddiwydiannol Glannau Dyfrdwy, ystâd ddiwydiannol Wrecsam, unedau Llai, Parc Brychdyn, yn ogystal â dim bysiau na thrafnidiaeth i ganolfannau y tu allan i'r Sir fel canol a Pharc Busnes Caer sy'n gyflogwyr pwysig i'n cymuned. - o Rydym felly yn gobeithio y bydd datblygu'r cynllun trafnidiaeth yn creu hwb yng ngorsaf reilffordd Pen-y-ffordd i gefnogi ein pentrefi gwledig cyfagos ni a'r nifer o bentrefi gwledig cyfagos gyda phroblemau trafnidiaeth	wedi cytuno arno ac wedi'i gyflwyno i Lywodraeth Cymru. Wedi dweud hynny, ei brif bwrpas yw blaenoriaethu'r angen am seilwaith trafnidiaeth ledled Gogledd Cymru, a chydlynu gweithredu cynlluniau blaenoriaeth sy'n cael eu hariannu gan grant trafnidiaeth sengl newydd gan Lywodraeth Cymru. Mae'r mater o ddarpariaeth trafnidiaeth gyhoeddus leol yn bennaf yn gyfrifoldeb yr Awdurdod Lleol i gydlynw a darparu. Pan fydd y CBC yn paratoi'r strategaeth ofodol ar gyfer yr CDS, bydd yn cynnal asesiad cynaliadwyedd o aneddiadau a fydd yn cynnwys argaeledd gwasanaethau a seilwaith, lle mae argaeledd trafnidiaeth gyhoeddus yn rhan bwysig o bennu cynaliadwyedd anheddiad a'i allu i ddatblygu yn y dyfodol. Gan nad yw Pen-y-ffordd yn debygol o fod yn rhan o strategaeth ofodol y CDS, mae'r broses werthuso hon yn un a fydd yn cael ei chynnal fel rhan o'r adolygiad o'r CDLI, a fydd hefyd yn ystyried argaeledd gwasanaethau eraill fel y cyfeirir atynt, sef lleoliad gorsaf reilffordd ar gyrion yr anheddiad.	
--	--	---	--	--

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni'r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

		gyhoeddus ac y gellir nodi'r cais hwn. - o Os cânt eu hystyried a'u gweithredu arnynt, gall y materion hyn fynd i'r afael â'r pwynt a wneir yn rheolaidd yn y ddogfen o greu cyfleoedd i gadw pobl ifanc, a 'chynhyrchu ychydig neu ddim allyriadau carbon' (2 yn 2.5 yn benodol) Mae'r anawsterau trafndiaeth presennol yn y ward benodol hon yn arwain at bobl ifanc yn gorfod symud i ffwrdd oherwydd nad oes trafndiaeth gyhoeddus i'r canolfannau gwasanaeth a/neu gynnydd mewn allyriadau carbon trwy orfod gyrru. • Rydym yn derbyn mai angen y CDS yw ystyried safleoedd strategol ar gyfer cyfleoedd busnes/cyflogaeth ond credwn yn gryf y dylid darparu mwy o gyfleoedd ar garreg y drws mewn rhai aneddiadau mwy gwledig. Gallai cyfiawnhad dros y rhain gynnwys lleihau defnydd o geir ac am resymau cymdeithasol i ddarparu ar gyfer pobl ag anawsterau trafndiaeth.	Dyma gylch gorchwyl y Cynllun Datblygu Lleol i benderfynu pa fath o ddarpariaeth leol ar gyfer cyflogaeth fyddai'n briodol ac y gellir ei gweithredu ar lefel leol, ac mae'r polisiau hyn eisoes yn bodoli yng Nghynllun Datblygu Lleol Sir y Fflint sydd wedi'i fabwysiadu. Mae'r CDS yn debygol o gyfeirio at ddatblygiad lleol neu fwy gwledig ond nid ar y raddfa benodol y cyfeirir ati. Wedi'i nodi	Dim
--	--	--	---	-----

Atodiad 1: Cytundeb Cyflawni’r CDS: Sylwadau a dderbyniwyd ac Ymatebion

		Yn olaf, rydym yn gobeithio eich bod yn rhoi sylw i'n sylwadau ac yn edrych ymlaen at weithio gyda chi yn y dyfodol.		Dim
--	--	--	--	-----

Cyd-Bwyllgor Corfforedig
Gogledd Cymru
North Wales
Corporate Joint Committee

Cynllun Datblygu Strategol Gogledd Cymru

Cytundeb
Cyflawni Drafft:
Ôl-Ymgynghoriad

Medi 2025

Cynnwys

1. Crynodeb Gweithredol.....	4
2. Cyd-destun Polisi	5
Uchelgais y CBC - i ddatblygu rhanbarth cysylltiedig, gwydn, blaengar, cynaliadwy.....	5
Y Cyfle a gynigir gan Gyd-destun Polisi CBC	6
3. Rôl y Cytundeb Cyflawni (DA) a'r Cynllun Cynnwys Cymunedol (CIS)	9
4. Paratoïr Cynllun Datblygu Strategol (SDP)	11
Llywodraethu.....	11
Deilliannau Allweddol.....	11
Deddfwriaeth, Polisi, a Chanllawiau sy'n berthnasol i baratoïr SDP	12
Dull Asesu Integredig: Arfarniad Cynaliadwyedd Integredig (ISA) sy'n ymgorffori Asesiad Amgylcheddol Strategol (SA/SEA) ac asesiadau cysylltiedig eraill.	13
Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (HRA).....	14
Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015	15
Sail Tystiolaeth.....	16
Archwiliad Annibynnol a Chadernid	17
Cydymffurfiaeth Gyfreithiol a Rheoleiddiol wrth Baratoi Cynllun.....	17
Canllaw Cynllunio Atodol (CCA).....	17
Monitro ac Adolygu.....	18
Cydweithio.....	18
5. Cynllun Cynnwys y Gymuned (CIS)	20
Egwyddorion allweddol ar gyfer cyfranogi.....	20
Yr Iaith Gymraeg ac Ymgysylltu Dwyieithog.....	21
Pwy fydd y CBC yn ymgynghori â hwy?	21
Sut y bydd y CBC yn eich cynnwys chi.....	27
Adeiladu Consensws.....	29
Rheoli Sylwadau.....	30
Sylwadau Hwyr	31
Argaeledd Dogfennau	31
6. Yr Amserlen	32

Asesiad Risg.....	33
7. Cyllideb y Rhaglen a Strategaeth Adnoddau	34

Atodiadau

Atodiad 1: Asesiad Sail Dystiolaeth

Atodiad 2: Rhestr o Gyrff Ymgynghori Cyffredinol

Atodiad 3: Prif Swyddfeydd Llywodraeth Leol

Atodiad 4: Crynodeb o gyfranogiad rhanddeiliaid yn y CDS

Atodiad 5: Amserlen SDP

Atodiad 6: Asesiad Risg

1. Crynodeb Gweithredol

- 1.1 Mae Rhanbarth Gogledd Cymru yn cynrychioli un o'r lleoliadau mwyaf poblogaidd ar gyfer twf a buddsoddi, o farchnadoedd rhanbarthol, cenedlaethol a rhyngwladol. Mae ganddo hefyd y manteision ychwanegol o fod yn un o'r lleoliadau mwyaf deniadol i fyw a gwneud busnes, gydag amgylchedd naturiol cyfoethog ac amrywiol, arfordir deinamig, ynghyd â threftadaeth adeiledig a diwyllianol gref. Gyda llesiant wrth ei gwraidd, mae Uchelgais Gogledd Cymru yn gweithio i weld y rhanbarth yn datblygu mewn modd blaengar ond cynaliadwy, gyda chyfleoedd i bobl ennill sgiliau newydd, datblygu gyrfaedd gwerth chweil, i fusnesau ffynnu, ac i gymunedau ffynnu.
- 1.2 Mae Uchelgais Gogledd Cymru eisoes yn gweithio'n effeithiol mewn ystyr gydweithredol wrth gyflawni'r Cynllun Twf ond drwy ddefnyddio manteision pwerau statudol newydd y Cyd-bwyllgor Corfforedig (CBC), ei nod yw datblygu polisiau a phrosiectau strategol sy'n integreiddio lles economaidd â chynllunio gofodol a datblygu isadeiledd trafnidiaeth gynaliadwy. Bydd hyn yn cael ei gyflawni drwy ddatblygu'r cynlluniau a'r strategaethau allweddol a ganlyn:
 - Fframwaith Buddsoddi Economaidd Rhanbarthol
 - Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol (RTP)
 - Cynllun Datblygu Strategol (SDP)
- 1.3 O ran cynllunio gofodol, bydd gan yr SDP rôl allweddol wrth lunio a llywio twf y rhanbarth yn y dyfodol, trwy nodi cynigion strategol a pholisiau defnydd tir dros y cyfnod 2026–2051.
- 1.4 Trwy gwmpasu ardal ddaearyddol ehangach, bydd yr SDP yn sicrhau aliniad a chydweithrediad ar draws ffiniau gweinyddol llywodraeth leol yn Rhanbarth Gogledd Cymru, gan adlewyrchu'r ffyrdd y mae pobl yn byw, sut mae marchnadoedd yn gweithredu, a sut mae'r system drafnidiaeth a busnesau'r rhanbarth i gyd yn rhyngweithio ac yn gweithredu. Mae hyn yn cynrychioli dull mwy cyfunol nag a ddefnyddiwyd o'r blaen; wedi'i alinio'n dynn ag uchelgeisiau datblygu economaidd a'n gweledigaeth ar gyfer dull mwy strategol o gynllunio defnydd tir a thrafnidiaeth.
- 1.5 Er bod yr SDP yn ofyniad statudol, bydd yn cael ei deilwra i ymdrin â'r materion a'r gyrwyr allweddol ar gyfer y rhanbarth. Mae'r rhain yn cynnwys y nodau craidd y tu ôl i'r Cynllun Twf sef adeiladu economi fywiog, gynaliadwy a gwydn; adeiladu ar gryfderau i gyflawni twf cynhwysol; a hyrwyddo twf cynaliadwy a chynhwysol yn unol â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

- 5.1 Mae'r ddogfen hon yn nodi'r cam cyntaf yn natblygiad yr SDP ac yn nodi sut a phryd y gall rhanddeiliaid a'r gymuned gymryd rhan yn y broses o wneud cynlluniau. Mae hefyd yn cynnwys amserlen gynhwysfawr ar gyfer ei baratoi, gan nodi amserlenni clir a cherrig milltir ar gyfer camau allweddol y broses. Mae'r dull hwn wedi'i gynllunio i feithrin ymgysylltu a sicrhau bod pob llais yn cael ei glywed.
- 5.2 Bydd y SDP yn dod yn rhan o'r fframwaith cynllun datblygu yng Nghymru, gan eistedd rhwng Wales y Dyfodol, sef y Cynllun Cenedlaethol uwchben, a Chynlluniau Datblygu Lleol neu LDP Lites islaw.

2. Cyd-destun Polisi

Uchelgais y CBC - i ddatblygu rhanbarth cysylltiedig, gwydn, blaengar, cynaliadwy

- 2.1 Mae Uchelgais Gogledd Cymru wedi bod yn gweithio'n llwyddiannus fel partneriaeth o'r chwech awdurdod lleol yng ngogledd Cymru drwy'r Cynllun Twf - rhaglen gwerth £1bn sy'n canolbwyntio ar wneud gogledd Cymru yn gysylltiedig, gwydn, blaengar a chynaliadwy.
- 2.2 Ar 1 Ebrill 2025, bydd Cynllun Twf Uchelgais Gogledd Cymru yn dod yn rhan o Gyd-bwyllgor Corfforiedig y Gogledd (CBC y Gogledd), math newydd o gorff cyhoeddus rhanbarthol statudol yng Nghymru. Rydym yn dal i gael ein hadnabod fel Uchelgais Gogledd Cymru, gan sicrhau ein bod yn adeiladu ar y gwaith cydweithredol a'r enw da sydd eisoes ar waith, ond CBC y Gogledd yw ein henw cyfreithiol.
- 2.3 Mae Uchelgais Gogledd Cymru yn cynrychioli'r ymrwymiad ar y cyd sy'n cynnwys chwech awdurdod lleol gogledd Cymru, Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru, i adeiladu ar gryfderau sectoraidd y rhanbarth, ei gyfraniad i'r economi genedlaethol, sylfaen addysg a sgiliau, ac ansawdd uchel ei amgylchedd.
- 2.4 Y weledigaeth twf ar gyfer gogledd Cymru yw i ogledd Cymru ddod yn "rhanbarth hyderus, cydlynol sydd â thwf economaidd cynaliadwy, sy'n elwa i'r eithaf o lwyddiant sectorau economaidd gwerth uchel a'n cysylltiad ag economïau Pwerdy'r Gogledd ac Iwerddon".
- 2.5 Mae Uchelgais Gogledd Cymru yn defnyddio dull cynhwysfawr o gyflawni'r nodau strategol o fod yn rhanbarth mwy Gwydn, Blaengar a Chysylltiedig - bydd hyn yn cynnwys gwella cysylltedd digidol, creu cyfleoedd swyddi, cadw pobl ifanc, ac arloesi a datblygu cynhyrchion gwerth uchel wrth gryfhau cadwyni cyflenwi. Y nod yw i'r prosiectau hyn gynhyrchu ychydig neu ddim allyriadau carbon a

sicrhau dyfodol hirdymor i genedlaethau olynol. Wrth wraidd yr uchelgais hon y mae'r CBC a'i nod craidd yw hyrwyddo cydweithredu rhanbarthol a darparu arweinyddiaeth ranbarthol.

- 2.6 Bydd gan yr SDP rôl uniongyrchol i'w chwarae wrth hwyluso cyflawni'r pum rhaglen o fewn y cynllun twf - Bwyd Amaeth a Thwristiaeth, Gweithgynhyrchu Gwerth Uchel, Ynni Carbon Isel, Cysylltedd Digidol, a Thir ac Eiddo. Gall hefyd edrych y tu hwnt i'r amserlen ar gyfer y Cynllun Twf ac ystyried dyfodol economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol tymor hwy gogledd Cymru.
- 2.7 Bydd yr SDP yn chwarae rhan hanfodol wrth alinio strategaethau rhanbarthol ar draws rhanbarth Uchelgais Gogledd Cymru ac mae'n hanfodol ar gyfer hyrwyddo twf cynaliadwy a gwydn. Trwy ddarparu fframwaith cydlynol, mae'r SDP yn sicrhau bod sectorau allweddol - megis defnydd tir, trafnidiaeth, tai, a datblygu economaidd - yn cael eu hystyried mewn ffordd integredig yn hytrach nag ar wahân.
- 2.8 Mae'r aliniad hwn o bolisiau yn cefnogi cynllunio hirdymor sy'n cydbwysu twf economaidd â chynaliadwyedd amgylcheddol a thegwch cymdeithasol. Trwy weledigaeth a rennir, bydd yr SDP yn galluogi'r rhanbarth i wneud penderfyniadau strategol sydd nid yn unig yn diwallu anghenion presennol ond hefyd yn rhagweld heriau yn y dyfodol, gan gynnwys newid hinsawdd, gwelliannau isadeiledd, a galw cynyddol am dai.
- 2.9 Yr un mor bwysig, bydd yr SDP yn gyrru cydweithredu rhwng gwahanol ardaloedd o'r rhanbarth, gan symud y ffocws o ddull sero-swm - lle mae enillion un ardal yn cael eu gweld fel colled un arall - i bersbectif o fudd i'r ddwy ochr. Trwy nodi a chydbwysu cyfaddawdau strategol yn dryloyw, bydd yr SDP yn sicrhau bod twf rhanbarthol yn cael ei gydlynw ac yn gynaliadwy, gan optimeiddio'r defnydd o adnoddau a rennir a manteisio ar gyfleoedd er budd y rhanbarth cyfan. I gloi, mae'r SDP yn hanfodol ar gyfer alinio strategaethau'r rhanbarth a sicrhau bod twf Uchelgais Gogledd Cymru nid yn unig yn gydlynol ac wedi'i gydgysylltu ond hefyd wedi'i anelu at greu dyfodol gwydn, teg, ffyniannus a chynaliadwy i bawb.

Y Cyfle a gynigir gan Gyd-destun Polisi CBC

- 2.10 Ym mis Mehefin 2022, trosglwyddwyd y gofyniad i awdurdodau lleol gynhyrchu Cynllun Datblygu Strategol (SDP) i'r pedwar CBC rhanbarthol gan Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021. Sefydlodd y Ddeddf bedwar CBC yng Nghymru: Gogledd, Canolbarth, De-orllewin a De-ddwyrain Cymru.

- 2.11 Roedd y Ddeddf yn ymateb i'r angen am ymagwedd strategol at ddefnydd tir a chynllunio trafnidiaeth, gan weithio mewn ffordd ranbarthol fwy cyfunol nag a gyflawnwyd o'r blaen, ac yn cyd-fynd yn dynn ag uchelgeisiau ynghylch datblygu economaidd.
- 2.12 I'r perwyl hwnnw, mae angen Cyd-bwyllgorau Corfforedig trwy offeryn statudol i hyrwyddo lles economaidd, cynllunio gofodol a chynllunio trafnidiaeth ranbarthol. Mae'r Ddeddf yn nodi y bydd y Cyd-bwyllgorau Corfforedig yn cefnogi integreiddio cynllunio trafnidiaeth a defnydd tir trwy eu tair swyddogaeth eang, sef paratoi:
- Fframwaith Economaidd Rhanbarthol;
 - Cynllun Datblygu Strategol (SDP); a
 - Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol (RTP).
- 2.13 Trwy'r trawsnewidiad arfaethedig i'r math newydd hwn o gorff cyhoeddus rhanbarthol, bydd genym gyfle unigryw i ddatblygu polisi a phrosiectau rhanbarthol trawsnewidiol. Bydd hyn yn cael ei gyflawni trwy sicrhau cysylltedd ar draws lles economaidd, cynllunio gofodol a thrafnidiaeth, er mwyn sicrhau ein bod yn harneisio eu potensial llawn.
- 2.14 Mae ein ffocws ar greu lleoedd a gyrru twf cynhwysol yn y rhanbarth yn dibynnu ar allu creu cydlyniant rhwng y pwerau statudol newydd ac mae Uchelgais Gogledd Cymru yn datblygu ei bortffolio o strategaethau a chynlluniau i gyflawni hyn.
- 2.15 Mae'r canllawiau statudol ar gyfer Cyd-bwyllgorau Corfforedig (a gyhoeddwyd ar 25 Ionawr 2022), yn cydnabod cytundeb dyletswyddau lles economaidd, lle mae gan gynghorau cyfansoddol a Chyd-bwyllgorau Corfforedig yr un pwerau yn fras. Yn yr achos hwn, byddai'r CBC, "yn ceisio cytuno ar broses gyda'i gynghorau cyfansoddol sy'n nodi sut y bydd arfer swyddogaethau cydamserol yn cael ei reoli."
- 2.16 Fodd bynnag, ar gyfer y pwerau nad ydynt yn gydamserol o gynllunio gofodol strategol a chynllunio trafnidiaeth ranbarthol, bydd "cyflawni swyddogaethau ar y lefel leol yn dibynnu ar y penderfyniadau a wneir yn ranbarthol gan Gyd-bwyllgorau Corfforedig; mae hynny yn nhermau natur y penderfyniad ac amseriad pryd y gwneir penderfyniadau".
- 2.17 Roedd y canllawiau yn canolbwyntio ar y trefniadau statudol a chyfansoddiadol ar gyfer Cyd-bwyllgorau Corfforedig, yn hytrach na manylion penodol ar y swyddogaethau i'w harfer. I'r perwyl hwnnw, mae'n ofynnol i Uchelgais Gogledd Cymru ddatblygu SDP ac RTP ar ôl cyhoeddi canllawiau ar wahân yn benodol ar gyfer y dyletswyddau hyn nad ydynt yn gydamserol.

2.18 Gan fod cynllunio strategol a thrafnidiaeth yn elfennau allweddol wrth greu lleoedd, mae hefyd yn bwysig bod yr RTP a'r SDP wedi'u halinio'n agos. Fodd bynnag, nid yw ailadroddiad cyntaf yr SDP i fod i gael ei ddatblygu o fewn amserlen yr RTP cyntaf. Mae'n debygol na fydd yr ailadroddiad cyntaf o'r RTP yn gallu ystyried cynllunio datblygu strategol yn llawn ond dylai sefydlu mecanweithiau fel y gellir cyflawni hyn wrth symud ymlaen, gan ategu nodau cyffredinol ar gyfer lles economaidd.

3. Rôl y Cytundeb Cyflawni (DA) a'r Cynllun Cynnwys Cymunedol (CIS)

3.1 Mae'r Cytundeb Cyflawni (DA) a'r Cynllun Cynnwys Cymunedol (CIS) yn nodi dechrau ffurfiol y broses baratoi'r SDP. Un o amcanion craidd y system cynllun datblygu yng Nghymru yw cynnwys y gymuned yn gynnar, effeithiol ac ystyrlon, sydd â'r bwriad o adeiladu consensws eang ar y strategaeth ofodol, polisïau strategol, a chynigion yn yr SDP. Mae'r dull cyfranogol hwn yn sicrhau cynhwysiant ac adlewyrchiad o anghenion a dyheadau'r gymuned.

Cydrannau'r Cytundeb Cyflawni (DA)

3.2 Mae'r DA yn ddatganiad cyhoeddus sy'n cynnwys y Cynllun Cynnwys Cymunedol (CIS), sy'n nodi sut a phryd y gall rhanddeiliaid a'r gymuned gymryd rhan yn y broses o wneud cynlluniau. Mae hyn yn sicrhau tryloywder a chynhwysiant o'r cychwyn cyntaf. Mae hefyd yn cynnwys amserlen gynhwysfawr ar gyfer paratoi'r Cynllun Datblygu Strategol (SDP) sy'n nodi amserlenni a cherrig milltir clir ar gyfer gwahanol gamau'r broses.

Swyddogaethau'r DA:

- **Atgyfnerthu rôl yr SDP:** Yn tynnu sylw at yr SDP fel offeryn rhanbarthol hanfodol o fewn ardal y Cyd-bwyllgor Corfforedig (CBC).
 - **Ymgysylltu â'r Gymuned a Rhanddeiliaid:** Yn hysbysu pryd a sut y gallant fod yn rhan o'r broses SDP.
 - **Gosod Disgwyliadau Realistig:** Yn egluro galluoedd y Cyd-bwyllgorau Corfforedig o ran amser, adnoddau, a disgwyliadau.
 - **Sicrhau Adnoddau:** Yn sicrhau bod cyllideb ac adnoddau staff yn cael eu dyrannu ar gyfer paratoi'r SDP.
 - **Egluro Cwmpas a Dylanwad:** Yn diffinio cwmpas y cynllun a'i effaith bosibl.
 - **Hwyluso Cydlynïad:** Yn sicrhau aliniad â strategaethau a dogfennau rhanbarthol eraill fel Cynlluniau Trafnidiaeth Rhanbarthol a Chynlluniau Twf/Bargeinion Dinesig.
- 3.3 Rhaid cymeradwyo'r Cytundeb Cyflawni (DA), gan gynnwys y Cynllun Cynnwys Cymunedol (CIS) a'r amserlen, drwy benderfyniad y CBC yn unol â Rheoliad 11(2) yr SDP cyn ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru i'w gytuno. Mae cymeradwyo'r DA yn nodi dechrau ffurfiol y broses o baratoi'r cynllun. Mae'r CBC wedi ymrwymo i gadw at yr amserlenni a'r prosesau ymgynghori a nodwyd. Rhaid cyhoeddi'r DA, gyda chopïau ar gael i'w harchwilio ym Mhrif Swyddfa/Swyddfeydd y CBC ac ar ei wefan, yn unol

â Rheoliad SDP 12. Trwy gadw at y DA, sicrhair bod paratoi'r SDP yn broses strwythuredig, gynhwysol ac effeithiol. Mae Tabl 1 yn rhoi crynodeb eang o'r camau sy'n gysylltiedig â chynhyrchu a chytuno ar Gytundeb Cyflawni.

Tabl 1 Camau sy'n gysylltiedig â chynhyrchu Cytundeb Cyflawni

Cam	Disgrifiad	Amseru
Cam 1: Paratoi	Paratoi DA drafft a chynnwys cyrff ymgynghori penodol yn anffurfiol ar y cwmipas a'r cynnwys. Adolygu DA drafft lle bo hynny'n briodol.	Mawrth-Mehefin 2025
Cam 2: Ymgynghoriad	Ymgynghoriad ar DA drafft (6 wythnos).	Gorffennaf-Awst 2025
Cam 3: Cymeradwyo	Cytundeb Cyflawni wedi'i fabwysiadu drwy benderfyniad y CBC.	Medi 2025
Cam 4: Cytundeb	Cyflwyno'r Cytundeb Cyflawni terfynol i Lywodraeth Cymru i'w gytuno.	Cyn 31 Mawrth 2026
Cam 5: Cyhoeddusrwydd	Cyhoeddi'r DA cymeradwy gyda chopiau ar gael i'w harchwilio ym Mhrif swyddfa/swyddfeydd y CBC ac ar ei wefan.	Cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl i LIC gytuno ar y DA.

4. Paratoi'r Cynllun Datblygu Strategol (SDP)

- 4.1 Mae nifer o gamau allweddol sy'n gysylltiedig â'r broses SDP ac mae pob un o'r rhain yn darparu cyfleoedd i ddeialog ddigwydd fel a ganlyn:

Cyfnod Allweddol		Cyfleoedd i gymryd rhan
Cam 1	Cytundeb Cyflawni Paratoi a chyflwyno	Ymgynghori â rhanddeiliaid ac ymgynghoriad cyhoeddus anffurfiol
Cam 2	Paratoi a recriwtio cyn-adneuo	Darparu diweddariadau ar wefan Uchelgais Gogledd Cymru
Cam 3	Paratoi'r strategaeth a ffafir ac ymgynghoriad cyhoeddus	Ymgynghoriad cyhoeddus ffurfiol 6 wythnos
Cam 4	Paratoi'r Cynllun Adnau ac ymgynghoriad cyhoeddus	Ymgynghoriad cyhoeddus ffurfiol 6 wythnos
Cam 5	Cyflwyno i PEDW a Llywodraeth Cymru ar gyfer EIP	Darparu diweddariadau ar wefan Uchelgais Gogledd Cymru
Cam 6	Archwiliad	Cyfle i fynychu a chymryd rhan yn sesiynau gwrandawriadau'r archwiliad
Cam 7	Adroddiad yr Arolygydd	Darparu diweddariadau ar wefan Uchelgais Gogledd Cymru
Cam 8	Mabwysiadu	Darparu diweddariadau ar wefan Uchelgais Gogledd Cymru

Llywodraethu

- 4.2 Mae canllawiau statudol yn gofyn am sefydlu Is-bwyllgor Cynllunio Strategol (SPSC), gyda chyfrifoldeb am baratoi'r SDP i'w gymeradwyo gan y CBC. Bydd yr SPSC yn sicrhau cynrychiolaeth wleidyddol a mewnbyn i baratoi a gweithredu'r SDP. Bydd yr SPSC yn darparu plattfform ar gyfer cynnwys eraill a sicrhau bod cyngor arbenigol a sector penodol priodol ar gael i gefnogi penderfyniadau'r CBC.
- 4.3 Mae'r Is-bwyllgor Cynllunio Strategol (SPSC) yn cynnwys saith Aelod, gan gynnwys Deiliad y Portffolio sy'n gyfrifol am Gynllunio o bob un o'r 6 cyngor Cyfansoddiadol, ac Aelod a benodir gan Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri. Mae'r Is-bwyllgor yn gwneud argymhellion ar agweddau allweddol ar y DA i'w cymeradwyo ac mae hefyd yn ystyried y gofyn i gyflwyno adnoddau'r broses gynllunio yn gyffredinol.

Deilliannau Allweddol

- 4.4 Yn unol â 'Llawlyfr' yr SDP, nod y cynllun fydd cyflawni'r deilliannau allweddol a ganlyn:

- Cefnogi datblygu cynaliadwy a lleoedd o ansawdd sy'n seiliedig ar y Canlyniadau Cenedlaethol ar gyfer Creu Lleoedd Cynaliadwy, wedi'u halinio â pholisi cenedlaethol Cymru'r Dyfodol (a nodir yn PCC) wedi'i integreiddio â SA/SEA/HRA, gan gynnwys y Gymraeg a gofynion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015.
- Bod yn seiliedig ar gyfranogiad cymunedol cynnar, effeithiol ac ystyrlon i ddeall ac ystyried ystod eang o safbwyntiau, gyda'r nod o adeiladu consensws eang ar y strategaeth, y polisiau a'r cynigion gofodol.
- Bod yn seiliedig ar ddealltwriaeth gadarn o rôl a swyddogaeth y rhanbarth, yn ogystal â chysylltiadau y tu hwnt.
- Ystyried sut mae dinasoedd, trefi ac aneddeleoedd yn gweithredu'n unigol ac ar y cyd yn rhanbarthol ac fel is-ranbarthau (lle bo hynny'n briodol) a thrwy hynny siapio'r strategaeth ofodol. Dylai hyn gael ei ategu gan dystiolaeth glir i gyflawni'r materion allweddol a nodwyd yn y rhanbarth.
- Bod yn unigryw drwy nodi'n glir sut y bydd Rhanbarth Gogledd Cymru yn datblygu ac yn newid, gan roi sicrwydd i gymunedau, datblygwyr a busnesau a darparu'r fframwaith ar gyfer CDLI cryno.
- Bod yn wydn i newid hinsawdd a chefnogi'r trawsnewid i gymdeithas carbon isel yn unol â'r targedau a'r cyllidebau lleihau carbon diweddaraf fel y nodir yn Neddf yr Amgylchedd (Cymru) (Rhan 2).
- Ymgorffori egwyddorion Creu Lleoedd, yr Hierarchaeth Trafnidiaeth Gynaliadwy a'r Hierarchaeth Ynni fel y nodir yn PCC.
- Sicrhau rheolaeth gynaliadwy o adnoddau naturiol yn unol â Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 a deddfwriaeth berthnasol arall.
- Cyflawni'r hyn a fwriadwyd trwy gynlluniau hyfyr, gan ystyried gofynion isadeiledd angenrheidiol, hyfywedd ariannol a ffactorau marchnad eraill.
- Bod yn rhagweithiol ac ymatebol gyda chynlluniau yn cael eu cadw'n gyfredol ac yn hyblyg i ddarparu ar gyfer newid.

Deddfwriaeth, Polisi, a Chanllawiau sy'n berthnasol i baratoi'r SDP

- 4.5 Mae Rheoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Cynllun Datblygu Strategol) (Cymru) 2021 yn sefydlu'r gweithdrefnau ar gyfer paratoi Cynllun Datblygu Strategol yng Nghymru. Prif bwrpas y rheoliadau hyn yw sicrhau bod Cynlluniau Datblygu Strategol yn cael eu paratoi mewn ffordd gyson ac effeithiol ledled y wlad.
- 4.6 Mae Llywodraeth Cymru wedi paratoi'r Llawlyfr Cynllun Datblygu Strategol (Llawlyfr SDP) fel canllaw cynhwysfawr ar gyfer paratoi Cynlluniau Datblygu Strategol. Mae'n cynnig cyngor ymarferol i sicrhau bod y cynlluniau hyn yn effeithiol, yn gyflawnadwy, ac yn cyd-fynd â pholisiau ac amcanion cyffredinol y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol (NDF), "Cymru'r Dyfodol: Y Cynllun Cenedlaethol 2040," yn

ogystal â'r egwyddorion creu lleoedd a amlinellir yn y polisi cynllunio cenedlaethol, Polisi Cynllunio Cymru (PCC).

4.7 Dosbarthwyd y fersiwn ddrafft o'r Llawlyfr SDP i'r holl Awdurdodau Cynllunio Lleol (ACLI) yn hydref 2022. Dylai'r fersiwn derfynol gael ei chyhoeddi yn hydref 2025. Mae'r amserlen hon yn caniatáu adborth a mireinio digonol, gan sicrhau bod y ddogfen derfynol yn gadarn ac yn ddefnyddiol i'r holl Gydbywllgorau Corfforedig, ac Awdurdodau Cynllunio Lleol sy'n ymwneud â'r broses gynllunio. Mae'r dogfennau isod hefyd yn berthnasol i baratoi SDPs a dylid eu hystyried ochr yn ochr â'r Llawlyfr SDP:

- Cymru'r Dyfodol: Fframwaith Datblygu Cenedlaethol (NDF)
- Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 (PCPA 2004) Rhan 6
- Deddf Etholiadau Llywodraeth Leol (Cymru) 2021 (Deddf LGEW)
- Rheoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Cynllun Datblygu Strategol) (Cymru) 2021
- Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 (Deddf Llesiant 2015)
- Polisi Cynllunio Cymru (PCC): Rhifyn diweddaraf gan Lywodraeth Cymru
- Canllaw Cymunedol Cynlluniau Datblygu (Argraffiad 2) (2022): Cynhyrchwyd gan Lywodraeth Cymru a Chymorth Cynllunio Cymru
- Archwiliadau Cynllun Datblygu Lleol: Canllaw Gweithdrefnau (2015): I'w ddiweddarau gan Benderfyniadau Cynllunio ac Amgylchedd Cymru (PEDW)
- Cynlluniau Datblygu Lleol: Paratoi ar gyfer Cyflwyno – Canllawiau i Awdurdodau Cynllunio Lleol (2015): Hefyd i'w diweddarau gan PEDW
- Asesiad Amgylcheddol Strategol (SEA), Arfarniad Cynaliadwyedd (SA), ac Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (HRA)
- Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016: Yn cynnwys Adran 6 a Datganiadau Ardal
- Deddf Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023

Dull Asesu Integredig: Arfarniad Cynaliadwyedd Integredig (ISA) sy'n ymgorffori Asesiad Amgylcheddol Strategol (SA/SEA) ac asesiadau cysylltiedig eraill.

4.8 Rhaid i'r SDP fod yn ddarostyngedig i Arfarniad Cynaliadwyedd (SA) sy'n ymgorffori Asesiad Amgylcheddol Strategol (SEA) fel sy'n ofynnol gan Gyfarwydddeb yr Undeb Ewropeaidd 2001/42/EC a Rheoliadau Asesu Amgylcheddol o Gynlluniau a Rhaglenni (Cymru) 2004 a Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 (fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf 2015). Mae'r CBC yn cydnabod y gwerth a'r cyfleoedd ar gyfer dull asesu effaith integredig wrth baratoi'r SDP. Gan hynny, bydd yr SA/SEA yn Arfarniad Cynaliadwyedd Integredig (ISA) yn integreiddio gofynion statudol ac elfennau allweddol o Ddeddf

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, Deddf Cydraddoldeb, safonau'r iaith Gymraeg, Asesiad o'r Effaith ar Iechyd (HIA) a Deddf yr Amgylchedd (adran 6) (lle bo'n berthnasol) mewn un Arfarniad Cynaliadwyedd Integredig (ISA) a fydd yn galluogi asesiad mwy tryloyw, cyfannol a chynhwysfawr o oblygiadau cynaliadwyedd opsiynau, amcanion, polisiau a chynigion twf lle mae materion economaidd a chymdeithasol yn cael eu hystyried ochr yn ochr ag elfennau amgylcheddol.

4.9 Mae'r broses o SA/SEA yn un ailadroddol a fydd yn cael ei chynnal trwy gydol y gwaith o baratoi'r cynllun ac mae'n cynnwys chwe cham hanfodol:

- Sefydlu cyd-destun polisi, nodi a dogfennu sail tystiolaeth, nodi materion cynaliadwyedd a datblygu amcanion a dangosyddion ISA/SEA
- Ymgynghori ag ymgynghoreion penodol ar Adroddiad Cwmpasu ISA
- Cyhoeddi Adroddiad ISA o'r Opsiynau strategol a'r Strategaeth a Ffafir
- Cyhoeddi Adroddiad ISA Adneuo gan gynnwys Adroddiad Amgylcheddol (gyda'r SDP)
- Cyhoeddi'r Adroddiad ISA terfynol yn dilyn Adroddiad yr Arolygwyr a'i fabwysiadu
- Monitro a gweithredu'r ISA

4.10 Ar ddechrau'r broses ISA/SEA, bydd cyfle i randdeiliaid wneud sylwadau ar yr Adroddiad Cwmpasu ISA sy'n nodi sut y bydd y broses ISA/SEA yn cael ei chynnal. Bydd canfyddiadau'r gwaith ISA/SEA yn seiliedig ar dystiolaeth ar gamau allweddol yn y broses o baratoi'r SDP. Bydd adroddiadau'n cael eu paratoi, ac yn amodol ar ymgynghoriad â rhanddeiliaid, ochr yn ochr â'r ymgynghoriad Strategaeth a Ffafir a'r ymgynghoriad SDP Adneuo. Bydd Adroddiad ISA Terfynol yn cael ei gyflwyno ynghyd â'r holl ddogfennaeth SDP arall pan gaiff ei gyflwyno i PEDW a Llywodraeth Cymru i'w archwilio. Ymgynghorir â'r Cyrff Amgylcheddol statudol ym mhob cam y cyfeirir atynt uchod a bydd deialog barhaus ehangach gyda'r cyrff hyn wrth i'r broses fynd rhagddi.

4.11 Ni fydd Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (HRA) yn cael ei integreiddio â'r ISA gan ei fod yn defnyddio mecanwaith profi rhagofalus gwahanol. Bydd yr ISA yn crynhoi canfyddiadau'r HRA fel rhan o'i asesiad o effeithiau ar fioamrywiaeth.

Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (HRA)

4.12 Mae'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (HRA) yn broses a orchmynnir gan y Gyfarwydddeb Cynefinoedd, (Erthygl 6(3)) i asesu a yw unrhyw gynllun neu brosiect defnydd tir yn debygol o effeithio'n sylweddol ar safle Ewropeaidd, naill ai'n unigol neu'n gronns â phrosiectau eraill. Trwy ddilyn camau

allweddol yr HRA, gellir datblygu'r SDP yn unol â gofynion cyfreithiol tra'n diogelu uniondeb safleoedd Ewropeaidd a'u cynefinoedd a'u rhywogaethau cysylltiedig.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

4.13 Mae'r Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 (PCPA) yn nodi'r diffiniad o ddatblygu cynaliadwy ar gyfer y system gynllunio yng Nghymru, gan adlewyrchu'r diffiniad yn Neddf Llesiant 2015. Ystyr "datblygu cynaliadwy" yw'r broses o wella lles economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Cymru drwy weithredu, yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy, gyda'r nod o gyflawni'r nodau llesiant. Mae Deddf Llesiant 2015 yn gosod saith nod llesiant y mae'n ofynnol i bob corff cyhoeddus eu cyflawni:

- Cymru lewyrchus
- Cymru gydnerth
- Cymru iachach
- Cymru sy'n fwy cyfartal
- Cymru o gymunedau cydlynus
- Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r iaith Gymraeg yn ffynnu
- Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang.

4.14 Bydd yr SDP yn dangos sut mae'n cyfrannu at gyflawni'r nodau llesiant. Bydd y dull a gymerwyd i werthuso'r cynllun trwy'r ISA yn galluogi'r CBC i ddeall lle gall y cynllun wneud y mwyaf o'i gyfraniad. Dylai'r nodau llesiant fod yn rhan annatod o baratoi Adroddiad Cwmpasu ISA a'u defnyddio i lywio'r adolygiad o dystiolaeth, nodi materion a strwythuro'r fframwaith ISA a fydd yn asesu opsiynau, amcanion, polisiau a chynigion twf y cynllun.

4.15 Mae Deddf Llesiant 2015 hefyd yn nodi pum ffordd o weithio y mae angen i gyrff cyhoeddus ddangos eu bod wedi'u cyflawni wrth ymgymryd â'u dyletswydd i gyflawni datblygu cynaliadwy. Y rhain yw:

- Ystyried yr hirdymor fel nad ydym yn peryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hangenion eu hunain.
- Deall achosion sylfaenol problemau i'w hatal rhag digwydd neu waethygu.
- Dilyn dull integredig fel bod cyrff cyhoeddus yn edrych ar yr holl nodau llesiant wrth benderfynu ar eu hamcanion llesiant.
- Cynnwys amrywiaeth o'r boblogaeth yn y penderfyniadau sy'n effeithio arnynt; a
- Gweithio gydag eraill mewn ffordd gydweithredol i ddod o hyd i atebion cynaliadwy a rennir.

4.16 Bydd y nodau, yr amcanion a'r pum ffordd o weithio yn llywio datblygiad y fframwaith ISA. Bydd y fframwaith hwn yn sail i asesu effeithiau arwyddocaol tebygol yr SDP. Bydd y broses ailadroddol hon yn profi cryfderau, gwendidau ac effeithiau amgylcheddol tebygol cydrannau arfaethedig i ddatblygu a mireinio'r SDP wrth iddo symud ymlaen.

Sail Tystiolaeth

4.17 Bydd y Cynllun Datblygu Strategol (SDP) yn cael ei ategu gan sail tystiolaeth gadarn a chymesur wedi'i theilwra i'r heriau penodol y mae'n mynd i'r afael â nhw. Mae gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig (CBC) y dasg o adolygu materion sy'n gysylltiedig â datblygu yn ei ardal yn barhaus yn unol ag adran 61 o Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 (PCPA 2004). Mae'r broses adolygu hon yn parhau, cyn ac ar ôl mabwysiadu'r SDP.

4.18 Wrth baratoi SDP, bydd y CBC yn cynnal archwiliad cynhwysfawr o'r dystiolaeth a ddefnyddir ar gyfer paratoi Cynllun Datblygu Lleol (CDLI) yn y rhanbarth. Mae'r archwiliad hwn yn cynnwys dadansoddi'n feirniadol a rhesymoli methodolegau safonol a ddefnyddir ar gyfer llunio a choladu tystiolaeth, gan sicrhau sylfaen gadarn ar gyfer datblygiad pellach y sail tystiolaeth. Yn ogystal, bydd Adroddiadau Monitro Blynyddol (AMRs) yn chwarae rhan hanfodol wrth hysbysu'r SDP drwy nodi ble a pham mae polisiau presennol y CDLI wedi bod yn llwyddiannus neu nad ydynt yn cael eu gweithredu fel y bwriadwyd.

4.19 **Ystyried Perthnasedd Dyddiad Sylfaen:** Rhaid gwerthuso perthnasedd dyddiad sylfaen y dystiolaeth bresennol yn ofalus mewn perthynas â'r polisi cynllunio cenedlaethol cyfredol. Mae polisiau cenedlaethol yn esblygu dros amser, gyda pholisiau newydd yn cael eu cyflwyno ac eraill yn cael eu diddymu, gan effeithio ar y sail tystiolaeth sy'n cefnogi cynlluniau. Mae'n hanfodol asesu a yw'r dystiolaeth bresennol yn parhau i fod yn 'addas i'r pwrpas' neu a oes angen ei diweddaru i gyd-fynd â'r newidiadau polisi hyn.

4.20 **Integreiddio Cynlluniau Datblygu Lleol (CDLI):** Er y bydd yr SDP yn ystyried CDLI presennol ledled y rhanbarth, ni fydd yn unig yn cyfuno eu polisiau, cynigion a dyraniadau heb ystyried strategaeth tymor hwy ar gyfer y rhanbarth. Bydd yr ymrwymïadau a'r dyraniadau o'r CDLI presennol a fabwysiadwyd yn cyfrannu at gydrannau tymor byr i dymor canolig yr SDP cyntaf a gynhyrchwyd.

4.21 Bydd gweledigaeth glir ar gyfer y rhanbarth, ymdrin â gyrwyr newid ac ymateb i gyfleoedd yn bwysig ar gyfer y cyfeiriad hirdymor. Bydd rhaid i'r weledigaeth wneud dewisiadau ar fynegi strategaeth ofodol gynaliadwy, rôl lleoedd a lleoliadau ar gyfer gweithgareddau defnydd tir strategol, yn ogystal

â strategaethau ar gyfer pob ACLI o fewn ardal yr SDP. Er y gall Cynlluniau Datblygu Lleol ddarparu'r blociau adeiladu ar gyfer cyfnod tymor byr i ganolig SDP, dylid ystyried y weledigaeth hirdymor o'r newydd.

4.22 **Asesiadau Sail Tystiolaeth a Ragwelir:** Mae'r asesiadau sail tystiolaeth penodol sy'n ofynnol ar gyfer paratoi'r SDP wedi'u manylu yn Atodiad 1.

Archwiliad Annibynnol a Chadernid

4.23 Rhaid i'r CBC beidio â chyflwyno SDP oni bai ei fod o'r farn bod y cynllun yn barod i'w archwilio, Adran 64(2) o Ddeddf 2004. Bydd yr SDP hefyd yn cael ei ystyried yn erbyn y profion cadernid a nodir yn y Llawlyfr SDP. Y tri phrawf yw:

- Prawf 1: A yw'r cynllun yn addas? (A yw'n glir bod yr SDP yn gyson â chynlluniau eraill?)
- Prawf 2: A yw'r cynllun yn briodol? (A yw'r cynllun yn briodol ar gyfer y rhanbarth yng ngoleuni'r dystiolaeth?)
- Prawf 3: A fydd y cynllun yn cyflawni? (A yw'n debygol o fod yn effeithiol?)

Cydymffurfiaeth Gyfreithiol a Rheoleiddiol wrth Baratoi Cynllun

4.24 Rhaid i'r broses baratoi cynllun gydymffurfio â'r holl ofynion gweithdrefnol cyfreithiol a rheoleiddiol gan gynnwys:

- Yr ISA (Arfarniad Cynaliadwyedd Integredig)
- Y Rheoliadau SEA (Asesiad Amgylcheddol Strategol)
- Y Rheoliadau HRA (Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd), a
- Y CIS (Cynllun Cynnwys y Gymuned).

4.25 Ar ben hynny, bydd angen i'r SDP hefyd gydymffurfio'n gyffredinol â Cymru'r Dyfodol: Y Cynllun Cenedlaethol 2040. Bydd y CBC hefyd yn ystyried canllawiau archwilio Penderfyniadau Cynllunio ac Amgylchedd Cymru (PEDW), sy'n amlinellu'r broses a'r ystyriaethau allweddol i'w cyflwyno a'u harchwilio.

Canllaw Cynllunio Atodol (CCA)

4.26 Bydd y Cyd-bwyllgor Corfforedig (CBC) yn nodi Canllawiau Cynllunio Atodol allweddol sy'n hanfodol ar gyfer gweithredu safleoedd a chynigion strategol o fewn y Cynllun Datblygu Strategol (SDP). Yn ogystal, bydd y CBC yn ymdrin â materion ehangach ar sail fwy generig neu ranbarthol. Bydd paratoi dogfennau CCA rhanbarthol yn cynnig fframwaith effeithlon, cydlynol a chyson ar gyfer canllawiau cynllunio manwl, sy'n seiliedig ar bynciau ledled gogledd Cymru. Nod y dull hwn yw lleihau'r angen i

greu dogfennau CCA tebyg sawl gwaith ar draws y rhanbarth, a thrwy hynny hyrwyddo cysondeb rhanbarthol a chyflawni effeithlonrwydd ariannol.

Monitro ac Adolygu

4.27 Mae monitro yn broses barhaus ac nid yw'n dod i ben unwaith y bydd cynllun yn cael ei fabwysiadu. Mae'n cynrychioli cylch adborth hanfodol o fewn y broses gylchol o gyflawni datblygu cynaliadwy. Dylai monitro ac adolygu fod yn swyddogaeth barhaus o'r system a arweinir gan gynlluniau ac mae'n agwedd hanfodol ar lunio polisiau sy'n seiliedig ar dystiolaeth. Mae'r gofynion deddfwriaethol allweddol mewn perthynas â monitro ac adolygu fel a ganlyn:

- Mae PCPA 2004 (Adran 61) yn nodi bod yn rhaid i'r CBC barhau i adolygu'r materion y gellir disgwyl iddynt effeithio ar ddatblygiad eu hardal neu gynllunio ei ddatblygiad.
- Mae PCPA 2004 (Adran 76) a Rheoliad SDP 40 yn nodi bod yn rhaid i'r CBC gyhoeddi a chyflwyno AMR i Lywodraeth Cymru sy'n nodi sut mae amcanion y cynllun yn cael eu cyflawni, neu beidio (erbyn 31 Hydref bob blwyddyn).
- Mae PCPA 2004 (Adran 69(1)) a Rheoliad SDP 39(1) gyda'i gilydd yn nodi bod yn rhaid i'r CBC adolygu ei SDP heb fod yn hwy na 6 blynedd o'r dyddiad mabwysiadu.
- Mae rheoliad SDP 39(2) yn nodi bod yn rhaid i'r CBC gymeradwyo drwy benderfyniad adroddiad o adolygiad a baratowyd yn unol ag Adran 69(1) a chyn iddo gael ei gyflwyno i Weinidogion Cymru yn unol ag Adran 69(2). Dylid cyflwyno'r 'Adroddiad Adolygu' (RR) i Lywodraeth Cymru o fewn chwe mis ar ôl sbarduno'r broses adolygu.
- Mae rheoliad 17 o'r Rheoliadau SEA yn ei gwneud yn ofynnol i fonitro cynlluniau penodol i nodi effeithiau andwyol annisgwyl a galluogi camau adfer priodol i gael eu cymryd.

Cydweithio

4.28 Bydd gweithio rhanbarthol cydweithredol yn gwella ansawdd ac effeithlonrwydd yr SDP trwy integreiddio safbwyntiau, arbenigedd, adnoddau a rhanddeiliaid amrywiol. Bydd y dull cydweithredol hwn yn caniatáu i'r CBC i:

- **Adnabod Nodau Cyffredin:** Sefydlu amcanion a rennir sy'n cyd-fynd â blaenoriaethau datblygu rhanbarthol.
- **Rhannu Gwybodaeth:** Hyrwyddo tryloywder a gwneud penderfyniadau gwybodus trwy gyflwynid data a mewnwediadau.
- **Cydlynu Camau Gweithredu:** Cydamseru mentrau a gweithgareddau i osgoi dyblygu a gwneud y gorau o'r defnydd o adnoddau.
- **Sbarduno Synergeddau:** Gwneud y mwyaf o effaith ymdrechion cyfunol, gan greu canlyniadau mwy effeithiol ac effeithlon.

4.29 Ar ben hynny, bydd cydweithio yn meithrin:

- **Arloesedd:** Annog datrysiadau creadigol i heriau defnydd tir cymhleth.
- **Dysgu ac Addasu:** Hwyluso gwelliant parhaus trwy brofiadau a rennir ac arferion gorau.
- **Ymddiriedaeth a Chyfranogiad y Cyhoedd:** Adeiladu hyder ac ymgysylltu ymhlith aelodau'r gymuned trwy brosesau cynhwysol a thryloyw.

4.30 Bydd y CBC yn ymestyn ei ffocws y tu hwnt i ogledd Cymru. Mae hyn yn cynnwys ymdrech ar y cyd â Chyd-bwyllgorau Corfforedig eraill yng Nghymru a chyrff cynllunio gofodol perthnasol ac awdurdodau lleol yn Lloegr i fynd i'r afael â materion traws-ranbarthol. Mae cydweithrediad eang o'r fath yn sicrhau cynllunio cynhwysfawr a chydlynol sy'n mynd y tu hwnt i ffiniau rhanbarthol, gan ymdrin â heriau a chyfleoedd daearyddol ehangach.

5. Cynllun Cynnwys y Gymuned (CIS)

5.3 Mae'r CIS yn sefydlu fframwaith cynhwysfawr sy'n manylu ar sut y bydd y CBC yn ymgysylltu â'r gymuned a rhanddeiliaid eraill trwy gydol y broses SDP.

5.4 Mae'r CIS yn ymdrin â'r materion hynny a restrir yn Rheoliad SDP 8 ac yn amlinellu'r egwyddorion a'r mecanweithiau y bydd y CBC yn eu defnyddio i annog cyfranogiad. Mae hyn yn cynnwys:

- Y cyrff ymgynghori cyffredinol a phenodol hynny sydd i fod yn rhan o'r broses.
- Yr amseriad a'r dulliau y ceisir cyfranogiad cymunedol a phryd.
- Esbonio sut mae ymatebion a sylwadau a dderbyniwyd yn cael eu hystyried wrth ddatblygu cynnwys yr SDP.

Egwyddorion allweddol ar gyfer cyfranogi

5.5 Bydd yr egwyddorion ymgynghori canlynol yn llywio dull Cyd-bwyllgorau Corfforedig o gynnwys y gymuned leol a rhanddeiliaid eraill wrth baratoi'r SDP:

- **Ymrwymiad:** Bydd y CBC yn ceisio darparu cyfleoedd i'r gymuned gyfan (gwahanol grwpiau oedran, grwpiau cymunedol lleol, grwpiau anodd eu cyrraedd a grwpiau nodwedd gwarchod-edig) gan gynnwys busnesau, i gymryd rhan ar gamau priodol yn y broses gan gynnwys deunydd 'fformat annhechnegol' fel rhan o'r broses i annog ymgysylltu ehangach.
- **Cynwysoldeb:** Bydd y CBC yn annog cyfranogiad gweithredol pawb sydd â diddordeb yn, neu a allai gael eu heffeithio gan yr SDP, gan gynnwys cynhyrchu dogfennau hawdd eu defnyddio a defnyddio technegau ymgynghori hawdd eu defnyddio i annog ymgysylltiad ehangach â'r gymuned, gan gynnwys gyda phlant a phobl ifanc.
- **Addasrwydd:** Bydd y CBC yn ceisio ymgysylltu â'r gymuned trwy'r dulliau mwyaf priodol fel y'u pennir trwy ymgynghori ar y ddogfen hon.
- **Tryloywder a hygyrchedd:** Bydd y CBC yn sicrhau bod yr holl wybodaeth berthnasol ar gael ar-lein ac yn ymgymryd ag ymgysylltu mewn ffordd dryloyw ac agored ac yn ceisio gwneud y defnydd mwyaf o dechnoleg newydd fel ymgynghori rhithwir a chyfryngau cymdeithasol.
- **Atebolrwydd:** Bydd y CBC yn cyhoeddi canlyniadau ymgysylltu â'r gymuned ar-lein ac yn ceisio sicrhau bod yr holl rhanddeiliaid yn cael eu hysbysu am ganlyniad eu cyfranogiad.
- **Cynhyrchiant:** Bydd y CBC yn ceisio defnyddio ymgynghori rhithwir ac ymgysylltu â'r gymuned i sicrhau cymaint o gonsensws â phosibl ar gynnwys yr SDP.
- **Realaeth:** Bydd y CBC yn ceisio sicrhau bod yr holl bartion sy'n ymwneud â'r broses yn deall ac yn parhau i fod yn realistig ynglŷn â'r hyn y gellir ei gyflawni yng nghyd-destun deddfwriaeth berthnasol, canllawiau Llywodraeth Cymru, a'r adnoddau sydd ar gael.

5.6 Mae'r CBC yn rhoi pwyslais cryf ar adeiladu consensws trwy gydol y broses baratoi SDP. Nod y CBC yw sicrhau bod yr holl rhanddeiliaid yn ymgysylltu'n weithredol o'r cychwyn cyntaf. Mae Atodiad 4 yn

crynhai dull arfaethedig y CBC ar gyfer ymgysylltu ac ymgynghori â'r gymuned ym mhob cam allweddol o baratoir cynllun. Bwriad y dull hwn yw sicrhau tryloywder, cynhwysiant ac ymatebolrwydd trwy gydol y broses SDP gyfan, gan annog cyfranogiad gweithredol a pharhaus gan yr holl bartion perthnasol.

Yr Iaith Gymraeg ac Ymgysylltu Dwyieithog

- 5.7 Mae'r CBC wedi ymrwymo i hyrwyddo a chefnogi'r Gymraeg, gan sicrhau ei bywiogrwydd a'i thwff ledled Cymru. Yn unol â gofynion deddfwriaethol, rhaid i'r broses SDP integreiddio ystyriaethau ar gyfer y Gymraeg o'r cychwyn cyntaf. Yn benodol, o dan adran 62(6A) o Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 (PCPA 2004), rhaid i'r Arfarniad Cynaliadwyedd Integredig gynnwys asesiad o effeithiau posibl y cynllun ar y defnydd o'r Gymraeg.
- 5.8 Mae Polisi Cynllunio Cymru (PCC) yn amlinellu gofynion polisi ar gyfer y Gymraeg, tra bod Nodyn Cyn-gor Technegol 20 (TAN20): 'Cynllunio a'r Gymraeg' yn cynnig canllawiau ar ei ystyried o fewn cynlluniau datblygu a'r broses ISA. Bydd y CBC yn gwerthuso effeithiau posibl yr SDP ar y Gymraeg yn ystod y broses ISA. Bydd y gwerthusiad hwn yn cael ei ddogfennu yn y cynllun adneuo, gan fanylu ar sut y rhoddwyd sylw i'r ystyriaethau iaith Gymraeg. Bydd y broses ISA yn asesu effaith graddfa a lleoliad twf, gweledigaeth, amcanion, polisïau a chynigion ar y Gymraeg. Os yw'r dystiolaeth yn awgrymu effaith niweidiol, bydd y CBC yn ystyried diwygio'r strategaeth neu'n nodi mesurau lliniaru.
- 5.9 Ar bob cam o'r SDP, bydd Safonau'r Gymraeg yn cael eu cynnal, gydag ymgysylltu dwyieithog yn cael ei hwyluso drwy wahanol fesurau:
- Derbynnir gohebiaeth yn Gymraeg a Saesneg a bydd atebion i ohebiaeth Gymraeg yn Gymraeg.
 - Bydd yr holl ddeunyddiau ymgynghori, gan gynnwys llythyrau, ffurflenni sylwadau, hysbysiadau cyhoeddus, a chylchlythyrau, yn ddwyieithog.
 - Bydd gan wefan yr SDP gynnwys dwyieithog.
 - Bydd cyfarfodydd cyhoeddus yn cael eu cynnal yn ddwyieithog os gofynnir amdanynt ymlaen llaw, gyda rhybudd ymlaen llaw yn ofynnol ar gyfer gwasanaethau cyfieithu.
 - Bydd dogfennau'r SDP drafft ar gael yn Gymraeg ar gais, a bydd yr SDP terfynol a fabwysiadwyd ar gael mewn fformatau Gymraeg a Saesneg.

Pwy fydd y CBC yn ymgynghori â hwy?

- 5.10 Mae'r Rheoliadau SDP yn amlinellu'r gofynion ffurfiol ar gyfer ymgysylltu â rhanddeiliaid wrth lunio DA (Rheoliadau SDP 7 a 9) gan gynnwys cyrff ymgynghori penodol a chyffredinol a'r cyhoedd. Mae hyn

yn cyd-fynd â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, sy'n pwysleisio cyfranogiad a chydweithredu effeithiol fel dwy o'i phum ffordd o weithio. Yn unol â hynny, bydd y CBC yn ceisio cynnwys y grwpiau isod yn y broses baratoi SDP. Trwy ymgysylltu â'r grwpiau amrywiol hyn, nod y CBC yw sicrhau ymagwedd gynhwysfawr a chynhwysol at broses baratoir SDP, gan adlewyrchu anghenion a dyheadau'r holl randdeiliaid dan sylw:

Aelodau o'r Cyhoedd

- 5.11 Ymgysylltir â thrigolion drwy ymgynghoriadau cyhoeddus i sicrhau bod modd ystyried eu barn wrth lunio cynllun datblygu. Bydd y CBC yn datblygu ac yn cynnal cronfa ddata ymgynghori sy'n cynnwys gwybodaeth gyswllt a manylion ymgynghori'r unigolion, asiantaethau, sefydliadau a'r grwpiau cymunedol hynny sydd am gymryd rhan yn y broses SDP. Bydd y gronfa ddata yn cynorthwyo'r CBC i reoli'r broses SDP ac yn galluogi partion â diddordeb i gael eu diweddaru a'u hysbysu am gynnydd.
- 5.12 Daeth Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol yr UE (GDPR) i rym ym mis Mai 2018. Roedd hyn yn gosod cyfyngiadau newydd ar sut y gall sefydliadau ddal a defnyddio data personol a diffinio hawliau am y data hwnnw. O ganlyniad i'r GDPR, rhaid i unrhyw bartion â diddordeb roi eu caniatâd, yn ysgrifenedig, os ydynt yn dymuno cael eu hychwanegu at y gronfa ddata rhanddeiliaid newydd. Bydd unrhyw un sy'n gwneud sylwadau yn unrhyw un o gamau'r broses SDP yn cael ei ystyried i fod wedi rhoi ei ganiatâd a bydd yn cael ei ychwanegu at gronfa ddata rhanddeiliaid. Bydd hyn yn galluogi'r CBC i weinyddu eu sylwadau a'u diweddaru. Bydd cynrychiolwyr hefyd yn cael cyfle i dderbyn gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg.
- 5.13 Os yw unrhyw berson, grŵp, sefydliad neu gwmni yn dymuno bod yn rhan o baratoir SDP, gallant ofyn am gael eu hychwanegu at gronfa ddata rhanddeiliaid trwy gofnodi eu manylion cyswllt ar wefan CBC.

Awdurdodau Lleol ac Aelodau Etholedig

- 5.14 Bydd cydweithio â chynghorau cyfagos a chynrychiolwyr etholedig yn sicrhau aliniad rhanbarthol ac integreiddio strategaethau. Ymgynghorir yn ffurfiol ag Awdurdodau Lleol ym mhob cam allweddol o'r broses SDP trwy eu priod Brif Weithredwyr ac Arweinwyr. Cyfathrebir trwy e-bost. Bydd y CBC hefyd yn bwydo gwybodaeth ac yn ceisio mewnbwn gan:
- Grŵp Swyddogion Cynllunio Gogledd Cymru (NWPOG)
 - Rhwydweithiau Grŵp Rheolwyr Polisi Gogledd Cymru (NWPMG)

- Swyddogion perthnasol ag arbenigeddau eraill fel trafnidiaeth ranbarthol a datblygu econom- aidd.
- Ymgysylltir â Phrif Weithredwyr a chyfarwyddwyr y rhanbarth drwy fforymau priodol.

5.15 Er mwyn sicrhau bod Cynghorwyr Awdurdodau Lleol yn cymryd rhan yn briodol yn y broses SDP, gallant ofyn am gael eu hychwanegu at gronfa ddata'r SDP. Bydd hyn yn caniatáu ymgynghori â hwy a'u hysbysu ym mhob cam allweddol o'r broses SDP. Bydd yr holl gyfathrebu â Chynghorwyr yn cael ei gynnal trwy e-bost, gan sicrhau diweddariadau amserol ac uniongyrchol. Yn ogystal, bydd Awdurdodau Lleol yn helpu i ledaenu'r wybodaeth hon i'w Cynghorwyr trwy rwydweithiau mewnol sefydledig, gan helpu i gynnal llinellau cyfathrebu clir a sicrhau bod Cynghorwyr yn parhau i gael eu hysbysu drwy gydol y broses.

Cyngorau Tref a Chymuned

5.16 Mae rôl Cyngorau Tref a Chymuned wrth ledaenu gwybodaeth i drigolion ar faterion o bwysigrwydd lleol yn hanfodol. Maent yn gyswilt hanfodol i gymunedau ledled gogledd Cymru, gan sicrhau bod trigolion yn cael eu hysbysu ac yn ymwneud â materion lleol. Ymgynghorir â Chyngorau Tref a Chymuned yn ffurfiol ym mhob cam allweddol o'r broses SDP, gan sicrhau bod eu mewnbwn a'u hadborth yn cael eu hystyried. Bydd y cyngorau hyn yn cael eu hychwanegu at gronfa ddata'r SDP, a bydd yr holl ohebiaeth yn cael ei chynnal trwy e-bost, gan hwyluso cyfathrebu effeithlon ac amserol.

Llywodraeth Cymru

5.17 Bydd Uchelgais Gogledd Cymru yn gweithio'n agos gyda Llywodraeth Cymru i alinio â pholisïau cenedlaethol, fframweithiau a nodau datblygu cynaliadwy.

Cyd-bwyllgorau Corfforedig Cyfagos

5.18 Bydd Uchelgais Gogledd Cymru yn ymgysylltu ac yn ymgynghori â Chyd-bwyllgorau Corfforedig eraill yng Nghymru i:

- **Feithrin Pwrpas a Rennir:** Mae'r pandemig wedi uno sefydliadau'r sector cyhoeddus yn fwy nag erioed. Wrth symud ymlaen, bydd yn hanfodol cynnal yr aliniad hwn o amgylch pwrpas cyffredin i wella cydweithredu a chydlyniant.
- **Hyrwyddo Tryloywder a Bod yn Agored:** Bydd annog cyfathrebu agored, rhannu gwybodaeth, a chynnal tryloywder yn adeiladu ymddiriedaeth ac yn gwella prosesau gwneud penderfyniadau.

- **Arbenigedd Sbarduno:** Bydd tynnu ar y wybodaeth arbenigol o wahanol swyddogaethau busnes yn hanfodol i lywio penderfyniadau ac arferion mireinio, yn enwedig mewn meysydd fel cynllunio strategol a thrafnidiaeth.
- **Annog Cydweithredu Trawsffiniol:** Bydd croesawu cydweithredu ar draws timau a sefydliadau yn helpu i yrru arloesedd a sicrhau bod penderfyniadau yn parhau i ganolbwyntio ar bobl, gan gadw cymunedau wrth wraidd ymdrechion cynllunio rhanbarthol.

Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus

5.19 Sefydlwyd Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus (PSB) yn 2015 i ddod ag arweinwyr gwasanaethau cyhoeddus lleol ynghyd i asesu ac ymdrin ag anghenion lles eu hardaloedd, fel rhan o Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. Mae aelodau'r bwrdd fel arfer yn cynnwys arweinwyr o'r awdurdod lleol, y bwrdd iechyd, yr awdurdod tân ac achub, Cyfoeth Naturiol Cymru, yn ogystal â chynrychiolwyr o'r sector gwirfoddol, Llywodraeth Cymru, yr heddlu, y comisiynydd heddlu a throseddau a'r gwasanaethau prawf. Yn ystod camau allweddol paratoi'r SDP, bydd y CBC yn ymgynghori â'r holl Fyrddau Gwasanaethau Cyhoeddus (PSBs) yn ac o amgylch Gogledd Cymru trwy e-bost:

- Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ynys Môn a Gwynedd
- Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych
- Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir y Fflint a Wrecsam
- Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Powys

Busnesau

5.20 Bydd y gymuned fusnes leol, gan gynnwys arweinwyr y diwydiant a Siambrau Masnach, yn cymryd rhan i ystyried yr effaith ar ddatblygiad economaidd ac isadeiledd.

Sefydliadau Amgylcheddol

5.21 Bydd ymgysylltu â CNC a grwpiau amgylcheddol yn sicrhau bod yr SDP yn cyd-fynd â nodau ynghylch cynaliadwyedd, bioamrywiaeth a gweithredu hinsawdd.

Partneriaid Trafnidiaeth ac Isadeiledd

5.22 Bydd cydweithio rhwng Partneriaid Trafnidiaeth ac Isadeiledd â Thrafnidiaeth Cymru a darparwyr isadeiledd i integreiddio defnydd tir a chynllunio trafndiaeth gynaliadwy.

Sectorau Iechyd ac Addysg

5.23 Bydd cydweithio rhwng y Sectorau Iechyd ac Addysg â byrddau iechyd, ysgolion a sefydliadau addysg uwch yn sicrhau bod gwasanaethau yn cael eu cynllunio yn unol â thwf ac anghenion cymunedol yn y dyfodol.

Pobl Ifanc a Chenedlaethau'r Dyfodol

5.24 Bydd sefydliadau ieuencid, ysgolion, a llwyfannau eraill yn sicrhau bod lleisiau pobl ifanc yn cael eu cynnwys, gan ganolbwyntio ar effaith hirdymor y cynllun.

Y Sector Tai a Datblygu

5.25 Bydd cyflawni nodau ac amcanion y Cynllun Datblygu Strategol (SDP) yn gofyn am dir a buddsoddiad. Gall tirfeddianwyr, asiantau, a datblygwyr sydd â diddordeb mewn cymryd rhan yn y broses hon ofyn am gael eu hychwanegu at gronfa ddata ymgynghori yr SDP.

5.26 Bydd y broses Safleoedd a Lleoliadau Ymgeisiol Strategol yn rhoi cyfle i'r rhai sydd â diddordeb mewn tir gyflwyno safleoedd a lleoliadau i'w hystyried i'w datblygu. Bydd Galwad am Safleoedd a Lleoliadau Ymgeisiol Strategol yn cael ei wneud, a bydd angen cyflwyno'r holl gynigion trwy ffurflen safonol. Bydd y ffurflen yn cynnwys y meini prawf sy'n ofynnol i gynorthwyo i asesu addasrwydd safleoedd a lleoliadau i'w cynnwys fel dyraniadau posibl yn yr SDP.

5.27 Bydd trothwy ar gyfer derbyn Safleoedd a Lleoliadau Ymgeisiol Strategol yn cael ei osod i sicrhau bod y cynllun yn parhau i fod yn canolbwyntio'n strategol. Bydd y trothwy hwn yn cael ei bennu ymlaen llaw i ddarparu eglurder o'r broses ac osgoi gwneud gwaith diangen ar gyfer safleoedd a fydd yn cael eu gwrthod ar unwaith. Bydd diffinio trothwyon priodol, gosod paramedrau lleoliad/cyfyngiadau eang yn ogystal â sicrhau bod ystod eang o wybodaeth wedi'i chyhoeddi i lywio'r broses hon yn rhoi arweiniad pwysig i hyrwyddwyr y safle ar faint, cwantwm a'r math o safle a fydd yn cael ei ddysgrifio/ei gynnig neu ei ddiogelu yn yr SDP. Anogir pob rhanddeiliad yn gryf i ymgyswrtu â'r Llawlyfr SDP i ddeall eu rolau a'u cyfrifoldebau yn y broses yn llawn. Bydd hyn yn sicrhau cyfranogiad effeithiol a chadw at y canllawiau sefydledig pan gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru.

Cyrff Ymgynghori Penodol

5.28 Mae Cyrff Ymgynghori Penodol, fel y'u diffinnir gan Reoliad SDP 6, yn cwmpasu endidau statudol megis:

- Llywodraeth Cymru
- Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC)

- Dŵr Cymru
- Cwmnïau cyfleustodau (Cymru a Lloegr)
- Network Rail a Thrafnidiaeth Cymru
- Cyd-bwyllgorau Corfforedig Cyfagos (CBC)
- Byrddau Iechyd Lleol o fewn ardal CBC neu gyfagos iddi
- Pob Cyngor Tref a Chymuned o fewn ardal CBC neu gyfagos iddi
- Awdurdodau Cynllunio Lleol (ACLI) o fewn ac yn gyfagos i'r ardal SDP (bydd yr Awdurdodau Cynllunio Lleol (ACLI) yn defnyddio eu rhwydweithiau cyfathrebu presennol i sicrhau bod pob cynghorydd yn cael ei hysbysu'n briodol).
- Adrannau Llywodraeth y DU os yw'r SDP yn debygol o effeithio ar eu buddiannau. Bydd y cyrff hyn yn cymryd rhan ffurfiol yn ystod y broses.

Cyrff Ymgynghori Cyffredinol fel y'u diffinnir gan Reoliad SDP 5

5.29 Mae'r grwpiau hyn yn cynnwys:

- cyrff gwirfoddol, y mae rhai neu bob un o'u gweithgareddau o fudd i unrhyw ran o ardal y CBC,
- cyrff sy'n cynrychioli buddiannau gwahanol grwpiau hîl, ethnig neu genedlaethol mewn unrhyw ran o ardal y CBC,
- cyrff sy'n cynrychioli buddiannau gwahanol grwpiau crefyddol mewn unrhyw ran o ardal y CBC,
- cyrff sy'n cynrychioli buddiannau personau anabl, o fewn ystyr adran 6 o Ddeddf Cydraddoldeb 2010(1), mewn unrhyw ran o ardal y CBC,
- cyrff sy'n cynrychioli buddiannau personau sy'n cynnal busnes mewn unrhyw ran o ardal y CBC, a
- chyrff sy'n cynrychioli buddiannau diwylliant Cymru mewn unrhyw ran o ardal y CBC.

5.30 Mae'r defnydd o grwpiau ymbarél fel yr amlinellir uchod yn hanfodol i gyrraedd trawstoriad mor eang â phosibl o'r gymuned. Gallai mwy o ddefnydd o rwydweithiau helpu i gyrraedd grwpiau anoddach eu cyrraedd, gan gynnwys rhai o wahanol darddiad hîl neu ethnig.

5.31 Mae Atodiad 2 yn cynnwys rhestr arfaethedig o gyrff ymgynghori cyffredinol.

Ymgysylltu â grwpiau anodd eu cyrraedd yn y broses SDP

5.32 Mae grwpiau anodd eu cyrraedd yn segmentau o gymdeithas sydd wedi cael eu tangynrychioli yn hanesyddol yn y broses o baratoi'r cynllun. Mae ymgysylltu â'r grwpiau hyn yn gofyn am ymdrech ychwanegol i sicrhau eu bod yn rhan o'r broses SDP. Mae angen dull hyblyg o ymgysylltu, ond rhaid i hyn ddigwydd o fewn y cyfnodau cyfranogi ac ymgynghori penodedig.

5.33 Er mwyn ymgysylltu â grwpiau anodd eu cyrraedd yn effeithiol yn y broses SDP, bydd y CBC yn sbarduno asiantaethau a grwpiau presennol, fel y Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus, pryd bynnag y bo modd. Yn ogystal, gellir cyflogi canolwyr dibynadwy i gasglu barn y rhai sydd heb yr hyder i gymryd rhan yn uniongyrchol yn y broses SDP. Mae'r grwpiau isod wedi cael eu nodi fel rhai na ymgysylltwyd â hwy'n ddigonol wrth baratoi cynlluniau blaenorol a byddant yn cael eu hannog i gymryd rhan:

- Pobl ifanc a phlant
- Pobl ag anableddau
- Pobl hŷn
- Pobl ag anawsterau dysgu
- Pobl ddigartref
- Lleiafrifoedd ethnig
- Sipsiwn a Theithwyr

Sut y bydd y CBC yn eich cynnwys chi

5.34 Bydd gwybodaeth am broses yr SDP (Cynllun Datblygu Strategol) yn cael ei diweddarau'n rheolaidd ar wefan y CBC (Cydbwyllgor Corfforedig). Bydd copïau o'r dogfennau perthnasol sy'n gysylltiedig â'r broses SDP hefyd ar gael ym Mhrif Swyddfa'r CBC ac ym mhob Prif Swyddfa Llywodraeth Leol yng ngogledd Cymru fel y rhestrir yn Atodiad 3.

Technoleg Ddigidol ar gyfer Ymgysylltu a Lledaenu Gwybodaeth

5.35 Mae pandemig Covid-19 wedi pwysleisio rôl hanfodol technoleg ddigidol wrth gynnal cyfathrebu ac ymgysylltu effeithiol â phartneriaid. Yn ystod y cyfnod hwn, mae sefydliadau wedi dibynnu fwyfwy ar ddatrysiadau digidol arloesol. O ganlyniad, dull diodyn y CBC trwy gydol y broses SDP fydd blaenoriaethu cyfathrebu electronig ac ymgysylltu rhithwir.

Mynd i'r afael ag Allgáu Digidol

5.36 Gan gydnabod nad oes gan bawb fynediad i'r rhyngwrdd, mae'r CBC wedi ymrwymo i sicrhau cynhwysiant yn ei broses ymgysylltu. Ar gyfer unigolion heb fynediad i'r rhyngwrdd:

- Bydd copïau caled o ddogfennau ar gael mewn lleoliadau penodol.
- Darperir ffurflenni sylwadau papur ar gais.

Sicrhau Ymgynghoriad Clir a Hygyrch

5.37 Mae'r CBC yn ymroddedig i wneud pob cam o'r broses ymgynghori mor glir a hygyrch â phosibl. I hwyluso hyn:

- Bydd swyddogion ar gael (trwy apwyntiadau wedi'u trefnu ymlaen llaw) i ymdrin ag ymholiadau sy'n gysylltiedig â'r SDP ar ddyddiau'r wythnos yn ystod oriau swyddfa arferol.
- Gellir cyfeirio ymholiadau at y CBC trwy eu cyfeiriad gwe neu at Brif Swyddfa'r CBC.

5.38 Trwy sbarduno technolegau digidol a darparu dulliau mynediad amgen, nod y CBC yw meithrin ymgysylltiad cynhwysfawr a chynhwysol trwy gydol y broses SDP.

Rhoi Cyhoeddusrwydd i'r Broses SDP

5.39 Mae'r CBC wedi ymrwymo i sicrhau ymwybyddiaeth eang ac ymgysylltiad gweithredol trwy gydol y broses SDP. Y camau i gyflawni hyn yw:

- Cyswllt Uniongyrchol: Bydd y CBC yn cyfathrebu'n uniongyrchol â phartion â diddordeb, yn bennaf trwy e-bost neu lythyrau, naill ai'n Gymraeg neu Saesneg yn ôl yr angen.
- Cyfryngau Cymdeithasol: Defnyddio platfformau cyfryngau cymdeithasol CBC, pan fo'n briodol, i rannu diweddariadau a gwybodaeth.
- Ymgysylltu ag Aelodau Etholedig: Cynnal gweithdai ffocws, sesiynau briffio, a sesiynau galw heibio ac adrodd i gyfarfodydd CBC perthnasol.
- Datganiadau i'r Wasg: Cyhoeddi datganiadau i'r wasg i'r cyfryngau lleol fel bo'n briodol i gyrraedd cynulleidfia ehangach.
- Dogfennau Addysgiadol: Creu fersiynau hawdd eu darllen neu ddogfennau cryno i hwyluso dealltwriaeth o gamau allweddol.
- Arddangosfeydd Gwybodaeth i'r Cyhoedd: Trefnu arddangosfeydd cyhoeddus, sesiynau galw heibio, neu arddangosfeydd rhithwir.
- Ymgysylltu ac Ymgynghori Rhithwir: Defnyddio technoleg ar y we fel gweminarau i ymgysylltu ac ymgynghori â rhanddeiliaid.

Darparu Cyfleoedd i Gymryd Rhan

5.40 Nod y CBC yw cynnig nifer o gyfleoedd i randdeiliaid a phartion â diddordeb gael gafael ar wybodaeth a chymryd rhan yn y broses SDP. Fodd bynnag, oherwydd cyfyngiadau adnoddau, rhaid cydbwysu maint yr ymgysylltiad. Mae'r prif ystyriaethau'n cynnwys:

- **Triniaeth Deg a Chyfartal:** Sicrhau bod pob ymgynghorai yn cael ei drin yn deg ac yn gyfartal.
- **Cyfngiadau Adnoddau:** Cydnabod terfynau'r adnoddau sydd ar gael ar gyfer gweithgareddau ymgysylltu.

- **Argaeledd Swyddogion:** Ni fydd swyddogion yn mynychu cyfarfodydd a drefnir gan grwpiau unigol ond byddant ar gael yn ystod oriau swyddfa arferol trwy gydol y broses SDP i ddarparu gwybodaeth neu gymorth yn ôl yr angen

Cronfa Ddata Ymgynghorai'r SDP

5.41 Bydd 'Cronfa Ddata Ymgynghorai'r SDP' yn cael ei chreu i gynnwys aelodau o'r cyhoedd, unigolion sydd â diddordeb, ac unrhyw sefydliadau sydd wedi gofyn am ddiweddariadau am bob cam o'r broses SDP (Cynllun Datblygu Strategol). Prif nod y gronfa ddata hon yw sicrhau bod y rhai nad ydynt ar restr swyddogol Llywodraeth Cymru o ymgynghoreion ar gyfer Cynlluniau SDP yn dal i fod yn rhan o'r broses a'u diweddaru drwy gydol y broses. O 25 Mai 2018, mae'r Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol (GDPR) yn gorfodi cyfyngiadau newydd ar sut y gall sefydliadau storio a defnyddio data personol, gan ddiffinio hawliau unigolion mewn perthynas â'u data. Bydd y GDPR yn berthnasol i 'Gronfa Ddata Ymgynghorai'r SDP', ac felly, rhaid i aelodau'r cyhoedd roi caniatâd ysgrifenedig i gael eu hychwanegu at gronfa ddata'r SDP.

Ychwanegu Manylion at Gronfa Ddata'r SDP

5.42 Gall unrhyw un sy'n dymuno cael ei ychwanegu at gronfa ddata'r SDP wneud hynny trwy gysylltu â'r Tîm SDP naill ai trwy e-bost neu'n ysgrifenedig.

Neilltuo Rhifau Cynrychiolydd

5.43 Bydd rhif cynrychiolydd unigryw i bob person (cynrychiolydd) sy'n cael ei ychwanegu at y gronfa ddata, a fydd yn aros yr un fath trwy gydol pob cam o baratoi SDP er mwyn cysondeb. Defnyddir y rhif hwn i gyfeirio at unrhyw sylwadau a wneir yn ystod camau ymgynghori.

Diweddaru Manylion Cyswllt

5.44 Mae'n gyfrifoldeb ar bob cynrychiolydd i roi gwybod i'r CBC os yw eu manylion cyswllt yn newid yn ystod y broses SDP. Mae hyn yn hanfodol er mwyn rhoi gwybod i'r holl gynrychiolwyr yn llawn am y cynnydd. Yn yr un modd, ar gyfer Safleoedd a Lleoliadau Ymgeisiol Strategol, rhaid cyfathrebu unrhyw newidiadau mewn perchnogaeth tir i'r CBC er mwyn atal unrhyw oedi yn y broses.

Adeiladu Consensws

5.45 Mae'r CBC wedi ymrwymo i adeiladu consensws trwy wahanol ddulliau ymgysylltu ac ymgynghori fel yr amlinellir yn y CIS. Mae cyflawni consensws yn gofyn diweddaru'r gymuned a phartïon eraill sydd â diddordeb yn llawn ac ymgysylltu â hwy'n effeithiol, yn enwedig yn ystod camau cynnar

paratoïr SDP. Mae'r CBC yn cydnabod y bydd adegau pan na ellir cyrraedd consensws, gan arwain at wahaniaethau barn.

5.46 Er mwyn sicrhau tryloywder yn y broses o wneud penderfyniadau, bydd y CBC yn cadw trywydd archwilio clir o'r holl benderfyniadau. Bydd hyn yn rhoi sicrwydd i'r rhai sy'n anghytuno, gan ddangos bod penderfyniadau yn seiliedig ar dystiolaeth gadarn. Ar ben hynny, bydd y CBC yn ystyried yn ofalus yr holl dystiolaeth ategol a ddarperir gan gynrychiolwyr a rhanddeiliaid, ochr yn ochr â sylfaen dystiolaeth yr SDP, i gefnogi safbwyntiau amrywiol.

5.47 I grynhoi, mae dull y CBC o adeiladu consensws yn cynnwys:

- Diweddaru'r holl rhanddeiliaid yn llawn ac ymgysylltu â hwy o'r cychwyn cyntaf.
- Defnyddio amrywiaeth o ddulliau ymgysylltu ac ymgynghori yn unol â'r CIS.
- Cynnal tryloywder trwy drywydd archwilio clir o benderfyniadau.
- Ystyried yr holl dystiolaeth a safbwyntiau yn drylwyr.

5.48 Mae'r dull hwn yn sicrhau, hyd yn oed yn absenoldeb cytundeb unfrydol, bod y broses yn parhau i fod yn deg, yn dryloyw, ac yn seiliedig ar dystiolaeth.

Rheoli Sylwadau

5.49 Bydd sylwadau a dderbynnir o fewn yr amserlenni penodedig yn cael eu trin fel a ganlyn:

- Cydnabyddiaeth drwy e-bost (neu lythyr lle bo'r angen) gan ddarparu manylion cyswllt a manylu ar sut bydd y CBC yn delio â'r sylwadau
- Manylion y camau nesaf yn y broses o baratoïr SDP
- Ymatebion y CBC i sylwadau a gofnodwyd ac a gyhoeddwyd yn unol â'r Rheoliadau SDP.

5.50 Bydd gwefan y CBC yn cael ei defnyddio i ddarparu gwybodaeth a newyddion diweddar am gynnydd yr SDP. Ar bob cam allweddol, bydd ymatebion ymgynghori yn cael eu hadrodd i'r CBC.

5.51 Bydd deisebau a dderbynnir yn ystod cyfnodau ymgynghori ar yr SDP yn cael eu cydnabod a'u cofrestru fel cynrychiolaeth ddilys. Rhaid i bob deiseb enwebu un cyflwynydd. Anfonir cydnabyddiaeth drwy e-bost neu lythyr at gyflwynydd y ddeiseb a fydd yn bwynt cyswllt a bydd ganddo'r hawl i gael ei glywed mewn unrhyw Archwiliad yn y dyfodol, yn amodol ar gytundeb gan yr Arolygydd (PEDW). Nid yw hyn yn cyfyngu ar hawl unigolion sy'n llofnodi'r ddeiseb i gyflwyno sylwadau ffurfiol ar wahân ar yr SDP.

Sylwadau Hwyr

- 5.52 Mae'r broses baratoir SDP yn ddarostyngedig i gyfnodau ymgynghori statudol ac anstatudol sydd â chyfnodau diffiniedig lle dylid gwneud sylwadau. Er mwyn sicrhau tegwch a chydaddoldeb i bawb, bydd unrhyw sylwadau/cynrychiolaeth a dderbynnir ar ôl diwedd y cyfnod ymgynghori rhagnodedig yn cael eu hystyried fel rhai 'heb eu gwneud yn briodol' ac ni fyddant yn cael eu hystyried ymhellach. Mae'r amserlen i gynhyrchu'r SDP wedi cael ei chytuno gan Lywodraeth Cymru a gallai derbyn sylwadau hwyr arwain at oedi na fyddai'n dderbyniol.
- 5.53 Dim ond pan fo'r CBC yn fodlon bod ymgais wirioneddol i gyflwyno sylwadau o fewn yr amserlenni penodol wedi'i gwneud, y bydd sylwadau hwyr yn cael eu cofrestru fel rhai a wnaed yn briodol. Bydd angen tystiolaeth o ddosbarthu, postio ac ati i gefnogi honiadau o'r fath. Disgwylir i amgylchiadau o'r fath fod yn eithriadol, a chynghorir pob cynrychiolydd i gyflwyno sylwadau (cynrychiolaeth) o fewn y cyfnodau ymgynghori a hysbysebwyd.

Argaeledd Dogfennau

- 5.54 Bydd dogfennau'r SDP a'r ffurflenni cynrychiolaeth ar gael yn electronig yng nghamau perthnasol y broses baratoi ar wefan CBC yn: <https://uchelgaigogledd.cymru/cynllunio-strategol/>.
- Bydd copïau cyfeirio hefyd ar gael yn y lleoliadau isod:
- Prif Swyddfa CBC: Sarn Mynach Cyffordd Llandudno, LL31 9RZ
 - Prif Swyddfeydd Llywodraeth Leol (Atodiad 3)
- 5.55 Lle bo'r angen, bydd copïau caled o ddogfennau yn cael eu hanfon at gyrff Ymgynghori Penodol. Fodd bynnag, ni fydd copïau papur o ddogfennau yn cael eu hanfon yn gyffredinol yn ystod y broses SDP gan y byddant ar gael i'r cyhoedd yn y lleoliadau a restrir uchod, a hefyd ar gael yn electronig ar wefan Cyd-bwyllgorau Corfforedig. Mewn amgylchiadau eithriadol, gellir cynnig copïau papur. Fodd bynnag, bydd hyn yn cael ei asesu fesul achos yn dibynnu ar anghenion penodol yr unigolyn neu'r rhanddeiliad perthnasol.
- 5.56 Mae crynodeb o gyfranogiad rhanddeiliaid yng nghyfnodau allweddol yr SDP wedi'i atodi fel Atodiad 4.

6. Yr Amserlen

6.1 Mae'r amserlen yn nodi amserlen gynhwysfawr ar gyfer paratoi'r SDP, gan ddarparu amserlenni clir a cherrig milltir ar gyfer camau allweddol y broses. Mae'r amserlen wedi'i strwythuro'n ddwy brif ran:

Camau Diffiniol:

- Yn cwmpasu pob cam hyd at a chan gynnwys y cam Adneuo statudol.
- Mae cynnydd y Cynllun Datblygu Strategol (SDP) yn ystod y camau hyn o dan reolaeth uniongyrchol y Cyd-bwyllgor Corfforedig (CBC).
- Mae'r dyddiadau targed ar gyfer y camau hyn yn cael eu hystyried yn realistig a bydd pob ymdrech yn cael ei wneud i gadw atynt.

Camau Dangosol:

- Yn cwmpasu'r camau o baratoi'r cynllun y tu hwnt i'r cam Adneuo statudol.
- Mae cynnydd yn y camau hyn yn dibynnu ar amrywiol ffactorau allanol (e.e. nifer y sylwadau a dderbyniwyd, nifer y sesiynau gwrandawriad arholiad, yr amser a gymerir i dderbyn Adroddiad yr Arolygydd) y mae gan y CBC reolaeth gyfyngedig arnynt.
- Mae'r dyddiadau ar gyfer y camau hyn yn destun ailystyriaeth ar ôl cyrraedd y cam Adneuo. Bryd hynny, bydd amseroedd diffiniol ar gyfer y camau sy'n weddill yn cael eu paratoi a'u cyflwyno i Lywodraeth Cymru i'w cytuno a'u cyhoeddi.

6.2 **Tabl 1: Crynodeb o'r Amserlen SDP: Mae'r tabl isod yn rhoi crynodeb o'r camau allweddol a'r cerrig milltir o'r amserlen fanwl a amlinellir yn Atodiad 5.**

Cam Allweddol			Amserlenni
Diffiniol			
Cam 1	Cytundeb Cyflawni Paratoi a chyflwyno	Rheoliadau SDP 7 i 12	Cytundeb Cyflawni i'w gyflwyno i Lywodraeth Cymru i'w gymeradwyo erbyn mis Mawrth 2026.
Cam 2	Cyn-adneuo Paratoi a chyfranogiad	Rheoliad SDP 16 (1) – (a-d)	Awst 2026 – Gorffennaf 2027
Cam 3	Strategaeth a Ffafir ymgynghoriad cyhoeddus (6 wythnos)	Rheoliad SDP 17 – 19	Hydref – Tachwedd 2027

Cam 4	Paratoïr Cynllun Adnau ac ymgynghoriad cyhoeddus	Rheoliadau SDP 20 - 22	Rhagfyr 2027 - Chwefror 2029 (Ymgynghoriad Cyhoeddus: Mawrth 2029 - Ebrill 2029)
Cam 5	Cyflwyno i PEDW a Llywodraeth Cymru ar gyfer E.I.P.	Rheoliad SDP 23	Ionawr 2030
Dangosol			
Cam 6	Archwiliad	Rheoliad SDP 24	Ebrill 2030 - Mai 2030
Cam 7	Adroddiad yr Arolygydd	Rheoliad SDP 25	Ionawr 2031
Cam 8	Mabwysiadu	Rheoliad SDP 35	Mawrth 2031

6.3 Mae Atodiad 4 yn cynnwys amserlen fanwl ar y rhaglen sy'n amlinellu'r amserlen benodol ar gyfer pob cam o baratoïr cynllun. Mae'n darparu dadansoddiad o'r tasgau i'w cwblhau, o gasglu data cychwynnol i fabwysiadu'r Cynllun Datblygu Strategol (SDP) yn derfynol. Mae pob carreg filltir yn yr amserlen yn cyd-fynd â dyddiadau cau clir ac amcangyfrif o hyd, gan sicrhau tryloywder ac ateb-olrwydd yn y broses. Mae'r atodiad yn gwasanaethu fel cyfeiriad i randdeiliaid olrhain cynnydd ac alinio eu cyfranogiad ar bwyntiau allweddol

Asesiad Risg

6.4 Yn unol â gofynion y Llawlyfr SDP, mae SDPs i'w cwblhau o fewn pum mlynedd o gytundeb ffurfiol y DA. Mae darpariaeth ar gyfer un cyfnod llithro ychwanegol o dri mis, gan ddarparu hyblygrwydd cyfyngedig os oes angen. Mae unrhyw wriad y tu hwnt i'r amserlen hon yn gofyn am adolygiad ffurfiol i'r DA, y dylid ei ystyried o dan amgylchiadau eithriadol yn unig. Mae'r CBC wedi nodi meysydd risg penodol a allai arwain at wriadau o'r amserlen. Mae'r risgiau hyn, ynghyd â'r ymatebion arfaethedig ar gyfer eu rheoli, yn cael eu manylu yn Atodiad 6.

7. Cyllideb y Rhaglen a Strategaeth Adnoddau

7.1 Er mwyn sicrhau gweithrediad effeithiol amserlen yr SDP, bydd angen lefel briodol o gyllideb ac adnoddau staff. Bydd y dyraniad hwn yn cael ei adlewyrchu trwy ymgorffori'r gofyn i baratoi SDP yn y Cynllun Corfforaethol.

Cyllideb Rhaglen SDP

7.2 Mae'r tabl isod yn amlinellu'r costau disgwyledig sy'n gysylltiedig â pharatoi'r SDP, yn seiliedig ar asesiad a gynhaliwyd gan Grŵp Swyddogion Cynllunio Gogledd Cymru (NWPOG).

3.1 Costau Sylfaenol	Amcangyfrif o'r Gost
Paratoi'r sail tystiolaeth	tua £834,750
Archwiliad cyhoeddus	tua £262,500
Cronfa ddata ymgynghori	£31,500
Offer swyddfa gefn a gwefan	£66,150
Cyfieithu ac argraffu	£110,250
Adnoddau staff	£1,971,334
Cyfanswm y gost a ragwelir o baratoi'r SDP dros gyfnod o 5 mlynedd.	£3,276,484

Strategaeth Adnoddau

7.3 Bydd y Cyd-bwyllgor Corfforedig (CBC) yn anelu at recriwtio'r bobl iawn gyda'r sgiliau cywir i'r rolau cywir ar yr adeg iawn. Mae'r CBC yn credu bod sefydlu tîm rhanbarthol annibynnol yn hanfodol i sicrhau bod digon o adnoddau staff ar gael ar gyfer paratoi a chyflawni'r Cynllun Datblygu Strategol (SDP). Wedi dweud hynny, mae cronfa gyfyngedig o weithwyr proffesiynol cynllunio profiadol hefyd ac mae'r CBC yn arbennig eisiau osgoi recriwtio staff o Awdurdodau Cynllunio Lleol yn y rhanbarth a allai wedyn arwain at dimau Cynllun Lleol priodol yn ei chael hi'n anodd cael adnoddau eu hunain.

7.4 Mae'r rolau arfaethedig ar gyfer y tîm cynllunio rhanbarthol wedi'u nodi isod:

- Pennaeth Tîm SDP
- Uwch Gynllunydd Rhanbarthol x4
- Swyddog Cymorth Technegol x1

- 7.5 Mae'r gallu i roi'r tîm uchod, neu adnoddau tebyg, ar waith o fewn y CBC yn dibynnu ar gael yr adnoddau ariannol i recriwtio tîm o'r fath. Er gwaethaf y strwythur hwn, a ddatblygwyd fel rhan o'r asesiad cychwynnol o anghenion adnoddau a gynhaliwyd gan y NWPOG, ac sy'n adlewyrchu'r rhai sy'n dod i'r amlwg mewn Cyd-bwyllgorau Corfforedig eraill, nid yw'r gyllideb a osodwyd ar gyfer yr SDP gan y CBC ar hyn o bryd yn ddigonol i allu creu Tîm o'r fath os caiff ei ddal yn ei ffurf bresennol, ac yn sicr nid i gyd ar yr un pryd. Nid yw hyn yn golygu nad yw cyllid wedi'i ddyrannu, ond mae bwlch cyllido clir sy'n ymddangos yn fater cyffredin i'r pedwar CBC yng Nghymru.
- 7.6 Bydd cyllid ar gyfer datblygu'r SDP yn rhan o Cynllun Corfforaethol. Mae'n bwysig nodi, ar hyn o bryd, y bydd Uchelgais Gogledd Cymru yn ymdrechu i sicrhau bod sylfaen adnoddau cadarn ar waith ond nid yw cyllid ar hyn wedi'i nodi na'i gytuno eto. Bydd hyn yn rhan o broses gosod cyllideb CBC ar gyfer 2026/27 a thu hwnt.
- 7.7 Hyd nes y gellir nodi datrysiad cyllido llawn, mae Uchelgais Gogledd Cymru wedi gallu sicrhau cefnogaeth uwch reolwr cynllunio strategol o un o ACLI gogledd Cymru, ar secondiad dwy flynedd. Bydd hyn yn caniatáu i'r gwaith cychwynnol symud ymlaen ar gefndir yr SDP gyda chefnogaeth ymgynghorwyr addas. Bydd y gwaith hwn yn cynnwys:
- Adolygu cynnwys a seiliau tystiolaeth y Cynlluniau Datblygu Lleol presennol (CDLI) a'r Cynlluniau Datblygu Lleol newydd yn y rhanbarth.
 - Sefydlu gwaelodlinau.
 - Gosod y fframwaith Arfarnu Cynaliadwyedd (SA) ac Asesiad Amgylcheddol Strategol (SEA).
 - Cynnal ymgynghoriadau wedi'u targedu ar yr Adroddiad Cwmpasu SA.
 - Cychwyn y broses recriwtio ar gyfer tîm yr SDP

Secondiadau

- 7.8 Trwy gydol y broses SDP, gellir defnyddio secondiadau fel dull cost-effeithiol o gaffael gwybodaeth a sgiliau arbenigol wrth ychwanegu gwytnwch i'r tîm craidd. Fodd bynnag, mae'n bwysig nodi y gallai awdurdodau lleol yng ngogledd Cymru ei chael hi'n anodd bwrw ymlaen â'u Cynlluniau Datblygu Lleol (CDLI) eu hunain os caiff unigolion ar secondiad eu recriwtio o fewn eu timau presennol. Er mwyn lliniaru'r mater posibl hwn, bydd pob secondiad yn cael ei gynllunio'n ofalus i sicrhau ychydig iawn o darfu ar brosesau parhaus y CDLI.

Atodiad 1 - Cynllun Datblygu Strategol (CDS) Gogledd Cymru - Asesiad Sail Dystiolaeth

Dogfen	Pwrpas	Pwy/sut y cyflawnwyd
Dogfennau Allweddol		
Cytundeb Cyflawni CDS (DA) sy'n ymgorffori'r Datganiad o Gyfranogiad Cymunedol (SCI)	Mae'r Cytundeb Cyflawni yn nodi sut a phryd y gall rhanddeiliaid a'r gymuned gymryd rhan yn y broses o lunio cynlluniau. Mae hefyd yn cynnwys amserlen gynhwysfawr ar gyfer ei baratoi, gan nodi amserlenni clir a cherrig milltir ar gyfer camau allweddol y broses.	Paratowyd gan swyddogion y CBC.
Arfarniad Cynaliadwyedd Integredig (ISA) sy'n ymgorffori Adroddiad Cwmpasu Asesiad Amgylcheddol Strategol (SA/SEA) i amlinellu'r dull arfaethedig tuag at yr ISA, gan ymgorffori'r SEA.	Yr adroddiad hwn yw cam cyntaf proses SA i nodi, asesu a mynd i'r afael ag unrhyw effeithiau sylweddol tebygol ar yr amgylchedd o'r CDS sy'n dod i'r amlwg.	Ymgynghorwyr allanol
Adroddiad Cwmpasu ISA/SA/SEA	Adroddiad Cychwynnol i nodi, o asesiad o ddewisiadau amgen rhesymol, a fydd y CDS yn cael unrhyw effaith sylweddol ar yr amgylchedd a phenderfynu a fydd y Cynllun yn darparu datblygu cynaliadwy. Mae'r Adroddiad Cychwynnol yn cynnwys asesiad cymesur o safleoedd ymgeiswyr. Bydd ymgynghoriad ag Adroddiadau Asesu Rheoliadau Cynefinoedd ac ISA ar y cyd â'r CDS.	Ymgynghorwyr allanol
Adnabod ac asesu gweledigaeth, materion ac amcanion. Op-siynau Twf a Strategaeth.	Bydd y gwaith hwn yn rhoi ystyriaeth gynnar o'r strategaeth ofodol a thwf posib y mae'r rhanbarth eisiau ei chyflawni, h.y. ble/beth yw'r strategaeth ofodol fwyaf cynaliadwy ar gyfer y rhanbarth a sut mae hyn yn gyson â'r weledigaeth gyffredinol.	Paratowyd gan swyddogion y CBC.
Y Strategaeth a Ffefrir gan y CDS	Nodi math a graddfa'r newid gofodol sydd ei angen i gyflawni Gweledigaeth ac Amcanion y CDS arfaethedig.	Paratowyd gan swyddogion y CBC.

ISA llawn y Strategaeth a Ffefrir	Nodi unrhyw effeithiau economaidd, amgylcheddol a chymdeithasol arwyddocaol tebygol o'r CDS, ac awgrymu mesurau lliniaru perthnasol.	Ymgynghorwyr allanol
Adroddiad Ymgynghori Cychwynnol y Strategaeth a Ffefrir	Amlinellu sut mae'r Cyd-bwyllgor Corfforedig (CBC) wedi cynnwys ac ymgynghori â'r cyhoedd ar y Strategaeth a Ffefrir, yn unol â Rheoliad CDS 16a. Bydd yr Adroddiad yn nodi'r camau a gymerwyd i roi cyhoeddusrwydd i baratoi'r cynllun, yn unol â'r CIS, cyn amlinellu'r cyrff penodol sy'n ymgysylltu, crynhoi'r prif faterion a godwyd a nodi sut mae'r ymatebion wedi cael sylw neu am gael sylw. Mae'r Adroddiad yn rhoi manylion sylweddol ar sut y cafodd y cyfnod allweddol hwn o ymgynghori ddylanwad ar ddatblygiad y CDS Adneuo.	Paratowyd gan swyddogion y CBC.
Cynllun Adneuo	Y Cynllun Adneuo yw'r cynllun y mae'r CBC yn ei ystyried yn 'gadarn' ac y mae'n bwrriadu ei gyflwyno i'w archwilio ar ôl ymgynghori a gellir ei fabwysiadu. Rhaid ymgynghori ar y Cynllun Adneuo am o leiaf 6 wythnos.	Paratowyd gan swyddogion y CBC.
ISA Llawn y Cynllun Adneuo a Chrynodeb Annhechnegol	Nodi unrhyw effeithiau economaidd, amgylcheddol a chymdeithasol arwyddocaol tebygol o'r CDS, ac awgrymu mesurau lliniaru perthnasol. Mae'r broses hon yn cynnwys ystyriaethau cynaliadwyedd ymhob cam o baratoi'r CDS ac yn hyrwyddo datblygu cynaliadwy.	Ymgynghorwyr allanol
Adroddiad Ymgynghori Adneuo	Dogfennu'n gynhwysfawr sut mae'r CBC wedi ystyried yr holl sylwadau a wnaed ar y Cynllun Adneuo. Bydd yn crynhoi'r materion allweddol a godwyd drwy gydol y broses, gan gynnwys y sylwadau a wnaed a'r argymhellion ynghylch sut mae'r CBC yn ystyried y dylid mynd i'r afael â phob sylw. Mae'n rhagofyniad allweddol i gyflwyno'r CDS yn unol â'r DA.	Paratowyd gan swyddogion y CBC.
Profion Cadernid (2022)	Asesu sut a pham mae'r CBC o'r farn bod y Cynllun wedi bodloni'r Profion Cadernid a nodwyd gan Lywodraeth Cymru.	Paratowyd gan y CBC yn fewnol.

Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd	Mae rheoliad 63 Rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau 2017 yn ei gwneud yn ofynnol bod yn rhaid cynnal Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (HRA) i ddangos cydymffurfiaeth â'r dyletswyddau statudol yn y Gyfarwydddeb Cynefinoedd a'r Rheoliadau Cynefinoedd - lle ystyrir bod cynllun neu brosiect yn debygol o gael effaith sylweddol ar Safleoedd Ewropeaidd ac nad yw'n ymwneud yn uniongyrchol â rheoli'r safle nac yn angenrheidiol ar gyfer rheoli'r safle. Pwrpas yr adroddiad hwn yw dogfennu cam ffurfiol cyntaf y broses HRA hon, sef, gweld a fyddai unrhyw effeithiau sylweddol tebygol (LSE) ar Safleoedd Ewropeaidd perthnasol gan y CDS.	Ymgynghorwyr allanol
Aseidiadau Sail Tystiolaeth		
Ardal Chwilio Strategol a Chofrestr Safleoedd Posib	Cofnod o safleoedd a gyflwynwyd gan dirfeddianwyr, datblygwyr a'r cyhoedd, a fydd yn cael eu defnyddio fel pwynt cyfeirio i asesu pob safle yn erbyn y Paratowyd gan swyddogion y CBC. Strategaeth a Ffefrir ar gyfer ei chynnwys o bosib o fewn y CDS.	[Bydd y CBC yn nodi maint / trothwy capasiti / maen prawf ar gyfer adnabod penodol yn y CDS].
Adroddiad Asesu Ardaloedd Chwilio Strategol a Safleoedd Posib (SSCSA)	Bydd y CDS yn cael ei gefnogi gan Asesiad Ardaloedd Chwilio Strategol a Safleoedd Posib, sy'n nodi'r safleoedd posib sy'n addas i'w dyrannu o fewn y CDS.	Paratowyd gan swyddogion y CBC.
Asesiad Sail Tystiolaeth Economaidd (EEBA)	Darparu argymhellion, sy'n seiliedig ar dystiolaeth, ar raddfa a dosbarthiad yr angen am gyflogaeth a'r tir sydd fwyaf addas i ddiwallu'r angen hwnnw. Hefyd, gwneud argymhellion o ran polisi / dyrannu tir i lywio polisiau a dyrannu safleoedd sy'n dod i'r amlwg.	Ymgynghorwyr allanol
Asesiad Anghenion Manwerthu (RRA)	Gosod argymhellion, sy'n seiliedig ar dystiolaeth, ar anghenion manwerthu, dosbarthiad anghenion ac yna llywio polisiau sy'n dod i'r amlwg a dyrannu safleoedd strategol (ar raddfa ranbarthol).	Ymgynghorwyr allanol

Asesiad Aneddiadau Cynaliadwy (RSA)	Sefydlu hierarchaeth o aneddiadau cynaliadwy a all lywio'r CDS. Bydd hyn yn nodi'r lleoliadau mwyaf priodol i ddarparu ar gyfer datblygiad yn y dyfodol i gyflawni patrwm cynaliadwy o dwf, lleihau patrymau symud anghynaliadwy, hyrwyddo datblygiad sy'n canolbwyntio ar drafnidiaeth a chefnogi gwasanaethau a chyfleusterau lleol.	Paratowyd gan swyddogion y CBC.
Dadansoddiad Demograffig ac Asesu Rhagolygon (DAFA)	Darparu crynodeb o dystiolaeth ddemograffig, gan gynnwys cyfres o ganlyniadau am boblogaeth, tai a thwf economaidd i lywio'r papur Opsiynau Twf Strategol i'w hystyried wrth baratoir CDS.	Ymgynghorwyr allanol
Asesiad Seilwaith Gwyrdd (GIA)	Darparu dadansoddiad gofodol cyfannol o seilwaith gwyrdd ar draws y rhanbarth.	Paratowyd gan swyddogion y CBC.
Dadansoddiad Cyfradd Adeiladu	Darparu dadansoddiad o gyfraddau adeiladu ar draws y rhanbarth er mwyn helpu i lywio opsiynau twf h.y. yr hyn y gellir ei gyflawni'n realistig at ei gilydd ac mewn gwahanol rannau o'r rhanbarth. Bydd y gwaith hwn yn cysylltu â'r SHMA a'r LHMA ac yn llywio'r taflwybr tai dangosol.	Paratowyd gan swyddogion y CBC.
Asesiad Marchnad Dai (HMA)	Darparu mewnwelediadau manwl i fecaneg y marchnadoedd eiddo preswyl ledled y rhanbarth. Bydd yr Asesiad yn cynnwys asesiad meintiol o'r angen am dai a fydd yn cael ei ddefnyddio i lywio polisiau tai y CDS o ran darparu tai fforddiadwy, deiliadaeth a'r mathau o lety sydd eu hangen ar draws y rhanbarth.	Paratowyd gan swyddogion y CBC.
Asesiad Dynodiadau Tirwedd Arbennig (SLDA)	Cynnal adolygiad o'r dynodiad Ardaloedd Tirwedd Arbennig o fewn y rhanbarth i nodi ardaloedd sy'n cael eu hystyried yn deilwng o gael eu cadw fel dynodiad Ardal Tirwedd Arbennig yn y CDS.	Ymgynghorwyr allanol
Asesiad Cymeriad Tirwedd (LCH)	Bydd y ddogfen hon yn darparu sail dystiolaeth gadarn i ystyried cymeriad a sensitifrwydd gwahanol dirweddau'r rhanbarth wrth ystyried datblygiadau newydd. Bydd hefyd yn hyrwyddo dealltwriaeth o sut mae tirweddau'r rhanbarth yn newid	Ymgynghorwyr allanol

	(oherwydd cyfuniad o ffactorau naturiol, economaidd a dynol), a sut y gellir eu cryfhau mewn ymateb.	
Asesiad Llety Sipsiwn a Theithwyr (GTAA)	Asesu anghenion llety Cymunedau Sipsiwn a Theithwyr a Phobl Sioeau Teithiol yn y dyfodol a phenderfynu a oes gofyn am ddarparu safle ychwanegol yn y rhanbarth. Bydd hyn yn llywio unrhyw ddyraniadau safleoedd cysylltiedig a pholisïau sy'n seiliedig ar feini prawf yn y CDS.	Ymgynghorwyr allanol
Asesiad Safle Dros Dro Llety Sipsiwn a Theithwyr	Asesu anghenion safleoedd trafnidiaeth Sipsiwn a Theithwyr a Phobl Sioeau Teithiol yn y dyfodol.	Ymgynghorydd allanol
Asesiad Strategol o Ganlyniadau Llifogydd (SFCA).	Bydd yr SFCA diweddaraf yn creu fframwaith strategol ar gyfer ystyried perygl llifogydd wrth wneud penderfyniadau cynllunio. Fe'i datblygwyd yn unol â Nodyn Cyngor Technegol 15 - Datblygu a Pherygl Llifogydd (TAN15), yn ogystal ag arweiniad pellach a ddarparwyd gan Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC). Mae'r Astudiaeth wedi'i diweddararu yng ngoleuni'r TAN 15 drafft newydd a'r Map Llifogydd newydd ar gyfer Cynllunio.	Ymgynghorwyr allanol
Asesiad Hyfywedd Cynllun Gyfan (PWVA)	Deall sut y gall gwahanol feysydd marchnad effeithio ar hyfywedd darparu tai preifat a fforddiadwy yn ogystal ag isadeiledd cysylltiedig i lywio llunio polisi, mynegiant gofodol a chymhwyso.	Ymgynghorwyr allanol
Asesiad Cyfyngiadau a Chyfleoedd yr Amgylchedd Cyffredinol.	Mapio a nodi cyfyngiadau/cyfleoedd amgylcheddol cyffredinol a sut y gall hyn ddylanwadu ar leoliadau ar gyfer twf ar raddfa strategol.	Ymgynghorwyr allanol
Cemrwng Gwyrdd a Geraint Gwyrdd (GWGB)	I adolygu'r dynodiadau gwyrdd presennol yn y rhanbarth sy'n hanfodol ar gyfer cyflwyno'r strategaeth leol.	Ymgynghorwyr allanol
Cynllun Cyflawni Isadeiledd CDS (IDP)	Nodi gofynion isadeiledd y CDS dros gyfnod y cynllun.	Paratowyd gan swyddogion y CBC.
Asesiad Tir Amaethyddol Gorau a Mwyaf Aml-bwrpas	Bydd y gwaith hwn yn adolygu ac yn defnyddio'r asesiadau a baratowyd gan ACLI y rhanbarth wrth baratoi eu Cynlluniau Datblygu Lleol Newydd priodol.	Paratowyd gan swyddogion y CBC.

Astudiaeth Capasiti Trefol Safleoedd Strategol	Darparu dadansoddiad o gapasiti trefol posib aneddiadau'r rhanbarthau i ddarparu ar gyfer twf tai strategol.	Paratowyd gan swyddogion y CBC.
Asesiad o Ynni Adnewyddadwy	Deall y cwmpas rhanbarthol a'r opsiynau gofodol ar gyfer lleoliad datblygu ynni adnewyddadwy	Ymgynghorwyr allanol
Asesiad Effaith ar yr Iaith Gymraeg	Sicrhau nad yw'r strategaeth CDS yn cael effaith andwyol ar yr iaith Gymraeg a diwylliant Cymru.	Ymgynghorwyr allanol
Asesiad Capasiti Mwynau	Deall yr angen strategol am fwynau dros gyfnod y cynllun CDS a lefel y cyflenwad sydd ar gael ar hyn o bryd.	Paratowyd ar y cyd gan swyddogion y CBC a'r gwasanaeth a rennir
Asesiad Capasiti Gwastraff	Deall rhwydwaith strategol cyfleusterau rheoli gwastraff a pherfformiad y rhanbarth wrth fodloni gofynion y strategaeth wastraff genedlaethol a phrosesu gwast raff yn gynaliadwy.	Paratowyd ar y cyd gan swyddogion y CBC a'r gwasanaeth a rennir
Fframwaith Creu Lleoedd	Creu fframwaith creu lleoedd sy'n gosod egwyddorion allweddol ar gyfer datblygu polisi yn y CDS.	Paratowyd ar y cyd gan swyddogion y CBC a DCW
Asesiad Cwmpasu'r Strategaeth Datblygu Gwledig	Sicrhau bod ffocws penodol ar yr ardal oedd gwledig yn y rhanbarth i ganiatáu datblygiad sensitif a thwf sy'n cyd-fynd â natur wledig yr ardal, yn cynnal gweithgareddau craidd fel amaethyddiaeth, yn caniatáu twf cynaliadwy yn y sector e.e. twristiaeth, ac yn sicrhau poblogaeth leol a chymunedau bywiog.	Paratowyd ar y cyd gan swyddogion y CBC a'r ACLI
Asesiad effaith ffosffadau a phyllau eraill	I asesu'r effaithau tebygol o'r mater ffosffadau a maetholion eraill ar strategaeth leol y SDP a phenderfyniadau ar leoliadau ar gyfer twf.	Ymgynghorwyr allanol

Atodiad 2 - Rhestr o Gyrff Ymgynghori Cyffredinol

Mae gan bob Awdurdod Cynllunio Lleol (ACLI) ei restr ei hun o gyrff ymgynghori cyffredinol fel y nodir yn yr atodiad hwn, ac mi fydd y Cyd-bwyllgor Corfforedig (CBC) yn defnyddio'r rhestrau hyn i gydymffurfio â Rheol 5 o'r Rheoliad Cynllun Datblygu Strategol, gan adnabod rhestr gynrychioliadol i'w defnyddio at ddibenion ymgysylltu ac ymgynghori ar y SDP. Bydd y ffocws ar adnabod grwpiau cynrychioliadol neu ymbarél i weithredu fel cysylltiadau cymunedol allweddol ac all ddefnyddio eu rhwydweithiau sefydledig i ledaenu gwybodaeth am yr SDP er mwyn sicrhau bod y rhai a allai fod â diddordeb neu sydd gyda diddordeb yn gallu gwneud hynny. Mae'r CBC o'r farn bod hyn yn ddull rhesymol a chynrychioliadol o ymgysylltu â'r SDP o ystyried ei fod yn gynllun strategol cyffredinol a bydd yn ceisio mireinio ei restr ymgynghorwyr cyffredinol o'r rhestrau Awdurdodau Lleol, lle mae dyblygu ac, yn seiliedig ar adnabod grwpiau ymbarél cynrychioliadol.

Mae'r dull yma o dargedu yn cyd-fynd yn dda ag egwyddorion modern o greu lleoedd a chynllunio dan arweiniad y gymuned, lle mae cyd-destun lleol ac ymgysylltu â rhanddeiliaid yn hanfodol ar gyfer datblygu cynaliadwy.

Ymwadiad: Efallai y bydd rhai sefydliadau yn cael eu cyfeirio sawl gwaith, a bydd y gronfa ddata ymgynghori terfynol yn cael ei chydgrynhau, gyda unrhyw ddyblygu yn cael eu tynnu allan a'u rhesymoli er mwyn eglurder ac effeithlonrwydd ymgysylltu ac ymgynghori. O ystyried bod y camau ymgynghori allweddol sy'n gysylltiedig â pharatoi'r SDP yn gyhoeddus, maent yn agored i unrhyw barti sydd â diddordeb wneud sylwadau a chymryd rhan.

Cynnwys

-	Cyngor Sir Ynys Môn	43
-	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	49
-	Cyngor Sir Ddinbych	49
-	Cyngor Sir y Fflint	54
-	Cyngor Gwynedd	64
-	Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri	72
-	Atodiad 1: Rhanddeiliaid allweddol	78
-	Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	83

• Cyngor Sir Ynys Môn

Cyrff Ymgynghori Cyffredinol:

a) Cyrff gwirfoddol ac eraill

Adra
Age Concern (Cymru)
Canolfan Hamdden Amlwch
Llyfrgell Amlwch
Barnardo's
Cymdeithas Saethu a Chadwraeth Prydain
Cadwraeth Glöynnod Byw Cymru
Llyfrgell Biwmares
Llyfrgell Benllech
BTCV
CAB Gwynedd a De Môn
Ymgyrch dros Awyr Dywyll
Cymunedau yn Gyntaf
Cymunedau yn Gyntaf - Amlwch
Cymunedau yn Gyntaf - Llangefni
Cymunedau yn Gyntaf - Maes Hyfryd
Cymunedau yn Gyntaf - Morlo
Cymunedau yn Gyntaf - Porth y Felin

Cyngor Gwarchod Cymru Wledig
CTC Gwynedd a Môn
Cyfeillion y Ddaear (Mon a Gwynedd)
Cymdeithas Cyngorau Bro a Thref
Cymdeithas Cyngorau Bro a Thref Cymru
Cymdeithas Pysgota Cefni
Canolfan Hamdden David Hughes
Envirowatch UK
Extinction Rebellion
Cyfeillion y Ddaear (Môn a Gwynedd)
Gofalwn Cymru
Greenpeace
Grŵp Cynefin
Gwasanaeth Ieuenctid CSYM
H.A.R.T (Cymdeithas Trigolion)
Ffederasiwn Adeiladwyr Cartrefi Cyf
Canolfan Hamdden Caergybi
Cadwch Gymru'n Daclus
Llyfrgell Llangefni
Ymddiriedolaeth Treftadaeth Porthaethwy
Llyfrgell Porthaethwy
Cymdeithas Ddinesig Porthaethwy a'r Cylch
Mudiad Ffermwyr Ifanc
Mudiad Ysgolion Meithrin
Môn360
Yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol
Cyngorair Genedlaethol Menywod Cymru
Canolfan Cyngori Effeithlonrwydd Ynni Gogledd Cymru
Cymdeithas Tai Gogledd Cymru
Gwasanaeth Prawf Gogledd Cymru
Ymddiriedolaeth Bywyd Gwyllt Gogledd Cymru
Papur Menai
PAWB (Pobl yn Erbyn Wylfa B)
Grŵp Gweithredu Penhesgyn
Canolfan Hamdden Plas Arthur
Grŵp defnyddwyr rheilffyrdd a bysiau
Cymdeithas y Cerddwyr
Cymdeithas Bae Traeth Coch
Llyfrgell Rhosneigr
RSPB
Cyngor Chwaraeon Cymru

Sustrans

Tanc Meddwl Cymuned Môn

Partneriaeth Twristiaeth Gogledd Cymru

Fforwm Cyswllt Cynghorau Tref a Chymuned

Cymdeithas Trigolion Trearddur

Un Llais Cymru

Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru

Cymdeithas Grwpiau Chwarae Cyn-ysgol Cymru

Bwrdd Croeso Cymru

Cymdeithas Grwpiau Chwarae Cyn-ysgol Cymru

Wildscape

Y Glorian

Y Rhwyd

Cyngor Pobl Hŷn Ynys Môn

Yr Arwydd

Ymgynghor Diogelu Cymru Wledig

b) Cyrff sy'n cynrychioli buddiannau gwahanol grwpiau hil, ethnig neu genedlaethol

BEN (Rhwydwaith yr Amgylchedd Du)

Cymdeithas Menywod Tsieineaidd Wai Kwun

Digartref Ynys Môn

Y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol

Cyngor Sipsiwn

Cyswllt Sgiliau Rhyngddiwyllynnol (ISL)

Cymdeithas Tsieineaidd Gogledd Cymru

Rhwydwaith Cydraddoldeb Hiliol Gogledd Cymru

Clymblaid Diwygio'r Gyfraith Teithwyr

c) Cyrff sy'n cynrychioli gwahanol grwpiau crefyddol

Clebran

CYTUN

Rhwydwaith Sgiliau Rhyngddiwyllynnol

Cenhadaeth Uniongred Cymru

d) Cyrff sy'n cynrychioli buddiannau unigolion anabl

Canolfan Adnoddau Abbey Road

Agoriad Cyf.

Cymdeithas Alzheimer's

Anheddau Cyf.

ARC Cymru

Sefydliad Prydeinig y Galon

CAIS - Asiantaeth Cyffuriau ac Alcohol

Grŵp Anabledd Craidd

Croesffyrdd Gofalu am Ofalwyr

Hawliau Lles Anabledd
Anabledd Cymru
Comisiwn Hawliau Anabledd
Pwyllgor Cyngori ar Drafnidiaeth Pobl Anabl
Fforwm Anableddau Taran Cyf
Hawliau Lles Anabledd Jas Chanay
Grŵp Dirywiad Macwlaidd
Cymdeithas y Byddar Gogledd Cymru
Cymdeithas y Deillion Gogledd Cymru
RNIB Cymru
RNIB (Royal Nat.
TARAN Fforwm Anabledd Cyf
Y Gamfa (CCET)

- e) Cyrff sy'n cynrychioli buddiannau'r rhai sy'n rhedeg busnes
- Chamber of Trade
 - Siambr Fasnach
 - Sefydliad Siartredig Adeiladu – Canolfan Gogledd Cymru
 - Undeb Amaethwyr Cymru
 - Ffederasiwn y Busnesau Bach
 - HBF – Ffederasiwn Adeiladwyr Cartrefi
 - Menter Môn
 - Undeb Cenedlaethol yr Amaethwyr
 - Undeb Cenedlaethol Amaethwyr - Ynys Môn

- f) Cyrff sy'n cynrychioli buddiannau diwylliant Cymru
- Bwrdd yr Iaith Gymraeg
 - Comisiynydd y Gymraeg
 - Cymdeithas yr Iaith
 - Cyngor Cefn Gwlad
 - Ffederasiwn Ffermwyr Ifanc
 - Fforwm Iaith Ynys Môn
 - Hunaniaith
 - Pwyllgor Treftadaeth Llaingoch
 - Menter Môn
 - Merched y Wawr
 - Papurau Bro
 - Urdd Gobaith Cymru

- g) Grwpiau sy'n cynrychioli pobl hoyw, lesbiaid a phobl deurywiol
- Stonewall

Cyrff Ymgynghori Penodol

Cyrff y Llywodraeth

Cadw
Y Swyddfa Gartref
Y Weinyddiaeth Amddiffyn
Cyfoeth Naturiol Cymru
Network Rail
Ysgrifennydd Gwladol dros Drafnidiaeth
Ysgrifennydd Gwladol Cymru
Yr Awdurdod Glo
Adran Masnach a Diwydiant Llywodraeth y DU
Adran Drafnidiaeth Llywodraeth y DU
Llywodraeth Cymru
Awdurdodau Lleol Cyfagos
Cyngor Gwynedd

Cyngorau Dinas/ Cymuned / Tref - Ynys Môn

Cyngor Cymuned Aberffraw
Cyngor Tref Amlwch
Cyngor Tref Biwmares
Cyngor Cymuned Bodedern
Cyngor Cymuned Bodffordd
Cyngor Cymuned Bodorgan
Cyngor Cymuned Bryngwran
Cyngor Cymuned Cwm Cadnant
Cyngor Cymuned Cylch-y-Garn
Cyngor Tref Caergybi
Cyngor Cymuned Llanbadrig
Cyngor Cymuned Llanddaniel Fab
Cyngor Cymuned Llanddona
Cyngor Cymuned Llanddyfnan
Cyngor Cymuned Llanelian
Cyngor Cymuned Llanerchymedd
Cyngor Cymuned Llanelugrad
Cyngor Cymuned Llanfachraeth
Cyngor Cymuned Llanfaelog
Cyngor Cymuned Llanfaethlu
Cyngor Cymuned Llanfair Mathafarn Eithaf
Cyngor Cymuned Llanfair yn Neubwl
Cyngor Cymuned Llanfairpwll
Cyngor Cymuned Llanfihangellesceifiog
Cyngor Tref Llangefni
Cyngor Cymuned Llangoed a Phenmon

Cyngor Cymuned Llangristiolus
Cyngor Cymuned Llanidan
Cyngor Cymuned Mechell
Cyngor Tref Porthaethwy
Cyngor Cymuned Moelfre
Cyngor Cymuned Penmynydd a Star
Cyngor Cymuned Pentraeth
Cyngor Cymuned Rhoscolyn
Cyngor Cymuned Rhosybol
Cyngor Cymuned Rhosyr
Cyngor Cymuned Trearddur
Cyngor Cymuned Tref Alaw
Cyngor Cymuned Trewalchmai
Cyngor Cymuned y Fali

Darparwyr Isadeiledd a Chyfathrebu Electronig

Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
Telathrebu Prydain plc
Dŵr Cymru / Welsh Water
Cymdeithas Gweithredwyr Symudol
Trosglwyddo Nwy Cenedlaethol
National Grid
Scottish Power
SP Rhwydweithiau Ynni a Wales and West Utilities

Aelodaeth o'r Grŵp Rhanddeiliaid Allweddol

Cyd-bwyllgor Ymgynghorol AHNE Ynys Môn
Swyddogion Adfywio Ardal Ynys Môn
Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
Partneriaethau Plant a Phobl Ifanc Gwynedd a Môn
Coleg Menai
Cymunedau'n Gyntaf Gwynedd a Môn
Partneriaethau Diogelwch Cymunedol Gwynedd a Môn
Cyfoeth Naturiol Cymru
Partneriaeth Adfywio Economaidd Ynys Môn
Fforwm Amgylcheddol Gwynedd a Môn
Partneriaethau Iechyd, Gofal a Lles Gwynedd a Môn
Partneriaethau Tai Ynys Môn a Gwynedd
Y Ganolfan Byd Gwaith
Fforwm Mynediad Lleol

Medrwn Môn
Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru
Heddlu Gogledd Cymru
Un Llais Cymru

- **Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy**

Heb ei dderbyn eto

- **Cyngor Sir Ddinbych**

Cyrff Ymgynghori Penodol ac Adrannau Llywodraeth y DU

Darparwyr isadeiledd ynni
CADW
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Cyngor Sir Powys
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Gwynedd
Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri
Adran Busnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol
Yr Adran Drafnidiaeth
Dŵr Cymru
Y Swyddfa Gartref
Y Weinyddiaeth Amddiffyn
Cyfoeth Naturiol Cymru
Network Rail
Cyd-fwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych
Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
Personau sy'n berchen ar gyfarpar electronig neu'n rheoli cyfarpar electronig
Yr Ysgrifennydd Gwladol ar gyfer swyddogaethau a arferwyd yn flaenorol gan yr Awdurdod Rheilffyrdd Strategol)
Cyngorau Dinas, Tref a Chymuned (a chynghorau tref a chymuned cyfagos)
gweler y rhestr ar wahân isod
Llywodraeth Cymru ym mhob maes polisi

Cynghorau Dinas, Tref a Chymuned – Sir Ddinbych

Aberchwiler	Dyserth	Llangollen
Betws Gwerfil Goch	Efenechtyd	Llangynhafal
Bodelwyddan	Gwyddelwern	Llanrhaeadr yng Nghinmeirch
Bodfari	Henllan	Llantysilio
Bryneglwys	Llanarmon yn Iâl	Llanynys
Cefn Meiriadog	Llanbedr Dyffryn Clwyd	Nantglyn
Clocaenog	Llandegla	Prestatyn
Corwen	Llandrillo	Rhuddlan
Cyffylliog	Llandyrnog	Y Rhyl
Cynwyd	Llanelidan	Rhuthun
Dinbych	Llanfair Dyffryn Clwyd	Llanelwy
Derwen	Llanferres	Trefnant
Tremeirchion	Cwm a'r Waun	

Cynghorau Tref a Chymuned Cyfagos

Abergele	Llanefydd	Llansantffraid Glyn Ceiriog
Cefn	Llanfair TH	Y Mwynglawdd
Ceiriog Uchaf	Llanfihangel GM	Nannerch
Cerrigydrudion	Llanfynydd	Nercwys
Cilcain	Llangernyw	Pen y Cae
Glyn Traian	Llangwm	Pentrefoelas
Gwernaffield	Llangynog	Rhiwabon
Gwernymyndd	Llangywair	Towyn a Bae Cinnel
Llanasa	Llanrhaeadr-ym-Mochnant	Treuddyn
Llanderfel	Llansannan	Chwitfordd
		Ysceifiog

Cyrff Ymgynghori Cyffredinol - DS Nid yw'r rhestr hon yn gynhwysfawr

Cyrff gwirfoddol sydd o fudd i'r ardal:

Cyngor Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Ddinbych a'r grwpiau canlynol:

Grwpiau Celfyddydol
Elusennau Gofalwyr
Grwpiau Plant
Grwpiau Cymunedol
Grwpiau Anabledd
Grwpiau Addysg a Hyfforddiant
Grwpiau Amgylcheddol
Grwpiau Ffydd
Grwpiau Iechyd
Grwpiau Treftadaeth a Diwylliant
Digartref
Grwpiau Garddwriaethol
Grwpiau Tai
Grwpiau Crefyddol
Cymdeithasau Trigolion a Thenantiaid
Sgowtiaid
Yr Henoed
Clybiau Chwaraeon a Hamdden
Pwyllgorau Neuaddau Pentref

Cyrff sy'n cynrychioli buddiannau gwahanol grwpiau hil, ethnig neu genedlaethol yn yr ardal:

Cyngor ar Bopeth
Y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol
Travelling Ahead
Y Sefydliad Lleiafrifoedd Ethnig
Cymdeithas Genedlaethol Pensïynwyr Henoed Cymru

Cyrff sy'n cynrychioli buddiannau gwahanol grwpiau crefyddol yn yr ardal:

Eglwys Gristnogol Uniongred yng Nghymru
Corff Cynrychioliadol yr Eglwys yng Nghymru
Yr Eglwys Gatholig yng Nghymru a Lloegr
Yr Eglwys Fethodistaidd yng Nghymru

Yr Eglwys Bresbyteriaid yng Nghymru

Cyngor Hindŵaidd y DU

Cyngor Mwslimaidd Prydain

Cyngor Arweinyddiaeth Iddewig

Cyrff sy'n cynrychioli buddiannau pobl anabl yn yr ardal:

Anabledd Cymru

Pwyllgor Cyngori ar Drafnidiaeth Pobl Anabl

Mind Cymru

Cyngor Deillion Cymru

Cyngor Byddar Cymru

Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru

Cyrff sy'n cynrychioli buddiannau personau sy'n cynnal busnes mewn ardal.

Cymdeithas Parciau Gwyliau a Chartref Prydain

Cymdeithas Gwasanaethau Amgylcheddol

Cyddfederasiwn Diwydiant Prydain (Cymru)

Ffederasiwn Adeiladwyr Cartrefi

Cymdeithasau Twristiaeth Lleol a Rhanbarthol

Ymgyrch dros Gwrw Go lawn

Cymdeithas Tir a Busnes Gwledig

Undeb Amaethwyr Cymru

Ffederasiwn Busnesau Bach

Ffederasiwn Meistr Adeiladwyr

Cymdeithas Amaethyddol Dinbych a'r Fflint

Undeb Cenedlaethol Amaethwyr Cymru

Grŵp Cludo Nwyddau Rheilffordd

Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig

RenewableUK

Fforwm Gwledig Cymru

Cyrff sy'n cynrychioli buddiannau diwylliant Cymru yn ardal Sir Ddinbych.

Cymuned Cadw

Ymddiriedolaeth Archaeolegol Clwyd/Powys

Cyd-bwyllgor a Phartneriaeth AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy

Menter Iaith Sir Dinbych

Fforwm Gwledig Cymru

Ymgylgoreion Eraill - DS Nid yw'r rhestr hon yn gynhwysfawr

Gweithredwyr Maes Awyr

Cymdeithas Agregau Prydain

Arolwg Daearegol Prydain

Ymddiriedolaeth Camlesi ac Afonydd, perchnogion camlesi ac awdurdodau mordwyo

Canolfan Ecoleg a Hydroleg

Siambrau Masnach, CBI lleol, Cymdeithasau Busnes lleol a changhennau lleol Sefydliad y Cyfarwyddwyr

Yr Awdurdod Hedfan Sifil (CAA)

Awdurdod Glo

Cartrefi Cymunedol Cymru

Cymdeithas Tir a Busnes Gwledig

Swyddfa Ystad y Goron

Comisiwn Dylunio Cymru

Anabledd Cymru

Comisiwn Hawliau Anabledd

Pwyllgor Cyngori ar Drafnidiaeth Pobl Anabl

Cwmnïau Trydan, Nwy a Thelathrebu a'r Cwmni Grid Cenedlaethol

Grwpiau amgylcheddol ar lefel genedlaethol a rhanbarthol

Asiantaeth Gwasanaethau Amgylcheddol (Gwastraff)

Y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol

Undeb Amaethwyr Cymru

Ffederasiwn Busnesau Bach

Fields in Trust

Gwasanaethau Tân ac Achub

Comisiwn Coedwigaeth Cymru

Freight Transport Association

Cyngor Sipsiwn

Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch (HSE)

Ffederasiwn Adeiladwyr Cartrefi

Grwpiau cymunedol, cadwraeth ac amwynder lleol, gan gynnwys Grwpiau Ymddiriedolaethau Natur/Cymdeithasau Dinesig

Gweithredwyr trafnidiaeth lleol

Undeb Cenedlaethol Amaethwyr Cymru

Un Llais Cymru

Cymorth Cynllunio Cymru

Swyddogion Cyswllt Pensaernïol yr Heddlu

Gweithredwyr Porthladdoedd

Daliadau Eiddo Swyddfa'r Post

Cyrff Proffesiynol nad ydynt wedi'u rhestru'n benodol (e.e. Sefydliad Brenhinol Syrfewyr Siartredig Cymru, Sefydliad Brenhinol Cynllunio Tref Cymru, Sefydliad Tai Siartredig Cymru, Sefydliad y Peirianwyr Sifil, Sefydliad Siartredig Rheoli Gwastraff)

Iechyd Cyhoeddus Cymru

Cymdeithas Cynhyrchion Mwynau

Grŵp Cludo Nwyddau Rheilffordd

Cymdeithas y Cerddwyr

Cymdeithasau Trigolion

Chwaraeon Cymru

Cwmniau Gweithredu Trenau

Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru

Cwmniau Dŵr

Cymdeithas Gwasanaethau Amgylcheddol Cymru (sy'n cynrychioli'r diwydiant gwastraff)

Comisiynydd y Gymraeg

• Cyngor Sir y Fflint

B2 Cyrff Ymgynghori Penodol

Llywodraeth Cymru

Cyfoeth Naturiol Cymru

Ysgrifennydd Gwladol Cymru

Yr Arolygiaeth Gynllunio

Awdurdodau Lleol Cyfagos

Cyngor Sir Ddinbych

Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam

Gorllewin Swydd Gaer a Chaer

MBC Cilgwri

Cynghorau Tref a Chymuned Sir y Fflint

Cyngor Cymuned Argoed

Cyngor Cymuned Bagillt

Cyngor Cymuned Brychdyn a Bretton

Cyngor Cymuned Brynffordd

Cyngor Tref Bwcle
Cyngor Tref Caerwys
Cyngor Cymuned Cilcain
Cyngor Tref Cei Connah
Cyngor Tref y Fflint
Cyngor Cymuned Gwernaffield
Cyngor Cymuned Gwernymynydd
Cyngor Cymuned Helygain
Cyngor Cymuned Penarlâg
Cyngor Cymuned Higher Kinnerton
Cyngor Tref Treffynnon
Cyngor Cymuned Yr Hôb
Cyngor Cymuned Coed-llai
Cyngor Cymuned Llanasa
Cyngor Cymuned Llanfynydd
Cyngor Tref yr Wyddgrug
Cyngor Cymuned Mostyn
Cyngor Cymuned Nannerch
Cyngor Cymuned Nercwys
Cyngor Cymuned Llaneanurgain
Cyngor Cymuned Northop Hall
Cyngor Cymuned Penyffordd
Cyngor Cymuned Queensferry
Cyngor Tref Saltney
Cyngor Cymuned Sealand
Cyngor Tref Shotton
Cyngor Cymuned Trelawnyd a Gwaenysgor
Cyngor Cymuned Treuddyn
Cyngor Cymuned Chwitffordd
Cyngor Cymuned Ysgeifiog

Cynghorau Tref a Chymuned Cyfagos – Sir Ddinbych

Cyngor Tref Prestatyn
Cyngor Cymuned Dyserth
Cyngor Cymuned Tremeirchion, Cwm a'r Waun
Cyngor Cymuned Bodfari
Cyngor Cymuned Aberchwiler
Llandyrnog
Cyngor Cymuned Llangynhafal
Cyngor Cymuned Llanbedr DC
Cyngor Cymuned Llanferres
Cyngor Cymuned Llanarmon yn Iâl
Cyngor Cymuned Llandegla

Cynghorau Tref a Chymuned Cyfagos – Wrecsam

Cyngor Cymuned yr Orsedd
Cyngor Cymuned Llai

Cyngor Cymuned Gwersyllt
Cyngor Cymuned Brymbo
Cyngor Cymuned y Mwynglawdd

Cyngorau Plwyf Cyfagos – Gorllewin Swydd Gaer a Dinas Caer

Dodleston & District Parish Council
Saughall & Shotwick Park Parish Council
Puddington & District Parish Council
Neston Town Council

Telathrebu (cod cyfathrebu electronig – cyfarwyddyd o dan a106(3) Deddf Cyfathrebu 2003)

Mobile UK
British Telecom
UK Broadband
Orange Limited
O2 plc
Vodafone Limited
T Mobile Ltd
Hutchinson 3G UK Ltd
Airwave Solutions
EE

Unrhyw berson sy'n berchen ar neu sy'n rheoli cyfarpar electronig sydd wedi'i leoli mewn unrhyw ran o ardal yr awdurdod

Heddlu Gogledd Cymru
Gwasanaeth Ambiwlans Cymru, Ymddiriedolaeth GIG
Bwrdd Iechyd Lleol
Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr

Person y rhoddwyd trwydded iddo o dan adran 6(1)(b) neu (c) o Ddeddf Trydan 1989

National Grid
Scottish Power
Powersystems UK Ltd
Cwmni Datblygu Pŵer Glannau Dyfrdwy

Person y rhoddwyd trwydded iddo o dan adran 7(2) o Ddeddf Nwy 1986

Nwy Prydain
National Grid
United Utilities
Carthffosiaeth / ymgymrwyr dŵr
Dŵr Cymru

Dŵr Dyffryn Dyfrdwy plc
United Utilities

B3 ADRANNAU LLYWODRAETH Y DU

Yr Adran Drafnidiaeth
Yr Adran Busnes, Menter a Rheoleiddio
Reform
Yr Adran Ynni a Newid Hinsawdd
Y Swyddfa Gartref
Y Weinyddiaeth Amddiffyn

B4 Cyrff Ymgynghori Cyffredinol Cyrff gwirfoddol, y mae rhai neu bob un o'u gweithgareddau o fudd i unrhyw ran o ardal yr awdurdod

Grwpiau Mynediad Sir y Fflint
Age Concern Cymru
Barnardo's Cymru
Cymunedau yn Gyntaf Bryn Gwalia
Ymgrych dros Gwrw Go lawn
CAIS Wrecsam a Sir y Fflint
Plant yng Nghymru
Sefydliad Datblygu Cymunedol Cymru
Cymdeithas Trafnidiaeth Gymunedol
Gwasanaethau Ieuenctid Gwirfoddol Cyngor Cymru
Cyngor Gwirfoddol Lleol Sir y Fflint
Cymunedau yn Gyntaf - Castell y Fflint
Cymunedau yn Gyntaf Treffynnon - Ystâd Shotton Uchaf
Cymdogaethau Cymunedau yn Gyntaf
Cymunedau yn Gyntaf Sir y Fflint Wledig
Cynllun Ceir Gwirfoddol yr Aber
Ffederasiwn Tenantiaid a Phreswylwyr Sir y Fflint
Cymdeithasau
Save The Family
Together Creating Communities
Unllais Gogledd Ddwyrain
Ieuenctid Cymru
Cadwch Gymru'n Daclus

Cyrff sy'n cynrychioli gwahanol grwpiau hil, ethnig neu genedlaethol

Y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol
Sefydliad Lleiafrifoedd Ethnig
Ffrindiau, Teuluoedd a Theithwyr
Rhwydwaith Cydraddoldeb Hiliol Gogledd Cymru
Ffederasiwn Cenedlaethol Grwpiau Cyswllt Sipsiwn
Cyngor Hil Cymru
Prosiect Diwygio'r Gyfraith Teithwyr
Mudiad Teithwyr Gwyddelig ym Mhrydain

Cymdeithas Sipsiwn (Cyngor)
Cyngor Ffoaduriaid Cymru
Swyddfa Sefydliad y Merched Cymru

Cyrff sy'n cynrychioli gwahanol grwpiau crefyddol

Yr Eglwys Anglicanaidd yng Nghymru
Yr Eglwys Gatholig yng Nghymru a Lloegr
Esgobaeth Wrecsam
Yr Eglwys Fethodistaidd yng Nghymru
Eglwys Bresbyteraidd Cymru
Y Crynwyr
Byddin yr Iachawdwriaeth
Eglwysy gyda'i gilydd ar Lannau Dyfrdwy

Cyrff sy'n cynrychioli pobl anabl

Agoriad Cyf
Cymdeithas Alzheimer's
Gofal Arthritis Cymru
Asthma UK Cymru
Elusen Shine Cymru
Sefydliad Prydeinig y Galon
Grŵp Cymorth Clwyd ME
Ymddiriedolaeth Ffibrosis Systig
Cymdeithas Byddar Cymru
Mynediad Byddar Cymru
Moduro Anabl
Pwyllgor Cyngori ar Drafnidiaeth Pobl Anabl
Anabledd Cymru
Epilepsi Cymru
Y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol
Mencap Cymru
Mind Sir y Fflint
Motor Neurone Disease Association
Canolfan Gymorth Sglerosis Ymledol
Ymgyrch Dystroffi Cyhyrol
Cymdeithas Genedlaethol Awtistiaeth
Sefydliad Cenedlaethol Brenhinol y Deillion Cymru
Sefydliad Cenedlaethol Brenhinol y Byddar
Sense Cymru
Cyngor Deillion Cymru
Cyngor Byddar Cymru
Cyrff sy'n cynrychioli personau sy'n cynnal busnes yn yr ardal
Cymdeithas Gwyliau a Pharciau Cartref Prydain
Renewable UK Cymru
Merched Busnes a Phroffesiynol y DU Cyf
Busnes yn y Gymuned
Cadwyn Clwyd

Clwb Gwersylla a Charafanau
Y Clwb Carafanau
Grŵp Twristiaeth Bryniau Clwyd
Fforwm Busnes Parc Diwydiannol Glannau Dyfrdwy
Parth Menter
Partneriaeth Cyrchfan Sir y Fflint
Cyngor Carafanau Cenedlaethol Cyf
Cymdeithas Tir a Busnes Gwledig Cymru
Coleg Glannau Dyfrdwy Ffederasiwn Cenedlaethol yr Hunangyflogedig a Busnesau Bach Cyf
Undeb Amaethwyr Cymru
NFU Cymru
Cyllid Cymru
Partneriaeth Gwledig Sir y Fflint
Cymdeithas Twristiaeth Sir y Fflint
Partneriaeth Tref Treffynnon
Partneriaeth Tref yr Wyddgrug
Cymdeithas Trigolion a Busnes Queensferry
Cymdeithas Cludiant Ffyrdd Cyf
Canolfan Cydweithredol Cymru
Menter i'r Ifanc
Ffermwyr Ifanc Cymru
Cyrff sy'n cynrychioli diwylliant Cymru
Cyngor Celfyddydau Cymru
Cadw
Llywodraeth Cymru
Cymuned
Menter Iaith Sir y Fflint
Ymddiriedolaeth Genedlaethol Cymru
Yr Ymddiriedolaeth Theatrau
Urdd Gobaith Cymru
Ymddiriedolaeth Gerddi Hanesyddol Cymru
Comisiynydd y Gymraeg
Gweithredwyr Maes Awyr
Airbus UK Ltd
Gwasanaethau Awyr Penarlâg
Cyngor Ymwybyddiaeth Hedfan Cyffredinol
Yr Awdurdod Hedfan Sifil (CAA)
Cymdeithas Agregau Prydain
Cymdeithas Seryddol Prydain
Arolwg Daearegol Prydain
The British Horse Society
Y Groes Goch Brydeinig
Ymddiriedolaeth Prydain ar gyfer Ornitholeg
Dyfrffyrdd Prydain, perchnogion camlesi ac awdurdodau mordwyo
Cadwraeth Dyfrdwy
Gwasanaethau Morol Strategol Cyf
Porthladd Mostyn

Canolfan Ecoleg a Hydroleg
Siambrau Masnach, CBI lleol a changhennau lleol Sefydliad y Cyfarwyddwyr
Siambur Fasnach Gorllewin Swydd Gaer a Gogledd Cymru
Cydffederasiwn Diwydiant Prydain Cymru
Sefydliad y Cyfarwyddwyr
Yr Awdurdod Glo
Cydffederasiwn Cynhyrchwyr Glo y DU (CoalPro)
Ystâd Grosvenor
Coed Cymru
Cydffederasiwn Cludiant Teithwyr Cefn Gwlad
Alliance
Ystâd y Goron
Swyddfa Genedlaethol Clwb Teithio Beicwyr
Comisiwn Dylunio Cymru
Cwmnïau Trydan, Nwy a Thelathrebu a Chwmni Grid Cenedlaethol
Gweler B2 uchod
Grwpiau Amgylcheddol ar lefel Genedlaethol a Lleol
Ymddiriedolaeth Cilffyrdd a Llwybrau Ceffylau
Ymddiriedolaeth Brydeinig ar gyfer Gwirfoddolwyr Cadwraeth
Grŵp Moch Daear Clwyd
Grŵp Ystlumod Clwyd
Cymdeithas Ornitholeg Clwyd
Ymddiriedolaeth Archaeolegol Clwyd Powys
Cyd AHNE Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy
Pwyllgor Ymgynghorol
Ymgyrch dros Ddiogelu Cymru Wledig
Cheshire Campaign for the Protection of Rural England
Grŵp Cadwraeth Aber y Ddyfrdwy
Cymdeithas Naturiaethwyr Glannau Dyfrdwy
Groundwork Gogledd Cymru - Wreccsam
Bywyd Gwyllt Gogledd Ddwyrain Cymru
Ymddiriedolaeth Bywyd Gwyllt Gogledd Cymru
Cymdeithas Gwenynwyr Cymru
Cadwraeth Glöynnod Byw Cymru
RSPB Cymru
Cymdeithas Cynaeafu Dŵr Glaw y DU
Coed Cadw
Gwasanaethau Brys B2
Heddlu Gogledd Cymru
Gwasanaeth Ambiwlans Cymru
Gwasanaethau Tân ac Achub
Asiantaethau Morwrol ac Arfordirol
RNLI
Chwilio ac Achub Gogledd Ddwyrain Cymru
Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru / Awdurdod
Ambiwlans Awyrydd Cymru
Fforwm Mynediad Lleol Sir y Fflint

Fields in Trust Cymru
Cymdeithas Trafnidiaeth Nwyddau
Girlguiding Cymru (Girlguiding Wales)
Sgowtiaid Cymru
Gweithrediaeth Iechyd a Diogelwch Cymru
Ffederasiwn Adeiladwyr Cartrefi
Cymdeithasau Tai
Cymdeithas Tai Cymru a'r Gorllewin
Cymdeithas Tai Clwyd Alyn
Pennaf
Grŵp Cynefin
Grwpiau cymunedol, cadwraeth ac amwynder lleol, gan gynnwys grwpiau agenda 21 a
chymdeithasau dinesig
Cymdeithas Ceffylau Prydain
Cymdeithas Bwcle
Cymdeithas Cadwraeth Treftadaeth Caergwrle
Ymddiriedolaeth Archaeolegol Clwyd Powys
Envirowatch
Cymdeithas Hanes Sir y Fflint
Ffederasiwn Tenantiaid a Phreswylwyr Sir y Fflint
Cymdeithasau
Ymddiriedolaeth Dyffryn Maes Glas
Groundwork Gogledd Cymru
Cymdeithas Gadwraeth Gwaenysgor
Cymdeithas Treftadaeth a Chadwraeth Yr Hôb a Chaergwrle
Cymdeithas Cadwraeth Llanasa
Cymdeithas Ddinesig yr Wyddgrug
Cymdeithas Cadwraeth Hanes Mostyn
Cymdeithas Clawdd Offa
Grŵp Cadwraeth Pantasaph
Grŵp Pennant
Comisiwn Brenhinol Henebion Cymru
Fields In Trust Cymru (npfa)
Nacro (Elusen Lleihau Troseddu)
Cymdeithas Genedlaethol Rhandiroedd a Garddwyr Hamdden
Yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol
Cymdeithas Hanes Saltney
Creu Cymunedau Gyda'n Gilydd
Cymdeithas Defnyddwyr Rheilffyrdd Penbedw Wrecsam
Gweithredwyr Trafnidiaeth Lleol
Arriva plc
Bws Wennol Glannau Dyfrdwy
Arriva Trains Wales
Virgin Trains
First
Hutchinson Coaches
National Express

Oares Coaches
P&O Lloyd
Phillips Coaches
Taith
Townlynx
Trafnidiaeth Gymunedol Cymru

Aelodau Seneddol / Aelodau'r Cynulliad / ASEau

Mark Tami AS
David Hanson AS
Mandy Jones Aelod o'r Senedd
Jack Sargeant Aelod o'r Senedd
Llyr Huws Gruffydd Aelod o'r Senedd
Mark Isherwood Aelod o'r Senedd
Hannah Caroline Blythyn Aelod o'r Senedd
Michelle Margaret Brown Aelod o'r Senedd

Cynghorwyr Sir y Fflint

Cyng. Mike Allport
Cyng. Bernie Attridge
Cyng. Janet Axworthy
Cyng. Glyn Banks
Cyng. Haydn Bateman
Cyng. Marion Bateman
Cyng. Sean Bibby
Cyng. Chris Bithell
Cyng. Sian Braun
Cyng. Helen Brown
Cyng. Derek Butler
Cyng. Clive Carver
Cyng. Geoff Collett
Cyng. Bob Connah
Cyng. David Cox
Cyng. Paul Cunningham
Cyng. Jean S Davies
Cyng. Rob Davies
Cyng. Ron Davies
Cyng. Adele Davies-Cooke
Cyng. Chris Dolphin
Cyng. Rosetta Dolphin
Cyng. Ian Dunbar
Cyng. Andy Dunbobbin
Cyng. Mared Eastwood
Cyng. Carol Ellis
Cyng. David Evans
Cyng. Veronica Gay
Cyng. George Hardcastle

Cyng. David Healey
Cyng. Gladys Healey
Cyng. Patrick Heesom
Cyng. Cindy Hinds
Cyng. Dave Hughes
Cyng. Kevin Hughes
Cyng. Ray Hughes
Cyng. Dennis Hutchinson
Cyng. Joe Johnson
Cyng. Paul Johnson
Cyng. Rita Johnson
Cyng. Christine Jones
Cyng. Richard Jones
Cyng. Tudor Jones
Cyng. Colin Legg
Cyng. Brian Lloyd
Cyng. Richard Lloyd
Cyng. Mike Lowe
Cyng. Dave Mackie
Cyng. Hilary McGuill
Cyng. Billy Mullin
Cyng. Ted Palmer
Cyng. Mike Peers
Cyng. Michelle Perfect
Cyng. Vicky Perfect
Cyng. Neville Phillips
Cyng. Mike Reece
Cyng. Ian Roberts
Cyng. Tony Sharps
Cyng. Aaron Shotton
Cyng. Paul Shotton
Cyng. Ralph Small
Cyng. Ian Smith
Cyng. Carolyn Thomas
Cyng. Owen Thomas
Cyng. Martin White
Cyng. David Williams
Cyng. David Wisinger
Cyng. Arnold Woolley
Cyng. Andy Williams

Network Rail a Chwmnïau Gweithredu Trenau

Network Rail
Arriva Trains Wales
Cymdeithas Defnyddwyr Rheilffyrdd Wrecsam i Benbedw
Virgin Trains

B5 Ymgynghorwyr Eraill

Undeb Credyd Sir y Fflint Cyf
Cymdeithas Mynediad Tir a Hamdden
Prifysgol Glyndŵr (NEWI)
Canolfan Cyngori Effeithlonrwydd Ynni Gogledd Cymru
CPDA - Rhanbarthol y Dwyrain
Un Llais Cymru
Cymdeithas Mannau Agored
Chwarae Cymru
Daliadau Eiddo Swyddfa'r Post
Cyrff / Cymdeithasau Proffesiynol
Syrfewyr Siartredig y Sefydliad Brenhinol
RTPI Cymru
Cymorth Cynllunio Cymru
Sefydliad Tai Siartredig Cymru
Sefydliad Peirianwyr Sifil Cymru
Sefydliad Siartredig Rheoli Gwastraff Cymru,
Cymdeithas Frenhinol y Penseiri yng Nghymru
Comisiwn Brenhinol Henebion Cymru
Cymdeithas Cynhyrchion Mwynau
Grŵp Cludo Nwyddau Rheilffordd
Cymdeithas y Cerddwyr Cymru
Eiddo'r Post Brenhinol
Shelter Cymru
Cymdeithas y Pridd
Chwaraeon Cymru
Sustrans Cymru
Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru
Croeso Cymru
Cynghair Twristiaeth Cymru
Cymdeithas Gwasanaethau Amgylcheddol GIG
Partneriaeth Gwasanaethau a Rennir Cymru
Ystadau Arbenigol
Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru
WRVS
Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru
Sefydliad y Merched Swyddfa NFWI Cymru
Adeiladwyr tai
Asiantau

• Cyngor Gwynedd

Cyrff Ymgynghori Penodol (Rheoliad 2 CDLI)

Cyrff y Llywodraeth

Cyfoeth Naturiol Cymru
Llywodraeth Cymru
Cadw
Ysgrifennydd Gwladol Cymru (DU)
Ysgrifennydd Gwladol Trafnidiaeth (DU)
Ysgrifennydd Gwladol Busnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol (DU)
Y Swyddfa Gartref
Y Weinyddiaeth Amddiffyn

Awdurdodau Lleol Cyfagos

Cyngor Sir Ynys Môn
Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Sir Ceredigion
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Sir Powys

Cynghorau Dinas/ Cymuned / Tref Gwynedd (ac eithrio Parc Cenedlaethol Eryri)

Arfon

Cyngor Dinas Bangor
Cyngor Cymuned Betws Garmon
Cyngor Cymuned Bethesda
Cyngor Cymuned Bontnewydd
Cyngor Tref Caernarfon
Cyngor Cymuned Llanberis
Cyngor Cymuned Llandwrog
Cyngor Cymuned Llanddeiniolen
Cyngor Cymuned Llanllechid
Cyngor Cymuned Llanllyfni
Cyngor Cymuned Llanrug
Cyngor Cymuned Llanwnda
Cyngor Cymuned Pentir
Cyngor Cymuned Waunfawr
Cyngor Cymuned Y Felinheli

Dwyfor

Cyngor Cymuned Aberdaron
Cyngor Cymuned Botwnnog
Cyngor Cymuned Buan
Cyngor Cymuned Clynnog

Cyngor Tref Cricieth
Cyngor Cymuned Dolbenmaen
Cyngor Cymuned Llanaelhaearn
Cyngor Cymuned Llanbedrog
Cyngor Cymuned Llanengan
Cyngor Cymuned Llannor
Cyngor Cymuned Llanystumdwy
Cyngor Tref Nefyn
Cyngor Cymuned Pistyll
Cyngor Tref Porthmadog
Cyngor Tref Pwllheli

Meirionnydd

Cyngor Tref Abermaw
Cyngor Cymuned Arthog
Cyngor Cymuned Corris
Cyngor Tref Ffestiniog
Cyngor Cymuned Llandderfel
Cyngor Cymuned Llanfrothen
Cyngor Cymuned Llangywair
Cyngor Cymuned Mawddwy
Cyngor Tref Penrhyndeudraeth
Cyngor Cymuned Tudweiliog
Cyngor Tref Tywyn

Cynghorau Dinas/ Cymuned / Tref sy'n ffinio ag Ardal Awdurdod Cynllunio Lleol Gwynedd

Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri

Cyngor Cymuned Abergwyngregyn
Cyngor Cymuned Aberdyfi
Cyngor Tref y Bala
Cyngor Cymuned Beddgelert
Cyngor Cymuned Brithdir, Llanfachreth a Rhydymain
Cyngor Cymuned Bro Machno
Cyngor Cymuned Brynchrug
Cyngor Cymuned Cerrigydrudion
Cyngor Tref Dolgellau
Cyngor Cymuned Dolwyddelan
Cyngor Cymuned Dyffryn Ardudwy a Thalybont Cyngor Cymuned Corris?
Cyngor Cymuned Ganllwyd
Cyngor Tref Harlech
Cyngor Cymuned Llanbedr

Cyngor Cymuned Llanegryn
Cyngor Cymuned Llanelltyd
Cyngor Cymuned Llanfair
Cyngor Cymuned Llanfihangel-y-Pennant
Cyngor Cymuned Llangelynnin
Cyngor Cymuned Llanuwchllyn
Cyngor Cymuned Llany Cil
Cyngor Cymuned Maentwrog
Cyngor Cymuned Pennal
Cyngor Cymuned Talsarnau
Cyngor Cymuned Trawsfynydd

Cyngor Sir Ynys Môn

Cyngor Tref Biwmares
Cyngor Cymuned Cwm Cadnant
Cyngor Cymuned Llanddaniel
Cyngor Cymuned Llanfairpwll
Cyngor Cymuned Llangoed
Cyngor Cymuned Llanidan
Cyngor Tref Porthaethwy
Cyngor Cymuned Rhosyr

Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy

Cyngor Cymuned Llangwm
Cyngor Cymuned Llanfairfechan

Cyngor Sir Ddinbych

Cyngor Cymuned Llandrillo
Cyngor Cymuned Cynwyd
Cyngor Cymuned Corwen

Cyngor Sir Powys

Cyngor Cymuned Glantwymyn

Darparwyr Iechyd, Isadeiledd a Chyfathrebu Electronig

Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
Dŵr Cymru
National Grid
Scottish Power
SP Energy Networks
Wales and West Utilities
British Telecommunications plc
Cymdeithas Gweithredwyr Symudol

Cyrff Ymgynghori Cyffredinol

Cyrff gwirfoddol ac eraill

Age Concern (Cymru)
Barnados
Y Grŵp Gwirfoddolwyr Cadwraeth: TCV
Cyngor Gwarchod Cymru Wledig
Mantell Gwynedd
Cyfeillion Storiell
Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru
Grŵp Gwella Cyrchfan Abermaw
Undeb Myfyrwyr Bangor
Bangor Creadigol
Mudiad Ysgolion Meithrin
Cymdeithas Ddinesig Bangor
Envirowatch UK
Gweithredu Hinsawdd Gogledd Orllewin Cymru
Greenpeace
Cadwch Gymru'n Daclus
Mudiad Ffermwyr Ifanc
Hafal
Shelter Cymru
Cymdeithas Hostelau Ieuencid
Yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol
Ymddiriedolaeth Bywyd Gwylt Gogledd Cymru
Nest
Cymdeithas y Cerddwyr
RSPB
Chwaraeon Cymru
Sustrans
Blynnyddoedd Cynnar Cymru
Croeso Cymru
Chwarae Cymru
Croeso Menai
Y Gymdeithas Breswyl Genedlaethol
Ymddiriedolaeth Archaeolegol Gwynedd

Cyrff sy'n cynrychioli buddiannau gwahanol grwpiau hil, ethnig neu genedlaethol

Rhwydwaith Cydraddoldeb Hiliol Gogledd Cymru
Y Mudiad Teithwyr
Ffrindiau, Teuluoedd Teithwyr
Y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol
BEN (Rhwydwaith yr Amgylchedd Du)
Cymdeithas Menywod Du yn Camu Allan (BAWSO)
Gwasanaeth Hwb Iechyd Meddwl a Lles Diverse Cymru
Rhwydwaith Sgiliau Rhyngddiwyllynnol
Cymdeithas Affro-Caribiaidd Prifysgol Bangor

Cyrff sy'n cynrychioli gwahanol grwpiau crefyddol

Cadeirlan Bangor
Eglwys Bresbyteraidd Cymru – Henaduriaeth Arfon
Coleg y Bala
Ffederasiwn Annibynwyr Cymru
Canolfan Islamaidd Bangor
Esgobaeth Bangor
Undeb Bedyddwyr Cymru
CYTUN
Cymdeithas Dyneiddwyr Prydain
Canolfan Bwdhaidd Kalpa Bhadra Kadampa
Cynulleidfa Hebraeg Llandudno a Bae Colwyn
Cymdeithas Dyneiddwyr Prydain
Cyngor Hindŵaidd y DU
Cyngor Mwslimaidd Cymru
Y Crynwyr
Yr Eglwys Gatholig yn Lloegr a Chymru
Yr Eglwys Fethodistaidd yng Nghymru
Yr Eglwys Bresbyteraidd yng Nghymru
Cyngor Bwdhaidd Cymru
Cyngor Sikhiaid Cymru

Cyrff sy'n cynrychioli buddiannau unigolion anabl

Cymdeithas Alzheimer's
Sefydliad Prydeinig y Galon
Mencap Cymru
Agoriad Cyf.
Mind Cymru
Antur Waunfawr
Cymdeithas Byddar Prydain
NDCS – Cymdeithas Genedlaethol Plant Byddar
RNIB Cymru
Cwmni Seren Ffestiniog Cyf
Canolfan Sain Golwg ac Arwyddion
Menter Fachwen
Gwasanaeth MS – Grŵp Gwynedd/Ynys Môn
Fforwm Anableddau Taran Cyf
NAS Cymru
Fforwm Cleifion Canser Gogledd Cymru
Shine
Scope Cwmpas Cymru
Sense Cymru
Anabledd Cymru
SNAP Cymru
Grŵp Cymorth Epilepsi Cymru

Canolfan Felin Fach
Grŵp Mynediad Arfon
Grŵp Mynediad Dwyfor
Grŵp Mynediad Meirionnydd
Ymddiriedolaeth Gofalwyr Gogledd Cymru-Gwasanaethau Gofal Croesffyrdd
Headway Gwynedd
Marchogaeth i'r Anabl Treborth
Marchogaeth i'r Anabl Meirionnydd
Versus Arthritis
Blind Veterans UK
Canolfan Heol yr Abaty
Epilepsi Cymru
Cynnal Gofalwyr Gwynedd
Cyngor Pobl Fyddar Cymru
Clwb i'r Trwm eu Clyw a Chinio Dolgellau
Cymdeithas Syndrom Down
Cymdeithas Deillion Gogledd Cymru - Bangor
Anheddau Cyf
Deafblind Cymru

Cyrff sy'n cynrychioli buddiannau'r rhai sy'n rhedeg busnes

Siambr Fasnach
Ffederasiwn y Busnesau Bach
Undeb Amaethwyr Cymru
Undeb Cenedlaethol yr Amaethwyr
Siambr Twristiaeth a Masnach Tywyn
Sefydliad Siartredig Adeiladu - Canolfan Gogledd Cymru
HBF - Ffederasiwn Adeiladwyr Cartrefi
Partneriaeth Twristiaeth Gogledd Cymru

Cyrff sy'n cynrychioli buddiannau diwylliant Cymru

Comisiynydd y Gymraeg
Cymdeithas yr Iaith
Merched y Wawr
Urdd Gobaith Cymru
Urdd Eryri
Urdd Meirionnydd
Mudiad Meithrin
Cymraeg i Blant Gogledd Orllewin
Undeb Myfyrwyr Cymraeg Bangor (UMCB)
Dyfodol yr Iaith
Menter Iaith Bangor
Ffederasiwn Ffermwyr Ifanc
Partneriaeth Ogwen
Dyffryn Nantlle 20:20
Hunaniaith

Cylch yr Iaith
Cymunedoli
Fforwm Iaith Gwynedd
Cyfeillion Llŷn
Papurau Bro –
Blewyn Glas
Dail Dysynni
Eco'r Wyddfa
Goriad
Llafar Bro
Llais Ardudwy
Llais Ogwan
Llanw Llŷn
Lleu
Llygad y Dydd
Papur Dre
Pethe Penllyn
Y Ffynnon
Yr Wylan

Cyrff sy'n cynrychioli mentrau cymdeithasol

Cymunedoli
Antur Aelhaearn
Antur Nantlle
Antur Stiniog Cyf
Antur Waunfawr
Canolfan Ysgrifennu Tŷ Newydd
Cwmni Bro Ffestiniog
Cwmni Nod Glas
Datblygu Egni Gwledig (DEG)
Dref Werdd
Galeri, Caernarfon
GISDA
GwyrddNi
Hafod Ceiri
Llety Arall
Menter Felinheli
Menter Iaith Gwynedd
Menter Tŷ'n Llan, Llandwrog
Menter Y Plu, Llanystumdwy
Menter Y Tŵr, Pwllheli
Menter y Glan, Pennal
O Ddrws i Ddrws
Partneriaeth Ogwen
Pengwern Cymunedol
Prosiectau Cymunedol Aberdyfi
Plas Carmel

Cwmni Pump Plwy Penllyn
Seren
Sylfaen Cymunedol
Menter yr Eagles
Tafarn yr Heliwr
Ymddiriedolaeth Ynys Enlli
Ynni Cymunedol Cymru
Ynni Llŷn
Yr Orsaf, Penygroes

Grwpiau sy'n cynrychioli LGTBQ+

Stonewall
Rhwydwaith Cymorth Trawsryweddol Unigryw
Dileu TrawsffobiaMESMAC Gogledd Cymru
Rustic Rainbow

Cyrff Ymgynghori Penodol

Partïon eraill â diddordeb

Cymdeithasau Tai sy'n gweithredu o fewn yr ACLI:

- Grŵp Cynefin
- Adra
- Clwyd Alun
- Tai Gogledd Cymru

Gwasanaeth Prawf Gogledd Cymru
Heddlu Gogledd Cymru
Tân ac Achub Gogledd Cymru
Grŵp Llandrillo Menai

• Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri

Cyrff Ymgynghori Penodol

Llywodraeth Cymru
Yr Arolygiaeth Gynllunio
Cyfoeth Naturiol Cymru
Cadw
Isadeiledd Network Rail Cyfyngedig
Ysgrifennydd Gwladol dros Drafnidiaeth

Awdurdodau Cynllunio Lleol Cyfagos

Cyngor Gwynedd
Cyngor Conwy
Cyngor Ceredigion

Cyngor Powys
Cyngor Sir Ddinbych

Cyngorau Cymuned a Thref

Unrhyw berson y mae'r cod cyfathrebu electronig yn berthnasol iddo

CTIL (ar ran Vodafone a telephonica)
MBNL (EE a Three)
BT

Unrhyw berson sy'n berchen ar gyfarpar electronig neu'n rheoli cyfarpar electro- nig

Arqiva

Bwrdd Iechyd Lleol

Betsi Cadwaladr
Iechyd Cyhoeddus Cymru

Electricity

SP energy Networks & Wales and West Utilities
National Grid

Nwy

Nwy Prydain

Ymgymwrwr Carthffosiaeth

Dŵr Cymru
United utilities

Ymgymwrwr Dŵr

Dŵr Cymru
Severn Trent Water

Adrannau Llywodraeth y DU

Yr Adran Newid Hinsawdd ac Ynni
Y Weinyddiaeth Amddiffyn

Cyrff Ymgynghori Cyffredinol

Cyrff gwirfoddol, y mae rhai neu bob un ohonynt sydd a'u gweithgareddau o fudd i unrhyw ran o ardal yr Awdurdod

Cymdeithas Eryri

Ymgynghwr dros warchod Cymru wledig
Cymdeithas Edward Llwyd
Fforwm Eryri

Grwpiau cydraddoldeb gan gynnwys grwpiau hil, ethnig neu genedlaethol

Y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol
Rhwydwaith Cydraddoldeb Rhanbarthol Gogledd Cymru
Stonewall

Gwahanol grwpiau crefyddol

Canolfan Islamaidd Bangor
Cenhadaeth Uniongred Cymru
Cytun

Cyrff sy'n cynrychioli buddiannau Pobl Anabl

Grŵp Mynediad Meirionnydd
Grŵp Gweithredu Arfon
Grŵp Mynediad Dwyfor
Gwirfoddol Sir Conwy
Cymdeithas y Byddar Gogledd Cymru
Cymdeithas y Deillion Gogledd Cymru
Anabledd Cymru
Y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol

Grwpiau sy'n cynrychioli buddiannau pobl oedrannus

Age Cymru
Age Concern Gwynedd a Môn
Age Concern Canol Gogledd Cymru

Cyrff sy'n cynrychioli buddiannau personau sy'n cynnal busnes yn y parc

Economi ac Adfywio Gwynedd
Gwasanaeth Adfywio Conwy
Ffederasiwn Busnesau Bach
Menter Môn
Clwb Busnes Gogledd Cymru
CLA Cymru

Cyrff sy'n cynrychioli buddiannau Diwylliant Cymru

Comisiwn y Gymraeg
Cymdeithas yr Iaith
Menter Iaith Conwy
Hunaniaith
Urdd Gobaith Cymru
Dyfodol i'r Iaith

Cylch yr Iaith

Grwpiau gwirfoddol yn yr ardal

Mantell Gwynedd
Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru
Cyngor Gwasanaethau Gwirfoddol Conwy
Shelter Cymru
Ardal Partneriaeth Cymuned yn Gyntaf Talsarn

Aelodau Seneddol Lleol ac Aelodau Cynulliad Cymru

Eraill

Yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol
Undeb Cenedlaethol yr Amaethwyr
Undeb Amaethwyr Cymru
Croeso Cymru
Cyngor y Parciau Cenedlaethol
Ffederasiwn Adeiladwyr Cartrefi
Cyngor Chwaraeon Cymru
Un Llais Cymru
Cymdeithas Achub Mynydd Gogledd Cymru
Cwmpas

Ymgylgoreion eraill wedi'u nodi

Mynediad, Hamdden a grwpiau defnyddwyr

Fforwm Mynediad Eryri (Gogledd a Deheuol)
Cyngor Mynydda Prydain
Grwpiau defnyddwyr mynyddoedd Eryri
Plas y Brenin
Cymdeithas y Cerddwyr
Clwb Teithiol Beicwyr
Fields in Trust
Snowdonia Active
Y Bartneriaeth Awyr Agored

Gwasanaethau Cyhoeddus

Heddlu Gogledd Cymru
Gwasanaethau tân

Cadwraeth bywyd gwyllt a thirwedd

Ymddiriedolaeth Bywyd Gwyllt Gogledd Cymru
Y Gymdeithas Frenhinol er Gwarchod Adar
Coed Cadw

Ymddiriedolaeth Brydeinig ar gyfer Gwirfoddolwyr Cadwraeth
Cymdeithas Ted Breeze
John Muir Trust

Twristiaeth

Fforwm Llety Bach â Gwasanaeth Cymru
Cymdeithas Asiantau Cymru
Cyngrhair Twristiaeth Cymru
Twristiaeth Canolbarth Cymru
Twristiaeth Gogledd Cymru
Cymdeithas Parciau Gwyliau a Chartrefi Prydain Cyf
Betws y Coed, Beddgelert a Chymdeithasau Twristiaeth Ardal eraill
Clwb Carafanau a Gwersylla
Gweithredwyr rheilffyrdd twristiaeth yng Ngogledd Cymru
Y Clwb Carafanau
Cyngor Carafanau Cenedlaethol

Treftadaeth Ddiwylliannol

Cyngor Celfyddydau Cymru
Yr Academi Gymreig
Cymdeithas Ddinesig Dyffryn Conwy
Merched y Wawr
Cymdeithas Eisteddfodau Cymru
Cymdeithas Llafar Gwlad
Cyfeillion Tan y Bwlch
Cymdeithas Hanes Amaethyddiaeth
Ymddiriedolaeth Archeolegol Gwynedd
Ardal Gadwraeth Arbennig Pen Llŷn a'r Sarnau

Amaethyddiaeth a choedwigaeth

Y Gymdeithas Goedwigaeth Frenhinol
Coed Cymru
Fountain Forestry
Sir y Fflint/Coetiroedd yr Alban
Pryor & Rickett Silviculture Pryor and Rickets Siviculture

Addysg

Ysgolion Cynradd ac Uwchradd Lleol
Colegau addysg bellach lleol

Busnes

Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru
Cwmni Egino

Partneriaethau Tai Lleol

Gwasanaeth Galluogi Tai Gwledig Gogledd Cymru
Grŵp Cynefin
Tai Gogledd Cymru
Adra
Cartrefi Conwy
Clwyd Alun
Y Cyngor Sipsiwn

Partneriaethau lleol

Partneriaeth Dolgellau / Treftadaeth Dolgellau

Grwpiau cymunedol a gwirfoddol

Grwpiau Cymunedol Lleol megis
Dolan
Partneriaeth Ogwen
Cwmni Cymunedol Bro-Ffestiniog
Antur Nantlle Cyf
Antur Waunfawr
Hwb Penmachno

Datblygiad cynaliadwy

Canolfan y Dechnoleg Amgen
Ecodyfi
WRAP
Conwy Cynhaliol

Awdurdod y Parc Cenedlaethol

Rheolwyr a phenaethiaid adrannau APCE

Energy

NDA
Magnox

Cludiant Cyhoeddus

Arriva
Trafnidiaeth Cymru

Tirfeddianwyr

Cymdeithas Tirfeddianwyr Gwledig
Comisiynwyr Ystad y Goron

Eraill

Comisiwn Dylunio Cymru

Gweithrediaeth Iechyd a Diogelwch
Daliadau Eiddo Swyddfa'r Post
Ffermwyr Ifanc
Mosaic
Cymdeithas Tsieineaidd Gogledd Cymru

• **Atodiad 1: Rhanddeiliaid allweddol**

Cyrff Ymgynghori Penodol

Llywodraeth Cymru
Yr Arolygiaeth Gynllunio
Cyfoeth Naturiol Cymru
Cadw
Isadeiledd Network Rail Cyfyngedig
Ysgrifennydd Gwladol dros Drafnidiaeth

Awdurdodau Cynllunio Lleol Cyfagos

Cyngor Gwynedd
Cyngor Conwy
Cyngor Ceredigion
Cyngor Powys
Cyngor Sir Ddinbych

Cynghorau Cymuned a Thref

Unrhyw berson y mae'r cod cyfathrebu electronig yn berthnasol iddo

CTIL (ar ran Vodafone a telephonica)
MBNL (EE a Three)
BT

Unrhyw berson sy'n berchen ar gyfarpar electronig neu'n rheoli cyfarpar electro- nig

Arqiva

Bwrdd Iechyd Lleol

Betsi Cadwaladr
Iechyd Cyhoeddus Cymru

Trydan

SP energy Networks & Wales and West Utilities National Grid

Nwy

Nwy Prydain

Ymgwymerwr Carthffosiaeth

Dŵr Cymru
United utilities

Ymgwymerwr Dŵr

Dŵr Cymru
Severn Trent Water

Adrannau Llywodraeth y DU

Yr Adran Newid Hinsawdd ac Ynni
Y Weinyddiaeth Amddiffyn

Cyrff Ymgynghori Cyffredinol

Cyrff gwirfoddol, y mae rhai neu bob un ohonynt sydd a'u gweithgareddau o fudd i unrhyw ran o ardal yr Awdurdod

Cymdeithas Eryri
Ymgyrch dros warchod Cymru wledig
Cymdeithas Edward Llwyd
Fforwm Eryri

Grwpiau cydraddoldeb gan gynnwys grwpiau hil, ethnig neu genedlaethol

Y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol
Rhwydwaith Cydraddoldeb Rhanbarthol Gogledd Cymru
Stonewall

Gwahanol grwpiau crefyddol

Canolfan Islamaidd Bangor
Cenhadaeth Uniongred Cymru
Cytun

Cyrff sy'n cynrychioli buddiannau Pobl Anabl

Grŵp Mynediad Meirionnydd
Grŵp Gweithredu Arfon
Grŵp Mynediad Dwyfor
Gwirfoddol Sir Conwy
Cymdeithas y Byddar Gogledd Cymru
Cymdeithas y Deillion Gogledd Cymru
Anabledd Cymru
Y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol

Grwpiau sy'n cynrychioli buddiannau pobl oedrannus

Age Cymru
Age Concern Gwynedd a Môn
Age Concern Canol Gogledd Cymru

Cyrff sy'n cynrychioli buddiannau personau sy'n cynnal busnes yn y parc

Economi ac Adfywio Gwynedd
Gwasanaeth Adfywio Conwy
Ffederasiwn Busnesau Bach
Menter Mon
Clwb Busnes Gogledd Cymru
CLA Cymru

Cyrff sy'n cynrychioli buddiannau Diwylliant Cymru

Comisiwn y Gymraeg
Cymdeithas yr Iaith
Menter Iaith Conwy
Hunaniaith
Urdd Gobaith Cymru
Dyfodol i'r Iaith
Cylch yr Iaith

Grwpiau gwirfoddol yn yr ardal

Mantell Gwynedd
Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru
Cyngor Gwasanaethau Gwirfoddol Conwy
Shelter Cymru
Ardal Partneriaeth Cymuned yn Gyntaf Talsarn

Aelodau Seneddol Lleol ac Aelodau Cynulliad Cymru

Eraill

Yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol
Undeb Cenedlaethol yr Amaethwyr
Undeb Amaethwyr Cymru
Croeso Cymru
Cyngor y Parciau Cenedlaethol
Ffederasiwn Adeiladwyr Cartrefi
Cyngor Chwaraeon Cymru
Un Llais Cymru
Cymdeithas Achub Mynydd Gogledd Cymru
Cwmpas

Ymgylgoreion eraill wedi'u nodi

Grwpiau Mynediad, Hamdden a grwpiau defnyddwyr

Fforwm Mynediad Eryri (Gogledd a Deheuol)
Cyngor Mynyddda Prydain
Grwpiau defnyddwyr mynyddoedd Eryri
Plas y Brenin
Cymdeithas y Cerddwyr
Clwb Teithiol Beicwyr
Fields in Trust
Eryri Egniol?
Y Bartneriaeth Awyr Agored

Gwasanaethau Cyhoeddus

Heddlu Gogledd Cymru
Gwasanaethau tân

Cadwraeth bywyd gwyllt a thirwedd

Ymddiriedolaeth Bywyd Gwyllt Gogledd Cymru
Y Gymdeithas Frenhinol er Gwarchod Adar
Coed Cadw
Ymddiriedolaeth Brydeinig ar gyfer Gwirfoddolwyr Cadwraeth
Cymdeithas Ted Breeze
John Muir Trust

Twristiaeth

Fforwm Llety Bach â Gwasanaeth Cymru
Cymdeithas Asiantau Cymru
Cynghrair Twristiaeth Cymru
Twristiaeth Canolbarth Cymru
Twristiaeth Gogledd Cymru
Cymdeithas Parciau Gwyliau a Chartrefi Prydain Cyf
Betws y Coed, Beddgelert a Chymdeithasau Twristiaeth Ardal eraill
Clwb Carafanau a Gwersylla
Gweithredwyr rheilffyrdd twristiaeth yng Ngogledd Cymru
Y Clwb Carafanau
Cyngor Carafanau Cenedlaethol

Treftadaeth Ddiwylliannol

Cyngor Celfyddydau Cymru
Yr Academi Gymreig
Cymdeithas Ddinesig Dyffryn Conwy
Merched y Wawr
Cymdeithas Eisteddfodau Cymru
Cymdeithas Llafar Gwlad
Cyfeillion Tan y Bwlch
Cymdeithas Hanes Amaethyddiaeth

Ymddiriedolaeth Archeolegol Gwynedd
Ardal Gadwraeth Arbennig Pen Llŷn a'r Sarnau

Amaethyddiaeth a choedwigaeth

Y Gymdeithas Goedwigaeth Frenhinol
Coed Cymru
Fountain Forestry
Sir y Fflint/Coetiroedd yr Alban
Pryor & Rickett Silviculture Pryor and Rickets Siviculture

Addysg

Ysgolion Cynradd ac Uwchradd Lleol
Colegau addysg bellach lleol

Busnes

Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru
Cwmni Egino

Partneriaethau Tai Lleol

Gwasanaeth Galluogi Tai Gwledig Gogledd Cymru
Grŵp Cynefin
Tai Gogledd Cymru
Adra
Cartrefi Conwy
Clwyd Alun
Y Cyngor Sipsiwn

Partneriaethau lleol

Dolgellau Partnership / Treftadaeth Dolgellau

Grwpiau cymunedol a gwirfoddol

Grwpiau Cymunedol Lleol megis
Dolan
Partneriaeth Ogwen
Cwmni Cymunedol Bro-Ffestiniog
Antur Nantlle Cyf
Antur Waunfawr
Hwb Penmachno

Datblygiad cynaliadwy

Canolfan y Dechnoleg Amgen
Ecodyfi
WRAP
Conwy Cynhaliol

Awdurdod y Parc Cenedlaethol

Rheolwyr a phenaethiaid adrannau APCE

Ynni

NDA
Magnox

Cludiant Cyhoeddus

Arriva
Trafnidiaeth Cymru

Tirfeddianwyr

Cymdeithas Tirfeddianwyr Gwledig
Comisiynwyr Ystad y Goron

Eraill

Comisiwn Dylunio Cymru
Gweithrediaeth Iechyd a Diogelwch
Daliadau Eiddo Swyddfa'r Post
Ffermwyr Ifanc
Mosaic
Cymdeithas Tsieineaidd Gogledd Cymru

• Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam

Mae'r penawdau grŵp a'r aelodaeth isod yn adlewyrchu'r cyngor sydd yn Atodiad A CDLI Cymru (2005).

Bydd aelodaeth y grwpiau hyn yn cael ei ddiweddarau yn ystod y broses o wneud cynlluniau fel bo'n briodol.

B1 - Ymgynghoreion eraill a bennwyd gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol
Asiantau ac Ymgynghorwyr
Aelod Cynulliad ac Aelod Seneddol
Adeiladwyr tai
Datblygwyr
Cymdeithasau Tai
Aelodau Lleol
Swyddogion Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Aelodau o'r Cyhoedd
Sefydliadau/busnesau eraill
B2 - Cyrff Ymgynghori Penodol
Cyngorau Cymuned Wrecsam
Cyngorau Cymuned Cyfagos
Awdurdodau Cynllunio Lleol Cyfagos

Swyddogion Llywodraeth Cymru
Cyfoeth Naturiol Cymru
Bwrdd Iechyd Lleol
Network Rail
Cyfleustodau ac ymgwymerwyr statudol
B3 – Adrannau Llywodraeth y DU
B4 – Cyrff Ymgynghori Cyffredinol
Cyrff Gwirfoddol Lleol
Cyrff Hiliol ac Ethnig
Cyrff Crefyddol
Cyrff Busnes
Cyrff Diddordeb Anabl
Cyrff Diwylliannol Cymru
B5 – Ymgynghoreion Eraill
Grwpiau Cymunedol, Cadwraeth ac Amwynder Lleol
Grwpiau Amgylcheddol
Gwasanaethau Tân ac Achub
B5 Gweithredwyr Trafnidiaeth Lleol
B5 Cyrff Proffesiynol
Sefydliadau Cenedlaethol/Lleol Eraill

Atodiad 2

Paneli rhanddeiliaid a phartneriaethau a Fforymau Lleol eraill

1. Panel Rhanddeiliaid Allanol

Mae'r panel rhanddeiliaid allweddol allanol yn cynnwys cynrychiolwyr o'r cyhoedd, sectorau preifat a gwirfoddol gydag ystod gynhwysfawr o ddiddordebau, gan gynnwys cynrychiolwyr o:-

Bwrdd Gwasanaethau Lleol Wrecsam
Cyngor Defnyddwyr Cymru
Asiantaeth yr Amgylchedd
Ffederasiwn Adeiladwyr Cartrefi
Cymdeithasau tai
Datblygwyr ac asiantau sy'n weithredol yn yr ardal
Cymuned Busnes
Ymgwymerwyr statudol
Cymdeithas Mudiadau Gwirfoddol Wrecsam
Grwpiau amgylcheddol

2. Partneriaethau a Fforymau Lleol

Fforwm Cyngor Tref a Chymuned Wrecsam
Fforwm Tai a Datblygwyr
Cynghair Tai Wrecsam
Fforwm Bwrdeistref Sirol dros 50 oed Wrecsam
Senedd Yr Ifanc - The Youth Parliament

Fforwm Aml-Asiantaeth Sipsiwn a Theithwyr
Cymdeithas Mudiadau Gwirfoddol Wrecsam (AVOW)
Bwrdd Gwasanaethau Lleol Wrecsam
Grŵp Cydraddoldeb Ail-lunio Gwasanaethau
Gweithgor trawsffiniol awdurdodau cyfagos
Fforwm Canol Tref Wrecsam

Atodiad 3 - Prif Swyddfeydd Llywodraeth Leol

Awdurdod Lleol	Cyfeiriad
Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd	Sarn Mynach, Cyffordd Llandudno LL31 9RZ
Cyngor Sir y Fflint	Neuadd y Sir, Tŷ Dewi Sant, Ewlo, Sir y Fflint CH5 3FF
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	Neuadd y Dref, Wrecsam LL11 1AY
Cyngor Sir Ddinbych	Neuadd y Sir, Rhuthun, Sir Ddinbych LL15 1YN
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	Coed Pella, Ffordd Conwy, Bae Colwyn, LL29 7AZ
Cyngor Gwynedd	Cyngor Gwynedd, Stryd y Jêl, Caernarfon, LL55 1SH
Cyngor Sir Ynys Môn	Swyddfeydd y Cyngor, Llangefni LL77 7TW
Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri	Swyddfa'r Parc Cenedlaethol, Penrhyndeudraeth, Gwynedd, LL48 6LF

Atodiad 4 - Cynllun Datblygu Strategol Gogledd Cymru – Crynodeb o gyfranogiad rhanddeiliaid yn y CDS

Cam 1: Cytundeb Cyflawni (Amserlen a Chynllun Cynnwys Cymunedau)

Cam ym Mhroses Baratoi'r CDS	Pwrpas	Amserlen	Pwy fydd yn cymryd rhan	Dulliau Cyfranogiad	Adrodd, lledaenu, hysbysu
Ceisio caniatâd gan y CBC i baratoi'r Cytundeb Cyflawni	Ceisio cymeradwyaeth gan y CBC i baratoi a chyhoeddi'r Cytundeb Cyflawni drafft ar gyfer ymgynghori	Ion 2025	Aelodau'r CBC	Cyfarfod y CBC	Adrodd Gwleidyddol Ffurfiol: Adroddiad ffurfiol i'r CBC i ddiweddarau ar gynnydd gyda'r CDS a cheisio cymeradwyaeth i baratoi a chyhoeddi'r Cytundeb Cyflawni drafft ar gyfer ymgynghori.
Paratoi Cytundeb Cyflawni drafft ac ymgynghori'n anffurfiol â/cynnwys cyrff ymgynghori penodol ar y sgôp a'r cynnwys (Rheoliadau 7, 8, 9)	Mae'r Cytundeb Cyflawni yn ddatganiad cyhoeddus sy'n cynnwys y Cynllun Cynnwys Cymunedol (CIS) sy'n nodi sut a phryd gall rhanddeiliaid a'r gymuned gymryd rhan yn y broses o wneud cynllun ac amserlen i baratoi'r CDS.	Ebrill-Mai 2025	- Aelodau'r CBC - Cyrff Ymgynghori Cyffredinol a phenodol	- Is-bwyllgor Cynllunio (PSC) - Trafodaeth benodol gyda Chyrff Ymgynghori Cyffredinol a Phenodol	Diweddariadau wedi'u darparu i'r Is-bwyllgor Cynllunio (PSC)

	Ceisio barn cyrff ymgynghori penodol yn anffurfiol ar gynnwys y Cytundeb Cyflawni drafft.				
Adolygu Cytundeb Cyflawni (os oes angen)	Diweddaru'r Cytundeb Cyflawni drafft i adlewyrchu safbwyntiau'r Cyrff Ymgynghori Cyffredinol a Phenodol a rhanddeiliaid eraill (lle bo hynny'n berthnasol)	Mehefin 2025	• Aelodau'r CBC • Cyrff Ymgynghori Cyffredinol a phenodol • Rhanddeiliaid eraill sydd â diddordeb gan gynnwys aelodau o'r cyhoedd	• Trafodaeth benodol gyda Chyrff Ymgynghori Cyffredinol a Phenodol a rhanddeiliaid eraill sydd â diddordeb	• Diweddariadau wedi'u darparu i'r Is-bwyllgor Cynllunio (PSC)
Ymgynghoriad ar Gytundeb Cyflawni a CIS drafft (6 wythnos) Rheoliad 11(2)	Ceisio barn cyrff ymgynghori ar y Cytundeb Cyflawni drafft	Mehefin-Gorffennaf 2025	• Aelodau'r CBC • Cyrff Ymgynghori Penodol	• Is-bwyllgor Cynllunio (PSC) • Trafodaeth benodol gyda	• Diweddariadau wedi'u darparu i'r Is-bwyllgor Cynllunio (PSC)

				Chyrrff Ym- gynggori Cyff- redinol a Phen- odol	
				Cyhoeddwyd y Cytundeb Cyflawni drafft ar wefan y CBC	
Cytundeb Cyflawni a fabwysiadwyd drwy benderfyniad y CBC yn unol â Rheoliad 11(2) CDS	Cytundeb Cyflawni a fabwysiadwyd drwy benderfyniad y CBC yn unol â Rheoliad 11(2) CDS	Medi 2025	Aelodau'r CBC	Adroddiad Ffurfiol i'r CBC	Adrodd Gweidyddol Ffurfiol: Adroddiad ffurfiol i'r CBC yn ceisio mabwysiadu'r Cytundeb Cyflawni
Cyflwyno'r Cytundeb Cyflawni terfynol i Lywodraeth Cymru i'w gytuno	Ceisio cytundeb ffurfiol gan Lywodraeth Cymru bod y Cytundeb Cyflawni yn gadarn, yn realistig, ac yn cwm-pasu prif ofynion paratoi'r cynllun	Mawrth 2026	- Aelodau'r CBC - Llywodraeth Cymru	Cyflwyniad Ffurfiol i Lywodraeth Cymru	Diweddariad wedi'i ddarparu i'r Is-bwyllgor Cynllunio (PSC)
Cyhoeddi'r Cytundeb Cyflawni cymeradwy gyda chopiau sydd ar gael i'w harchwilio ym Mhrif Swyddfa/Swyddfeydd y CBC ac ar ei	Cydymffurfio â rheoliad 12 a rhoi gwybod i randdeiliaid am fabwysiadu amserlen y Cytundeb Cyflawni a CIS	Cyn gynted ag y byddai'n ymarferol yn dilyn cytundeb gan LICC	CBC	Copiau sydd ar gael i'w harchwilio ym Mhrif Swyddfa/Swyddfeydd y CBC ac ar ei wefan	Diweddariad wedi'i ddarparu i'r Is-bwyllgor Cynllunio (PSC)

wefan yn unol â Rheol- iad SDP 12				yn unol â Rheol- iad CDS 12	
				• Copiau ar gael ym mhob prif swyddfa Awdurdod Lleol • Rhanddeiliaid sydd â diddordeb wedi'u hysbysu drwy e-bost neu lythyr.	

Cam 2: Paratoi a Chyfranogi Cyn Adneuo

Cam ym Mhroses Baratoi'r CDS	Pwrpas	Amserlen	Pwy fydd yn cymryd rhan	Dulliau Cyfranogiad	Adrodd, lledaenu, hysbysu
Adolygiad presennol o'r sail dystiolaeth CDLI/RLDP	Ystyried cynnwys a sail dystiolaeth CDLI a fabwysiadwyd/sy'n dod i'r amlwg yn y rhanbarth. Bydd angen i'r CBC ystyried y CDLI presennol ac yna ystyried ar yr un pryd, cyfeiriad hirdymor y CDS tan ddiwedd cyfnod y cynllun (20-25 mlynedd).	Tachwedd 2025 - Gorff 2026	- CBC - ACLI - Cyrff Ymgynghori Cyffredinol a Phenodol - Ymgynghorwyr (lle bo angen)	- Is-bwyllgor Cynllunio Strategol (gweithgor SPSC). - Trafodaeth benodol gyda Chyrff Ymgynghori Cyffredinol a Phenodol.	Darparwyd y wybodaeth ddiweddaraf i'r Gweithgor Is-bwyllgor Cynllunio Strategol (SPSC)
Paratoi'r sail dystiolaeth (proses barhaus)	Paratoi sail dystiolaeth gadarn a chymesur i gefnogi'r gwaith o baratoi'r CDS.	Tachwedd 2025 (proses barhaus)	- CBC - Cyrff Ymgynghori Cyffredinol a Phenodol - Ymgynghorwyr (lle bo angen) - Rhanddeiliaid allweddol eraill	- Is-bwyllgor Cynllunio Strategol (gweithgor SPSC). - Trafodaeth benodol gyda Chyrff Ymgynghori Cyffredinol a Phenodol.	Darparwyd diweddariadau i weithgor yr Is-bwyllgor Cynllunio Strategol (SPSC).

Paratoi'r Adroddiad cwmpasu ISA: sefydlu'r gwaelodlin a gosod fframwaith ISA, sgôp ac amcanion	Gosod y cyd-destun, sefydlu'r gwaelodlin a phenderfynu ar sgôp ac amcanion ISA. Mae hyn yn cynnwys adolygiad o gynlluniau, rhaglenni a pholisïau perthnasol.	Tachwedd 2025	• CBC • ACLI • Cyrff Ymgynghori Cyffredinol a Phenodol • Ymgynghorwyr (lle bo angen)	• Is-bwyllgor Cynllunio Strategol (gweithgor SPSC). • Trafodaeth benodol gyda Chyrff Ymgynghori Cyffredinol a Phenodol.	• Darparwyd diweddariadau i weithgor yr Is-bwyllgor Cynllunio Strategol (SPSC). • Darparwyd diweddariadau i weithgor yr Is-bwyllgor Cynllunio Strategol (SPSC).
Ymgynghoriad wedi'i dargedu ar Adroddiad Cwmpasu ISA drafft (ymgynghoriad 5 wythnos)	Er mwyn cael barn ar y sail dystiolaeth, materion cynaliadwyedd a nodwyd ac amcanion SA i sicrhau bod effeithiau sylweddol tebygol y cynllun yn cael eu nodi.	Gorff 2026	• CBC • Cyrff Ymgynghori Cyffredinol a Phenodol • Ymgynghorwyr (lle bo angen) Rhanddeiliaid allweddol eraill	• Is-bwyllgor Cynllunio Strategol (gweithgor SPSC). • Trafodaeth benodol gyda Chyrff Ymgynghori Cyffredinol a Phenodol.	• Darparwyd diweddariadau i weithgor yr Is-bwyllgor Cynllunio Strategol (SPSC).
Galw am ymgynghoriad ar Leoliadau a Safleoedd Strategol posib (8 wythnos)	Mae'r cam hwn yn galluogi pob parti i gyflwyno safleoedd posib a lleoliadau strategol ehangach (meysydd chwilio) i'w cynnwys yn y	Awst-Medi 2026	• CBC • Cyrff Ymgynghori Penodol	Hysbysiad drwy e-bost • Gwefan AMH.	AMH.

	cynllun. Bydd yn cynorthwyo'r CBC i adnabod safleoedd datblygu posib a llywio Strategaeth Ofodol y SDP mewn ymgynghoriad â'r Cyrff Ymgynghori Penodol.		• Rhanddeiliaid allweddol eraill • Tirfeddianwyr diwydiant datblygu		
Paratoi a Chyhoeddi Cofrestr Lleoliadau a Safleoedd Strategol Posib		Hyd-Rhag 2026	CBC	• Hysbysu drwy e-bost • Darperir diweddariadau ar y wefan	• Darparwyd diweddariadau i weithgor yr Is-bwyllgor Cynllunio Strategol (SPSC).
Nodi materion allweddol, gyrwyr dros newid a gweledigaeth ar gyfer y rhanbarth	Nodi'r materion allweddol a gyrwyr newid a fydd yn galluogi gweledigaeth gynhwysfawr a rennir ar gyfer y rhanbarth i gael ei ddatblygu, sy'n edrych ymlaen at y tymor hwy ac yn dod i gasgliad ar sut y dylai'r rhanbarth edrych mewn ymateb i'r materion y mae'n ceisio mynd i'r afael â nhw	Tachwedd 2025 – Gorff 2026	• CBC • Cyrff Ymgynghori Penodol • Ymgynghorwyr (lle bo angen) • Rhanddeiliaid allweddol eraill	• Is-bwyllgor Cynllunio Strategol (gweithgor SPSC). • Trafodaeth benodol gyda Chyrff Ymgynghori Cyffredinol a Phenodol.	• Darparwyd diweddariadau i weithgor yr Is-bwyllgor Cynllunio Strategol (SPSC).

Adnabod ac asesu opsiynau (lefelau twf a dosbarthiad gofodol) gyda mewnbwn SA/SEA	Nodi a phrofi opsiynau twf a strategaeth ofodol.	Tachwedd 2025 – Gorff 2026	• CBC • Cyrff Ymgynghori Penodol • Ymgynghorw yr (lle bo angen) • Rhanddeiliaid allweddol eraill	• Is-bwyllgor Cynllunio Strategol (gweithgor SPSC. Trafodaeth benodol gyda Chyrff Ymgynghori Cyffredinol a Phenodol.	• Darparwyd diweddariadau i weithgor yr Is-bwyllgor Cynllunio Strategol (SPSC).
Proses hidlo gychwynnol ar Leoliadau a Safleoedd Strategol	Penderfynu pa safleoedd sy'n cyd-fynd â'r strategaeth ofodol.	Hyd – Rhag 2026	• CBC	AMH.	AMH.
Cynnal asesiad manwl o Leoliadau a Safleoedd Strategol	Penderfynu pa safleoedd sy'n cyd-fynd â'r strategaeth ofodol.	Ionawr 2027 – Mawrth 2028	• CBC	AMH.	AMH.

Cam 3: Paratoi'r Strategaeth a Ffefrir ac Ymgynghori Cyhoeddus

Cam ym Mhroses Baratoi'r CDS	Pwrpas	Amserlen	Pwy fydd yn cymryd rhan	Dulliau Cyfranogiad	Adrodd, lledaenu, hysbysu
Paratoi'r Strategaeth a Ffefrir, SA/SEA/HRA a sail dystiolaeth ehangach	Y Strategaeth a Ffefrir yw'r cam ymgynghori statudol cyntaf yn y broses o baratoi'r CDS a bydd yn destun ymgynghoriad cyhoeddus am o leiaf 6 wythnos. Mae'n nodi'r ymagwedd gyffredinol at raddfa a lleoliad twf ac yn sicrhau bod datblygiad yn cael ei gynllunio mewn modd cynaliadwy.	Awst 2026 – Medi 2027	- CBC - Cyrff Ymgynghori Penodol a Chyffredinol - Ymgynghorwyr (lle bo angen) - Rhanddeiliaid allweddol eraill	Gweithgor yr Is-bwyllgor Datblygu Strategol (SDSC). Trafodaeth benodol gyda Chyrff Ymgynghori Cyffredinol a Phenodol.	Darparwyd diweddariadau i'r gweithgor Is-bwyllgor Datblygu Strategol (SDSC).
Ymgynghoriad ar y Strategaeth a Ffefrir a'r Adroddiad ISA Cychwynnol (ymgynghoriad 6 wythnos) (Rheoliadau CDS 17, 18 a 19)	Ceisio barn yr holl rhanddeiliaid ar gynnwys y Cynigion Cyn-Adneuo ac ISA.	Hydref – Tachwedd 2027	- CBC - Cyrff Ymgynghori Penodol a Chyffredinol - Ymgynghorwyr (lle bo angen) - Rhanddeiliaid allweddol eraill	- Y Strategaeth a Ffefrir ac Adroddiad ISA wedi'u cyhoeddi ar y wefan - Digwyddiadau ymgynghori rhithwir - Sesiynau ymgysylltu	Adrodd Gwleidyddol Ffurfiol: adroddiad ffurfiol i'r CBC yn ceisio cymeradwyaeth i gyhoeddi'r Paratoi Cynigion Cyn-Adneuo a'r ISA (Strategaeth a Ffefrir).

			Y cyhoedd yn gyffredinol	- Cyfarfodydd pwrpasol gyda rhanddeiliaid - Hysbysiad drwy e-bost neu lythyr at Gyrff Ymgynghori Penodol a Chyffredinol a rhanddeiliaid sydd wedi'u cofrestru ar gronfa ddata ymgynghori CDS.	
Dadansoddi sylwadau a pharatoi Adroddiad Ymgynghori Cychwynnol (Rheoliad CDS 20(a))	Crynhof'r sylwadau a wnaed yn y Strategaeth a Ffebrir a sut mae'r CBC wedi eu hystyried.	Rhagfyr 2027 – Mawrth 2028	CBC	- Cyhoeddi'r Adroddiad Ymgynghori Cynigion Cyn Adneuo a SA (Strategaeth a Ffebrir) ar dudalen we y CBC. - Hysbysu Cyrff Ymgynghori Penodol a	Diweddaru'r Is-bwyllgor Datblygu Strategol (SDSC) ar gyhoeddi'r Adroddiad Ymgynghori Cynigion Cyn Adneuo a SA (Strategaeth a Ffebrir).

				Chyffredinol a rhanddeiliaid allweddol eraill drwy e-bost neu lythyr.	
--	--	--	--	---	--

Cam 4: Cynllun Adneuo ac Ymgynghoriad Cyhoeddus

Cam ym Mhroses Baratoi'r CDS	Pwrpas	Amserlen	Pwy fydd yn cymryd rhan	Dulliau Cyfranogiad	Adrodd, lledaenu, hysbysu
Paratoi Cynllun Adneuo a Datganiad o Faterion Adneuo, diweddaru SA/SEA/HRA a chwblhau'r sail dystiolaeth ategol	Paratoi'r Cynllun Adneuo y mae'r CBC yn ei ystyried yn 'gadarn' ac yn bwriadu ei gyflwyno i'w archwilio ar ôl ymgynghori a gellir ei fabwysiadu.	Ebrill 2028 – Chwefror 2029	- CBC - Cyrff Ymgynghori Penodol a Chyffredinol - Ymgynghorwyr (lle bo angen) - Rhanddeiliaid allweddol eraill - Diwydiant datblygu	- Gweithgor yr Is-bwyllgor Datblygu Strategol (SDSC). - Trafodaeth benodol gyda Chyrff Ymgynghori Cyffredinol a Phenodol. - Trafodaeth bwrpasol gyda'r diwydiant datblygu	Darparwyd diweddariadau i'r gweithgor Is-bwyllgor Datblygu Strategol (SDSC).
Ymgynghoriad ar Reoliadau Cynllun Adneuo, Adroddiad ISA a HRA (ymgynghoriad 6 wythnos) CDS 20, 21 a 22	Ceisio barn yr holl randdeiliaid ar gynnwys y Dogfennau Adneuo ac ISA.	Mawrth – Ebrill 2029	- CBC - Cyrff Ymgynghori Penodol a Chyffredinol - Ymgynghorwyr (lle bo angen)	- Cynllun Adneuo ac Adroddiad ISA wedi'u cyhoeddi ar y wefan - Digwyddiadau ymgynghori rhithwir	Adrodd Gwleidyddol Ffurfiol: Adroddiad pwyllgor ffurfiol i'r CBC yn ceisio cymeradwyaeth i gyhoeddi'r Dogfennau Adneuo

			• Rhanddeiliai d allweddol eraill • Y cyhoedd yn gyffredinol	• Sesiynau ymgysylltu • Cyfarfodydd pwrpasol gyda rhanddeiliaid • Hysbysiad drwy e-bost neu lythyr at Gyrff Ymgynghori Penodol a Chyffredinol a rhanddeiliaid allweddol eraill.	a'r ISA ar gyfer ymgynghori.
Ystyried sylwadau a pharatoi Adroddiad Ymgynghori	Crynhof'r sylwadau a wnaed yn Ymgynghoriad Cynllun Adneuo a sut mae'r CBC wedi eu hystyried.	Mawrth - Awst 2029	• CBC • Cyrff Ymgynghori Penodol a Chyffredinol • Ymgynghorwyr (lle bo angen) • Rhanddeiliai d allweddol eraill • Y cyhoedd yn gyffredinol	• Gweithgor yr Is-bwyllgor Datblygu Strategol (SDSC). • Trafodaeth benodol gyda Chyrff Ymgynghori Cyffredinol a Phenodol. • Trafodaeth bwrpasol gyda'r	• Adrodd Gwleidyddol Ffurfiol: Adroddiad ffurfiol pwyllgor i'r CBC yn cyflwyno canfyddiadau'r Adroddiad Ymgynghori ar y Cynllun Adneuo. • Copi caled o'r sylwadau a osodwyd yn Swyddfeydd y CBC

				diwydiant datblygu	a chopïau ar gael ar y wefan.
Cwblhau Dogfennau'r Cynllun Adneuo a Datganiadau o Seiliau Cyffredin ar faterion allweddol	Diweddaru a chwblhau'r sail dystiolaeth, gan gynnwys Datganiadau o Dir Cyffredin ar faterion a safleoedd allweddol. Bydd hyn yn sicrhau nad oes unrhyw fylchau yn y cynllun a'i sail dystiolaeth. Mae hyn hefyd yn rhoi cyfle i sicrhau cydymffurfiaeth a chysondeb â Dyfodol Cymru a PCC.	Mai - Rhagfyr 2029	• CBC • Cyrff Ymgynghori Penodol • Ymgynghor wyr (lle bo angen)	• Gweithgor yr Is- bwyllgor Cynllunio Strategol (SPSC). • Trafodaeth bwrpasol gyda Chyrff Ymgynghori Cyffredinol a Phenodol.	• Darparwyd diweddariadau i weithgor yr Is- bwyllgor Cynllunio Strategol (SPSC).

Cam 5: Cyflwyno

Cam ym Mhroses Baratoi'r CDS	Pwrpas	Amserlen	Pwy fydd yn cymryd rhan	Dulliau Cyfranogiad	Adrodd, lledaenu, hysbysu
Cyflwyno CDS a Dogfennau cysylltiedig i Lywodraeth Cymru a Phenderfyniadau Cynllunio a'r Amgylchedd Cymru i'w harchwilio'n gyhoeddus (EIP) (Rheoliad 23)	Ceisio cymeradwyaeth y CBC i gyflwyno'r Dogfennau Adneuo i'w harchwilio yn gyhoeddus (EIP).	Ionawr 2030	CBC	Adroddiad Ffurfiol i'r CBC	Adrodd Gwleidyddol Ffurfiol: adroddiad pwyllgor ffurfiol i'r CBC yn ceisio cymeradwyaeth i gyflwyno'r Dogfennau Cynllun Adneuo i'w harchwilio yn gyhoeddus.

DANGOSOL

Cam 6: Archwiliad

Cam ym Mhroses Baratoir CDS	Pwrpas	Amserlen	Pwy fydd yn cymryd rhan	Dulliau Cyfranogiad	Adrodd, lledaenu, hysbysu
Cyfarfod cyn y gwrandawriad (os oes angen)	Mae Cyfarfod Gwrandawriad (PHM) yn angenrheidiol (e.e. os oes nifer sylweddol o gynrychiolwyr a / neu os nad yw partion yn gyfarwydd â'r broses). Os oes angen PHM, pennir dyddiad ac mae'r CBC yn ei hysbysebu, gan roi o leiaf 4 wythnos o rybudd i gynghori ar weithdrefnau a fformat archwilio.	Anhysbys	- CBC - PEDW - Unrhyw randdeiliad sydd wedi'i gofrestru ar y gronfa ddata ymgynghori - Y cyhoedd yn gyffredinol	- Hysbysiad drwy e-bost i'r holl randdeiliaid sydd wedi'u cofrestru ar y gronfa ddata. - Hysbysiad ar y wefan	Darparwyd diweddariadau i'r gweithgor Is-bwyllgor Datblygu Strategol (SDSC).
Archwiliad Annibynnol (Rheoliad 24)	Bydd yr Arolygydd penodedig yn cynnal asesiad annibynnol o gadarnhad cyffredinol y cynllun a sicrhau ei fod yn bodloni'r gofynion statudol ar gyfer ei baratoi. Nid rôl yr Arolygydd yw gwella'r Cynllun ond gwneud argymhellion i sicrhau ei fod	Mai - Mehefin 2030	I'r rhai a wnaeth Sylwadau Adneuo bydd trefniadau ar gyfer cyfranogiad cyhoeddus yn y broses archwilio yn cael eu	- Sesiynau Gwrandawriad - Cyflwyniad ysgrifenedig	Bydd yr holl wybodaeth ar gael ar wefan yr archwiliad a'r llyfrgell.

	yn gadarn. Mae hyn yn golygu delio â'r materion sy'n mynd i wraidd y Cynllun a pheidio â mynd i'r afael â manylion polisiau a dyraniadau unigol oni bai bod hyn yn angenrheidiol i ddod i farn ar gadernid y Cynllun. Cyn belled nad ydynt yn mynd yn groes i'r profion cadernid, ni fydd Arolygwyr yn ymwneud â mân wallau drafftio neu deipograffeg.		hysbysebu yn nes at yr amser (o leiaf 6 wythnos cyn agor yr archwiliad).		
--	---	--	---	--	--

Cam 7: Adroddiad yr Arolygydd

Cam ym Mhroses Baratoi'r CDS	Pwrpas	Amserlen	Pwy fydd yn cymryd rhan	Dulliau Cyfranogiad	Adrodd, lledaenu, hysbysu
Cyhoeddi Adroddiad terfynol yr Arolygydd (Rheoliad 25)	Bydd yr Arolygydd yn cyhoeddi adroddiad yn amlinellu canfyddiadau'r archwiliad, ynghyd ag unrhyw newidiadau i'r Cynllun Adneuo a'r rhesymau dros yr argymhellion hynny. Bydd penderfyniadau'r Arolygydd yn rhwymol i'r Cyngor.	Chwefror 2031	PEDW CBC LICC	Gweithgor yr Is-bwyllgor Datblygu Strategol (SDSC). CBC Cronfa ddata ymgynghori SDP	Darparwyd diweddariadau i'r gweithgor Is-bwyllgor Datblygu Strategol (SDSC).

Cam 8: Mabwysiadu

Cam ym Mhroses Baratoi'r CDS	Pwrrpas	Amserlen	Pwy fydd yn cymryd rhan	Dulliau Cyfranogiad	Adrodd, lledaenu, hysbysu
Mabwysiadu'r CDS o fewn 8 wythnos ar ôl derbyn Adroddiad yr Arolygydd trwy benderfyniad y CBC. (Rheoliad 35) Cyhoeddi'r CDS, Adroddiad ISA a datganiad ôl-fabwysiadu	Mae'n ofynnol i'r Cyngor fabwysiadu'r CDLI Amnewid terfynol sy'n ymgorffori argymhellion yr Arolygydd o fewn 8 wythnos i'w dderbyn oni bai bod Llywodraeth Cymru yn ymyrryd.	Mawrth - Ebrill 2031	CBC	Adroddiad Ffurfiol i'r CBC	Adrodd Gwleidyddol Ffurfiol: adroddiad pwyllgor ffurfiol i'r CBC yn ceisio mabwysiadu'r CDS.

[illegible]

Atodiad 6 - Asesiad Risg SDP

Risg	Effaith Bosib	Tebygolrwydd	Lliniaru
Gofynion ychwanegol sy'n deillio o ddeddfwriaeth newydd, arweiniad cenedlaethol neu dystiolaeth newydd.	Mae angen gwaith ychwanegol, gan achosi llithriad yn y rhaglenni.	Canolig	Monitro deddfwriaeth / arweiniad sy'n dod i'r amlwg ac ymateb yn gynnar i newid- iadau lle bo hynny'n bosibl.
Newid yn yr adnoddau staff sydd ar gael i ymgymryd â pharatoïr SDP.	Llithriad yn y rhaglen	Canolig	Ystyried adnoddau ychwanegol (gan gynnwys cefnog- aeth gan adrannau eraill o fewn y CCR) a sicrhau strwythur cadarn. Sicrhau bod y CDS yn parhau i fod yn brif flaenoriaeth gorffor- aethol.
Amserlen yn profi'n rhy uchelgeisiol oherwydd llwyth gwaith mwy na'r disgwyl	Llithriad yn y rhaglen	Canolig	Ystyried adnoddau ychwanegol.
Sicrhau bod CDS yn parhau i fod yn brif flaenoriaeth gorffor- aethol.	Llithriad yn y rhaglen	Canolig	Ad-drefnu strwythurau corfforaethol.
Oedi a achosir gan gyfieithu Cymraeg a/neu'r broses ar- graffu.	Llithriad yn y rhaglen	Canolig	Ystyried adnoddau ychwanegol.
Lefelau sylweddol o wrthwynebiadau gan gyrff ymgynghori statudol.	Ni ellir cyflwyno CDS i'w archwilio heb waith ychwanegol sylweddol.	Isel / Canolig	Sicrhau cyswllt agos a chyfr- ranogiad cynnar y cyrff stat- udol fel rhanddeiliaid yn y broses.
Llawer iawn ac/neu lefelau sylweddol iawn o wrthwyneb- iad i gynigion e.e. dyraniadau saf- leoedd.	Ni ellir cyflwyno CDS i'w archwilio heb waith ychwanegol sylweddol.	Canolig	Sicrhau cyswllt agos a chyfr- ranogiad cynnar/parhaus y gymuned, cyrff statudol a rhanddeiliaid drwy gydol y broses o baratoïr cynllun.

Diffyg consensws gwleidyddol drwy gydol cyfnod paratōi'r CDS.	Llithriad yn y rhaglen	Canolig	Sicrhau cyswllt agos a chyfranogiad cynnar Aelodau a Swyddogion allweddol.
Mae PEDW yn methu â chwrdd â'u hamserlenni yn ôl y Cytundeb Lefel Gwasanaeth	Llithriad yn y rhaglen	Isel	Cynnal cyswllt agos â PEDW.
CDS yn methu 'prawf cadernid'	Ni ellir cyflwyno CDS i'w archwilio heb waith ychwanegol sylweddol.	Isel	Sicrhau bod sail dystiolaeth CDS yn rymus ac yn gadarn.
Her gyfreithiol.	Gall y CDS a fabwysiadwyd gael ei ddiddymu'n gyfan gwbl neu'n rhannol gan y Llysoedd.	Canolig	Sicrhau cydymffurfiaeth gyfreithiol, rheoleiddiol a gweithdrefnol.

ADRODDIAD I'R CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG

19 Medi, 2025

TEITL: MATERION AC OPSIYNAU SY'N YMWNEUD AG ARIANNU'R GWAITH O GYNHYRCHU'R CYNLLUN DATBLYGU STRATEGOL

AWDUR: Alwen Williams, Prif Weithredwr, Andy Roberts, Swyddog Cynllunio Strategol Rhanbarthol

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1. Mae'r adroddiad hwn yn darparu gwybodaeth i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig mewn perthynas â'r mater o gyllido'r gwaith o gynhyrchu'r Cynllun Datblygu Strategol (CDS). Mae hyn yn rhan o ddyletswydd statudol y CBC i baratoi'r CDS, ac mae'r adroddiad yn nodi'r costau cynhyrchu, y ddarpariaeth yn y gyllideb bresennol, a'r lefel sy'n ofynnol i dalu'r costau llawn, gan gynnwys opsiynau i liniaru costau.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

- 2.1. Ystyried y materion cyllido a'r opsiynau a nodir yn y nodyn briffio atodol **Atodiad 1**, ac ystyried yr holl opsiynau i gyllido'r CDS, fel rhan o'r broses o osod y gyllideb, gan gynnwys gwneud sylwadau pellach i Lywodraeth Cymru.

3. Y RHESWM AM Y PENDERFYNIAD

- 3.1. Sicrhau bod y Cyd-bwyllgor Corfforedig yn gwbl ymwybodol o'r materion cyllido a'r opsiynau sy'n ymwneud â'r CDS er mwyn llywio'r broses o osod y gyllideb am 2026/27 ac i'r dyfodol.

4. CEFNDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

- 4.1. Ystyriodd aelodau'r Cyd-bwyllgor Corfforedig y mater o gyflwyno cyllid ar gyfer y CDS yn ei gyfarfod a gynhaliwyd ar ddydd Gwener 18 Gorffennaf 2025, fel rhan o gytuno ar y Cytundeb Cyflawni Drafft i fynd allan i ymgynghori. Mae'r adroddiad hwn yn pwysu a mesur yn fwy manwl y materion a'r opsiynau sydd ar gael i ariannu'r CDS yn llawn.
- 4.2. Mae'r nodyn briffio atodol (**Atodiad 1**) yn rhoi dadansoddiad llawn o'r amcangyfrif o gost gyffredinol cynhyrchu'r CDS, sy'n deillio o waith manwl a wnaed gan Swyddogion Cynllunio Gogledd Cymru yn 2021. Gan ganiatáu ar gyfer cynnydd mewn prisiau ers i'r gwaith hwnnw gael ei wneud, asesir bod y gost gyffredinol o gynhyrchu'r CDS yn £3.276m.
- 4.3. Mae'r Cyd-bwyllgorau Corfforedig eraill yng Nghymru wedi gwneud amcangyfrifon tebyg, yn amrywio o'r ffigur uchod i £4m mewn un achos, ac mae pryderon ynghylch ariannu lefel y costau dan sylw yn destun llythyr drafft sy'n cael ei ystyried gan Gadeiryddion CBC y bwriedir ei anfon at Weinidogion Cymru.

- 4.4. Mae Rheoliadau'r CDS yn nodi'n glir bod cynhyrchu CDS yn ddyletswydd statudol i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig, ac ymhlyg gyda hynny mae'r cyfrifoldeb i dalu'r costau llawn o wneud hynny. Ar wahân i rywfaint o arian grant cymedrol i gychwyn, nid oes unrhyw gyllid wedi'i adnabod ar gyfer y CDS gan Lywodraeth Cymru, yn wahanol i'r ymrwymiad a gyhoeddwyd i gefnogi gwaith y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol. Fel ag y mae pethau, mater i'r CBC yw talu costau llawn y CDS.
- 4.5. Trwy gyllidebu darbodus, mae'r CBC eisoes wedi gwneud darpariaeth ar gyfer, ac wedi ariannu gwaith cynnar ar sail dystiolaeth y CDS, ochr yn ochr â gwaith cyfochrog ar gyfer y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol. Mae cyllideb y CBC am 2025/26 yn dyrannu cyllideb o £0.431m i waith ar y CDS, sy'n cynnwys costau cyflogau cynnar i staff y Cyd-bwyllgor yn bennaf, a dyraniad ar gyfer cymorth ymgynghori. Ar hyn o bryd, mae'r Awdurdodau Lleol cyfansoddol yn rhanbarth Gogledd Cymru ac Awdurdod y Parc Cenedlaethol yn talu costau'r gyllideb drwy gyfraniadau i'r CBC, wedi'u dosrannu yn seiliedig ar faint y boblogaeth.
- 4.6. O safbwynt adnoddau, mae'r CBC wedi defnyddio swyddog arweiniol yn fewnol i gydlynu cynnydd, a hyd yma:
- Mae Cytundeb Cyflawni drafft wedi'i gynhyrchu ac fe ymgynghorwyd arno (yn destun adroddiad ar wahân ar yr agenda yma).
 - Mae gwaith cymorth ymgynghori cynnar wedi'i sgopio ac wrthi'n cael ei gostio.
 - Mae'r Is-bwyllgor Cynllunio Strategol wedi'i gynnull sawl tro, gyda Chadeirydd ac Is-gadeirydd wedi'u hethol.
 - Mae adolygiad o sefyllfa'r gyllideb a'r gofynion cyllido ar gyfer y CDS wedi'i gynnal.
 - O ran sefyllfa'r gyllideb, mae'r Cytundeb Cyflawni wedi gosod rhaglen cynhyrchu CDS dros bum mlynedd, sef 2026-2031, gyda'r amcangyfrif o gyfanswm y gost yn £3.276m.
- 4.7. Byddai cymryd dyraniad cyllideb gyfredol 2025/26 ar gyfer y CDS (£0.431m) a rhagweld dros raglen bum mlynedd y CDS o 2026 ymlaen, yn rhoi cyfanswm cyllideb o £2.158m.
- 4.8. Bu'r Is-bwyllgor Cynllunio Strategol ystyried Adroddiad Cyllid yr CDS yn ei gyfarfod a gynhaliwyd ar y 4ydd o Fedi, 2025 a phenderfynodd argymhell i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig bod ariannu'r CDS yn cael ei ystyried fel rhan o'r broses o osod cyllideb ar gyfer 2026/27 ymlaen. Wrth wneud hynny, mynegwyd pryderon cyson mewn perthynas â chyllid yr CDS a'r effaith posibl y gallai hyn gael ar gyllidebau Awdurdodau Lleol.

5. CYFLAWNI COSTAU LLAWN Y CDS

- 5.1. O'i gymharu â'r amcangyfrif o gyfanswm cost y CDS (£3.276m), mae hyn yn gadael diffyg posibl o oddeutu £1.1m yn y gyllideb dros y rhaglen bum mlynedd, neu £0.223m y flwyddyn. Mae hyn, ar gyfartaledd, yn gofyn am £32k yn ychwanegol y flwyddyn gan bob Awdurdod Lleol ar gyfer y rhaglen dros bum mlynedd (yn ychwanegol at gyfraniadau cyfredol y CDS), er bydd hyn yn amrywio pan gaiff ei ddosrannu yn ôl maint y boblogaeth. DS: y cyfraniad, ar gyfartaledd, i'r CDS yng nghyllideb 2025/26 oedd £61.6k. – felly mae angen cynnydd o oddeutu 50% ar y cyfraniad presennol. Fel rhan o'r cyfrifiadau a wnaed gan Brif Swyddogion Cynllunio Gogledd Cymru yn 2021, mae'n berthnasol i'r Aelodau nodi bod costau cyfartalog ac/neu ddosrannu uwch wedi'u hadnabod i awdurdodau lleol na'r ffigurau uchod.

5.2. Er bod y CBC wedi cyrraedd carreg filltir gyntaf arwyddocaol gyda'r CDS wrth gynhyrchu ac ymgynghori ar y Cytundeb Cyflawni, ni fydd yn gallu cyflwyno'r Cytundeb Cyflawni yn ffurfiol i Lywodraeth Cymru i'w gymeradwyo hyd nes y gall ddangos sut y bydd yn cwrdd â holl gostau cynhyrchu'r CDS. Dim ond trwy broses gosod cyllideb 2026/27 y gall wneud hyn trwy ddangos ei fod wedi gosod cyllideb gymesur i gwrdd â chostau'r flwyddyn gyntaf yn llawn, ac yna darparu datganiad ymrwymiad i gyflawni'r un ddarpariaeth am y pedair blynedd sy'n weddill o gynhyrchu'r cynllun.

5.3. Mae amryw o opsiynau ar gael i'r CBC i liniaru'r diffyg yn y gyllideb:

- Sicrhau grant untro yn ystod y flwyddyn (2025/26) o hyd at £200k y mae Llywodraeth Cymru yn ei gynnig ar hyn o bryd, sy'n gysylltiedig â pherfformiad – byddai hyn yn dibynnu ar y CBC yn cymeradwyo Cytundeb Cyflawni drafft ar ôl ymgynghori (Medi 2025 yw targed y CBC i gymeradwyo'r Cytundeb Cyflawni - £100k), a chyflwyno'n ffurfiol o fewn y flwyddyn ariannol hon (h.y. cyn 31 Mawrth 2026 - £100k). Mae'r olaf yn dibynnu ar osod cyllideb lawn yn unol â pharagraff 5.2 uchod.
- Cynyddu ardoll yr Awdurdodau Lleol ar gyfer y CDS yn y flwyddyn ariannol 2026/27 a gwneud ymrwymiad i gynnal y lefel honno am bedair blynedd arall.
- Edrych ar ddefnyddio balansau neu gronfeydd wrth gefn o gyllidebu darbodus blaenorol.
- Trafod ymhellach gyda Llywodraeth Cymru (e.e. Llythyr Cadeiryddion).
- Cydweithio ag awdurdodau lleol a allai ganiatáu gwneud arbedion mewn cyflogau a'u defnyddio i leihau cyfraniadau yn ystod y flwyddyn.
- Gwneud y mwyaf o gymorth ymgynghori cost-efeithiol.
- Dehongli Rheoliadau CDS yn effeithlon i gynhyrchu'r cynllun yn gyflymach a lleihau'r costau cyffredinol.

5.4. Yn y pen draw, rhaid i'r CBC ddangos y gall ariannu'r gwaith o gynhyrchu'r CDS. Tan hynny, ni all gyflwyno'r Cytundeb Cyflawni i'w gymeradwyo'n ffurfiol na gwneud unrhyw gynnydd pellach gyda gwaith cynhyrchu'r cynllun.

6. CAMAU NESAF

6.1. Gofynnir i'r Aelodau ystyried a chymeradwyo'r materion a'r papur opsiynau sydd ynghlwm i'r adroddiad hwn a bod yr angen i gwrdd â chostau'r CDS wedi ei ffactora i'r broses osod y gyllideb ar gyfer 2026/27 ymlaen.

7. GOBLYGIADAU ARIANNOL

7.1. Bydd y costau'n cael eu tynnu o gyllidebau presennol CBC y Gogledd gyda'r gefnogaeth angenrheidiol gan dimau Cyfreithiol a Chyllid y CBC. Bydd y CBC hefyd yn ceisio sicrhau cymorth ariannol pellach gan Lywodraeth Cymru ac yn edrych ar yr holl opsiynau ariannu perthnasol eraill. O ran cyllideb bresennol y CBC ar gyfer 2025/26 sy'n ymwneud â'r CDS, byddai angen cynyddu'r gyllideb hon 50% o'r lefel bresennol bob blwyddyn, dros gyfnod cynhyrchu'r cynllun sef 2026-2031, i gwrdd â chostau llawn y CDS.

8. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

- 8.1. Mae gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig ddyletswydd statudol i baratoi Cynllun Datblygu Strategol o dan Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 (fel y'i diwygiwyd). Mae'r gofynion a'r camau penodol i gynhyrchu Cynllun Datblygu Strategol wedi'u nodi yn Rheoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Cynllun Datblygu Strategol) (Cymru) 2021.

ATODIADAU:

Atodiad 1: Nodyn Briffio Materion ac Opsiynau Cyllido CDS

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. Swyddog Monitro:

"Mae'r adroddiad yn tanlinellu'r mater o ariannu proses y Cynllun a'r angen i'r CBC sicrhau penderfyniad ar y mater yma fel rhagamod i gyflwyno'r Cytundeb i Lywodraeth Cymru. Mae'r adroddiad hefys yn nodi'r materion allweddol sydd dal heb eu penderfynu a bydd angen i'r CBC eu hystyried fel rhan o'i sefyllfa gyffredinol ar y gyllideb ac ymgysylltu gyda Llywodraeth Cymru."

ii. Swyddog Cyllid Statudol:

"Mae gosod y gyllideb gynllunio strategol yn benderfyniad a wneir fel rhan o'r broses gyffredinol o osod cyllideb y CBC, fel mae ei dosrannu ymysg y cynghorau cyfansoddol ac awdurdod y parc cenedlaethol.

Mae cyllidebu yn broses ailadroddus, ac mae'r costau a amcangyfrifir o gyflawni'r Cynllun Datblygu Strategol dros y pum mlynedd nesaf o dan ystyriaeth barhaus, tra bod yr amcangyfrifon a ddarparwyd gan Swyddogion Cynllunio Gogledd Cymru yn ddefnyddiol ac yn sail i lywio sut y gwneir y gwaith.

Er bod paragraff 4.7 o'r adroddiad a'r tablau yn yr atodiad yn dangos diffyg yn y gyllideb pe byddai dyraniad y gyllideb ar gyfer y Cynllun Datblygu Strategol yn aros yr un fath dros gyfnod pum mlynedd y rhaglen, nid yw hyn hyd yma wedi ei gytuno gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig. Bydd y gyllideb am 2026/27 yn cael ei gosod ym mis Ionawr 2026.

Gellir crynhoi'r opsiynau ym mharagraff 5.3 fel cynyddu incwm, gostwng costau, neu gyfuniad o'r ddau. Nid oes gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig unrhyw bwerau codi treth ac felly yr unig gynnydd mewn incwm y gall ei ddisgwyl fyddai grantiau ychwanegol gan Lywodraeth Cymru neu gynnydd yn yr ardoll a godir ar y chwe chyingor cyfansoddol ac Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri. Mae Llywodraeth Cymru yn annhebygol o gynnig cyllid ychwanegol oni bai fod cyflwyniadau yn cael eu gwneud gan y Cyd-bwyllgorau Corfforedig am gyfraniad ychwanegol."

NODYN BRIFFIO

Materion ac Opsiynau Cyllido CDS

Andy Roberts, Swyddog Cynllunio Datblygu Strategol Rhanbarthol

Y Cyd-destun

Mae gan y Cyd-bwyllgor Corfforedig ddyletswydd statudol i gynhyrchu Cynllun Datblygu Strategol (CDS), ac fel rhan o hyn, dylai asesu'r adnoddau sydd eu hangen i gwblhau'r ddyletswydd hon, yn cynnwys y modd i ariannu'r gwaith o gynhyrchu'r cynllun hwn yn llawn.

Mae Nodyn Esboniadol 1 Llywodraeth Cymru (Cynlluniau Datblygu Strategol - y trosglwyddiad i Gyd-bwyllgorau Corfforedig) a gynhyrchwyd yn 2021 yn nodi ym mharagraff 5.2 "*mae angen gwneud cysylltiad allweddol rhwng y Cytundeb Cyflawni (CC), graddfa a sgôp tîm paratoi cynllun a chynllunio ariannol, oherwydd os nad yw'r tri yma yn eu lle gall unrhyw gynnydd gael ei lesteirio*".

Gwnaed gwaith gan Grŵp Swyddogion Cynllunio Gogledd Cymru (GSCGC) yn 2021 i asesu graddfa a sgôp tîm paratoi cynllun, ac i asesu sgôp a chostau tebygol cynhyrchu CDS yn gyffredinol. Roedd yr ymarferiad hwn yn cyfrifo y byddai'r costau cyffredinol i gynhyrchu'r CDS yn £3,120,461, a chan dybio bod 5% yn rhesymol am gynnydd/chwyddiant ers hynny, byddai'r gost erbyn hyn yn £3,276,484.

Tra bo CBC y Gogledd wedi mynd ati'n ddarvoudus i osod cyllideb i gychwyn gwaith ar y CDS yn ei gyllideb gyntaf ar gyfer 2025/26 (£431,500), pan fo hyn yn cael ei ragdybio dros yr amserlen cynhyrchu cynllun 5 mlynedd sy'n cael ei ragweld (2026/27 - 2030/31), ni fyddai hyn (os yw'n cael ei gadw'n statig) yn bodloni costau llawn y CDS, sy'n cael ei amcangyfrif gan GSCGC.

Mae cael adnoddau a chyllid ar gyfer y CDS yn fater allweddol sy'n cael ei godi gan bob un o'r pedwar CBC yng Nghymru ar hyn o bryd, oherwydd er bod y mwyafrif o'r CBC wedi ymgysylltu ag ymgynghorwyr i arwain ar gynhyrchu Cynlluniau Trafnidiaeth Rhanbarthol (CTRh), mae'r gofynion hwy a mwy cymhleth ar gyfer CDS angen i'r CBC ystyried defnyddio ei staff ei hun i gydlynu'r CDS mewn ffordd sy'n gost-ffeithiol.

Mae cadeiryddion y pedwar CBC yn ystyried cysylltu â Llywodraeth Cymru i roi gwybod iddynt heb gyllid sylweddol gan Lywodraeth Cymru, ni fyddant â'r gallu digonl i baratoi CDS i'w rhanbarthau perthnasol. Mae hyn yn dal i fod dan ystyriaeth.

Mae Llywodraeth Cymru (yn anffurfiol ar hyn o bryd) wedi awgrymu bod £400k o bosib ar gael yn y flwyddyn ariannol hon i bob CBC fwrw ymlaen gyda'r gwaith ar y Cytundebau Cyflawni. Byddai hyn yn cynnig £100k fesul CBC os yw'n cael ei ddosbarthu yn gyfartal, ond deellir ei fod yn fwy tebygol o gael ei gynnig i'r CBCau hynny sydd eisoes wedi dechrau gweithio ar eu Cytundebau Cyflawni. Ar hyn o bryd, mae Rhanbarth Prifddinas Caerdydd wedi paratoi Cytundeb Cyflawni drafft ac wedi cwblhau ymgynghoriad, ond nid yw wedi cyflwyno hwn i Lywodraeth Cymru. Mae gan Uchelgais Gogledd Cymru ddrafft cyntaf o Gytundeb Cyflawni a bydd ymgynghoriad yn cael ei gynnal arno dros yr haf. Nid yw'r ddau CBC arall wedi dechrau gweithio ar eu Cytundebau Cyflawni. Mae hyn yn golygu bod £200k posib ar gael i Uchelgais Gogledd Cymru - £100k pan fo Cytundeb Cyflawni drafft yn cael ei gytuno gan y CBC (Medi 2025) a £100k pan fo Cytundeb Cyflawni terfynol yn cael ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru (DS: mae'r Cytundeb Cyflawni terfynol angen nodi sut fydd y CDS yn cael ei ariannu'n llawn gan y CBC, a'i gyflwyno erbyn 31.03.2026 i fedru hawlio'r ail grant o £100k).

Dyranriad cyllideb CBC ar gyfer y CDS 2025/26

Cytunodd y CBC ar ei gyllideb ar gyfer blwyddyn ariannol 2025/26 yn ei gyfarfod ar 17 Ionawr, 2025. Mae'r gwariant refeniw a'r incwm a gytnwyd ar gyfer y CDS fel a ganlyn:

North Wales Corporate Joint Committee's 2025/26 revenue budget.						Appendix 1	
	Strategic Planning	Transport	Investment Zone	Corporate Joint Committee	Total Budget		
Expenditure	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)		
Employees							
Employee expenditure (Pay, N.I. & Superannuation)	226,230	112,970	0	428,880	768,080		
Lay members allowance	0	0	0	1,230	1,230		
Employees Total	226,230	112,970	0	430,110	769,310		
Travel							
Travel and subsistence	940	400	0	1,660	3,000		
Travel Total	940	400	0	1,660	3,000		
Supplies and services							
Tools and equipment	3,440	1,470	0	5,090	11,000		
Miscellaneous supplies	940	400	0	1,660	3,000		
Engagement and meetings	930	1,160	0	2,780	4,870		
Audit Wales' fees	0	0	0	30,000	30,000		
External consultants	132,500	66,340	0	10,000	208,840		
Insurance	15,000	15,000	0	30,000	60,000		
Systems	4,770	5,960	0	14,310	25,040		
Supplies and services Total	157,580	90,330	0	94,840	342,750		
Support Services							
Finance Services Support (Includes S151 Officer)	11,630	10,920	0	47,100	69,650		
Legal (Includes Monitoring Officer)	12,940	12,940	0	27,330	53,210		
Democratic Support	14,220	17,770	0	42,650	74,640		
Corporate Services	4,750	4,920	0	12,710	22,380		
Information Technology	3,210	1,380	0	5,690	10,280		
Support Services Total	46,750	47,930	0	135,480	230,160		
Set-up costs							
Legal	0	0	0	50,000	50,000		
External consultants	0	0	0	72,000	72,000		
Investment Zone	0	0	180,000	0	180,000		
Set-up costs Total	0	0	180,000	122,000	302,000		
Total Expenditure Budget	431,500	251,630	180,000	784,090	1,647,220		
Investment Zone Contribution from reserve	(56,460)	(67,450)	(180,000)	(440,830)	(180,000)	(564,740)	
Total Net Expenditure Budget	375,040	184,180	0	343,260	902,480		
	Strategic Planning	Other functions			Total Levy	2024/25 Levy	(Increase) / Decrease
Income	(£)	(£)			(£)		
Partners Contributions through a levy							
Conwy County Borough Council	(59,630)	(87,190)			(146,820)	(123,880)	(22,940)
Denbighshire County Council	(52,660)	(74,050)			(126,710)	(107,300)	(19,410)
Flintshire County Council	(84,450)	(118,820)			(203,270)	(172,610)	(30,660)
Cynfor Gwynedd	(53,860)	(90,830)			(144,690)	(121,130)	(23,560)
Isle of Anglesey County Council	(37,540)	(52,800)			(90,340)	(76,710)	(13,630)
Wrexham County Borough Council	(73,770)	(103,750)			(177,520)	(150,420)	(27,100)
Eryri National Park Authority	(13,130)				(13,130)	(12,770)	(360)
Total Income Budget	(375,040)	(527,440)			(902,480)	(764,820)	

Mae'r gyllideb gwariant gros ar gyfer gwaith CDS yn £431,500 sy'n cynnwys yr holl gostau staffio, ymgynghoriaeth, cyflenwadau a gwasanaethau, a chostau cefnogi eraill. Y ffynhonnell gyllid ar gyfer hyn yw'r cyfraniad cymesur gan bob awdurdod lleol sy'n £375,040 + cyfraniad o'r cronfeydd wrth gefn o £56,460.

Pe byddai'r gyllideb bresennol yn parhau'n statig am gyfnod y CDS, yna byddai cyfanswm y gyllideb yn £2,157,500 o flwyddyn ariannol 2026/27 (h.y. £431,500 x 5). Pan fo hyn yn cael ei gymharu gydag amcan gost GSCGC, byddai hyn yn gadael diffyg cyllidol o £1,118,984 (neu £223,796.81 y flwyddyn). Fel canllaw syml, mae hyn yn cynrychioli gofyn blynyddol cyfartalog o £31,970.97 ychwanegol gan bob awdurdod lleol.

I gwblhau'r Cytundeb Cyflawni i'w gyflwyno i Lywodraeth Cymru, rhaid i'r CBC nodi'r costau ar gyfer cynhyrchu'r CDS, a'r ffigyrau a ddarparwyd gan GSCGC yw'r unig amcangyfrifon rhesymol sydd ar gael ar gyfer y diben hwn. Maent hefyd yn unol â chostau tebyg sydd wedi'u cyfrifo gan Ranbarth Prifddinas

Caerdydd yn eu Cytundeb Cyflawni drafft a'r amcangyfrifon ehangach a wnaed gan y CBC eraill oedd wedi nodi costau posib o £3.5-£4.5m. Hyd yn oed yn fwy hanfodol yw'r ffaith bod yn rhaid i'r CBC hefyd ddangos ei fod wedi dyrannu cyllideb ddigonol i gwrdd â'r costau hyn dros oes y prosiect CDS, cyn cyflwyno'r Cytundeb Cyflawni i Lywodraeth Cymru am gymeradwyaeth.

Ffyrdd i gwrdd â'r diffyg ariannol

Pan wnaeth GSCGC baratoi'r amcangyfrifon cost i gynhyrchu CDS (tabl 5 isod), fe nodwyd cyfran y gost ar gyfer pob awdurdod lleol hefyd, yn seiliedig ar faint poblogaeth pob ACLI (tabl 7 isod).

Table 5 - Annual Budget for the 5 Year Delivery Programme (skeleton staff year 1 only)

COST	Year 1 2022/23	Year 2 2023/24	Year 3 2024/25	Year 4 2025/26	Year 5 2026/27
Project start-up	£50,000	£0	£0	£0	£0
SDP Team	£82,070	£448,848	£448,848	£448,848	£448,848
SDP Team Start-up	£13,000	£0	£0	£0	£0
Evidence Base	£0	£265,000	£265,000	£265,000	£0
Examination costs	£0	£0	£0	£50,000	£200,000
Translation	£0	£12,500	£12,500	£12,500	£12,500
Printing	£0	£13,750	£13,750	£13,750	£13,750
IT/Database costs	£0	£20,000	£3,333	£3,333	£3,333
Total Annual Budget Cost	£145,070	£760,098	£743,431	£793,431	£678,431

Table 7 – Local Planning Authority cost apportionment (skeleton staff year 1)

Local Authority	Population	Proportion	SDP Cost Year 1 (£)	SDP Cost Year 2 (£)	SDP Cost Year 3 (£)	SDP Cost Year 4 (£)	SDP Cost Year 5 (£)	Total SDP Cost (£)
Anglesey	70,000	10.02%	14,533	76,145	74,476	79,484	67,964	312,602
Gwynedd	103,000	14.74%	21,391	112,076	109,619	116,991	100,035	460,112
Snowdonia National Park	25,400	3.63%	5,270	27,613	27,007	28,823	24,646	113,359
Conwy	113,000	16.18%	23,476	123,002	120,305	128,396	109,786	504,964
Denbighshire	95,300	13.65%	19,803	103,757	101,482	108,307	92,609	425,957
Flintshire	155,600	22.28%	32,321	169,347	165,633	176,773	151,152	695,226
Wrexham	136,100	19.49%	28,277	148,159	144,910	154,656	132,240	608,242
North Wales	698,400	100.00%	145,070	760,098	743,431	793,431	678,431	3,120,461

Tra bo'r dyraniad costau bob blwyddyn yn gallu amrywio, mae'r amcangyfrif cyllideb cyffredinol yn ddigon cadarn i'w ddefnyddio er dibenion cyflwyno'r Cytundeb Cyflawni. Y prif wahaniaeth yw y gallai fod yn symlach i gyfartalu'r gyllideb sydd ei hangen o flwyddyn i flwyddyn. Gwahaniaeth arall yw y gwnaed y cyfrifiadau gwreiddiol yn 2021, ac mae'n ddarvoudus amcangyfrif cynnydd yn sgil costau cynyddol a chwyddiant ers hynny. Mae cynnydd rhesymol o 5% wedi'i gymhwyso, sy'n dod â chyfanswm y gyllideb sydd ei hangen ar gyfer y CDS i £3,276,484. Mae hyn yn cael ei gymharu isod gyda'r gyllideb sydd ar gael ar gyfer CDS yn y gyllideb CDS sydd wedi'i chymeradwyo ar gyfer 2025/26.

Cymharu'r gyllideb:

a) **Cyllideb Refeniw CDS y CBC 2025/26 a'r 5 mlynedd sy'n cael ei rhagamcanu (2026/27-2030/31)**

£	2025/26	Rhagamcan 5 Mlynedd
Gweithwyr	226,230	1,131,150
Ymgynghorwyr allanol	132,500	662,500
Teithio	940	4,700
Deunyddiau a Gwasanaethau	25,080	125,400
Gwasanaethau Cefnogol	46,750	233,750
Cyfanswm	431,500	2,157,500

b) Amcan gyllideb CDS wedi'i pharatoi gan GSCGC

£	5 Mlynedd
Cyllideb CDS	3,120,461
+ lwfans am gostau cynyddol (5%)	3,276,484

c) Cyllideb wedi'i Rhagamcanu llai Amcan Gostau (diffyg)

£	5 Mlynedd	y flwyddyn
	-1,118,984	-223,796.80

Dosbarthiad y Diffyg:

Mae Llywodraeth Cymru wedi cynghori ei bod yn briodol rhannu'r costau rhwng yr awdurdodau lleol cyfansoddol yn y CBC, yn seiliedig ar eu poblogaeth. Cafodd y dull yma ei fabwysiadu gan y CBC a dyma sut mae'r cyfraniadau i gyllideb refeniw CDS y CBC 2025/26, wedi'u cyfrifo. Wrth ddefnyddio'r dull hwn i rannu'r diffyg blynyddol sydd i'w weld uchod, bydd angen i'r CBC ddod o hyd i'r cyfraniad blynyddol a ganlyn (colofn d), yn ogystal â'r hyn a wnaed eisoes i gyllideb 2025/26 (colofn f), ar gyfer cyfnod pum mlynedd y prosiect CDS. Nid yw hyn yn atal ffynonellau ariannu eraill rhag cael eu hymchwilio ond nid yw'n darparu'r 'senario waethaf' o ran cynllunio ariannol strategol gan y CBC.

Apportionment of SDP budget shortfall by LPA							
a	b	c	d	e	f	g	h
LPA	Population	%	Population % applied to annual budget shortfall	Annual shortfall x5	2025/26 Strategic Planning Budget Contribution*	2025/26 Contribution plus annualised shortfall	Total Annual Contribution x 5
Anglesey	70,000	10.02%	22,430.95	112,154.75	37,540	59,970.95	299,854.75
Conwy	113,000	16.18%	36,209.96	181,049.82	59,630	95,839.96	479,199.82
Denbighshire	95,300	13.65%	30,538.14	152,690.69	52,660	83,198.14	415,990.69
Flintshire	155,600	22.28%	49,860.80	249,304.00	84,450	134,310.80	671,554.00
Gwynedd	103,000	14.75%	33,005.54	165,027.71	53,860	86,865.54	434,327.71
Snowdonia National Park	25,400	3.64%	8,139.23	40,696.15	13,130	21,269.23	106,346.15
Wrexham	136,100	19.49%	43,612.18	218,060.89	73,770	117,382.18	586,910.89
	698,400		223,796.80	1,118,984.00	375,040	598,836.80	2,994,184.00
					56,460	282,300	3,276,484.00
					* NB: there was a contribution from reserves of £56,460 in year		Assumes contribution from reserves will be repeated for 5 years

Byddai hyn yn arwain aty cyfanswm cyfraniadau blynyddol a welir yng ngholofn g uchod, , fyddai'n rhoi digon o gyllid i dalu am gyfanswm yr amcan gostau (+ cynnydd o 5%) (colofn h), os byddai'n cael ei gynnal dros gyfnod pum mlynedd y CDS . Hefyd, mae cafeat ar hyn o ran y ffaith nad oedd y cyfraniadau gan yr ACLI i gyllideb refeniw 2025/26 yn cwrdd â chyfanswm gwariant y gyllideb, a bu'n rhaid troi at y cronfeydd wrth gefn i gael cyfraniad i gau'r diffyg. Nid yw'n glir, ond mae tybiaeth y byddai'r cyfraniad hwn yn parhau am gyfnod pum mlynedd y prosiect CDLI. Os nad yw hyn yn wir, yna byddai angen dod o hyd i £282,300 ychwanegol ar gyfer y CDS. h.y. 5 x £56,460.

Goblygiadau i'r CBC:

Mae'r cyfrifiadau a'r cyfraniadau cost ychwanegol uchod yn cynrychioli cynnydd ar gyfartaledd o 60% ar y ddarpariaeth a wnaed i gyllideb refeniw Cynllunio Strategol y CBC yn 2025/26. Er bod y cynnydd yma'n sylweddol mae'n wir dweud mai dim ond y costau cychwynnol o gynhyrchu'r CDS a gafodd eu hystyried wrth osod cyllideb CBC am 2025/26. Mae'n arbennig o berthnasol i nodi hyd yn oed gyda'r cynnydd gofynnol yn y cyfraniad sydd wedi'i amlinellu uchod i gwrdd â'r diffyg yn y gyllideb, byddai'r cyfanswm cyfraniadau wedi'u rhannu sy'n cael eu dangos yng ngholofnau g a h uchod, yn dal yn llai na'r rhai sydd wedi'u nodi yn y gwaith a wnaed gan GSCGC yn ôl yn 2021 (gweler tabl 7 uchod).

Felly, mae'r asesiad uchod wedi cael ei baratoi i friffio uwch swyddogion ac Aelodau, gyda'r bwriad o ddylanwadu ar y broses gosod cyllideb wrth symud ymlaen o 2026/27, a than bydd y CDS wedi cael ei fabwysiadu yn 2031, yn ogystal â hwyluso trafodaethau pellach am ariannu gyda Llywodraeth Cymru.

Ffyrdd posib i leihau'r diffyg yn y gyllideb:

Mae Llywodraeth Cymru wedi nodi bod cyllid o bosib ar gael eleni fel grant unwaith ac am byth o hyd at £200k. Byddai hyn o bosib yn ddigon ar gyfer tua 20% o'r diffyg cyffredinol ac felly'n lleihau lefel y gofyn ychwanegol i'r ACLL mewn blynyddoedd dilynol. Byddai'r gallu i drosglwyddo unrhyw gyllideb sydd heb ei defnyddio o 2025/26 hefyd yn gymorth i ostwng y costau ychwanegol yn y dyfodol i'r ACLL. Hefyd, dylid cynnal asesiad o lefel ac argaeledd unrhyw gronfeydd wrth gefn neu falansau eraill a allai fod wedi cronni o gyllideb heb ei gwario mewn blynyddoedd blaenorol i helpu gyda hyn.

Ar yr un pryd, mae adolygiad o waith GSCGC ar y gweill er mwyn sefydlu p'un a oes unrhyw sgôp i leihau'r costau.